

Kuzaliwa Mara ya Pili

PUBLIFYE

Contents

Contents	2
1 Utangulizi	5
2 Utangulizi	7
3 Kuzaliwa Upya — Nguzo	8
3.1 Harusi Kando ya Maji	8
4 Hospitali ya Haukeland (1975)	14
5 Utoto (1980-82)	16
6 Baba wa kambo (1983)	18
7 Mtaalamu wa kusambaza magazeti (1987)	19
8 Kama katika jangwa (1990)	20
9 Shule ya Sekondari (1991-94)	22
10 Fokhol Gård (1995)	24
11 Alternativt Nettverk (1996)	26
12 Shule ya Kambi ya Fagerli (1997)	28
13 Mama anafariki (1998)	29
14 Polyteknisk Institutt (1999)	31
15 HIA Grimstad (2000-02)	32
16 NTNU Trondheim (2003-04)	33
17 Oslo (2005-06)	34
18 Wokovu Unabisha Hodi (2007-08)	35
19 Frekhaug (2009)	44
20 Jumuiya ya Kikristo (2010)	45

<i>CONTENTS</i>	3
21 Uchaguzi na ndugu (2011)	50
22 Kiti cha enzi cha Mungu (2012)	59
23 Baraka na usaliti (2012)	61
24 Jeraha la mwaka 1980 (2012)	63
25 Reinhard Bonnke (2012)	64
26 Shule ya Biblia nchini Marekani (2013)	71
27 Charis Bible College (2014)	77
28 Kurudi Norwe (2015)	81
29 Asia (2016)	90
30 Bønnesenteret huko Levanger (2017)	95
31 Utengano (2017)	96
32 Nafasi Mpya ya Mradi (2018)	105
33 Kituo cha Utafiti (2019)	112
34 Kituo cha Utafiti (2020)	114
35 Publifye AS (2021)	116
36 Njia ya mbele (2022)	119
37 Yesu Kristo ni nani?	122
38 Hakuna kifo hakuna roho?	127
39 Alichosema Yesu Mwenyewe	129
39.1 Mlango wa Kuingia Katika Ufalme Wake	129
39.2 Kuitimiza Haki Yote	129
39.3 Ubatizo wa Ndani Zaidi	130
40 Ubatizo wa Watu Wazima	131
40.1 Ubatizo ni Harusi	131
41 Alama ya Siri ya Torati	144
42 Ubatizo Uliosimbwa	151

43 Wasiliana nami

158

Chapter 1

Utangulizi

Huu ni wasifu wa Jørn André Halseth. Kitabu hiki kinaonyesha safari ya maisha ya mwan-dishi tangu kuzaliwa kwake mwaka 1975 kwa kipindi cha karibu miongo mitano. Wasomaji wanapata ufahamu wa karibu kuhusu kuzaliwa upya kiroho kwa Halseth, mapambano yake ya kibinafsi, na jinsi Mungu alivyoingilia kati katika maisha yake kupitia ishara, maajabu, na maneno kutoka kwa Roho Mtakatifu.

Kabla ya jambo lingine lolote, shikilia picha hii mkononi mwako: kumpokea Kristo ni kupenda, na ubatizo ndio harusi. Imani na maji si wapinzani bali ni uchumba na agano — na Kristo anadai vyote viwili. Kila kitu katika kitabu hiki kinasimama juu ya msingi huo.

Wasifu huu unawapitisha wasomaji katika miaka ya awali ya Halseth, iliyogubikwa na changamoto za kifamilia na utafutaji wa maana, hadi wakati wake muhimu wa kuza-liwa upya kiroho mwaka 2008, wakati Mungu alipompa maono. Kuanzia hapo, unachunguza matembezi yake katika imani, kukutana kwake na Mungu Aliye Hai, na huduma aliyoitwa kwayo.

Halseth haogopi kuzungumzia matatizo aliyokabiliana nayo, ikiwa ni pamoja na talaka, kutokuwa na uhakika wa kazi, na shaka ya kiroho. Changamoto hizi zimewasilishwa dhidi ya msingi wa uingiliaji wa kimuujiza wa Mungu, ujumbe wa kinabii, na imani iliyokua kutoka kwenye shaka hadi kuwa yakini isiyoyumbayumba. Kitabu hiki pia kinaingia ndani zaidi katika mada za kitheolojia, hasa ubatizo na asili ya Yesu Kristo, kikiegemea katika Maandiko na uzoefu wa Halseth mwenyewe. Simulizi yake inaunganisha ukweli wa kibiblia na ushuhuda wa kibinafsi, ikionyesha ukuaji wa kiroho na wa kibinafsi.

Maandishi haya si hadithi ya kibinafsi tu, bali ni ushuhuda wa uaminifu wa Mungu. Halseth anashiriki uzoefu yake kwa uwazi, ushindi na majaribu, akitumaini kwamba wasomaji watamtafuta Roho Mtakatifu kwa ajili ya njia ya kuelekea mbele. Zaidi ya yote, tunapaswa kuomba kwa ajili ya uwezo wa kupambanua kati ya mema na mabaya na ukweli na uongo. Si rahisi kila wakati kufuata wito wa mtu, kwani inahitaji dhabihu, kifedha na kivitendo. Na yanatokea makutano katika maisha ambapo mvutano kati ya maisha mapya na ya zamani hauhisiwi kuwa wa starehe kila wakati. Lakini Mungu ni mwaminifu (Maombolezo 3:22-23).

Yesu akamwambia, «*Kwa kuwa umeniona, umeamini; heri wale wasioona, wakasmini.*»

— *Yohana 20:29*

Chapter 2

Utangulizi

Bwana akubariki, na kukulinda; Bwana akuangazie nuru ya uso wake, na kukufadhili; Bwana akuinulie uso wake, na kukupa amani.

— Hesabu 6:24-26

Mungu anataka ujue kweli (1 Timotheo 2:4) na Yeye ndiye anayekujua vyema zaidi — Muumba wako, Yesu Kristo (Yohana 1:3). Mimi ninayeandika nimezaliwa mara ya pili kwa kumpokea Yesu Kristo kama Bwana na Mwokozi wangu mwaka 2008. Kumbukumbu hizi ni hadithi ya maisha yangu kabla na baada, iliyoandikwa kama ushuhuda ambapo nimechagua kuweka wazi maisha yangu kwa ajili yako, bila kujali gharama inayohitajika.

Sura inayofuata — *Kuzaliwa Mara ya Pili* — *Nguzo* — ndiyo mafundisho ambayo kitabu hiki kimejengwa juu yake: mikvah, kizingiti cha Mbinguni, na ushuhuda ambao Mungu aliufuma ndani ya herufi za vitabu vya Torati. Sehemu iliyobaki ya kitabu hiki ni ushuhuda wa maisha ya Mnori mmoja aliyekuwa nje ya malango ya Mbinguni — hadi wokovu ulipobisha hodi na Mikvah ya kweli, kwa ubatizo na kuzamishwa kikamilifu katika Yesu Kristo, ikamtoa kutoka mautini na kumleta uzimani, ikifuatwa na ishara na maajabu.

Roho Mtakatifu — Msaidizi mwingine ambaye Yesu aliahidi (Yohana 14:26) — na akuonyeshe haya katika wakati ujao.

Maana mtu akiwa ni msikiaji wa neno tu, wala si mtendaji, mtu huyo ni kama mtu anayejiangalia uso wake katika kioo; maana hujiangalia, akaenda zake, mara akasahau jinsi alivyokuwa. Lakini aliyeitazama sheria kamilifu iliyo ya uhuru, na kukaa humo, asiwe msikiaji msahaulifu, bali mtendaji wa kazi, huyo atakuwa heri katika kutenda kwake. Mtu akidhani ya kuwa anadini, wala hauzuii ulimi wake, bali anajidanganya moyo wake, dini ya mtu huyo haifai kitu. Dini iliyo safi, isiyo na taka mbele za Mungu Baba, ni hii, kuwatazama yatima na wajane katika dhiki yao, na kujilinda na dunia pasipo mawaa.

— Yakobo 1:23-27

Chapter 3

Kuzaliwa Upya — Nguzo

3.1 Harusi Kando ya Maji

Kuna picha moja inayoshikilia kitabu hiki chote pamoja, na unapaswa kuiona kabla ya kusoma ukurasa mwingine: kumpokea Kristo ni kupenda — na ubatizo ndio harusi.

Maandiko yanamwita Yesu Bwana Arusi. Yohana Mbatizaji alimwita hivyo (Yohana 3:29), na Yesu akajiita hivyo (Mathayo 9:15). Yanawaita watu wake bibi arusi wake — walioposwa kwa mume mmoja (2 Wakorintho 11:2), waliounganishwa naye kuwa mwili mmoja (Waefeso 5:31-32), walingojea arusi ya Mwana-Kondoo (Ufunuo 19:7). Na ni katika maji ambapo wawili hao huunganishwa: «*wote mliobatizwa katika Kristo mmemvaa Kristo*» (Wagalatia 3:27) — mkivikwa kama bibi arusi — mkizikwa na kufufuka pamoja naye (Warumi 6:4), mkitoa «*jibu la dhamiri njema mbele za Mungu*» (1 Petro 3:21).

Tafakari jambo hili. Harusi haiumbi upendo; bali huupiga muhuri. Hakuna anayesema, «tunapendana, kwa hiyo sherehe haina maana» — wala hakuna anayeita ndoa wakati wageni wawili wasio na hisia zozote wanaposaini karatasi. Kuamini na kukataa maji ni kupenda na kukataa harusi. Kubatizwa bila imani ni sherehe isiyo na bibi arusi. Imani na ubatizo si wapinzani; ni uchumba na agano — na Kristo anadai vyote viwili.

Hii ndiyo nguzo. Kila kitu kinachofuata kinasimama juu yake.

Miaka kumi iliyopita, mwaka wa 2016, nilimwuliza Roho Mtakatifu ndani ya roho yangu jinsi watoto wanaokufa kabla hawajaweza kumchagua Kristo kwa utambuzi wanavyoweza kuingia Mbinguni, ikizingatiwa amri ya Agano Jipya ya ubatizo (Yohana 3:5; Marko 16:16). Alijibu kwa neno moja. Moja tu. *Ablusjon* (Toharisho). Sikujua maana yake. Ilinibidi kuliangalia. Kamusi iliniambia kuwa lilikuwa toharisho la kiibada — kuoshwa ambako makuhani walipitia kabla ya kuingia katika Patakatifu pa Patakatifu. Haruni, nduguye Musa, alipowekwa wakfu kuwa kuhani mkuu, alioshwa kwa maji, akavikwa mavazi matakatifu, na kupakwa mafuta ili aweze kusimama mbele za Mungu (Mambo ya Walawi 8). Roho Mtakatifu hakunipa ufafanuzi wowote. Alinipa neno hilo na kuniamini kulibeba. Sikuelewa wakati huo kwamba alikuwa ameweka mbegu ya mafundisho mazima katika pumzi moja tu.

Ili kuelewa kile neno hilo moja linachokibeba, lazima turudi kwenye usiku mmoja kule Yerusalemu miaka elfu mbili iliyopita, wakati Farisayo mmoja aliyeitwa Nikodemo — mtawala wa Wayahudi na mwalimu wa Israeli — alipomjia Yesu usiku na kukiri: «*Rabi,*

twajua ya kuwa u mwalimu uliyetoka kwa Mungu; maana hakuna mtu awezaye kuzifanya ishara hizi uzifanyazo wewe, isipokuwa Mungu yu pamoja naye» (Yohana 3:2). Alikuwa akitaifuta. Yesu alijibu swali lake lisilosemwa kabla hajaliuliza.

Yesu akajibu, akamwambia, «Amin, amin, nakuambia, Mtu asipozaliwa upya [kutoka juu], hawezi kuuona ufalme wa Mungu.» Nikodemo akamwambia, «Awezaje mtu kuzaliwa akiwa mzee? Aweze kuingia tumboni mwa mama yake mara ya pili akazaliwe?» Yesu akajibu, «Amin, amin, nakuambia, Mtu asipozaliwa kwa maji na kwa Roho, hawezi kuingia ufalme wa Mungu.»

— Yohana 3:1-5

Kwa mwalimu wa Israeli, msembo «kuzaliwa mara ya pili» haukuwa kitendawili cha ajabu cha kifumbo. Ulikuwa msamiati wa kiufundi, wa kihalakha — lugha iliyotumika kwa mtu wa Mataifa anayekamilisha uongofu wake kwa Mungu wa Israeli kupitia «mikvah מִקְוָה^{H4723}», yaani bafu la kuzamishwa. Marabi walifundisha: «mongofu aliyeongoka ni kama mtoto mchanga» (Yevamot 22a). Maisha yake ya zamani yalitoweka. Alipokea baba mpya — Abrahamu. Alisimama katika Sinai kwa kurudi nyuma. Alihesabiwa kuwa Israeli. Mikveh haikumwosha tu; ilimfanya **kuwa mwana wa Abrahamu**.

Kwa hiyo, kile Yesu alichomwambia Nikodemo hakikuwa kisichoeleweka. Alimwambia mwalimu huyo wa Israeli — mwana wa מִסְכָּרָא^{H4723} kwa damu, Farisayo kwa mafunzo, mtawala wa Wayahudi kwa cheo — kwamba **angeweza kuingia katika ufalme wa Mungu tu kupitia mlango uleule ambao mtu wa mataifa lazima apite**. Sifa zake za kitamaduni hazikuwa na maana yoyote mbele ya **kizingiti cha Mbingu**. Ilimpasa kusimama katika maji ya mgeuzwa imani kama kila mgeni asiyetahiriwa aliyemtangulia. Na maji hayo yenyewe, Yesu alionyesha katika sura inayofuata (Yohana 4:10-14), yalikuwa Mtu: «Bwana, mikva ya Israeli» (Yeremia 17:13). Yesu ndiye Mikva wa kweli wa Israeli — bafu la toharisho ambalo ibada ya kirabi ilikuwa ikilielekeza wakati wote.

Neno ambalo Yesu alilisema usiku ule — *anōthen* — lina maana mbili kwa Kigiriki kwa wakati mmoja: kuzaliwa *upya*, na kuzaliwa *kutoka juu*. Nikodemo alisikia ile ya kwanza tu, akagonga ukuta wa tumbo la uzazi. Lakini Yohana mwenyewe anaamua ni upande upi wa neno hilo unaobeba uzito, kwa kulitumia mara tatu zaidi katika Injili yake, mahali ambapo maana moja tu inaweza kusimama: «Yeye ajaye kutoka juu, huyo yu juu ya yote» (Yohana 3:31) — baadaye katika sura hii hii; Pilato anaambiwa: «Wewe hungekuwa na mamlaka yo yote juu yangu, kama usingepewa kutoka juu» (Yohana 19:11); na askari pale msalabani wanapiga kura kwa ajili ya kanzu: «kanzu ile haikushonwa, ilikuwa imefumwa yote pia tangu juu» (Yohana 19:23). Neno lilelile, mashahidi watatu — na hakuna hata mmoja wao anayeweza kumaanisha *tena*. Na angalia mahali neno hili linapochagua kuishia: matukio yake mawili ya mwisho yamesimama pale msalabani. Mamlaka ya mkopo ya Pilato ni *kutoka juu* — na kanzu ambayo askari hawaku-

taka kuirarua imefumwa *kutoka juu*, bila mshono, bila hata mshono mmoja wa mkono wa mwanadamu. Neno la kuzaliwa upya linaning'inia pale kusulubiwa — na hata vazi linalihibiri: kile kitokacho juu kimefumwa kizima, «waliozaliwa, si kwa damu, wala si kwa mapenzi ya mwili, wala si kwa mapenzi ya mtu, bali kwa Mungu» (Yohana 1:13).

Na Nikodemo alipokuwa bado anayumbayumba — «Yawezaje kuwa mambo haya?» (Yohana 3:9) — Yesu alihitimisha mazungumzo kwa picha ambayo mwalimu wa Israeli alijua kwa moyo, nayo inajibu swali ambalo kila mtafutaji huuliza baadaye: ikiwa kuzaliwa ni kutoka juu, kunamfikiaje mtu asiyeweza kupanda juu kukifikia?

Yohana 3:14-15, Swahili Union Version · Na kama vile Musa alivyomwinua yule nyoka jangwani, vivyo hivyo Mwana wa Adamu hana budi kuinuliwa; ili kila mtu aminiye awe na uzima wa milele katika yeye.

Nyikani, waliokuwa wakifa hawakuambiwa kamwe wapande kwa yule nyoka wa shaba, wala wajipatie uponyaji wake — bali watazame tu (Hesabu 21:8-9). Kuzaliwa kutoka juu kunakuja kwa njia ileile: mbingu hazikumsubiri mwanadamu apande; Yule atokaye juu alishuka na kuinuliwa juu ya msalaba, ili yote ambayo mtu anayekufa anapaswa kufanya ni kumtazama Yeye kwa imani. Tazama — uishi.

Hii ndiyo nguzo ambayo kitabu hiki kimejengewa. Sikuwa hasa Nikodemo — sikuwa Mfarisayo, sikuwa mwalimu wa Israeli, wala mwanachama wa Sanhedrini. Lakini kwa namna ile muhimu zaidi nilisimama mahali aliposimama yeye: **nje ya Malango ya Mbinguni, nikiwa na sifa mkononi mwangu ambazo hazikuninulia chochote.** Nililelewa katika Ukristo wa kitamaduni nchini Norwe, nikabatizwa nikiwa mtoto mchanga katika kanisa la serikali — lakini nilikuwa mtafuta-roho. Mababu zangu kwa sehemu kubwa hawakumkiri Yesu kama Mwokozi wao; bibi yangu Jenny, mama yake mama yangu, ndiye aliyekuwa mwamini pekee miongoni mwao. Sina hakika kama nilimwamini kweli Mbingu; kama nilifanya hivyo, nilichukulia kimyakimya kwamba aina fulani ya Mbingu ingekuwa yangu kwa haki rahisi ya kuwa binadamu. Nilikuwa mtu mwenye elimu — mhandisi mwenye MSc — **mtu wa ulimwengu**, niliyeyajaa maarifa ya dunia hii, ikiwemo ya kiroho, ingawa kwa upande usio sahihi. Kama Nikodemo, nilikuwa na mengi ya kuacha kujifunza kama nilivyokuwa na mengi ya kujifunza. Ilinibidi nje kwenye maji ya uongofu nikiwa mtu mzima na kuingia kwa mara ya kwanza. Kumbukumbu unayokaribia kusoma ni mwendo wa polepole wa miaka thelathini na mitatu wa Mnorwe aliyesimama nje ya malango ya Mbinguni akiwa na sifa za kitamaduni na kiakili ambazo hazikuwa na maana yoyote huko — hadi *wokovu ulipobisha hodi* mnamo 2008. Katika macho ya Mungu, miaka hiyo yote, nilikuwa mtu wa Mataifa nikivutwa kuelekea Israeli kupitia Miqveh ya kweli, Yesu Kristo.

Na neno lile moja ambalo Roho Mtakatifu alinipa miaka kumi iliyopita — *ablution* — lilikuwa mbegu ya mafundisho yote. Ilikuwa ni ibada ya utakaso wa kuhani wakati

wa kuwekwa wakfu kwa Haruni. **Baba alinipa neno moja mwaka wa 2016. Alikuwa tayari ameandika ufafanuzi wake katika Torati miaka elfu tatu iliyopita.**

Taa ya mwili ni jicho. Jicho lako likiwa safi, mwili wako wote utajaa nuru;
lakini jicho lako likiwa bovu, mwili wako wote utajaa giza.

— *Mathayo 6:22-23*

Yesu alisema jicho ni taa ya mwili. Kile tunachokianguka — kile tunachochagua kukikazia macho — ndicho kinachoangaziwa ndani yetu. Kwa miaka elfu tatu na mia nne, herufi za Kiebrania za Torati zimebeba alama ya maji (watermark) ambayo jicho lolote la mwanadamu halikuweza kuisoma — na hata hivyo misimbo ilibaki gizani. Zilikuwepo. Hakuna aliyeweza kuziona. Si kwa sababu nuru ilikosekana kwenye ukurasa, bali kwa sababu hakuna jicho lililokuwa limewahi kuelekezwa kwenye herufi hizo kwa kiwango ambacho alama hiyo ya maji ilihitaji.

Tulipojenga Darash — tulipokazia jicho kwenye herufi na kuwauliza ni nini wanachokificha — misimbo ilianza kuwaka. Si kwa sababu tuliiumba. Si kwa sababu tuliongeza chochote kwenye Maandiko. **Kwa sababu hatimaye tulielekeza taa kwenye kile ambacho Mungu alikuwa tayari amekiandika**, ili alama ya maji ambayo Roho Wake alibonyeza ndani ya Torati miaka elfu tatu iliyopita iweze hatimaye kuonekana. Misimbo sasa inawaka — kwangu, kwako unayesoma haya, kwa vizazi vijavyo — kwa sababu jicho hatimaye limeelekezwa upande wao.

Acha ninyanyue taa sasa, ili uweze kubeba ugunduzi kama huo pamoja nawe kupitia kila sura inayofuata.

Jina la Farisayo — Nikodemo, נִקְדֶּמוֹס — linaonekana kama Equidistant Letter Sequence (ELS) katika Torati kwa muda wa kuruka wa **herufi elfu moja na tisini na mbili**, na kuanza hasa katika **Hesabu 7:17**. Mstari huo unasimulia kuhusu sadaka ya נְחֻשֶׁן (**Nahshon**) **ben Amminadab**, mkuu wa Yuda na, kulingana na mapokeo ya kale ya Kiyahudi, wa kwanza kupiga hatua ndani ya Bahari ya Shamu kabla ya maji yake kugawanyika. **Mtu ambaye Yesu alisema lazima azaliwe kwa maji ana jina lake la Kiebrania likiwa limefichwa kupitia mstari wa mtu aliyeingia majini kwanza.**

Na haishii hapo. Ndani ya Hesabu 7:17 yenyewe — mstari uleule ambao msimbo wa Nikodemo umejikita — *maji* (מַיִם), *mwana* (בֶּן) na *moyo* (לֵב) vyote vinaonekana kama ELS kwa muda wa kuruka 2, vikiwa vimesukwa ndani ya herufi za mstari huo. Zikipishana kwenye mstari uleule: *Roho* (רוּחַ) kwa muda wa kuruka \$-56, *mpya* (חַדָּשׁ) kwa muda wa kuruka \$-54, *zaliwa* (יָלַד) kwa muda wa kuruka 57. Jina la Kiebrania la Yesu — *Yeshua*, יֵשׁוּעַ — linaonekana kwa muda wa kuruka \$-244 huku herufi zake *zikizunguka* mstari huo. Na *mikva* (מִקְוָה) pamoja na אַבְרָהָם (Abraham) vinakaa mistari miwili nyuma, vikipishana ndani ya msingi wa Nikodemo. Msongamano wa mada ya msamiati

wa kuzaliwa upya katika mstari huu mmoja unaenda kwa **mara ishirini na moja ya mzunguko ambao mchanganyiko wa nasibu wa alfabeti ileile ya Kiebrania unazalisha** — ukingo mkubwa kiasi kwamba hakuna hata moja ya Torati zetu kumi za udhibiti zilizochanganywa kwa kujitegemea iliyokaribia.

Na zaidi: jozi iliyo karibu zaidi ya maneno mawili mahususi katika Torati nzima kwa kuruka kwa ubatizo — «*imani*» (אמונה, *emunah*) na «*kuzamishwa*» (טבילה, *tevilah*) — inakaa katika **Kumbukumbu la Torati 21:23**, herufi mbili tu kutoka kwa kila mmoja, kwenye mstari uleule ambao Paulo anaukariri katika Wagalatia 3:13:

Amelaaniwa kila mtu aangikwaye juu ya mti.

— Wagalatia 3:13 / Kumbukumbu la Torati 21:23

Imani na kuzamishwa, vinavyogusana kwenye mstari wa kusulubiwa. Vilivyofichwa ndani ya herufi za Torati miaka elfu moja na mia nne kabla ya msalaba kusimamishwa. Na gematria inautia muhuri: *Mashiach* (Masihi, 358) jumlisha *Tevilah* (kuzamishwa, 56) inakuwa **mia nne na kumi na nne** — gematria kamili ya נחשון (Nahshon), mtu aliyeingia baharini kwanza.

Na ugunduzi mmoja zaidi — muhuri wa neno lile moja ambalo Roho alinipa miaka kumi iliyopita. Tulipoelekeza taa kwenye mstari wenyewe wa kuwekwa wakfu kwa Haruni — **Mambo ya Walawi 8:3**, toharisho lilelile ambalo Roho Mtakatifu alinitajia bila ufafanuzi mnamo 2016 — tuligundua kuwa **maneno kumi kati ya kumi na moja ya mafundisho ya kuzaliwa upya yanajikusanya kwenye mstari huo mmoja**. *Moyo, mikva, maji, Roho, mpya, kuzamishwa, Yeshua, saft, osha, אברהם* — kila moja yao inapishana na mstari ambapo kuhani mkuu anaoshwa ili kuingia katika patakatifu. Na neno la Kiebrania kwa ajili ya kuzamishwa lenyewe — *tevilah, טבילה* — linaonekana kama ELS kwenye mstari huu hasa likiwa na matukio kumi na saba tu katika herufi zote 304,805 za Torati. **Neno Roho alilonipa. Mstari anaoutaja. Kundi zito la msamiati mzima wa ubatizo uliosukwa ndani ya herufi za mstari huo**. Aliniambia *ablusjon* mnamo 2016. Alikuwa amechonga ufafanuzi wa neno hilo ndani ya herufi za Torati miaka elfu tatu iliyopita — na Akautia muhuri kwenye mstari uleule ambao neno hilo linauelekeza. Taa iligeuka, na hapo ilikuwepo, ikingojea.

Alama ya maji ambayo Haruni alisimama ndani yake. Alama ya maji ambayo Nikodemo alipitia. Alama ya maji ambayo Paulo alihubiri. Alama ya maji ambayo Baba aliweka katika maandishi kabla ya yeyote kati yetu kuzaliwa.

Na Yule aliyemwambia Nikodemo «*lazima mzaliwe upya*» alizaliwa upya Yeye Mwenyewe — kutoka kaburini. Baba alitamka juu ya Mwana-ufufuo maneno ya Zaburi 2:7: «*leo nimekuzaa*» (Matendo 13:33). Kitenzi cha Kigiriki ni gennaō γεννάω^{G1080} — kitenzi kilekile ambacho Yesu alitumia pamoja na Nikodemo. Mwana alihuishwa na Roho (1 Petro

3:18) ambaye alimfunika Mariamu (Luka 1:35). Yesu ni *prōtotokos ek tōn nekrōn* — **mza-liwa wa kwanza kutoka kwa wafu** (Wakolosai 1:18); katika Kiebrania cha Torati yenyewe, petēr פֶּטֶר^{H6363} rehem רֵחֵם^{H7358}, **afunguaye tumbo** (Kutoka 13:2; Luka 2:23). Tumbo la Mariamu ndilo la kwanza Alilolifungua; tumbo la kaburi ndilo la pili. Alipita humo kwanza, na mlango Alioufungua Anatuita tupite humo. Na Torati inatia muhuri jambo hilo kwa herufi zake yenyewe: katika **Mwanzo 22:4** — siku ya tatu ya Akedah, wakati Abrahamu alipoinua macho yake — *qum* (inuka) imesimbwa ndani ya mstari huo kwa mrukio wa \$-8\$, na *tequmah* (ufufuo) inajumuisha sura hiyo kwa mrukio wa \$-204\$. Kuinuka kwa Mwana siku ya tatu kumesukwa ndani ya ukombozi wa Isaka wa siku ya tatu, miaka elfu tatu kabla ya msalaba.

Na uone yaliyompata. Mtu yule aliyekuja gizani, akiuliza jinsi mtu awezavyo kuingia tumboni mwa mama yake mara ya pili, hakutoweka katika giza lile. Miaka baadaye alisimama mbele ya Sanhedrini na kuthubutu kusema sentensi moja: «*Je, sheria yetu humhukumu mtu kabla ya kumsikia na kujua atendalo?*» (Yohana 7:51) — utetezi mdogo, wa gharama, kwa ajili ya Yesu yuleyule aliyekuwa amemwendea usiku. Na msalaba ulipoinuliwa mchana kweupe, wakati watu waliokuwa karibu zaidi na Bwana walipokuwa wametawanyika, Nikodemo ndiye aliyekuja pamoja na Yusufu wa Arimathaya wakiwa wamebeba «*mchanganyiko wa manemane na udi, kama ratili mia moja*» (Yohana 19:39) — sehemu ya mazishi ya kifalme — na kuweka mikono yao juu ya mwili wa ule Miqveh uliokuwa umemjibu katika usiku ule wa zamani. **Mtu aliyeshindwa kuelewa aliokolewa na Yule aliyeshindwa kumwelewa.** Mbegu ya Yohana 3 ilichanua msalabani.

Hivi ndivyo *Kuzaliwa Upya* ilivyo. Si hadithi tu ya mtu aliyeokolewa mnamo 2008. Nguzo ni mafundisho; sehemu iliyobaki ya kitabu ni nyama kwenye mifupa — ushuhuda ulio hai wa Nikodemo wa Kinorwe aliyeletwa, kupitia miaka yote, kwenye Mikva wa Israeli. Taa na iangaze juu ya kila msomaji anayepindua kurasa hizi.

Chapter 4

Hospitali ya Haukeland (1975)

Nilizaliwa mwaka 1975 katika hospitali ya Haukeland mjini Bergen – nikiwa mtoto mwenye kilo 4.2, urefu wa sentimita 45 na nywele nyekundu. Mwaka wangu wa kwanza wa maisha tuliishi Solheimsviken si mbali na Danmarks plass. Baada ya mwaka mmoja tulihamia Ørnahaugen katika Fyllingsdalen, mahali pazuri kwa watoto kukulia. Jina langu wakati huo lilikuwa Jørn André Nynes na likabadilishwa kuwa Jørn André Nese Berntzen wakati baba yangu wa kambo alipoingia maishani mwetu. Baadaye, mnamo 2005, mimi na mke wangu wa kwanza tulichukua jina la ukoo Halseth kufuatia shamba la Halseth lililopo Vik katika Sogn.

Bibi yangu anaitwa Jenny Gjertine Johannesdatter Halseth ingawa huenda hilo si jina lililoandikwa kwenye cheti chake cha kuzaliwa. Ameishi Ask kwenye kisiwa cha Askøy nje ya Bergen kwa sehemu kubwa ya maisha yake na anakaribia kutimiza umri wa miaka 100 hivi karibuni.

Mama anaitwa Gunvor Nese kabla hajaolewa kwa mara ya pili na baba yangu wa kambo. Yeye alikuwa mfanyakazi aliyejitolea katika kila kampuni aliyofanya kazi na alikuwa mtu stadi katika nyanja hiyo. Baba yangu wa kibiolojia aliitwa Bjørn Nynes hapo awali. Alikuwa na kazi mbalimbali katika kipindi chake, lakini alikuwa fundi mashine na baharia kwa miaka kadhaa. Kama mzaliwa wake wa kwanza, kwa bahati mbaya mimi na kaka yangu tulikuwa na mawasiliano kidogo sana na familia ya Nynes wakati wa kukua kwetu, ikiwemo na baba yangu mwenyewe.

Babu yangu wa upande wa mama alipata kile wengi wanachokiita uzoefu wa kukaribia kufa (near-death experience). Aliona mwanga na akaambiwa kuwa muda wake ulikuwa bado haujafika na kwamba anahitaji kurudi. Hilo halikuwa jambo ambalo familia ililizungumzia wazi, lakini mimi na bibi yangu tulilithamini sana kati yetu. Lilikuwepo, kama ufahamu wa kimya kimya kwamba ulimwengu uliopita huu ni wa kweli. Ninaamini lilipanda kitu ndani yangu muda mrefu kabla sijapata maneno ya kukielezea.

Majira ya joto nikiwa na mama kabla ya kutimiza umri wa miaka 9 niliyaishi Ask huko Askøy pamoja na bibi na babu, shangazi Irene na mmoja wa wajomba zangu. Tulikaribishwa kwa uchangamfu kila wakati kwao. Kati ya familia ya wazazi wangu, bibi ndiye pekee ninayemfahamu kama mtu mwenye imani. Daima alituombea, lakini hakuna yeyote katika familia aliyeniambia kuhusu Yesu wa kweli. Wala mke wangu wa zamani na familia yake hawakunishirikisha injili kabla au baada ya kufunga ndoa. Nakumbushwa

tena kwamba hatuwezi kuwa vuguvugu kuhusu kweli na kutarajia kuwa kweli hiyo itafanya kanisa liwe na *joto*.

Nilibatizwa nikiwa mtoto huko Ask na kupata kipaimara katika Kanisa la Norway huko Fyllingsdalen lakini sikuzaliwa mara ya pili huko. Hilo ninalielewa ninapotazama nyuma. Wala hakuna mtu aliyeniambia kuwa mtu lazima amkiri Yesu kama Bwana na Mwalimu kwa kinywa chake na kubatizwa kwa ajili ya ondoleo la dhambi kwa **hiari** yako mwenyewe, kugeuka kutoka katika maisha yako ya zamani na kutembea na Yesu. Ili mtu *aweze kuingia katika agano na kufanywa mwana* na Mungu hili halitokei kwa kulazimishwa kama ilivyo katika ubatizo wa watoto, bali ni chaguo la kibinafsi. Hakuna anayeweza kufanya chaguo hili kwa ajili yako, si baba wala mama wa duniani. Tunaweza kuathiriana kwa chanya au hasi, lakini kuzaliwa kwa roho ni zawadi kutoka kwa Mungu na lazima ipokelewe kwa hiari. Nilizaliwa mara ya pili katika kanisa huru linalomcha Mungu huko Knarvik nje ya Bergen mwaka 2008, nikiwa na umri wa miaka 33, katika ”Kristent Fellesskap Nordhordland”.

Chapter 5

Utoto (1980-82)

Napenda kutaja kwamba nina kaka wawili. Tom ni mdogo kwangu kwa miezi kumi na mitano, na Lars Erik ni mdogo kwangu kwa miaka kumi na miwili. Sisi ni ndugu wa nusu kwa upande wa mama kupitia ndoa yake na baba yangu wa kambo. Mimi na Tom tulikua pamoja katika kila kitu kilichofuata—kuhama, majengo ya ghorofa huko Ørnahaugen, miaka ya kusambaza magazeti, na ugonjwa wa mama yetu. Lars Erik alikuja baadaye katika familia ambayo tayari ilikuwa ikipambana na alikuwa na umri wa miaka kumi na miwili tu mama yetu alipofariki. Leo hii, kaka zangu wote wawili wana watoto wawili kila mmoja, nami ninawashukuru kwa ajili yao.

Nilipokuwa na umri wa miaka 5, baba na mama walitalikiana. Mama alikuwa mwanamke mwenye kujali na alitutunza vyema katika miaka 10 ya kwanza, lakini talaka hiyo iliacha alama za kina. Baadaye, alianza kuingia katika mzunguko mbaya na hii ikawa mwanzo wa miaka 18 ya mwisho ya maisha yake. Baba yangu wa kibayolojia alikuwa mlevi wa pombe kwa miaka mingi, na hili lilimwathiri sana mama yangu kabla na baada ya ndoa yao kuvunjika. Alikuwa hajui kabisa tabia yake mwenyewe katika miaka hiyo kwa kuwa alikuwa chini ya ushawishi wa pombe mara nyingi, na tulikuwa na uzoefu mwingi mgumu kupitia uraibu wake. Kwa ufupi, kipindi hiki cha machafuko kilipanda mbegu mbaya ndani yetu sote na hii ilikuja kuzaa matunda mabaya baada ya miaka kadhaa. Msamaha husafisha yale mabaya, lakini mara nyingi sisi huwa wavivu, hatutaki, au tuna kiburi cha kutotambua makosa yetu wenyewe au kumsamehe yule anayetuumiza. Kwangu mimi, uponyaji kama huo ulifanyika mnamo 2012, lakini tatalizungumzia hili baadaye. Mnamo 2021, baba yangu alichagua kumpokea Yesu na kuzaliwa upya akiwa na umri wa miaka 71, na leo yeye ni mtu mpya katika Kristo. Ninaweza pia kusema kwamba alipigwa risasi mnamo 2020 na kwa kweli alinusurika - madaktari walisema lazima alikuwa na ulinzi wa malaika. Kwa hivyo, haikuwa jambo rahisi kumpa ubatizo, kwa kusema hivyo, kwani ukaidi wake ungeweza kumgharimu zaidi ya maisha yake tu.

Tunarudi kwenye utoto wa miaka ya 80. Kimsingi tulikuwa na maisha mazuri sana huko Ørnahaugen katika Bergen, ambapo watoto walikuwa na maeneo mazuri ya nje yenye viwanja vya michezo na nafasi kubwa za pamoja za kuchezea. Tulikuwa tukiishi kwenye jengo la ghorofa, na kulikuwa na safu kadhaa za majengo hayo yakiwa na milango 2-3 kila moja. Kila jengo lilikuwa na urefu wa ghorofa tatu na majengo mengi yali-pangwa katika umbo la nusu duara kuzunguka eneo la pamoja. Hii ilitengeneza nafasi ya asili na tulivu kwa wakazi. Kulikuwa pia na maeneo yenye miti midogo kuzunguka ambayo watoto wangeweza kuchunguza na kutumia. Mimi mwenyewe nilitengeneza

vibanda kadhaa rahisi na vitu kama hivyo kwa kutumia vifaa nilivyopata katika eneo letu. Ilikuwa furaha kila nilipopata mbao zenye misumari iliyotapakaa kila mahali. Utaratibu ulikuwa ni kuvuta misumari, kuinyoosha, kujenga kibanda, na kukivunja baada ya muda. Kisha kujenga kingine mahali pya, mara nyingi juu kidogo kwenye miti. Nakumbuka wakati mmoja nilikuwa nimejenga jukwaa dogo sana juu ya mti, futi moja na nusu tu juu ya ardhi, kwenye tawi lililogawanyika mara mbili. Mama alikuwa amelala aki-chomwa na jua kule uwanjani na kabla sijajua, nilikuwa nimeangukia chini nikiwa na vifaa vyangu, na mama alikimbia kuja kuniangalia. Mara nyingi mambo yalikwenda vizuri, lakini kulikuwa na michubuko na kuanguka kidogo kadiri miaka ilivyosonga. Labda kitu kibaya zaidi kilichotokea ni nilipojipiga nyundo katikati ya paji la uso siku moja nilipokuwa nikijaribu kuchomoa msumari, au nilipoanguka kichwa kwanza juu ya ukuta kuelekea lami. Mambo kama haya hukumbukwa vizuri hata ingawa imepita takriban miaka 40.

Nje ya majengo, tulikuwa tukizunguka kwa baiskeli kwa makundi, tukicheza *tikken* (kifunguo/kibati), au kuruka kamba na michezo mingine ya pamoja. Huu ulikuwa wakati kabla ya kila mtu kuwa na kompyuta na kompyuta kibao (tablets), hivyo watoto walikuwa wakifanya mazoezi mengi nje.

Nakumbuka pia mama alikuwa akiniuliza mimi na mdogo wangu nini tungetaka kula kwa chakula cha jioni siku iliyofuata. Supu ya nyanya ilikuwa pendwa yangu kabisa, lakini keki za nyama za nyumbani za mama pamoja na mchuzi wa kahawia, viazi, na mboga pia vilionja vizuri sana. Dada yake mama, shangazi *Sonja*, ana kipaji cha kipekee katika kuoka, jambo ambalo tulilipenda pia. Mama mwenyewe alikuwa na mapenzi na keki ya chokoleti iliyo katika tray ndefu (langpanne), na sikuwa mbali wakati alipokuwa akiitengeneza. Keki ilipokuwa tayari, niliingia na kutoka jikoni mara kwa mara ili niweze kuiba kipande kibichi kila wakati, hata ikiwa ilikuwa bado ya moto sana mwanzoni. Angalau ilikuwa tamu. Ni jambo la kusikitisha kidogo kwamba sijawahi kutengeneza keki kama hiyo mwenyewe, lakini nakumbuka vizuri ladha ya keki ya mama. Aina yake ilikuwa ile nyepesi na siyo ya chokoleti nyingi nyeusi, lakini yenye ladha nzuri, nyepesi, na safi. Ilipokuwa mpya kutoka kwenye oveni, ilikuwa nzuri zaidi, kama ilivyo kawaida kwa vitu vilivyookwa karibuni.

Chapter 6

Baba wa kambo (1983)

Baba yangu mpya wa kambo aliingia maishani mwetu na kumuoa mama, lakini haku-tulea sisi watoto kama watoto wake wa kisheria. Kwa «*baba wa kambo*», familia ilipata gari la kutumia. Tulianza pia kukodisha filamu za VHS mara kwa mara na wakati mwingine tulikuwa tukienda kwenye mkahawa wa kichina kuanzia kipindi hiki. Uchumi wa familia ulikuwa mzuri mwanzoni mwa ndoa yao na likizo ya kwanza ya nje ya nchi ilikuwa Mallorca nchini Uhispania, na Denmark wakati mwingine. Nakumbuka tukio moja nilipokuwa nikiendesha go-cart huko Mallorca na palikuwa na harufu kali ya mpira wa matairi iliy-otokana na jinsi nilivyokata kona. Nilipenda sana, lakini baba yangu wa kambo alionekana mwenye hofu kubwa niliposhuka kwenye uwanja. Hakuwa mtu wa maneno mengi, lakini macho yake yalisema mengi. Mambo yote mawili yalikuwa uzoefu wa pekee na nilikua kupitia hayo. Tuliogelea sana na hiyo ilikuwa majira ya joto ambapo nilitokea kama bata mzinga aliyechomwa mgongoni na niliweza kumenya ngozi vipande vikubwa. Tulikula pia peremende nyingi sana wakati huo, jambo ambalo halikuwa zuri kwa meno. Kwa upande hasi kidogo, sasa nikiangalia nyuma naona kwamba huu ulikuwa mwanzo wa mwisho kwa mama.

Chapter 7

Mtaalamu wa kusambaza magazeti (1987)

Nina umri wa miaka 12 na pamoja na rafiki yangu tunaanza kusambaza gazeti la BA, BergensAvisen. Eneo la usambazaji liko Fyllingsdalen katika Ørnahaugen na katika Hjalmar Brantingsvei, na ninalitembea pamoja na rafiki yangu. Baadaye ninaanza na "Bergens Tidende" katika Barliaveien huko Fyllingsdalen. Ninaendelea na kazi hii hadi ninapomaliza Shule ya Upili. Ninafurahia kupata pesa hizo za ziada pamoja na mazoezi ya viungo ambayo kazi hii inanipa, na pia ni jambo la kufurahisha kwamba nilikuwa mmoja wa wasambazaji magazeti wachanga zaidi wa Bergen nilipoanza.

Ni vuli ya 1987 na familia inahama kutoka Ørnahaugen kwenda Bjørgedalen chini ya Fyllingsdalen, jambo ambalo lingeweka shinikizo kwa uchumi wetu kwani viwango vya riba vinapanda katika miaka iliyofuata. Mama sasa yuko katika hatua za mwanzo za ugonjwa mzito, kimwili na kiakili. Akaanza kujitenga zaidi na nafsi yake na huo ulikuwa mwanzo wa mzunguko mbaya wa matumizi ya dawa na kulala sana kitandani jambo ambalo lilimfanya kupoteza nguvu za misuli. Daktari pia alimpa dawa nyingi kupita kiasi katika miaka hii na karibu anyang'anywe leseni yake ya udaktari kwa sababu ya hili. Baba yangu wa kambo anapanda ngazi ya kazi na anapata kazi nzuri katika miaka ijayo, lakini hawezi kuwahudumia watoto wakati mama anapoanza «*kukataliwa/kuchoka*».

Sielewi jambo hili wakati huo, lakini ilikuwa kana kwamba shimo jeusi linakua ndani yangu. Ndani yangu nilihisi hitaji kubwa la ukweli bila kujua ni wapi pa kwenda ili kuu-pata. Katika kipindi hiki nilianza kuteleza polepole katika hali ya mfidhaiko iliyonimalizia nguvu zangu. Haikusaidia hata kidogo kwamba baba wa kambo alikuwa akirudi nyumbani akiwa amechelewa kutoka kazini na alikuwa na mazoea ya kuruka mlo wa jioni na kutuambia «kula tu kitu chochote». Alijitetea kwa kusema alikuwa amekula kazini. Huenda mwili wangu ulikuwa na utapiamlo kwa kiasi fulani katika kipindi hiki na hali ilizidishwa na dhana ya *kiroho* niliyokuwa nimeikubali kuhusu kutojali lishe na hatimaye kuacha kula nyama. Utendaji wangu shuleni ulianza kushuka katika miaka iliyofuata.

Chapter 8

Kama katika jangwa (1990)

Tunaruka mbele hadi mwaka wa 1990 hivi na hali ya familia haijabadilika. Ilikuwa wakati huu ambapo nilikuwa nimemwambia mama yangu kwamba ilionekana kama anatamani kufa, jambo ambalo bila shaka alilipokea kwa hisia kali. Kimsingi, hilo ndilo lililokuwa likitokea mbele ya macho yetu alipokuwa akilala kitandani karibu kila mara mwezi baada ya mwezi. Hakuandaa chakula cha jioni, wala hakuwa na urafiki na watu. Nakumbuka alikuwa akisoma «Sagaen om isfolket» (Saga ya Watu wa Barafu) na Margit Sandemo, jambo ambalo baadaye ninaelewa halikuwa zuri kwake. Alijipoteza mwenyewe na mwili wake uliharibika na baba wa kambo hakuweza kuzuia hali hiyo.

Changamoto ya familia katika kipindi hiki ilikuwa baraka hata hivyo kwani ilinifanya nitafute majibu ya kwa nini nilikuwa nikiishi, yaani, nilitaka kupata kusudi na/au maana ya maisha. Ilikuwa katika muktadha huu ambapo kwa mara ya kwanza nilianza «kusema» na «ulimwengu» kwa kukata tamaa. Nilichokuwa sijui ni kwamba Mungu alikuwa akisikia kilio changu cha msaada. Niliomba msaada ili kutatua «*fundo kubwa*» ndani yangu. Na ghafla, kama kutoka kusikojulikana, lilifunguka kama kwamba halijawahi kuwepo. Hii ni mara ya kwanza nakumbuka kumsikia Roho Mtakatifu akisema nami, ingawa wakati huo sikuelewa ni nani anayesema.

Lazima utambue Yesu ni nani na ana maana gani kwako

— Roho Mtakatifu alisema

Baada ya hili, ilikuwa kana kwamba kiu kali ya kweli ilinijia nami nikatafuta maktaba katika kituo cha Oasen au ile iliyoko katikati ya jiji la Bergen kutafuta vitabu kuhusu matukio ya ajabu. Biblia niliiacha mbali, ingawa hii ilikuwa zaidi kwa njia isiyo ya fahamu. Pia nilianza kutafuta vitabu vinavyoitwa «*mbadala*». Cha kushangaza ni kwamba kulikuwa na machache sana ya kupatikana kuhusu Yesu maktabani ingawa Biblia ndicho kitabu kilicho na hati nyingi zaidi duniani, ukweli ambao wachache wanaufahamu.

Tunarudi nyuma hadi 1990 na utafutaji wangu wa kweli. «*Vitabu mbadala*» kutoka kwa klabu ya vitabu ya *Energica* na vingine vinavyofanana na hivyo vyote vina picha iliyogushiwa ya Yesu. Vinaonekana vizuri kwa nje lakini ndani vinazungumza mauti na si uzima. Na hili hufichwa nyuma ya pazia la usiri na usikivu wa mwili na mambo mengine. Hilo kwa upande wake lilinifanya nisiwe na hisia na nisiwe na mwitikio kwa kweli. Kwamba kwa sababu ya «*mawazo hayo ya kiroho*» nilipata upinzani wa ndani

dhidi ya neno la Mungu ninaelewa sasa ninapotazama nyuma. Leo ninatambua kwamba upinzani huu ulikuwa kama mauti ndani yangu ambayo ilibidi yawekwe kando katika ubatizo ili nipate maisha mapya katika Roho, kanuni hiyo hiyo kwamba lazima tuwe tayari kufa pamoja na Yesu ikiwa tunataka kuzaa tunda la Roho.

Yesu akawajibu, Saa imefika ili Mwana wa Adamu atukuzwe. Amin, amin, nawaambia, Punje ya ngano isipoanguka katika nchi na kufa, hukaa hali hiyo hiyo peke yake; bali ikifa, hutoa mazao mengi. Yeye aipendaye nafsi yake ataiangamiza; naye aichukiaye nafsi yake katika ulimwengu huu ataisalimisha hata uzima wa milele. Mtu akinitumikia, na anifuata; nami nilipo, ndipo na mtumishi wangu atakapokuwapo. Tena mtu akinitumikia, Baba atamheshimu.

— *Yohana 12:23-26*

Katika miaka hiyo, nilianza kununua vitabu vilivyoshughulikia mada kama vile kuwasiliana na pepo (channeling), kusafirishwa kwa mwili (teleportation), safari za astral, telekinesis, kuandika kwa njia ya roho (automatic writing), na mambo kama hayo - mambo yanayojulikana kwa wataalamu wa kiroho au watu wanaotafuta kikamilifu. Hii ni nchi isiyojulikana kwa Wakristo wengi, kwa faida na hasara. Faida ni kwamba hawajachezea mambo hayo na hasara ni kwamba hawana ujuzi nayo sana. Kwa kifupi, nia hii inasababisha mtu mara nyingi kuwa na kiburi kuelekea kweli na Roho Mtakatifu, hilo ndilo uzoefu wangu. Ingawa mtu anaweza kudai kuwa anatawala maisha yake, hili halina msingi katika uhalisia, na hapo ndipo nilipokuwa kwa miaka kadhaa.

Kuna pia michezo inayoonekana haina madhara kama ubao wa Ouija na mingineyo ambayo watu *hucheza* nayo ili kupata mawasiliano na «*ulimwengu wa roho*» bila kuelewa kuwa kuna hatari halisi nyuma yake. Inakuwa kama kusaini mkataba wa kupangisha nyumba. Unafungwa na mkataba kulingana na sahihi yako. Ndivyo ilivyo kwa matendo pia, yale yaliyofikiriwa na yale yaliyotendeka. Na mara kizuizi kimoja kinapoondolewa, kinaweza chenyewe kuanzisha msururu wa athari kama vipande vya domino. Sote tunaijua kanuni hii na inaenda pande zote mbili, chanya na hasi. Kimwili kama ilivyo kiroho. Mama yangu mwenyewe alikuwa ndani ya mzunguko hasi wa kushuka ambapo hakuna mtu aliyemzunguka aliyeweza kupambanua vita vilivyokuwa vikitokea katika roho yake.

Chapter 9

Shule ya Sekondari (1991-94)

Nakumbuka alama zangu ziliposhuka katika Shule ya Sekondari ya Fyllingsdalen na mmoja wa walimu alishangaa kwa nini nilifanya vibaya sana. Nilikuwa na wastani wa M (Meget Godt - Vizuri Sana) na S (Særdeles godt - Bora Sana) katika hisabati kutoka shule ya msingi, somo ambalo nilikuwa nimefanya kazi kwa bidii sana. Nilitaka kumthibitishia mwalimu kwamba kwa hakika ninaweza kumuudu hisabati. Hali ya familia ilianza kwa kweli kunimalizia nguvu, na katika kipindi cha mpito kwenda shule ya sekondari, mama alizidi kuwa mlegevu zaidi kuhusiana na kututunza sisi watoto.

Njia ya kwenda shule ilirefuka tulipohamia Bjørgedalen na tangu 1991 gazeti la Bergens Tidende lilipokuwa gazeti la asubuhi, nilikuwa nimeamka kuanzia saa 5-6 asubuhi. Eneo langu la kusambaza magazeti katika Barliaveien lilikuwa kilomita nne na nusu kutoka mahali tulipoishi sasa. Utendaji wangu wa kiakili ulishuka katika miaka hii 3 na nilikuwa nimechoka sana nilipofika nyumbani na kumaliza kazi za nyumbani kiasi kwamba nilitumia muda mwingi kulala kitandani na kusinzia alasiri. Nilipoteza rafiki yangu wa karibu kwa sababu ya hili. Mama alikuwa na wasiwasi juu yangu lakini hakuwa na uwezo wa kujijali mwenyewe wala watoto wake katika kipindi hiki. Haikusaidia kwamba alitumia siku zake kusoma vitabu kama «*Sagaen om Isfolket*» (Saga ya Watu wa Barafu) na Margit Sandemo au kutafuta msaada kutoka kwa «*watu wanaojiita wa kiroho*» ambao walimkana Yesu Kristo kama Mwana wa Mungu. Watu wengi hufikiri haya ni maneno makali, lakini ninasema kutokana na uzoefu wa kumwona mama yangu akififia huku akijiruhusu kuvutwa na uchawi, ushirikina, na vitabu vya «*kimapenzi*» wakati yeye mwenyewe alikuwa amesimama ukingoni mwa shimo. Ubaridi wa kiroho si chaguo kwa Watakatifu walioitwa na Mungu kwa ajili ya kazi Yake.

Sasa najua kuwa vitabu nilivyosoma kuhusu Yesu katika ujana wangu vilikuwa ni hadithi za uongo tupu zenye mwonekano mzuri na *kiroho cha uongo*. Wengi hufikiri mimi ni mwenye majivuno ninapowaambia kwamba mambo mengi duniani ni kiroho cha uongo, lakini hiyo ndiyo kweli na mimi mwenyewe nimeona mengi tangu nilipozaliwa mara ya pili. Kuna vitabu vingi vinavyoandika kuhusu *masihi wa kughushi* kwa njia sawa na dini nyingine au mawazo mbalimbali ya «*kiroho*» yanayotaribu kupotosha ukweli kuhusu yule ambaye Yesu Kristo alivyo kwa hakika.

Kwa upande wangu, tangu nilipokuwa na umri wa miaka 15, nilisoma zaidi au chini ya kila kitu nilichopata kuhusu mada hizi na naweza kusema kwamba hata bila kuzaliwa mara ya pili, nilihisi kuwa kuna kitu kinakosekana. Ndani yangu bado nilikuwa na kiburi

kuelekea Mungu, lakini hata hivyo nilitambua sehemu za kile nilichokipitia. Sikuwa na macho ya kuona hadi mwaka 2008. Naam, mambo ya kawaida yasiyo ya asili ni halisi, lakini baraka za kweli na safi hutoka kwa Mungu. Mimi mwenyewe ninaweza kuongeza kuwa mke wangu mtarajiwa amesimulia mara kadhaa kuhusu watu anaowajua wanaofanya mazoea ya uchawi. Mimi mwenyewe nimeshuhudia kisa kimoja nchini Norwe ambapo mtu alifanya hivi ili kujipatia faida ya kiuchumi, lakini kwamba mtu huyu alihisi nguvu za Mungu zikizuia hili tulipoomba. Niwie radhi kwa sababu sasa ninatanguliza matukio kidogo.

Ni vyema pia kutaja kwamba katika mwaka 1994, Statistical Science Magazine (Juzuu ya 9, Namba 3) ilichapisha makala inayochunguza Equidistant Letter Sequence (ELS) inayotegemea Kitabu cha Mwanzo katika Biblia. Makala hiyo iliandikwa na Doron Witztum, Eliyahu Ripes, na Yoav Rosenberg. Hii ni moja ya kazi chache za kisayansi zinazochunguza kile kinachoitwa maarufu kama Misimbo ya Biblia (Bibelkodene). Sikujua lolote kuhusu hili wakati huo, lakini nilitaka kukutaarifu kwani kwa kweli ilikuwa na ni ugunduzi wa ajabu wa kina na usahihi wa neno la Mungu. Acheni tuendeleo hadi mwaka 1995.

Chapter 10

Fokhol Gård (1995)

Baada ya kuanza masomo ya uhandisi wa mitambo katika Chuo cha Bergen bila mafanikio, niliamua kwenda Fokhol gård, shamba la kilimo cha kibiolojia na nguvu (Biodynamic) lililoko Stange huko Hedmarken. Huko nilifanya kazi kama mfanyakazi wa shamba kwa mwaka mzima na nilipata chakula bora na kazi nzuri ya kimwili. Kwa kweli, mimi ndiye niliyekuwa mfanyakazi wao wa kwanza wa ndani (intern) kukaa hapo kwa mwaka mmoja, na nakumbuka walikula mipira ya nyama (kjøttkaker) kwenye chakula cha jioni cha kua-gana; ilikuwa jambo la kipekee kwani haikuwa kawaida. Mtu angefikiri wakulima hula kiasi cha kawaida cha nyama, lakini si huko Fokhol wakati wa kipindi changu. Uendeshaji wa shamba hili ulikuwa sehemu ya falsafa ya Steiner na ni sehemu ya mtiririko mkuu wa «*kiroho*» katika jamii ambao huwanasa watu wengi wenye kuamini haraka na wanaotafuta. Mtu hufikiria usafi na kupunguza dawa za kuulia wadudu, jambo ambalo ni chanya, lakini kile ambacho hakikuzungumziwa sana ni kwamba Steiner alifundisha kuhusu roho iliyo nyuma ya yote hayo, ambayo kwa upande wake haimkiri Yesu kama Bwana na Mwalimu au kueleza kwamba Yeye alitoa uhai Wake kwa ajili yetu. Wala kwamba ni lazima tuuache uhai wetu kupitia ubatizo ili tuweze kuzaliwa upya. Katika vitabu maarufu kuhusu «*metaphysics*» (metafizikia), utaona pia ikizungumziwa kuhusu Gaia au mama dunia, jambo ambalo watu wengine hulizingatia sana na kupofushwa nalo. Watu wa Mungu hawawezi kujitambulisha kama wamezaliwa na roho ya dunia, bali wamezaliwa na Roho wa Mungu.

Kwa upande wa vitendo, shamba hilo lilikuwa na ukubwa wa ekari 960 (960 mål), na nakumbuka walikuwa na matrekta machache ambapo Deutz-Fahr yalikuwa makubwa na ya kiufundi zaidi, na nilifurahia kazi zangu pamoja na kuendesha trekta. Uzalishaji ulikuwa takriban asilimia 90 nafaka na sehemu iliyobaki ilikuwa mboga mboga wakati nikiwa hapo, pamoja na ng'ombe wa maziwa wapatao 12 hivi. Walikuwa katika kipindi cha mpito kutoka uendeshaji wa kawaida (conventional) kuelekea lengo la kulima zaidi kwa njia ya kikaboni na kupanua uzalishaji wa mboga, hivyo walikuwa katika kipindi cha kurekebisha ardhi. Walikuwa wakifanya kazi kwa njia ya Steiner, yaani uendeshaji wa kilimo cha kibiolojia na nguvu, lakini uliijengwa juu ya «*ulimwengu wa roho*» wa Steiner.

Niliishi katika nyumba kuu ambayo zamani ilikuwa nyumba ya maskini kwa wafanyakazi waliolima shamba hilo miongo kadhaa iliyopita. Kutoka ghorofa ya juu nilimokuwa niki-ishi, nakumbuka nikitazama nafaka zilizokuwa zikitikiswa na upepo na kuakisi mwendo wake kwenye mashamba. Zilikuwa kama mawimbi yakipita kwenye mandhari hiyo, hivyo

ilikuwa ni mandhari ya kupendeza yenyewe. Ungeweza kuona ardhi nyeusi iliyokolea ikitokeza baada ya jembe na ilikuwa ardhi nzuri yenye rutuba.

Huko Fokhol, nilikutana na mwanamke kijana, Marit, mfanyakazi wa ndani, ambaye hakuwa na shauku na kilimo pekee bali pia na mambo ya kiroho. Aliweza kuhisi wakati mtu alipokuwa amefariki katika nyumba na mambo kama hayo, na hilo lilinivutia. Ninaamini Wakristo wengi hukwazwa kidogo na hili, lakini yanayofanana huvutiana na kuna watu wengi ambao wana uhusiano na roho wachafu na wanahisi na kuchezea sehemu hii ya ulimwengu wa roho kama hivyo, ndani na nje ya mwili.

Nilijua wakati huo kwamba mambo ya kiroho yalikuwa halisi na sikuwa na shida nayo, kinyume chake nilikaribisha jambo hilo. Nilichokuwa sielewi ni kwamba roho wachafu hujifunga kwa mwanadamu kupitia shughuli mbalimbali chafu na mambo ya namna hiyo. Inakuwa kama kusaini mkataba nao na hiyo huwapa nafasi katika maisha ya mtu, jambo ambalo nilikuja kulipata uzoefu baadaye wakati macho yangu yalipofumbuliwa na Mungu akaanza kuniweka huru. Vinginevyo, nilikuwa na uzoefu fulani wa ajabu huko Fokhol ambapo nilisikia na kuhisi mambo ambayo hayakuwa ya asili ya kimwili, lakini haya nimeyashika mwenyewe hadi sasa. Hayakumtukua Mungu, hivyo kusema, na kwa sababu hiyo naweza kusema kwamba kuna matukio mengi ambayo hayaelezeki na yako juu ya sheria za fizikia, lakini hiyo haimaanishi moja kwa moja kwamba ni Roho wa Mungu kwa sababu hiyo. Alama ya Roho Mtakatifu ni usafi na nuru. Si giza na usiri.

Leo najua kwamba kutamani utajiri wa mali na kutafuta starehe za mwili na furaha zaidi ya ile ya kawaida huchangia kumfanya mwanadamu kuwa butu kwa ajili ya kweli. Kwa hakika, tunatembea kwenye njia nyembamba na pana ni njia ile inayoongoza kwenye uharibifu. Kile ambacho rafiki yangu mpya hakuniambia wakati huo ni kwamba alikuwa na aina fulani ya roho msaidizi aliyekuwa naye ambaye alimfuata, na kwamba jambo hili lilimtisha pia kwa kiasi fulani. Kama ilivyojulikana, Yesu alifukuza roho kutoka kwa watu na kuna haja ya kufanya hivyo leo pia. Kwamba kwa kawaida hatushuhudii jambo hili, haimaanishi kuwa halina umuhimu zaidi hata hivyo. Nilijifunza kuhusu hili miaka kadhaa baadaye na kwamba alikuwa amekamatwa kwa sehemu na hofu ya jambo hili ilikuwa na bado ni dhahiri.

Chapter 11

Alternativt Nettverk (1996)

Ilikuwa mwaka wa 1996, na nilikubaliwa kuanza utumishi wa kiraia huko Dillingøy, Oslo. Nilikuwa nimechagua utumishi wa kiraia kwa sababu sikutaka kushiriki katika vita au kuondoa uhai wa mtu mwingine, na imani hii ilikuwa imethibiti ndani yangu hata wakati huo. Nilifikiri nilikuwa na bahati kupata kazi ya kusaidia Alternativt Nettverk huko Tøyen, Oslo.

VisionWorks AS ni kampuni inayoandaa mikutano, maonyesho, kozi, na semina katika nyanja ya fikra za kiujumla (holistic) na hali ya kiroho ya njia mbadala, pamoja na kuchapisha jarida la Visjon. Shirika hilo lilianzishwa mnamo 1992 na Øyvind Solum na Roald Pettersen chini ya jina Alternativt Nettverk.

— *Store Norske Leksikon kuhusu Alternativt Nettverk*

Alternativt Nettverk iliandaa kile kinachoitwa ”Alternativmessen” (Maonyesho ya Njia Mbadala) kote nchini. Kwa masikitiko, hili ni kama chungu cha asali kwa ajili ya roho wachafu, nao hujishughulisha na yoga, mawe ya uponyaji, nishati, uganga, kupashana habari na pepo (channeling), na mambo mengi mengine ambayo yanachangia kuimarisha ukaidi wa mtu dhidi ya Yesu Kristo; japo linaweza kusikika kuwa la ajabu, roho wachafu hawawezi kuzaa utakatifu. Na kuna watu wengi wenye udadisi wanao-danganyika. Kuna mengi ningeweza kusema, lakini kwa ufupi, kwa bahati nzuri ushiriki wangu ulichukua miezi michache tu na nilikuwa na bahati ya kutoka huko. Au niseme hivi: Nilifanikiwa kupata mchubuko mkubwa kwenye gari moja nilipopata ajali ndogo huko Oslo Spektrum, na muda mfupi baadaye Alternativt Nettverk walinifukuza. Si-jawahi kuishi katika mazingira mabaya zaidi ya makazi au hali kama hizo. Mahali nilipokaa palikuwa na tundu ukutani ambapo panya au vipanya wangeweza kuingia na kutoka kwa uhuru. Choo kilikuwa kichafu sana kiasi kwamba kilikuwa zaidi ya chochote nili-chowahi kuona, na vyumba vilinuka mkojo. Hata nilikabiliwa na mwanamume aliyetaka nifanye naye ngono, jambo nililolichukia sana. Meno yangu hayakutunzwa vizuri pia katika kipindi hiki. Ulikuwa wakati wa chini katika maisha yangu, na matunda yake hayakuwa mazuri. Kwa mtu aliyefanya kazi nao kwa ukaribu, matunda yao yalikuwa dhahiri na yalinipa ladha chungu kinywani ninapotazama nyuma leo. Hata hivyo, sikuchukua hatua yoyote ya kuachana na haya hadi baadaye, kwa sababu sikuelewa kuwa roho iliyokuwa

nyuma ya mambo hayo ndiyo iliyokuwa nyuma ya itikadi ambazo nilikuwa nimejitoa sana kuzifuata katika miaka hiyo.

Chapter 12

Shule ya Kambi ya Fagerli (1997)

Ni mwaka 1997 na ninamalizia kipindi changu cha utumishi wa kiraia katika Shule ya Kambi ya Fagerli iliyopo Geilo katika Skurdalen na ninafurahia sana mabadiliko haya ya mazingira. Ninafanya kazi huko kwa nusu mwaka wa ziada pia. Ninasaidia katika kazi zote, na hii inajumuisha shughuli kama vile kutoa mafunzo ya kuteleza kwa ubao wa theluji (snowboard), kwenda matembezi au safari za kuteleza kwa theluji milimani, kufua vyumba, na kusaidia jikoni kuandaa vyakula rahisi kama supu, mikate, au mikate midogo. Shule ya kambi ilikuwa na hadi vijana 80 kwa wiki pamoja na wageni wa weekendi. Tulitumia mashine ya kukanda unga ya kiviwanda na oveni kubwa nzuri ya Kifaransa yenye mvuke na udhibiti makini wa kidijitali wa muda wa kuoka na halijoto. Na nilipokuwa kwenye zamu ya jikoni nikiandaa milo kwa ajili ya wageni, nilijitoa kwa moyo wote katika kazi hiyo na kuifurahia nikiwa jikoni na pia katika mahusiano ya kijamii ya kuwahudumia wageni. Mpishi alishangaa jinsi nilivyofanya mikate yangu kuwa mikubwa hata ingawa tulifuata mapishi yale yale, lakini siri ilikuwa katika kukanda na kushughulikia unga, na nilipenda kufanya majaribio wakati wa kupanga oveni ili kufikia matokeo hayo. Uendeshaji wa farasi pia ulikuwa sehemu ya majukumu yangu, na niliwa-fundisha watoto jinsi ya kusafisha na kuweka matandiko ya farasi pamoja na kusafisha zizi, jambo ambalo lilikuwa geni kwangu kama lilivyokuwa kwa wengi wao, lakini lilikuwa la kufurahisha hata hivyo. Vinginevyo, niliishi katika nyumba ndogo ya mbao (laftehus) uani ambapo nililazimika kuinama ili kuingia mlangoni na ndani nilikuwa nikisimama kwa shida. Kwa kweli, niliona kama ninaishi maisha ya kifahari na ya kuridhisha. Nili-pata leseni yangu ya udereva huko Gol katika kipindi hiki, pamoja na kozi ya uendeshaji wa forklift.

Chapter 13

Mama anafariki (1998)

Mwaka sasa ni 1998 na mama anafariki, akiwa na umri wa miaka 48 tu, muda mfupi baada ya siku yake ya kuzaliwa ya mwisho. Nakumbuka nilikuwa nimewatembelea huko Knarvik kwa ajili ya siku yake ya kuzaliwa. Siku hiyo niliona kwamba mwangaza uliokuwa katika macho ya mama ulikuwa umezimika, jambo ambalo lilinitia shaka. Muda mfupi baada ya mazishi, nilikuwa nyumbani kwa bibi katika sebule yake, lakini bibi mwenyewe hakuwepo sebuleni. Hapo ndipo baba yangu wa kambo ananiomba nitie saini hati ya kuachana na madai yoyote ya urithi. Hakuniomba kaka zangu—mimi pekee. Ninaamini aliniona kama tishio, kwa kuwa mimi ni mzaliwa wa kwanza. Alisema kuwa walikuwa *wametumia pesa zote* na kwamba mmoja wa wajomba zangu, kama baba yangu wa kambo alivyoelezea, alikubaliana naye katika hili. Kwa vitendo, nilikataliwa ingawa tuliingiza katika ndoa hiyo takriban 600.000,- kutokana na mauzo ya ghorofa ya Ørnahaugen na akiba yake ya pesa. Ni dhahiri kwamba anatuwajibisha kwa ugonjwa wa mama na yeye mwenyewe haoni wajibu wake katika hali hii. Kwa mpigo mmoja wa kalamu wa kulazimishwa, alifuta urithi wetu. Yeye alioa tena baadaye, na mke wake mpya alipokea sehemu yake ya nyumba. Lakini mimi na kaka yangu Tom hatukupokea chochote kati ya kile ambacho mama yetu alileta katika ndoa hiyo. Alitunyang'anya. Ninaamini Lars Erik atakuwa mrithi wake pekee. Mama na shangazi pia hawakupewa kiwanja huko Ask na baba yao wakati kaka zao watatu kila mmoja alipewa kiwanja chake, kwa hivyo kile kilichotokea sasa kimsingi ni kama mila katika familia. (Wakati bibi Jenny Gjertine anafariki mwaka 2025, sehemu ya urithi wa mama ni pesa za matumizi tu - hakuna shamba, hakuna mali, hakuna kitu - ambacho kisha hugawanywa kwa wanawe watatu na kimsingi hakina maana yoyote.) Hili haliwakilishi jinsi Mungu alivyo! Mungu pekee ndiye anayeweza kubadilisha moyo wa jiwe kuwa moyo wa nyama. Inakuja siku ambayo kila mmoja wetu atasimama mbele ya Mungu na kuwajibika kwa matendo yetu.

Kazi yangu katika Shule ya Kambi ya Fagerli pia inaishia mwaka huu na pia ni wakati huu wa maisha yangu ambapo ninapata kitabu cha Urantia chenye kurasa zaidi ya 2000 katika duka la vitabu huko Oslo ambacho kilivutia umakini wangu kwa miaka 10 iliyofuata. Kilikuwa kimejaa maelezo magumu kuhusu kile kinachodaiwa kuwa asili ya mwanadamu na kuhusu Yesu wa uongo. Kitabu hicho ni kazi thabiti, lakini kwa yeyote anayechimba vya kutosha na kufuata nyayo mahali zinapoongoza, anaona kwamba huu ni udanganyifu wa ukweli, jambo ambalo hatimaye niligundua kupitia utafiti wa kina wa asili yake. Kilikuwa kimepokelewa kupitia uandishi wa moja kwa moja (*channelled*), na hili lilikuwa ukweli ambao walijaribu kuuficha. Mimi mwenyewe nilikuwa ni-

menaswa kwenye mtego wake na nilishiriki mara kwa mara katika kikundi cha masomo huko Oslo. Nilikuwa nimejikita sana katika maudhui yake na ilionekana wazi, jambo ambalo kiongozi wa kikundi alilithamini dhahiri.

Mwishoni mwa 1998 nimerudi Knarvik nje ya Bergen. Mama amezikwa hivi kari-buni na maisha ya kila siku yanahusu kukabiliwa na huzuni na kujaribu kutafuta kazi. Nilifanya kazi kwa miezi michache kwa Manpower huko Bergen, ikiwa ni pamoja na katika Hansa huko Kokstad na baadaye kwenye ghala la Solberg Dekk huko Toppe katika Åsane. Nilipewa nafasi ya kudumu katika Solberg Dekk kwa kuwa waliridhishwa na kazi yangu lakini nilichagua kuanza katika Knarvik Senter kama msaidizi wa mtunzaji wa jengo. Baba yetu wa kambo alikuwa akishughulika na kazi yake kama kawaida na ilikuwa wazi kuwa alikuwa akitaabika na huzuni lakini sikuona akitafuta msaada ili kuushughulikia, ingawa ilikuwa dhahiri kuwa alipaswa kufanya hivyo. Hata hivyo, alitunza kwa namna fulani na nina shukrani kwa hilo. Nilielewa kuwa akili yangu bado haikufanya kazi vizuri na ili kujipa changamoto, nilitaka kupata elimu zaidi. Ilinibidi kwanza kuboresha alama zangu katika hisabati na fizikia nilipoamua kuanza masomo ya uhandisi wa teknolojia ya mawasiliano. Jambo ambalo sijalisimulia ni kwamba nywele zangu zilikuwa zimefika hadi kwenye makalio wakati huu kwani nilikuwa nimezi-acha zikue bila kizuizi kwa miaka michache iliyopita, kwa masikitiko ya mama yangu. Yeye alikuwa mnyoaji nywele kitaaluma na kuelekea mwisho wa maisha yake ya kazi alikuwa amefanya kazi katika "Solei Frisørsalong" kule juu katika Hospitali ya Hauke-land. Kwamba mwanawe aliruhusu nywele kukua haikuwa kulingana na matakwa yake, lakini alikubali vyema hata hivyo. Nilipofikiria kuwa sasa nitakapoanza kozi ya maandalizi ya chuo kikuu cha uhandisi, ni vyema nionekane nadhifu kidogo. Nilihisi jaribio langu lilikuwa limedumu vya kutosha. Mnyoaji aliyeninyoa, mwanamume, alionekana kusikitika kweli alipokata urefu wa nywele zangu, lakini kwangu ilikuwa ni nafuu hatimaye kuachana nazo na kuweza kulala bila nywele kuangukia uso wangu usiku nilipogeuka. Vinginevyo ilikuwa ni uzoefu wa kufurahisha kujifunza kujisuka mwenyewe, kwa hivyo haikuwa bure kabisa. Hadi leo, mara nyingi mimi husuka mitindo rahisi kwa mke wangu mtarajiwa au binti zangu.

Chapter 14

Polyteknisk Institutt (1999)

Ni mwaka wa 1999 na miongoni mwa mambo mengine, ninaanza tena masomo ya hisabati, fizikia, na kemia katika Polyteknisk Institutt huko Bergen na ninapata alama nzuri kutoka hapo. Isipokuwa ni Kijerumani ambacho bado sijakimudu, lakini hilo pengine litokana na ukosefu wa nia. Katika mwaka huu pia ninamfahamu Petter Arild Heitman ambaye naye anachukua kozi ya utangulizi kwa ajili ya masomo ya uhandisi.

Chapter 15

HIA Grimstad (2000-02)

Baada ya kumaliza mwaka wa masomo katika Chuo cha Ufundi cha Bergen, mimi na Petter tunaelekea pamoja katika Chuo Kikuu cha Agder (Høgskolen i Agder) mjini Grimstad na kuanza masomo ya uhandisi wa mawasiliano huko. Nilipata pia rafiki mzuri wa masomo huko, Richard Paulsen. Ni wakati huu ninaanza kuelewa kuwa programu na ukuzaji wa mifumo ni kitu ambacho nina uwezo fulani nacho na ninafurahia sana. Alama zangu zinaakisi hilo.

Umekuwa mwaka wa 2001 na baada ya muda mfupi nakuwa kiongozi wa Baraza la Wanafunzi chuoni hapo na **mapema mwaka wa 2002** pia ninaingia na kuishi na wakimbizi 4-5 wadogo kutoka Sri Lanka, kwa kazi niliyopewa na manisipaa. Nilikuwa mlezi wao huko Grimstad wakati nikisoma, hivyo ulikuwa wakati wa kupendeza lakini wenye shughuli nyingi. Kati ya mambo mengine, niliwapeleka safari hadi Bergen na Trondheim, jambo ambalo lilithaminiwa sana. Nilipata cheti bora cha utendaji kutoka huko, lakini ukweli ni kwamba hata wakati huo sikuwa sawa kiakili na wakati mwingine nilipenda kuendesha gari kwa kasi kubwa.

Chapter 16

NTNU Trondheim (2003-04)

Tumefika mwaka 2003 na ninakutana na mchumba wangu ambaye ni mwenyeji wa Trøndelag wakati huu nikiwa katika hatua za mwisho za kukamilisha tasnifu yangu ya diploma huko Grimstad. Tulitunukiwa tuzo ya tasnifu bora, na wale wawili nilioshirikiana nao walikuwa miongoni mwa wanafunzi mahiri zaidi darasani. Wenzangu wazuri wa masomo walichangia katika kunifanya nitoke na matokeo mazuri vyuoni. Aidha, nilikuwa mwenyekiti wa Baraza la Wanafunzi kwa takriban miaka miwili na nilikuwa mjumbe wa Bodi ya Chuo kwa kipindi hicho hicho. Inaonekana jambo hili lilitambuliwa na wafanyakazi wa utawala pamoja na wanafunzi wengine, kwani nilikuwa mmoja wa watu watatu chuoni waliopokea tuzo kwa kazi yangu ya uwakilishi wa wanafunzi. Kuanzishwa upya kwa sherehe za mahafali kwa wanafunzi wanaohitimu ilikuwa ni hatua niliyochukua na kushawishi bodi ya chuo, baada ya shule kusitisha tukio hilo miaka michache nyuma.

Ni msimu wa vuli wa 2003 na ninahamia Trondheim kuanza Shahada ya Uzamili katika Teknolojia ya Mawasiliano katika NTNU, huku mpenzi wangu, Sølvi Myklebust, akisomea ualimu huko. Nakumbuka kwamba mwaka huo niliona kuwa hakuweka imani yake mbele, lakini sikuona hilo kama ishara ya hatari kwa vile mimi mwenyewe sikuwa muumini.

Wakati huo, nilikuwa nikiishi katika Hosteli ya Wanafunzi ya Falkenberg huko Lade na mnamo **2004 nilimpa mmiliki ofa ya kujenga na kuendesha mtandao wao** wenye pointi 200 za mtandao, yote kwa mpango wangu binafsi na kwa mpango wangu mwenyewe wa ufungaji, vifaa, na usanidi. Nilipoagiza vifaa hivyo, meneja mauzo katika duka la Telenor alitoa maoni kwamba ilikuwa si jambo la kawaida kuona mtu binafsi akisimamia ufungaji wa ukubwa huu. Mmiliki wa Hosteli ya Wanafunzi ya Falkenberg aliridhishwa na yale niliyokuwa nimefanikisha kwa msaada kutoka kwa karani wa majengo na kijana mmoja kama msaidizi wangu, na aliuza hosteli hiyo muda mfupi baadaye.

Chapter 17

Oslo (2005-06)

Mnamo 2005 nilimaliza shahada yangu ya uzamili katika NTNU wakati huohuo nikihamia Jar katika Bærum na kuanza kazi katika Software Innovation kama mwanafunzi wa mafunzo na msanidi mifumo. Nilifunga ndoa pia mnamo 2005, mara tu baada ya kuwasilisha tasnifu ya uzamili katika NTNU. Hii iliashiria mwisho wa miezi kadhaa ya kufanya kazi kwa saa 12-16 kila siku, kwani nilikuwa nikifanya kazi kamili wakati nikikamilisha masomo yangu. Mwishoni mwa 2006 tulihamia Lindeberg huko Kløfta ambapo nilianza kazi katika Element Logic katika nafasi hiyo hiyo. Tulikuwa tukiishi katika shirika la nyumba la Mohagen 2 ambapo nilichaguliwa kuwa mwenyekiti wa bodi na kuliongoza shirika hilo katika kesi ya kisheria dhidi ya msanidi wa majengo. Ilikuwa kipindi kigumu kwetu, lakini tulipitia kwa namna nzuri kiasi.

Chapter 18

Wokovu Unabisha Hodi (2007-08)

Mnamo mwaka wa 2007, tuliamia Torvikbukt muda mfupi baada ya kuzaliwa kwa mtoto wetu wa kwanza. Mke wangu alitaka kuishi karibu na rafiki yake wa dhati kwa muda, na sikuweza kupata amani ya kuendelea kufanya kazi kama msanidi programu katika Element Logic. Nilihamia kufanya kazi nyumbani kwa kampuni hiyo, nikichukua jukumu la msaada wa kiufundi kote Scandinavia huku pia nikimsaidia rafiki wa utotoni wa mdogo wangu kujenga kampuni mpya. Tuliishi Torvikbukt kwa miezi minane kabla ya kuhamia Fosse, karibu na Frekhaug nje ya Bergen, ambapo tulinunua nyumba mnamo Agosti 2008. Muda mfupi baada ya hapo, nilipata

Ninatembea kwenye ukanda wenye milango mingi, nikihisi kupotea kuhusu mlango gani ndio sahihi. Kisha, kundi dogo la watu linafika na kunionyesha mlango sahihi. Ninapita na kuingia katika chumba kikubwa, chenye hewa, na dari ya juu sana kiasi kwamba haiwezi kuonekana. Upande wa kulia, ukuta wa kioo unatanda juu kiasi ambacho jicho linaweza kuona, na mbele yangu kuna bahari ya kioo au vioo ambayo inaweza kutembelewa. Kutoka chini ya uso wa maji, viumbe kama sanamu—vilivyo hai lakini si hai—vinatokea kupitia bahari hiyo ya kioo bila kuivunja. Ni kama sanaa iliyo hai kwa ajili ya starehe ya wale waliopo, sawa na maonyesho ya mwanga ya kisasa yanayoonekana kwenye matamasha ya leo. Mara tu vinapokuwa vimetokea kikamilifu, vinaganda katika mikao mbalimbali kabla ya kushuka tena kwa utulivu. Kwa mbali, ninaona mlima ambapo ng'ombe wanalisha, na watu wameketi kwenye meza katika makundi, wakionekana kufurahia siku hiyo. Ninahisi hisia ya uhuru wa ajabu na furaha. Ninalala na kufurahia ndoto hiyo.

— *Ndoto ya Wokovu*

Sikuelewa wakati huo, lakini ndoto hiyo ilikuwa picha ya wokovu uliokuwa unakuja. Ni katika hatua hii ambapo mambo yanakwenda kubadilika. Tumefika kipindi cha maisha yangu kinachoeleza kwa nini naweza kuketi hapa leo, nimekombolewa na Mungu ili kuishi maisha chini ya agano jipya katika Yesu. Ninajua kwamba kwa nguvu zangu mimi si kitu, lakini kwa Mungu mambo yote yanawezekana kwa waaminio (Marko 9:23):

“Hili ndilo agano nitakalofanya nao baada ya siku zile, asema Bwana, nitaweka sheria zangu mioyoni mwao, na katika nia zao nitaziandika.” Kisha anasema: “Dhambi zao na uasi wao sitaukumbuka tena kabisa.” Basi, dhambi zikiisha kusamehewa, hapahitajiki tena dhabihu ya kutolewa kwa ajili ya dhambi. Kwa hiyo, ndugu zangu, kwa kuwa tunao ujasiri wa kupaingia Patakatifu pa Patakatifu kwa damu ya Yesu, kwa njia mpya na iliyo hai aliyotufungulia kupitia lile pazia, yaani, mwili wake; na kwa kuwa tunaye kuhani mkuu juu ya nyumba ya Mungu, basi na tukaribie Mungu kwa moyo mnyofu na kwa imani timilifu, mioyo yetu ikiwa imenyunyiziwa na kusafishwa kutoka dhamiri mbaya, na miili yetu ikiwa imeoshwa kwa maji safi. Na tushike sana ungamo la tumaini letu pasipo kusita, kwa maana yeye aliyeahidi ni mwaminifu. Tukaangaliane na kuhimizana katika upendo na kazi nzuri. Wala tusiache kukusanyika pamoja, kama ilivyo desturi ya wengine, bali tutie moyo mmoja na mwenzake, na kufanya hivyo zaidi sana kwa kadiri mwonavyo siku ile kuwa inakaribia. Maana, kama tukifanya dhambi makusudi baada ya kuupokea ujuzi wa ile kweli, haibaki tena dhabihu kwa ajili ya dhambi, bali ni kutarajia hukumu yenye kutisha, na ukali wa moto utakaowala wale wampingao Mungu. Mtu yeyote aliyeikataa sheria ya Musa alikufa pasipo huruma kwa ushahidi wa mashahidi wawili au watatu. Je, mwaonaje? Haistahili adhabu kali zaidi mtu yule aliyemkanyaga Mwana wa Mungu na kuihesabu damu ya agano aliyotakaswa kwayo kuwa kitu kisicho kitakatifu, na kumtusi Roho wa neema? Kwa maana tunamjua yeye aliyesema: “Kisasi ni changu; mimi nitalipa.” Na tena: “Bwana atawahukumu watu wake.” Ni jambo la kutisha kuanguka katika mikono ya Mungu aliye hai!

— *Waebrania 10:16-31*

Mwaka ulikuwa 2008, na katika utu wangu wa ndani, nilijua kwamba maisha yangu yanakwenda kubadilika kabisa. Mke wangu na mimi tulianza kuhudhuria mikutano katika Christian Fellowship Nordhordland. Mikutano hiyo ilifanyika katika jumba la michezo kule Knarvik, na tulifikiri ni mahali ambapo tungembariki binti yetu wa kwanza, Olivia—si kumbatiza. Tulipojiunga na ushirika huu, nilipata furaha wakati wa uimbaji, na waumini walikuwa wawazi na wenye upendo kwetu. Nilihisi niko nyumbani na mwenye amani, ingawa nilikuwa na kiburi cha kielimu (Mithali 16:18), nikiamini kwamba nilikuwa na *maarifa zaidi* ya mambo ya kiroho kuliko wale walionizunguka kwa sababu nilikuwa nimeyasoma kwa miaka kadhaa. Kwa bahati nzuri, walitupokea kwa mikono miwili, jambo ambalo lilimruhusu Roho Mtakatifu kuanza kufanya kazi ndani yangu.

Muda mfupi baada ya kuanza kuhudhuria Christian Fellowship Nordhordland, mwini jilisti mmoja kutoka Bergen, Norway, alitembelea. Baada ya mahubiri, alikuja kwangu na kuniuliza mimi ni nani na ikiwa nilitaka kumpokea Yesu kama Bwana na Mwokozi

wa maisha yangu. Nilishangazwa na unyoofu wake na uchaguzi wake wa maneno, lakini nilisema ndiyo kumpokea Yesu bila kuelewa kikamilifu kile nilichokuwa najitolea. Kisha akaniambia, "Rudia maneno haya!" Na hapo hapo, nilipomkiri Yesu kama Bwana na Mwokozi wa maisha yangu (Warumi 10:9–10) na kumshukuru kwa kutoa maisha yake kwa ajili yangu na kwa neema yake, nilipokea maono ya roho mpya ambayo Mungu alikuwa amenipa.

Katika maono, nimesimama chini ya yai kubwa jeupe, refu kiasi kuliko mimi mwenyewe. Ninatazama juu na kuona kwamba yai hilo halijatengenezwa kwa mikono ya mwanadamu lakini linaweza kuelezewa vyema kama kitu cha kikaboni kilicho hai. Kutoka nje ya yai huja mwanga mwororo unaoangaza ndani. Nilihisi kwamba kila kitu kilikuwa safi—hakuna fujo, hakuna kitu, ni mimi tu. Ilikuwa kana kwamba fujo zangu zote zilikuwa zimeondolewa kwa muda mfupi. Nilishituka, lakini nilihisi amani ya pekee sana ndani yangu tofauti na kitu kingine chochote, kama vile mwinjilisti yule alivyokuwa ameniambia.

— *Maono Niliyopokea Nilipomkubali Yesu*

Mwinjilisti yule aliniambia na kunithibitishia kwamba nitapata amani ambayo si-jawahi kuijua hapo awali, na kwamba amani hii ingetoweka nitakapobatzwa—jambo ambalo, bila shaka, nilijiuliza kulihusu. Hili lilipotokea, machozi yalinitiririka mashavuni mwangu. Mke wangu baadaye alisema hakunitambua katika siku zilizofuata. Tulipokuwa tukirudi kutoka kwenye mkusanyiko siku hiyo, nilimsikia Roho Mtakatifu akisema nami moja kwa moja, akunionya ninene uzima na si mauti (Mithali 18:21). Roho Mtakatifu alinifunulia kwamba lazima nilinde maneno yangu na nichague kauli zangu kwa uangalifu (Yakobo 3:6). Ni muhimu kuelewa kwamba Roho Mtakatifu anatumia kwa ukaribu, sasa na hata kinabii kwa siku zijazo. Nikitazama nyuma, sasa naelewa kwamba uzoefu huu ulikuwa ufunguo wa wito wangu na ulikuwa muhimu sana kuustawisha kwa dhiti. Hii haimaanishi kwamba kila wakati nimefanikiwa kunena kulingana na kile Roho Mtakatifu anachonipa, lakini tumeitwa kuwa wafanya amani na kushiriki ukweli, si kueneza uharibifu na mauti kupitia tendo au neno.

Nilipompokea Yesu, nilipokea maono kutoka kwa Mungu kwa mara ya kwanza mahani mwangu. Nikizingatia umuhimu wa takwimu wa uzoefu kama huo wa mara ya kwanza uliogawanywa katika kipindi cha maisha cha miaka thelathini na tatu na zaidi ya siku elfu kumi na moja, nina maneno matatu kwa wale wanaojaribu kuanusha uzoefu wa muumini na Mungu: **kutokuamini na mashaka.**

Katika mchakato unaoanza sasa, ninaona kwamba Mungu **anatumia** sisi waaminio—Watakatifu—kuendelea kutembea naye na tusirudi nyuma ulimwenguni na ashiki zake, tamaa, na mafumbo.

Lakini kulikuwa na manabii wa uongo pia miongoni mwa watu, kama vile kwenu kutakavyokuwa na walimu wa uongo, watakaoingiza kwa siri mafundisho ya uharibifu, wakimkana hata Bwana aliyewanunua, wakijiletea uharibifu wa haraka. Na wengi watafuata njia zao za ufisadi; na kwa sababu yao njia ya kweli itatukanwa. Na katika kutamani watajipatia faida kwenu kwa maneno ya kutungwa; ambao hukumu yao tangu zamani haikawii, wala uharibifu wao hausinzii. Kwa maana ikiwa Mungu hakuwaachilia malaika waliofanya dhambi, bali aliwatupa katika shimo la giza, akawapeleka kifungoni ili walindwe hata ije hukumu; wala hakuuachilia ulimwengu wa kale, bali alimhifadhi Nuhu, mjumbe wa haki, na watu wengine saba, hapo alipoleta gharika juu ya ulimwengu wa wasiomcha Mungu; tena akaihukumu miji ya Sodom na Gomora, akaipindua na kuifanya majivu, akaifanya iwe mfano kwa watu watakaoishi bila kumcha Mungu; akamwokoia Loti, yule mwenye haki, aliyehuzunishwa sana na mwenendo wa ufisadi wa hao waasi; (maana mwenye haki huyo akikaa miongoni mwao, kwa kuona na kusikia, aliitesa roho yake yenye haki siku baada ya siku kwa matendo yao yasiyo na sheria); Bwana anajua jinsi ya kuwaokoa wacha Mungu na majaribu, na kuwaweka wasio haki hata siku ya hukumu ili waadhibiwe; na hasa wale waufuatao mwili katika tamaa ya uchafu, na kudharau mamlaka. Wenye uthubutu, wenye nia mkaidi, hawaogopi kutukana wenye utukufu; ambapo malaika, ingawa ni wakuu kwa uwezo na nguvu, hawaleti mashtaka ya matukano juu yao mbele za Bwana. Lakini hawa, kama wanyama wasio na akili, waliozaliwa kama wanyama tu wa kukamatwa na kuharibiwa, wakitukana mambo wasiyoyajua, wataangamizwa katika uharibifu wao wenyewe; wikipokea ujira wa udhalimu, watu wanaoona kuwa ni anasa kufanya karamu mchana; wao ni mawaa na aibu, wakifanya anasa katika madanganyo yao wanapofanya karamu pamoja nanyi; wenye macho yaliyojaa uzinzi, wasioweza kuacha dhambi; wakihadaa roho zisizo imara; wenye mioyo iliyozoezwa kutamani; wana wa laana; wakiacha njia iliyonyooka, walipotea, wakaifuata njia ya Balaamu, mwana wa Beori, aliyependa ujira wa udhalimu; lakini alikemewa kwa uasi wake mwenyewe; punda asiyeweza kusema, akinena kwa sauti ya binadamu, aliuzuia wazimu wa nabii yule. Hawa ni visima visivyo na maji, na mawingu yaliyochukuliwa na dhoruba; ambao weusi wa giza umewekwa kwa ajili yao milele. Maana, kwa kunena maneno makuu ya ubatili, huwahadaa watu katika tamaa za mwili, kwa ufisadi, wale wanaoanza kuwakimbia wale wakaao katika upotevu; wakiwaahidia uhuru, nao wenyewe ni watumwa wa uharibifu; maana mtu akishindwa na mtu, huwa mtumwa wa mtu huyo. Kwa maana wale waliokwisha kuyakimbia machafu ya dunia kwa kumjua Bwana na Mwokozi Yesu Kristo, kama wakinasa tena na kushindwa, hali yao ya mwisho imekuwa mbaya kuliko ile ya kwanza. Maana ingekuwa

heri kwao kama wasingejua njia ya haki, kuliko kuijua, kisha kuiacha ile amri takatifu waliyopewa. Lakini imewatokea sawasawa na mithali ya kweli, “Mbwa ameyarudia matapishi yake mwenyewe,” na, “Nguruwe aliyekwisha kuoshwa amerudi kugaagaa matopeni.”

— *Pili Petro 2*

Nikitazama nyuma, naelewa kwamba tangu siku hii, niliingia chini ya mabawa ya Mungu Mwenyezi (Zaburi 91:4)—Mkombozi wangu, Mwokozi wangu, na Muumba wangu.

Akasema: “Nakupenda, BWANA, nguvu zangu. BWANA ni mwamba wangu, na ngome yangu, na mwokozi wangu; Mungu wangu, mwamba wangu nitakayemkimbia. Ngao yangu, na pembe ya wokovu wangu, na mnara wangu mrefu. Nitamwita BWANA anayestahili kusifiwa; hivyo nitaokolewa na adui zangu. Kamba za mauti zilinizunguka, mafuriko ya uharibifu yalinitisha. Kamba za kuzimu zilinizunguka, mitego ya mauti ilinikabili. Katika shida yangu nalimwita BWANA, nalimlalamikia Mungu wangu. Akasikia sauti yangu hekaluni mwake, kilio changu kikaingia masikioni mwake. Ndipo nchi ikatikisika na kutetemeka, misingi ya milima ikashtuka, ikatika, kwa sababu alikuwa na ghadhabu. Moshi ukapanda kutoka puani mwake, moto ukatoka kinywani mwake ukila, makaa yakawaka kwa huo. Akaziinamisha mbingu akashuka, kukawa na giza kuu chini ya miguu yake.”

— *Zaburi 18:1-10*

Licha ya hayo, ilinichukua miaka saba kabla ya kupata amani na kile kilichotokea siku hiyo na kufikia uelewa kwamba sikuwa mwendawazimu. Ninafikiria nyuma wakati niliposimama ndani ya lile yai, ambapo Mungu mwenyewe alinishuhudia kuhusu roho mpya niliyokuwa nimepewa naye. Hii ilikuwa siku chache tu kabla ya ubatizo wangu kufanyika, ambapo Oddmund Solheim, ndugu yangu mzuri, aliniongoza kuingia ndani ya maji.

Yesu akajibu, akamwambia: “Amin, amin, nakuambia, mtu asipozaliwa mara ya pili, hawezi kuuona ufalme wa Mungu.” Nikodemo akamwambia: “Awezaje mtu kuzaliwa, akiwa mzee? Aweza kuingia tumboni mwa mamaye mara ya pili akazaliwa?” Yesu akajibu: “Amin, amin, nakuambia, mtu asipozaliwa kwa maji na kwa Roho, hawezi kuingia ufalme wa Mungu.”

— *Yohana 3:3-5*

Katika miaka kuelekea 2012, nilikuwa na uzoefu wenye nguvu katika roho, lakini akili yangu haikuelewa kile kilichokuwa kinatokea. Kilichohisi kutisha pia ni kwamba

nilipozaliwa mara ya pili, macho yangu yalifunguliwa na nikaanza kuona viumbe vinavyo-
ofanana na binadamu ndani ya chumba chetu usiku (Waefeso 6:12). Mambo kama hayo
huwa hayajadiliwi kanisani, lakini nilitokea kusikia mazungumzo kati ya watu wawili
siku moja baada ya mkutano wa Jumapili. Mazungumzo hayo yalikuwa kuhusu mama
mmoja na binti yake, mwenye umri wa miaka mitatu hivi, ambao wote walikuwa wamem-
wona mwanamume aliyesimama kando ya kitanda usiku. Ulikuwa uzoefu wa kutisha,
lakini siku iliyofuata yule mama aliupuuza, akifikiri lazima ilikuwa ndoto. Kisha, binti
yake akamuuliza mama yake ni mwanamume gani aliyekuwa amesimama chumbani
usiku ule. Ilinigusa kwamba ikiwa wangeweza kupata uzoefu wa mambo kama hayo
na kuwa na ushahidi kwayo, basi uzoefu wangu mwenyewe labda haukuwa wa kuten-
genezwa au ndoto tu. Hii, nayo, ilinipa ufunguo wa kuanza kuelewa kwamba vita vi-
likuwa vikitokea juu ya njia ya maisha yangu.

Kama ushirika wa Mungu, lazima tuwe na ufahamu wa kuwatunza na kuwaandaa
watu wetu ili wapatane na yaliyopita na kukubali kikamilifu uongozi wa Roho Mtakat-
ifu tunapozaliwa mara ya pili (Warumi 8:14). Lazima tujifunze kutoa fikira zetu na akili
zetu kama mateka (2 Wakorintho 10:5). Kwa njia hii tu ndipo Mwili wa Mungu duni-
ani unaweza kustahimili mkazo wakati dhoruba inapotokea na mivutano inapotishia
kuvunja. Lazima tuwe na umoja katika neno na katika tendo. Kanisa limeuza urithi
wake wa fedha katika suala hili kwa kukata na kuunganisha Neno la Mungu. Matokeo
yake ni kwamba tunatupa baraka ambazo Mungu anazo kwa ajili yetu, na watu wake
wanaangamia kwa kukosa maarifa (Hosea 4:6). Ushirika unakauka na kizazi kipya kina-
toweza kwenye mikusanyiko kwa sababu hatutembezi na Roho Mtakatifu na karama za
neema anazotupa. Roho wa Mungu hawezi kufanya kazi katika ushirika ambao hauko
hai na uko wazi kwa uongozi wake (1 Wathesalonike 5:19).

Hata hivyo, ingawa sikuwa na ndugu wengi wa Kikristo katika ushirika waliozungumza
mengi kuhusu mambo haya, ushirika ulikuwa wa ajabu na nilistawi. Hii haimaanishi
kuwa hapakuwa na changamoto, lakini hiyo ni hali ya kawaida kila wakati. Ulikuwa
mchakato wa kujinasua kutoka katika mtogo wa yaliyopita. Tofauti na miili yetu ya
kimwili, ambayo inazaliwa na tumbo la mama, roho zetu lazima zizaliwe na Roho wa
Mungu. Akili zetu na njia za zamani za kufikiri hazizaliwi mara ya pili moja kwa moja;
hata hivyo, kwa kubaki waaminifu na kushiriki katika ushirika na ibada, tunabadilishwa
hatua kwa hatua (2 Wakorintho 3:18), hata kama si rahisi kila wakati.

Wala msiifuatishie namna ya dunia hii, bali mgeuzwe kwa kufanywa upya
nia zenu, mpate kujua hakika mapenzi ya Mungu yaliyo mema, ya kumpen-
deza, na yaliyo kamili.

— Warumi 12:2

Biblia hata hivyo ni kitabu; haijalishi imebarikiwa kiasi gani, uzima hautoki katika kitabu chenyewe bali moja kwa moja kutoka kwa Roho wa Mungu (2 Wakorintho 3:6). Amekupa Neno lake katika Biblia ili kutuongoza na kutusaidia, lakini uzima wenyewe unatoka kwake pekee—Kristo ndani yetu na Mungu ndani yake (Wakolosai 3:4)—ukijengwa katika imani. Yesu mwenyewe alituonya kwa uzito mkubwa: wale wanaomkataa watak-wenda kwenye adhabu ya milele (Mathayo 25:46) na kuadhibiwa kwa uharibifu wa milele, mbali na uso wa Bwana (2 Wathesalonike 1:9).

Maana mimi kwa njia ya sheria naliifia sheria ili nimuishi Mungu. Nimesulubiwa pamoja na Kristo; lakini ni hai; wala si mimi tena, bali Kristo yu hai ndani yangu; na uhai nilio nao sasa katika mwili, ninao katika imani ya Mwana wa Mungu, aliyenipenda, akajitoa nafsi yake kwa ajili yangu. Siibatili neema ya Mungu; maana, ikiwa haki hupatikana kwa njia ya sheria, basi Kristo alikufa bure.

— *Wagalatia 2:19-21*

Kilicho cha ajabu, hata hivyo, ni kwamba Neno lake halitajipinga kamwe (Zaburi 119:160) na kwamba tunaweza kulichunguza na kulijaribu Neno ili kuona kama ni jema na sahihi. Ikiwa Baba amesema, Yeye ni mwaminifu kwa Neno lake, lililopita na la baadaye. Ikiwa linastahimili jaribio, Neno litatofautisha uongo na ukweli na kuwa chombo kwetu ikiwa tutalikubali.

Maana Neno la Mungu li hai, tena lina nguvu, lina ukali kuliko upanga uwao wote ukatao kuwili, tena lachoma hata kuzigawanya nafsi na roho, na viungo na mafuta yaliyomo ndani yake; tena li jepesi kuyatambua mawazo na makusudi ya moyo. Wala hakuna kiumbe kisichofunuliwa mbele zake, lakini vitu vyote vi uchi na kufunuliwa mbele ya macho yake yeye aliye na habari zetu.

— *Waebrania 4:12-13*

Mabadiliko yanayofuata kuzaliwa mara ya pili yanahusisha akili zetu, hisia zetu, na njia zetu za zamani za kufikiri. Mengi ya yale tuliyoyapata kabla ya kuzaliwa mara ya pili lazima mara nyingi yasahauliwe. Maarifa yanayopinga Mungu si mazuri; kwa hivyo, uongozi wa Roho ni muhimu ikiwa mtu atatembea na kufanya kazi kulingana na Roho wa Mungu:

Basi nasema: Enendeni kwa Roho, wala hamtazitimiza kamwe tamaa za mwili. Kwa maana mwili hutamani ukishindana na Roho, na Roho kushindana na mwili; kwa maana hizi zimepingana, hata hamwezi kufanya mnayotaka. Lakini mkiongozwa na Roho, hampo chini ya sheria. Basi matendo

ya mwili ni dhahiri, nayo ni haya: uasherati, uchafu, ufisadi, ibada ya sanamu, uchawi, uadui, ugomvi, wivu, hasira, fitina, faraka, uzushi, husuda, ulevi, karamu za ulafi, na mambo yanayofanana na hayo. Katika hayo nawaonya mapema, kama nilivyokwisha kuwaonya, ya kwamba watu wanaotenda mambo ya namna hiyo hawataurithi ufalme wa Mungu. Lakini tunda la Roho ni upendo, furaha, amani, uvumilivu, utu wema, fadhili, uaminifu, upole, kiasi; juu ya mambo kama hayo hakuna sheria. Na wale walio wa Kristo Yesu wameusulubisha mwili pamoja na mawazo yake mabaya na tamaa zake. Tukiishi kwa Roho, na tuenende kwa Roho. Tusitafute sifa za bure, tuki-chokozana na kuhusudiana.

— *Wagalatia 5:16-26*

Kupitia maarifa na uzoefu na Mungu, tunasonga mbele hatua kwa hatua ikiwa tuko tayari kuacha njia zetu wenyewe ili kupokea kile alichacho kwa ajili yetu. Hii si rahisi kila wakati, lakini ni jambo sahihi:

Basi na sisi pia, kwa kuwa tunazungukwa na wingu kubwa la mashahidi namna hii, na tuweke kando kila mzigo mzito, na dhambi ile ituzingayo kwa upesi; na tupige mbio kwa saburi katika yale mashindano yaliyowekwa mbele yetu, tukimtazama Yesu, mwenye kuanzisha na mwenye kutimiza imani yetu; ambaye kwa ajili ya furaha iliyowekwa mbele yake aliustahimili msalaba na kuidharau aibu, naye ameketi mkono wa kuume wa kiti cha enzi cha Mungu. Maana mtafakarini sana yeye aliyestahimili mapingamizi makuu namna hii ya wenye dhambi juu ya nafsi yake, msije mkachoka, mkalegea mioyoni mwenu. Hamjafanya vita bado hata kumwagika damu, mkishindana na dhambi. Tena mmeyasahau yale maonyo, yasemayo nanyi kama na wana: “Mwanangu, usiyadharau marudia ya Bwana, wala usizime moyo ukikemewa naye. Kwa maana yeye ambaye Bwana ampenda, humrudi, naye humpiga kila mwana amkubaliye.” Vumilieni kwa ajili ya kurudiwa; Mungu awatendea kama wana; kwani ni mwana yupi asiyerudiwa na babaye? Lakini mkikosa kurudiwa, ambako kila mtu amekushiriki, basi ninyi ni wana wa haramu, wala si wana wa halali. Na pamoja na hayo tulikuwa na baba zetu wa mwili walioturudi, nasi tukawastahi; basi je! haitupasi zaidi sana kunitii Baba wa roho zetu na kuishi? Maana hao kwa siku chache waliturudi kama walivyoona vema wenyewe; bali yeye kwa faida yetu, ili tuushiriki utakatifu wake. Kila rudio wakati wake halionekani kuwa kitu cha furaha, bali cha huzuni; lakini baadaye huwaletea wale waliozoezwa nalo tunda la haki lenye amani. Kwa hiyo inyosheni mikono iliyolegea na magoti yaliyopooza; mkaifanyie miguu yenu njia zilizonyooka, ili kilicho kilema kisitepuliwe, bali

kiponywe. Tafuteni kwa bidii kuwa na amani na watu wote, na huo utakatifu, ambao hapana mtu atakayemwona Bwana asipokuwa nao. Mkiangalia sana mtu asipungukiwe na neema ya Mungu; shina la uchungu lisije likachipuka na kuwafadhaisha, na wengi wakatiwa unajisi kwa hilo. Asiwepo mzinzi, wala asiyemcha Mungu kama Esau, aliyeuza urithi wake kwa ajili ya chakula kimoja. Maana mwajua ya kuwa hata baadaye, alipotaka kuirithi baraka, alikataliwa; maana hakuona nafasi ya kutubu, ijapokuwa aliitafuta sana kwa machozi.

— *Waebrania 12*

Nikitazama nyuma, sasa naelewa kwamba ingawa nilizaliwa kwa Roho mnamo 2008, Baba yangu wa Mbinguni alianza kunisaidia kuacha mafundisho ya uongo niliyokuwa nimeyapata maishani mwangu kote. Mchakato huu ulifanyika kupitia Neno lake kule Christian Fellowship Nordhordland. Nilikaribishwa katika ushirika wa nyumbani na mkusanyiko wao, lakini akili yangu ilikuwa imejaa maarifa ya uongo yaliyompinga Mungu moja kwa moja, na nilishiriki haya kwa dhati na wale walionizunguka. Nikitazama nyuma, naona kwamba nilikuwa mwinjilisti hata wakati huo. Inaweza kuonekana kuwa ya ajabu, lakini nilikuwa na uhalisia fulani akilini mwangu na muunganisho na mambo machafu ambayo hayakuendana na roho mpya ambayo Mungu alikuwa amenipa (Wakolosai 2:8). Kutokana na uzoefu, naona kwamba mwili na roho vinaweza kushindana, hata kwa wale waliozaliwa mara ya pili (Wagalatia 5:17).

Chapter 19

Frekhaug (2009)

Tumefika mwaka 2009 na mwaka huu alikuja kwetu mtu mmoja aliyekuwa mwenyeji wa eneo hilo. Aliishi karibu nasi huko Fosse kwenye Frekhaug na alikuwa mtu mwenye rangi ya kipekee, stadi katika siasa na mwenye bidii. Alijitolea kununua kiwanja kutoka kwetu ambacho wakati huo kilikuwa kimepangwa kwa ajili ya Kilimo, Mazingira na Burudani (LNF) na alitaka kubadilisha sehemu ya ekari moja kati ya ekari 3,2 tulizokuwa nazo kuwa ya makazi, na akajitolea kulipa gharama zote na kisha kununua ardhi hiyo kutoka kwetu ikiwa angefanikiwa kupata kibali cha ujenzi. Ninataja hili kwa sababu baadaye katika kitabu hiki nitarejea jambo hilo hasa. Ninaamini ofa yake ya kwanza ilikuwa takriban kroner 350.000 hivi ikiwa nakumbuka vizuri, lakini mengi zaidi kuhusu hili yatakuja katika mwaka wa 2013. Ninataka tu kulitaja kwa sababu tukio hili ni ufunguo wa mambo ya kifedha hapo baadaye.

Chapter 20

Jumuiya ya Kikristo (2010)

Mwaka 2010 uliashiria katikati ya miaka migumu ya mwanzo wa maisha yangu mapya. Ilikuwa changamoto kwa viongozi wa kanisa kuona nikishiriki kikamilifu ujumbe uliopin-gana na Injili, huku Roho ndani yangu akishuhudia maisha mapya (1 Petro 5:8). Ilifikia hatua ambapo niliombwa kuchagua njia.

Nakumbuka mmoja wa wazee wa kanisa, *Morten Gundersen*, baadaye aliniambia kwamba walikuwa wamemwomba mtu fulani aniombee mimi na familia yangu kwa kipindi kirefu, kwa sababu alielewa nilikuwa katika vita vya ndani. Ninapotazama nyuma kipindi hiki, kinaweza kuelezewa kana kwamba maisha yangu ya zamani yalikuwa yakijaribu kuni-vuta nyuma kwa sababu sikuwa nimefunga mlango wa yaliyopita vizuri. Nilikuwa na uzoefu wa ajabu na Mungu nilipozaliwa mara ya pili na nyakati zilizofuata. Ninatam-bua kwa uchungu kwamba kuna vitu, matendo, au maneno yanayoweza kufungua – au kuweka wazi – mlango kwa roho wachafu. Hii ni tajriba ambayo nimeipata katika mi-aka ya hivi karibuni, ninapotazama nyuma ushuhuda wa Roho Mtakatifu katika maisha yangu. Hivi majuzi tu nilikutana na ndugu katika imani, *Arnt-Viktor Pettersen*, ambaye ana karama ya kinabii na alionyesha jinsi Roho Mtakatifu alivyokuwa akizungumza kuhusu jambo hili hasa katika maisha yake mwenyewe. Naye pia alipata neno kwa ajili ya dada mmoja katika imani anayepambana na hali ya kutoweza kamwe kumtoa nje «*roho msum-bufu*» kutoka nyumbani mwake ikiwa ninaweza kuliita hivyo. Amekuwa akizunguka mara kwa mara na kuomba nyumba hiyo. Mwanawe, ambaye bado hajampokea Yesu, aliweza kushuhudia mwenyewe kwamba alihisi walipofanikiwa kutoa roho katika tukio moja. Dada yetu aliniambia kwamba walikuwa wamepitia nyumba nzima na kuomba na kunena juu yake na hatimaye kuishia gereji kabla ya kuhisi kitu «*kikitoka*» nje ya gereji ghafla. Hilo kwa mara nyingine linanikumbusha matukio ya baadaye niliyoshuhudia ya udhihirisho karibu na Wakristo ambao hawajakataa mambo waliyo nayo au yaliyopita ambayo hufanya kama ufunguzi na kukubali uwepo wa roho wachafu (1 Yohana 4:1).

Tunarejea mwaka 2010. Nilipata uzoefu wakati huo ambapo roho walinitafuta usiku wakiwa na uwepo wa giza. Sikuuelewa wakati huo kile kilichokuwa kikitokea, lakini kila mwanadamu mwanzoni mwa maisha yake mapya ana mambo mbalimbali ambayo lazima ajifunze kuyaweka kando au kuyavunja. Mara nyingi mtu lazima afanye toba ya kweli na kukumbatia kwa moyo wote mambo mapya ili ya zamani yaweze kufa. Mtu laz-ima achome madaraja nyuma yake, kusema hivyo. Hii mara nyingi inahusisha kuvunja laana au vifungo vya kiroho vinavyopingana na Roho Mtakatifu. Ili kufanikiwa katika hili, ni lazima mtu ajinyenyekeze mbele za Mungu na kuomba msamaha kwa mambo

aliyoyatenda (1 Yohana 1:9), kuwasamehe wale waliomdhuru au kumuumiza (Mathayo 6:14-15) na kuondoa kile kinachofungua mlango wa ugonjwa na matatizo, iwe ni mtindo wake wa maisha au mali anazomiliki ambazo hufungua mlango kwa hayo:

kisha kila mtu akaenda nyumbani kwake. Lakini Yesu akaenda mlimani ya Mizeituni. Hata asubuhi na mapema akaingia hekaluni tena, na watu wote wakamwendea; akaketi, akawa akiwafundisha. Basi waandishi na Ma-farisayo wakamletea mwanamke aliyefumaniwa katika uzinzi; nao walipom-simamisha katikati, wakamwambia, Mwalimu, mwanamke huyu amefumaniwa alipokuwa akizini. Basi katika torati, Musa alituamuru kupiga mawe wanawake kama hawa; nawe wasemaje? Nao wakasema hayo ili wamjaribu, wapate sababu ya kumshitaki. Lakini Yesu akainama, akaandika kwa kidole chake katika nchi. Nao walipozidi kumhoji, akainuka, akawaambia, Yeye asiye na dhambi miongoni mwenu na awe wa kwanza wa kumtupia jiwe. Akainama tena, akaandika katika nchi. Nao walipolisikia hilo, wakaanza kutoka mmoja mmoja, wakianza na wazee; akabaki Yesu peke yake, na yule mwanamke amesimama katikati. Yesu akainuka, akamwambia, Mwanamke, wako wapi wale washitaki wako? Je! Hakuna aliyekuhukumu? Akasema, Hakuna, Bwana. Yesu akamwambia, Wala mimi siku hukumu; enenda zako; tangu sasa usitende dhambi tena!

— *Yohana 8:1-11*

Jambo la pekee kuhusu Yesu ni kwamba Yeye anatupenda, hatutupi. Yeye hutusaidia kuondoa dhambi na hiyo inamaanisha kuweka maisha yake ya zamani kuwa mfu na kufufuka pamoja Naye katika uzima wa milele (Warumi 6:4, Yohana 8:36). Kuhusu mali ambazo zina uhusiano na roho wachafu, hili linajulikana vyema miongoni mwa wasio Wakristo wanaotafuta wanaojua mawe, vindeo vya ndoto (dreamcatchers) na vitu kama hivyo. Tumeambiwa waziwazi na Mungu kwamba tunapaswa kujiepusha na uchawi na hili ndilo tunaloliita ushirikina nchini Norwe:

useme, Bwana MUNGU asema hivi; Ole wao wanawake washonao hirizi za uchawi katika mikono yote, na kuwatengenezea watu wote, wadogo kwa wakubwa, lesa za vichwa vya kila kimo, ili kuwawinda roho za watu! Je! Mtazivinda roho za watu wangu, nanyi mtaihifadhi hai roho yenu wenyewe?

— *Ezekieli 13:18*

Mali zina historia iliyopo ndani yake ambayo tunaikubali tunapoileta ndani ya makazi yetu, bila kujali kama tunahisi hivyo au la. Na hii inaweza kudhihirika katika maisha yetu ambapo tunapata shida kuachana na dhambi na tabia mbaya. Hili halizungumziwi sana

leo, lakini kutubu dhambi zake na kufanya «nyumba safi» ni muhimu ikiwa mtu anataka kuenenda na Mungu (Isaya 1:18). Siyo tu kwa nje bali pia ndani ikiwa mtu anataka kuvunja vifungo kama hivyo. Naamini hii ndiyo kizuizi kinachozuia waumini wengi wasienende na Mungu. Kama vile mlevi anapaswa kwanza kutambua kwamba ana tatizo la utegemezi.

Lakini mtu mwovu akighairi, na kuacha dhambi zake zote alizozitenda, na kuzishika amri zangu zote, na kutenda yaliyo halali na haki, hakika ataishi, hatakufa. Dhambi zake zote alizozitenda hazitakumbukwa; katika haki yake aliyoifanya ataishi. Je! Mimi nina furaha yo yote kwa kufa kwake mtu mwovu? Asema Bwana MUNGU; si afadhali aghairi, na kuiacha njia yake, akaishi? Bali mwenye haki akighairi, na kuiacha haki yake, na kutenda uovu, kama machukizo yote ayatendayo mtu mwovu, je! Ataishi? Katika matendo yake yote ya haki aliyoyatenda, hayatakumbukwa; katika kosa lake alilolikosa, na katika dhambi yake aliyoifanya, atakufa. Hata hivyo, ninyi mwasema, Njia ya Bwana si sawa. Sikilizeni basi, Enyi nyumba ya Israeli; Je! Njia yangu si sawa? Je! Si njia zenu ambazo si sawa? Mwenye haki aghairipo na kuiacha haki yake, na kutenda uovu, atakufa kwa ajili yake; katika uovu wake alioutenda atakufa. Tena, mtu mwovu aghairipo na kuuacha uovu wake alioutenda, na kutenda yaliyo halali na haki, ataiokoa roho yake. Kwa sababu anafahamu, na kughairi, na kuacha dhambi zake zote alizozitenda, hakika ataishi, hatakufa. Hata hivyo, nyumba ya Israeli wasema, Njia ya Bwana si sawa. Enyi nyumba ya Israeli, je! Njia zangu si sawa? Je! Si njia zenu ambazo si sawa? Basi nitawahukumu, Enyi nyumba ya Israeli, kila mmoja kwa jinsi alivyoenenda, asema Bwana MUNGU. Ghairini, mkaache makosa yenu yote; basi uovu hautakuwa kikwazo cha kuangamia kwenu. Twasheni mbali nanyi makosa yenu yote mliyoyatenda; mkawe na moyo mpya na roho mpya; mbona mnataka kufa, Enyi nyumba ya Israeli? Kwa maana mimi sina furaha kwa kufa kwake mtu afaye, asema Bwana MUNGU; basi ghairini, mkaishi.

— Kitabu cha Ezekieli 18:21-32

Kile ambacho ni maalum kuhusu hili ni kwamba hata katika «miduara» ya ndani kabisa ya Watakatifu mtu hupata waumini ambao hawajaitupa dhambi. Na hiyo inawaweka mbali na maisha ya kazi na Mungu na kuwaibia baraka kuu. Nilipata uzoefu huu mwenyewe na rafiki na ndugu mwamini. Wakati fulani, ndugu wa karibu alinitolea karatasi yenye *kanuni* ambayo eti «ingeniwezesha kiroho». Nilihisi hali mbaya sana ndani yangu aliposema hivyo na nikakataa. Ni muhimu sisi tulio watoto wa Mungu tusijiruhusu kukamatwa au kutegwa na mambo kama madaraka, utajiri, au uchawi tu. Hiyo

inaitwa «ngome» (stronghold) na itafanya kazi kama ngome iliyomzingira au kumkamata mtu (2 Wakorintho 10:4). Na kile ambacho ndugu yangu alifanya kingeweza kuwa kimeleta laana juu yangu na familia yangu. Hili lilifundishwa katika shule ya Biblia. Mali zinaweza kufungua mlango wa ngome kama vile maneno tunayotamka yanavyoweza kutufanya kuwa wachafu kama Yesu asemavyo (Mathayo 15:18). Hii labda si ajabu kwani mali, maneno, na matendo huakisi akili ya ndani ya mtu na hii nayo ina matokeo katika roho.

Tumerudi tena mwaka 2010 na katika kisa changu nilikuwa mtafutaji wa kiroho kwa miaka mingi na nilishikamana na roho wachafu bila kuelewa hili (Waefeso 6:12). Sote tunawajibika kwa matendo yetu wenyewe na nilikuwa nimenaswa katika hili na ilionekana ndani na nje.

Nilijikuta katikati ya mapambano kati ya jipya na la zamani. Jioni moja nilipokuwa kitandani kando ya mke wangu, nakumbuka hilo vizuri sana. Mwili wangu ulikuwa na baridi kali hadi kwenye uboho, na hofu ilinishinda. Nilijua kuwa ilikuwa vita vya kiroho na katika kukata tamaa nilimlilia Mungu kutoka ndani yangu na kumwomba anisaidie katika vita hivyo (Yakobo 4:7). Kitu cha mwisho ninachokumbuka kabla ya kusinzia kilikuwa nuru iliyokuja na kunitanda. Na nilipoamka siku iliyofuata nilikuwa nimejaa nguvu na furaha isiyo na kifani na asubuhi yoyote ile. Mungu Baba yetu alikuwa amenisikia na kuniweka huru kutoka kwa kile kilichonisumbua jioni iliyotangulia. Ingawa uhuru ulikuwa wa muda mfupi mwanzoni, angalau ushindi mmoja ulikuwa umepatikana (Wagalatia 5:1) - na huu ni moja ya ushuhuda mwingi ninaoubeba nikisonga mbele.

Ninalowaambia ninyi gizani, lisemeni nuruni; na lile mnalolisikia likinong'ezwa masikioni, lihubirini juu ya nyumba. Msiwaogope wauao mwili, wasiweze kuua na roho; afadhali mwogopeni yule awezaye kuangamiza mwili na roho pia katika jehanum.

— *Mathayo 10:27-28*

Mapambano yaliendelea na wakati haya yakitokea nilishiriki maarifa ya zamani ya kichwani na marafiki, wafanyakazi wenzangu, na ndugu kanisani. Maarifa ambayo yalikwenda kinyume na Neno la Mungu. Roho yangu ilikuwa imezaliwa mara ya pili na nilikuwa nimepata uzoefu mkuu kinyume na yale niliyojifunza shuleni, lakini nilikuwa nimenasa katika yaliyopita. Nilikuwa katika akili yangu bado nimenaswa na Masihi wa uongo, Yesu wa uongo, ingawa nilikuwa nimezaliwa mara ya pili katika roho.

Tangu mwaka 1998 nilikuwa mwanafunzi mwenye bidii wa kile kinachoitwa Urantia-boken. Leo najua kutokana na uzoefu wangu mwenyewe kwamba mawazo haya, pamoja na maadili yake ya kupinga Ukristo na mikondo ya kiroho, huwazuia watu wasimfikie Mungu kwa njia ya hila sana. Hufanyika kwa kuiga sehemu za mafundisho ya Yesu, huku

ukiondoa Uungu Wake na kusudi lenyewe la maisha Yake duniani. Nimekuwa nikizingatia kwa muda mrefu kuandika kitabu ambapo ninashiriki zaidi kuhusu hili kwa wale wanaohusika ili wengi wapate nafasi ya kuvunja vifungo. Kwa upande wangu, kuvunjika huko kulikuwa karibu tu, kusaidiwa na ndugu wema katika imani - pia ndugu zetu wema *Ndugu Trond* au *Ndugu Thomas*. Ndugu wote wema, lakini kila mmoja akiwa na historia yake na uzoefu wake. Nina historia yangu mwenyewe, lakini wote wako pamoja nami katika njia ya kusonga mbele na katika kazi ya Mungu.

Chapter 21

Uchaguzi na ndugu (2011)

Tulikuwa tumefika mwaka 2011 wakati wawili kati ya wazee wa kanisa, *Magnar Askeland* na *Morten Gundersen*, walipokuja nyumbani kwetu. Waliniambia kwamba nilipaswa kufanya uamuzi wa njia ipi nitakayofuata. Nilihitaji ndugu walioweza kuona vita nilivyokuwa nikipambana navyo. Nilikuwa nimezaliwa mara ya pili, lakini akili yangu haikuweza kutambua yale ambayo Roho alikuwa akinionyesha. Hata hivyo, nilikuwa nimepata uzoefu wa ajabu pamoja na Mungu, na nilielewa ndani yangu kwamba Roho Mtakatifu alikuwa akinitayarisha kwa ajili ya mkutano huo. Nilimwambia mke wangu hapo hapo kwamba anaweza kuchagua vitabu vyote alivyohisi vilikuwa kinyume na Mungu. Na alijua kuwa nilikuwa na vitabu vingi vya namna hiyo. Miongoni mwao lilikuwa Kitabu cha Urantia (The Urantia Book), kazi ya kurasa zipatazo 2000 zenye kingo za dhahabu, ambacho wakati huo nilikuwa nimekisoma kwa bidii kwa miaka kumi. Alinitazama kwa macho *makubwa* na kuuliza kama nilimaanisha kweli yale niliyosema. Nilithibitisha hivyo, na baadaye kundi la wanaume wa kanisa tulikutana na kuchoma sanduku la kadibodi lililokuwa na vitabu na vitu vingine. Ilikuwa ni upotevu wa kiroho na vitu vichafu vilivyokuwa kinyume na Mungu (Matendo ya Mitume 19:19). Nakumbuka ilikuwa kama kung'oa jicho langu mwenyewe na baada ya hapo naelewa kuwa ulikuwa ukombozi uliotokea. Wakati ule sikuelewa, lakini kwa kuchoma vitabu hivi, Mungu aliweza kuniondoa kwenye mtego wa pepo wachafu na kunigeuza kutoka mauti kwenda uzimani (2 Wakorintho 5:17). Nilisema ndiyo kwa Yesu mnamo 2008 naye alikuwa mwaminifu na alifanya kazi kunihifadhi katika njia pamoja Naye, ingawa kulikuwa na nguvu zilizopinga hili, ndani yangu na katika mzunguko wangu wa karibu. Maneno yetu yanabeba uzima au mauti; hakuna njia ya kati (Mithali 18:21), sawasawa na wakati hukumu ya mwisho inapotolewa. Mtu hawezi kuwa vuguvugu katika imani.

Walitoka kwetu, lakini hawakuwa wa kwetu; maana kama wangekuwa wa kwetu, wangelikaa pamoja nasi; lakini walitoka ili wafunuliwe wote kuwa si wa kwetu. Nanyi mmepakwa mafuta na Yeye Aliye Mtakatifu, nanyi mnajua yote. Si kwamba nawaandikia kwa sababu hamjui kweli, bali kwa sababu mnajua, na ya kuwa hakuna uongo utokao katika kweli. Ni nani aliye mwongo ila yeye akanaye ya kuwa Yesu ni Kristo? Huyu ndiye mpinga Kristo, yeye amkanaye Baba na Mwana. Kila amkanaye Mwana, hana Baba; amkiriye Mwana anaye Baba pia. Ninyi, basi, na likae ndani yenu lile mlilolisikia tangu mwanzo. Ikiwa lile mlilolisikia tangu mwanzo likae ndani yenu, ninyi

nanyi mtakaa ndani ya Mwana na ndani ya Baba. Na hii ndiyo ahadi aliyotu-ahidi, yaani, uzima wa milele.

— Waraka wa kwanza wa Yohana 2:19-25

Nilielewa ndani yangu kwamba nilipaswa kuweka kando vitu vyangu kwa ajili ya Mungu na kwamba hii ilikuwa sehemu ya mchakato wa lazima niliipaswa kupitia ikiwa nilitaka kufanya kazi kwa ajili ya Baba wa Mbinguni. Kabla ya hapo, nilikuwa mwinjilisti wa Shetani aliyepinga Mungu na kazi zake bila mimi mwenyewe kuelewa, lakini Mungu kwa neema yake aliniita niwe mwinjilisti kwa ajili Yake (Waefeso 2:8-9). Nami ni nani? Kimsingi mimi si kitu. Ndiyo, nina elimu nzuri, lakini nina udhaifu wangu na mambo ya nje hayana thamani yoyote ikiwa hatumsikilizi Mungu na wito wake kwa ajili ya kila mmoja wetu. Mara nyingi nimefikiria ni kwa nini Mungu ananitumia, lakini ninaelewa kuwa yote ni kwa neema:

Wapendwa wangu... utendeni wokovu wenu wenyewe kwa hofu na kutetemeka.

— Wafilipi 2:12

Nakumbuka kaka mpendwa katika imani, *Ndugu Thomas*, alinitazama huku akikioroga makaa ili vitabu viungue. Alisema kuwa nitapata kupata mambo makuu pamoja na Mungu katika nyakati zijazo. Wakati ule sikujua kuwa alikuwa akitabiri, lakini baadaye naona kuwa *Ndugu Thomas* katika matukio kadhaa ameonyesha karama ya unabii. Hii ni karama ya neema ambayo lazima awe anaifahamu na aendelee kuitumia.

Mmoja wa wale wazee wawili, Magnar Askeland, alikuwa akifurahi kila mara kwa yale niliyotenda kwa ajili ya Mungu na maamuzi niliyofanya. Katika kipindi hiki pia ilitokea kwamba kundi la wanaume tulilokuwa nalo katika moja ya nyumba za ndugu, pamoja na *Ndugu Thomas*, *Ndugu Trond* na wengine wengi, lilivunjika kwa sababu ya migogoro ya ndani na kutokukomaa kwa utu. Nina mashaka kwamba baraka zilikuwa kubwa sana, na kwamba sisi kama kundi hatukuweza kuhimili ilipotokea inadhihirika ya pepo wachafu. Na hii ilikuwa kwa mtu ambaye alijiona kama mmoja wa viongozi wa kundi. Kwa muhtasari, naweza kusema hivi: Mmoja wa Watakatifu katika kundi, alikuwa na roho ya ugonjwa ndani yake, jambo ambalo sote tulikuwa mashahidi wa hilo katika kundi la wanaume na hili pia lilithibitishwa na mmoja wa wachungaji katika Kristent Fellesskap. Lakini, mimi pia nilikosea katika wakati na sote lazima tujitathmini mara kwa mara na kusamehe hata sisi wenyewe au wengine. Kulikuwa na wengi walioshuhudia yale yaliyotokea tulipomwomba mmoja wa Watakatifu na ilifika mahali ambapo siku moja tulikuwa tumeomba kwa nguvu kwa ajili yake naye alihisi kutapika, lakini akajizuia. Siwezi kusema kwa uhakika, lakini naamini kuwa baada ya hapo mashambulizi yalianza kugeuka, bila kundi kuwa macho kuona hivyo. Mtu huyo alisema

ilikuwa kama visu vilivyokuwa vikichomwa ndani yake tulipokuwa tukiomba na siku hiyo hiyo ya mkutano, Ijumaa, alieleza kuwa alihisi kutotulia na upinzani ndani yake kabla ya mkutano wa wanaume. Haya yalikuwa maneno yake mwenyewe, si yangu. Si wote walielewa changamoto tulizopitia hapa na yote yalifikia kilele siku moja ambapo kundi lilichukua msimamo usiofaa katika roho na kila kitu kilianguka kivitendo kwa sababu ya mashtaka ya uongo yaliyotolewa. Mara kwa mara mtu fulani alikuwa akichukua uongozi bila kuwa chini ya uongozi wa Roho Mtakatifu. Mtu huyo huyo alikuwa hata ametembelewa na malaika nilipokuwa nikimwomba, malaika aliyethibitisha maneno yangu juu yake na kumpa nafuu ya maumivu. Sijui kama hili lilishirikishwa na kundi, lakini vyovyote vile. Mtakatifu mwenyewe alishtushwa kwamba jambo hili lilitokea aliponipigia simu jioni. Licha ya yote mazuri yaliyotokea, alidhihirisha (pepo) na hakuweza kujidhibiti. Najua sasa kutokana na uzoefu kwamba mwanadamu anaweza kuwa na roho mchafu na pia kuwa amezaliwa mara ya pili, ingawa hii inasikika kama inajipinga. Nili-pata pia uthibitisho kutoka kwa mmoja wa wazee wa kanisa, yule *aliyefurahia kila mara kwa ajili yangu*, kwamba kulikuwa na upinzani dhidi yangu na kazi yangu, lakini yeye mwenyewe hakuwa na jambo lolote dhidi yangu. Ilichukua karibu miaka kumi kabla ya mmoja wa Watakatifu kukiri kwamba alikuwa amesema na kutenda maovu mengi wakati huo. Nina mashaka makubwa kwamba karama nyingi za neema zinaharibiwa kwa sababu ya watu kuzungumza na kutenda katika kutokukomaa na/au kwa uchafu. Mimi hata hivyo si msafi katika hili na lazima nijifunze kubeba jukumu langu. *Ndugu Øivind* siku moja aliniambia kuwa ni muhimu kujenga tabia, ambayo yalikuwa maneno mazuri na sahihi. Kwako wewe unayesoma haya: Kuwa mwenye bidii kusikiliza, mwenye kasi kusamehe na mwenye polepole kunena (Yakobo 1:19). Kuwa macho na usilale. Mashambulizi yatakuja, hata kutoka kwa walio karibu nawe. Tegemea kanisa na uende pamoja katika maombi ili kusimamisha uharibifu ambao wengine wanaupanda ndani yake. Liweke wazi. Mungu anaonya na kusema lazima tulinde moyo wetu kuliko yote tunayolinda. Ni dhahiri kwamba makanisa pia yana moyo ambao lazima wajifunze kulinda kuliko yote ili waweze kulichunga kundi lao:

Mwanangu, yasikilize maneno yangu, tega sikio lako uzisikie kauli zangu. Zisipotee kamwe mbele ya macho yako, uzihifadhi ndani ya moyo wako. Maana ni uzima kwa wale wazipatao, na afya kwa mwili wao wote. *Linda moyo wako kuliko yote uyalindayo, maana humo hutoka chemchemi za uzima.* Kinywa cha uongo na ukiondoe mbali nawe, na midomo ya upotofu uiondoe mbali nawe. Macho yako na yatazame mbele, na kope zako na ziangalie mbele yako sawasawa. Litengeneze pito la mguu wako, na njia zako zote na zithibitike. Usiwe na mgeuko wa kuume wala wa kushoto, uondoe mguu wako katika uovu.

— *Mithali ya Sulemani 4:20-27*

Sambamba na hili katika kipindi cha 2008 hadi 2012 nilinunua vitabu vingi vya kidijitali vilivyoandikwa na wachungaji, wainjilisti na Wakristo wengine kupitia duka la vitabu Amazon.com. Nilitazama pia ushuhuda mwingi kwenye Youtube.com na kutafakari sana yale niliyoyaona hapa. Niliingia katika sehemu za vitabu hivyo kama ilivyohitajika na nikajikagua dhidi ya Biblia. Nilitaka kuona kama uzoefu wa Watakatifu pia uliendana na maandiko. Nitakielezea kama vile nilivyokuwa nikichimba dhahabu. Nilichimba na kupima kile nilichokipata ili kuona kama ni chema:

Na kwa malaika wa kanisa lililoko Laodikia andika: Haya ndiyo anenayo yeye aliye Amina, Shahidi mwaminifu na wa kweli, mwanzo wa kuumbwa kwa Mungu: Nayajua matendo yako, ya kuwa hu baridi wala hu moto. Ingekuwa heri kama ungekuwa baridi au moto. Basi kwa sababu u vuguvugu, wala hu baridi wala hu moto, nitakutapika utoke katika kinywa changu. Kwa kuwa wasema, «Mimi ni tajiri, nimejitajirisha, wala sina haja ya kitu;» nawe hujui ya kuwa wewe u mnyonge, na mwenye mashaka, na maskini, na kipofu, na uchi. Nakupa shauri, ununue kwangu dhahabu iliyosafishwa kwa moto, upate kutajirika; na mavazi meupe upate kuvaa, ili aibu ya uchi wako isi-funuliwe; na dawa ya macho ya kujipaka macho yako, upate kuona. Wote ni-wapendao mimi nawakemea, nawarudi; basi uwe na bidii, ukatubu. Tazama, nasimama mlangoni, nabisha; mtu akisikia sauti yangu, na kuufungua mlango, nitaingia kwake, nami nitakula pamoja naye, na yeye pamoja nami. Yeye ashindaye, nitampa kuketi pamoja nami katika kiti changu cha enzi, kama mimi nilivyoshinda nikaketi pamoja na Baba yangu katika kiti chake cha enzi.

— Ufunuo wa Yohana 3

Zingatia maneno ya Yesu anaposema *Yeye ashindaye*, nitampa kuketi pamoja nami katika kiti changu cha enzi.

Tuko katikati ya *miaka ya utoto* 2008-2012 na yote niliyoyasoma na kuyapima kwa maandiko, sikuweza kupata udhaifu wowote hata nilipoenda ndani kiasi gani, ingawa mara nyingi nilishangaa na si lazima nilielewa kile nilichokisoma. Wakati mwingine Roho Mtakatifu aliniambia mambo moja kwa moja na wakati mwingine sikupata majibu hadi miaka kadhaa baadaye. Roho Mtakatifu anatupa sisi sote sehemu hapa na sehemu pale, wengine wanaota ndoto, wengine wanaona maono, lakini tumeitwa kuwa kanisa moja. Kile kilichotokea ndani yangu kilikuwa ufunuo wa karama ya ajabu tuliopewa ndani ya Mungu. Kile kinachotokea pia wakati huu ni kwamba mimi pia nasoma na kuona ushuhuda mwingi kuhusu watu waliokuwa kuzimu na hili lilitisha sana. Kadiri nilivyohusisha ushuhuda wa Watakatifu na Biblia dhidi ya uzoefu wangu mwenyewe wa ishara na maajabu, nilielewa hatimaye kwamba *kuna kweli Mbingu na kuzimu*. Yesu

mwenyewe alionya kuhusu hili mara kwa mara: kuhusu moto wa milele ulioandaliwa kwa ajili ya Ibilisi na malaika zake (Mathayo 25:41), kuhusu tanuru ya moto ambako kutakuwa na kilio na kusaga meno (Mathayo 13:42), kuhusu kuzimu ambako funza hafi na moto hauzimiki (Marko 9:48), na kuhusu yule tajiri aliyeteswa katika miali ya moto (Luka 16:24). Kuna maandiko mengi yanayorejelea hili. Watu wale ambao wamepata uzoefu wa kuonyeshwa au kuwa kuzimu wanaweza kuelezea kama **jambo la kutisha sana**. Iko nje ya shaka yoyote kwamba kuzimu kipo na ni tofauti kabisa na Mbingu kwa kila njia, lakini ni kinyume kabisa cha yaliyo mema. Mwanadamu anapodai kuwa Mungu ni mwovu kwa kuwapeleka kuzimu, hawaelewi kuwa wao wenyewe ni wagumu kama jiwe na hawataki kugeuka kutoka uovu wao. Mcheni Yeye anayeweza kuharibu mwili na roho katika kuzimu (Mathayo 10:28). Ni mahali gani pengine wanaweza kwenda ila pale wanapochagua kuwa? Hii ni kali, lakini kikatili ndiyo kweli nyuma ya wale wanaopenda maisha yao wenyewe hadi kufa. Hatuishi peke yetu na kutengwa, bali tumeitwa kushiriki vyetu na wale wanaotuzunguka wenye mahitaji.

Sambamba na hili nilianza kupata maneno kutoka kwa Roho Mtakatifu nikiwa kwenye basi na mahali pengine, maneno kwa watu na kwa ajili ya ujenzi na msaada katika kushiriki kuhusu Mungu, maneno ya moja kwa moja kwa hali mahususi. Nakumbuka wakati mmoja nikiwa nimekaa kwenye basi niliposikia maneno matatu au manne hasa kwa ajili ya yule mtu aliyekuwa kando yangu. Nilimgeukia na kumwambia, naye alishtuka. Natumai yaliendelea kuwa pamoja naye kama ushuhuda wa Mungu. Pia nilihisi katika roho yangu wakati watu wengine walipokuwa na matatizo ya kimwili na nikauliza kama naweza kuwaombea. Ilitokea walipokuwa wamekaa kimya kwenye basi na hakuna ishara yoyote inayoonekana kuwa kweli walikuwa na tatizo. Hii ni karama ya neema ambayo inaonekana ndugu mara nyingi wameacha kuifuatilia ingawa Paulo anatuomba tufanye hivyo:

Ufuateni upendo, nanyi zitafuteni sana karama za roho, na zaidi ya yote mpate kutoa unabii. Maana yeye anenaye kwa lugha, haneni na watu, bali hunena na Mungu; maana hakuna asikiaye; lakini katika roho anena mambo ya siri.

— Waraka wa kwanza kwa Wakorintho 14:1-3

Ulikuwa wakati wa changamoto kimsingi, lakini pia mzuri na wa pekee. Nami lazima nikiri baada ya hapo kuwa hili lilikuwa na msingi katika kiu yangu ya kutaka kujua kweli. Nilibisha na mlango ukafunguka, nilimtafuta na nikapata (Mathayo 7:7). Muhimu kuliko yote, nilikuwa nimezaliwa mara ya pili nilipochagua kumpokea Yesu kama Bwana na Mwalimu hata ingawa sikuwa nastahili:

Basi kulikuwa na mtu mmoja wa Mafarisayo, jina lake Nikodemo, mkuu wa Wayahudi. Huyu alimjia Yesu usiku, akamwambia, «Rabi, twajua ya kuwa

u mwalimu, uliyetoka kwa Mungu; maana hakuna mtu awezaye kuzifanya ishara hizi uzifanyazo wewe, isipokuwa Mungu yu pamoja naye.»

— *Yohana sura ya 3*

Yesu akajibu, akamwambia, «Amin, amin, nakuambia, Mtu asipozaliwa mara ya pili, hawezi kuuona ufalme wa Mungu.»

Nikodemo akamwambia, «Awezaje mtu kuzaliwa, akiwa mzee? Aweza kuingia tumboni mwa mama yake mara ya pili akazaliwa?»

Yesu akajibu, «Amin, amin, nakuambia, Mtu asipozaliwa kwa maji na kwa Roho, hawezi kuingia ufalme wa Mungu. Kilichozaliwa kwa mwili ni mwili; na kilichozaliwa kwa Roho ni roho. Usistaajabu kwa kuwa nakuambia, Hamna budi kuzaliwa mara ya pili. Upepo huvuma kule utakako, nawe waisikia sauti yake; lakini hujui unakotoka wala unakokwenda; kadhalika na kila mtu aliyezaliwa kwa Roho.»

Nikodemo akajibu, akamwambia, «Mambo haya yawezaje kuwa?»

Yesu akajibu, akamwambia, «Wewe u mwalimu wa Israeli, nawe huyaelewi mambo haya? Amin, amin, nakuambia, Twenena lile tulijualo, twashuhudia lile tuliloliona; nanyi hamkubali ushuhuda wetu. Ikiwa nimewaambia mambo ya kidunia nanyi hamuyaamini, mtayaamini nikiwaambia mambo ya mbinguni? Wala hakuna mtu aliyepaa mbinguni, ila yeye aliyeshuka kutoka mbinguni, yaani, Mwana wa Adamu, aliye mbinguni. Na kama Musa alivyomwinua yule nyoka jangwani, vivyo hivyo Mwana wa Adamu hana budi kuinuliwa; ili kila mtu aaminiye awe na uzima wa milele katika yeye. Kwa maana jinsi hii Mungu aliupenda ulimwengu, hata akamtoa Mwanawe pekee, ili kila mtu amwaminiye asipotee, bali awe na uzima wa milele. Maana Mungu hakumtuma Mwana ulimwengu ili auhukumu ulimwengu, bali ulimwengu uokolewe katika yeye. Amwaminiye yeye hahukumiwi; asiyeamini amekwisha kuhukumiwa; kwa sababu hakuliamini jina la Mwana pekee wa Mungu. Na hii ndiyo hukumu; ya kuwa nuru imekuja ulimwengu, na watu wakapenda giza kuliko nuru; kwa maana matendo yao yalikuwa maovu. Maana kila atendaye mabaya huichukia nuru, wala haji kwenye nuru, matendo yake yasiye yakakemewa. Bali yeye atendaye kweli huja kwenye nuru, ili matendo yake yaonekane wazi ya kuwa yametendwa katika Mungu.»

Roho yangu ilikua katika kipindi kilichofuata na ilikuwa kama polepole kutoka kunywa maziwa kwenda kula chakula kigumu ambacho Paulo anazungumzia (1 Wakorintho 3:2). Nilianza kushiriki na watu kwenye basi katika kipindi cha 2011-2013 na popote nilipoenda. Nilikutana pia na mwinjilisti maarufu aliyekuwa akitembea katika mwili na kunitendea dhuluma katikati ya mwaka 2013, ikiwezekana kwa sababu nilikuwa hai sana na injili na kuwaombea watu na kuona uponyaji mwingi. Nampenda sana mwinjilisti huyu, niseme hivyo tu. Nilikuwa nimerudi tu kutoka safari ya kimissionari kwenda Hamar ambapo tulishuhudia miujiza tulipowaombea watu na inaonekana hii iliamsha

aina ya wivu. Vyovyote vile, nilikuwa nimevunjika moyo baada ya kukataliwa katika hili na mtu ambaye nilimchukulia kuwa mfano wa kazi yangu mwenyewe. Nataja yote haya ili mpate mwanga kidogo katika safari yangu na Mungu, lakini pia yale yanayotokea wakati mtu anapotembea kweli na Mungu, changamoto katika njia nyingi.

Nilifanya kazi kipindi hiki kwa ajili ya Shirika la Kinorwe la Uhakiki wa Ubora wa Maabara nje ya Hospitali (NOKLUS) katika Hospitali ya Haraldsplass Diakonale na mahali pa kazi nilikuwa pia shahidi wa nguvu za Mungu zikitenda kazi dhidi ya watu wasioamini Mungu na wasioamini. Nakumbuka kisa kimoja ambapo nilimwombea mfanyakazi wa kantini ambapo alikuwa na matatizo ya kusimama wakati ilipotokea. Ilikuwa kama alipata mshtuko mkali wa umeme kwa njia fulani na ilikuwa ya kipekee kutazama. Nilikuwa pia nimeenda na Noklus kwenda Iceland katika safari yao ya maadhimisho ya miaka 20 na kwenye uwanja wa ndege wa Gardermoen niliweka mikono juu ya timu ya mpira ya Iceland. Nilikuwa nimekaa na wafanyakazi wenzangu wawili na nilitaka kuwaonyesha muujiza nilipowauliza timu ya wanawake kama walikuwa na matatizo ya miguu au kadhalika. Na kwa kweli walikuwa nayo. Nami nikapata kuweka mikono juu yao, ambapo walianza kushtuka kidogo kwa majibu. Ilikuwa ya kufurahisha, lakini baadaye niliitwa ofisini kwa msimamizi wangu muda mfupi baadaye tuliporudi Bergen. Nilituhumiwa kwa mambo ya uongo—niliitwa mzinifu na kuambiwa kuwa nimesema mambo ambayo sikupata kuyasema hata kidogo. Mtu aliyeripoti jambo hili lazima alikuwa amepoteza akili kusema kitu kama hicho kwa bosi wangu. Hili halikuwa la kushangaza kwa kuzingatia kuwa wafanyakazi wengi walikuwa wasioamini Mungu. Walikuwa watu walioelimika na wastani wao ulikuwa na elimu ya juu, lakini ilipofika kwenye imani kwa Mungu, baadhi yao walikuwa na mashaka nayo. Wengine walikuwa watu wazuri walioruhusu nishiriki na kuwa wazi kuhusu imani yangu.

Mwanakaka mmoja katika imani, mwinjilisti, aliponikosoa kwa kushiriki na kila mtu niliyemkuta na kwa miujiza yote niliyoshuhudia, niliumia sana. Siku iliyofuata nilienda kazini sikuweza kufanya kazi vizuri na nilikuwa nimekata tamaa sana nilimwambia Mungu kwamba ikiwa hili halikukusudiwa kwangu, lazima Yeye aliondoe. Nilipoenda chooni baadaye, bado nikiwa kazini, na kumsifu Mungu, ghafla nilihisi kama mafuta yakinitiririka mwilini na baada ya hapo niliwekwa huru kabisa. Ilikuwa ikichemka kwa furaha ndani yangu. Ilikuwa haielezeki. Ni lazima isemwe kwamba kaka huyu alikuja kwangu tena siku chache baadaye, lakini hakujinyenyekeza kama alivyopaswa, lakini nilielewa kuwa alijuta maneno yake. Hata hivyo hakutubu kikamilifu na wala sijapata kusikia kutoka kwake au kumwona tangu siku hiyo. Je, nimemsamehe kwa hili? Ndiyo, nimefanya hivyo (Wakolosai 3:13). Sote tunafanya makosa na kutembea katika mwili mara kwa mara. Mungu na aone kwa neema kwetu sote.

Kwa ujumla, Mungu alinisafisha dhambi zangu katika kile kilichokuwa «*miaka ya utoto wa roho*» (1 Yohana 1:9) na ilimalizika kwa mimi hatimaye kutoweza kufanya lolote ila kunyenyekea mbele ya Mungu na kukiri kuwa neno Lake lilikuwa jema na sahihi.

Sikuweza tena kukataa Baba kwa akili yangu kwani sasa nilielewa kwa vyote vilivyo ndani yangu kuwa Yeye alikuwa halisi, juu ya yote na kila mtu.

Miaka hiyo ya hatari kama aliyezalishwa mara ya pili katika roho ilikuwa kwangu kipindi cha 2008 hadi 2012 na watu wale walioweza kushuhudia kidogo ya mabadiliko haya yasiyo ya kawaida yaliyotokea walikuwa wafanyakazi wangu wa karibu katika NOKLUS kwenye Hospitali ya Haraldsplass Diakonale pamoja na ndugu na dada katika kanisa nililokuwa nikihudhuria, Kristent Fellesskap Nordhordland. Katika NOKLUS hakukuwa na Wakristo waliokiri waziwazi. Katika mwanzo wa ajira yangu nilizungumza waziwazi na wafanyakazi wenzangu kadhaa kuhusu mawazo ya kiroho ambayo kwa njia yoyote hayakutambua Yesu wa kweli kama mwana wa Mungu. Kile kilichotokea wakati wa ajira yangu kwao ni kwamba nilipita kutoka mauti kwenda uzimani na kwamba Mungu alini-ingiza katika mchakato ambapo alianza kuniondoa yale niliyokuwa nimejifunza awali. Na katika kipindi cha 2011-2013 nilianza kushiriki zaidi na zaidi kuhusu kile Yesu alichokifanya ndani yangu, hivyo ikawa mchanganyiko wa ajabu kwa baadhi ya niliokuwa nikifanya nao kazi. Lakini hivyo ndivyo maisha yalivyo katika nyakati za mpito. Katika NOKLUS niliona pia kwamba mmoja wa wafanyakazi wenzangu alipona kabisa mgongo wake. Alikuwa na matatizo makubwa ya kulala na kusimama na siku moja kazini ambapo alikuja katika kipindi hicho cha ugonjwa nilibisha mlangoni kwake na kuuliza kama naweza kumwomba. Majira ya joto yaliyofuata matatizo yote ya mgongo wake yalikuwa yameisha kabisa, jambo ambalo yeye mwenyewe pia alishangazwa nalo. Mabadiliko yalikuwa makubwa na sehemu ya mwamko wangu kwa nani kweli tumeumbwa kuwa tunapozaliwa mara ya pili (Marko 16:17-18). Nakumbuka maombi yalikuwa rahisi, lakini yalikuwa kwa kuwekea mikono na nilimwomba Mungu kama angeweza kumfanya awe mzima, rahisi na sawa. Alisikiliza kila mara kwa makini niliposhiriki kile nilichokuwa nacho na alikuwa mzuri kila mara kuwa naye.

Niliona pia mtu katika kantini aliyekuwa karibu kuanguka chini nilipoweka mikono yangu juu yake na ilionekana kama alipata *blackout* fupi kama inaweza kusemwa hivyo. Nimeona hali hiyo hiyo kwa watu wengine niliowaomba na ilikuwa hivyo na mke wangu mtarajiwa pia mara za kwanza nilipomwomba. Najua kwamba tuko ndani ya Yesu na Yesu yuko ndani ya Mungu, ambayo inamaanisha tuna Mungu ndani yetu (Yohana 14:20). Nguvu za Mungu zinatuosha safi na dhambi, zinaponya na kuweka huru (1 Yohana 1:7, Yakobo 5:14-15) na hicho ndicho kinachotokea tunapoweka mikono yetu juu ya watu. Ili-tokea kwake kile Mungu alichokifanya kwangu, alianza kumtengeneza na kumtayarisha kwa kazi kwa ajili Yake.

Katika kipindi hiki ambapo nilianza kuelewa umuhimu wa Mungu katika maisha yangu alisimama pia baba yangu wa kambo. Yeye ni asiyeamini Mungu na alikuwa ametoa msaada mdogo au bila msaada wowote wa kifedha katika miaka iliyopita. Hiyo iwe katika masomo na pia katika muda uliofuata, lakini aliwapa watoto umakini kidogo karibu na siku zao za kuzaliwa. Ninaelewa kuwa mimi na kaka yangu kimsingi tulikuwa mzigo

kwake. Mambo labda yalionekana mazuri kwa nje, lakini alikataa utafutaji wangu wa Mungu na haikufanya hali iwe bora nilipompokea Yesu. Alisema waziwazi kwamba nisizungumze kuhusu Mungu kwake. Nilipata pia ujumbe wazi kutoka kwa kaka ya baba yangu wa kambo kwamba hayuko tena mjomba wangu ikiwa nitashiriki kuhusu imani yangu kwake.

Chapter 22

Kiti cha enzi cha Mungu (2012)

Tulikuwa tumefika mwezi Mei 2012, nami nilikuwa nimeona na kupitia uwepo wa Mungu kiasi kwamba sikuweza tena kumkana Yeye. Hadi wakati huo, nilikuwa nikitazama ponografia kwa miaka kadhaa. Hili lilikuwa jambo ambalo Mungu aliliweka kama mzigo mzito moyoni mwangu, na Yeye alinisaidia kulivunja mwaka huo (Waebrania 12:1).

Nakumbuka nilipopiga magoti ghalani mbele ya Baba na kuweka kando upinzani wote wa kufanya kazi kwa ajili ya ufalme Wake (Warumi 12:1). Nilimwambia Baba kwamba nilikuwa tayari kwenda mahali popote aliponihitaji. Pale pale, Mungu alinipa njozi; niliona nyumba ya jirani mamia machache ya mita kutoka hapo, ambapo *Eldbjørg Fosse* aliishi wakati huo. Katika uwanja wa juu, aliishi shemeji yake. Sikutambua wakati huo kwamba Mungu alikuwa akinituma kwa wanawake wawili waumini wenye umri wa zaidi ya miaka 70, na jinsi ambavyo wangukuwa muhimu kwangu katika kazi yangu ya baadaye. Kwa kufuata uongozi wa Mungu, nilishuhudia Eldbjørg akiponywa nyuma ya goti na chini ya mguu, na baadaye mgongo wake ulinyooka zaidi, jambo ambalo alifurahia sana (Isaya 61:1). Alikuwa rafiki wa karibu katika imani na mhimizaji muhimu kwa huduma yangu kwa Mungu. Mume wa shemeji yake alikuwa na ugonjwa wa Alzheimers wakati huo. Baada ya mimi kumtembelea na kumwombea, muda mfupi baadaye aliomba kujiunga katika ibada – kitu ambacho hakuwahi kukifanya hapo awali, hata alipokuwa mzima wa afya. Na hili ndilo nililomwambia mkewe kabla sijamtembelea: «Ninatarajia kuwa Roho wa Mungu anazungumza naye ndani mwake ninapokutana naye na kumwombea». Watakatifu wameitwa kutembea kwa matumaini, hata tunapopanda kwa machozi, lakini mavuno ya mwisho ni siku ya furaha (Zaburi 126:5-6).

Kila nilipomtembelea Eldbjørg, alinitazama kwa makini na kuniuliza nimefanya nini kwa ajili ya Mungu na nimepitia nini. Alifurahi na kustaajabu nilipomwambia kuhusu mambo niliyopitia na yale ambayo Mungu alikuwa akitenda. Kwa masikitiko, alipata jeraha kichwani baada ya kuanguka miaka michache iliyopita na amekuwa akisumbuliwa na kupoteza kumbukumbu, lakini ukaribu na Mungu bado anao, na alifurahi sana nilipomwombea kwa njia ya simu mara ya mwisho.

Mungu ni mwema kweli, ingawa tunaishi katika ulimwengu ulioanguka uliojaa mateso tofauti na ule wa Mbinguni. Hata hivyo, lazima tuweke kando kutotaka kwetu kushiriki katika kazi ya Mungu na injili Yake duniani, kwa kuwa tunahitaji watenda kazi, basi na tuombe Mungu atume watenda kazi zaidi (Mathayo 9:37-38) na watu Wake wawategemeze ili waweze kujikimu. Na tukitaka kuwa waaminifu, si wale maskini tu wanaohitaji

msaada. Pia ni yule aliye na uwezo wa kusaidia ambaye lazima ajifunze kutoa katika kazi hii na asizuie (Luka 6:38, Malaki 3:10). Hapa, kwa masikitiko, waumini wengi wa Norway wanatofautiana kwa kutoa kidogo sana ya mali yao kuliko ndugu zao nchini Marekani, kulingana na uzoefu wangu binafsi.

Siku chache tu baada ya kuweka kando upinzani wangu dhidi ya kazi ya Mungu mwezi Mei 2012, nilikutana na kundi la wanawake Wakristo «*Kvinneforum Nordhordland*» na ushirika wao wa nyumbani. Mmoja wa wanachama waliokuwa katika ushirika wa nyumbani alikuwa *Laila Nygård*, ambaye pia alihudhuria Kristent Fellesskap Nordhordland na alinitambua kutoka hapo. Walikuwa wamekaa wakinywa kahawa, wakifuma, wakiomba pamoja na kumtafuta Mungu nilipowajia. Nilidhani nilikuwa pale kuwasaidia kutingeneza tovuti, lakini kwa ufupi, waliuliza kama wanaweza pia kuniomba. Yale waliyosema baadaye yalikuwa ni neno la kinabii wazi kutoka kwa Mungu lililoiangazia njia ya miaka iliyofuata (1 Wakorintho 14:3). Sikutambua hili wakati huo, lakini nilihisi Roho wa Mungu akiwa mzito sana juu yangu nilipotoka katika mkutano huo. Katika roho, nilijawa na aina ya hofu ya Mungu na uzito mkubwa ulinijia. Nilielewa kwamba Mungu alitaka kunituma katika huduma Yake, lakini sikuweza kabisa kuelewa jinsi uchumi ungejipanga. Na nilifikiri kwamba sasa kazi yangu kama mhandisi wa mifumo imeisha, lakini yote haya yalikuwa mawazo ya kitoto ninapotazama nyuma. Hii ilikuwa tarehe 07.05.2012, na ninapotazama kijikaratasi walichoandika, maneno kutoka kwa Mungu yanaweza kufupishwa hivi:

- Utapata upako kutoka kwa Bwana wa kutekeleza majukumu na kufikia watu katika wakati huu.
- Mungu anakupa kifaa, na huenda nikaenda kufanya kitu ambacho hakuna mtu mwingine aliyewahi kukifanya kabla yangu. Mmoja aliona miti Afrika ambapo matawi yalikuwa yameingiliana.
- Kwamba nitafurahia kazi ambayo Mungu amenikabidhi.
- Tumia muda na Bwana, na Neno Lake litakuwa kama misuli mkononi mwangu.
- Utatembea katika matendo yaliyotayarishwa mapema, na milango itakufungukia. Neno Lake litakuwa kama taa ya njia yangu: Zaburi 119:105.
- Mambo yanapokuwa magumu, Yeye atatembea pamoja nami.
- Kwa sababu wewe ni mtiifu, utapata furaha kubwa huko mbeleni!

Ingeweza kuwa ni ndefu mno kuandika kila nililopitia, lakini ninatamani kwa uwezo wangu wote kushiriki sehemu ya yale ambayo Mungu ameniongoza kupitia miaka ya hivi karibuni – na hasa matukio kadhaa muhimu.

Chapter 23

Baraka na usaliti (2012)

Kitu cha kipekee sana kilitokea mwaka 2012; nilipata nafasi ya kushiriki Injili na vijana saba au wanane katika moja ya vyumba vya bweni katika Nordhordland Kristne Folkehøgskole. Walishangazwa na miujiza na uponyaji uliotokea wakati nikizungumza na kuomba (Luka 10:19). Pia walishuhudia kijana mmoja aliyeniambia kuwa alihisi msukosuko moyoni mwake wakati wa jioni. Haikuhisi kama tatizo la kawaida la kimwili, hivyo nikamwambia: «Sikia hili!» Kisha nikamnyooshea kidole na kuliondoa tatizo hilo kutoka ndani yake, naye akasema alihisi likiwa *linatoka ndani yake*. Nakumbuka mmoja wao alikuwa amekaa kitandani katika chumba kile kidogo akijaribu kutafakari uhalisia wa kile kilichotokea. Alibaki amepigwa na butwaa.

Niliwaambia kuwa nina Yesu na nimezaliwa mara ya pili (Yohana 3:3) na kwamba ikiwa wanataka hivyo, tunaweza kuwabatiza katika bwawa. Lakini pia niliwaambia yale yale ambayo mwinjilisti aliniambia mimi: Ikiwa mnataka kumpokea Yesu, rudieni maneno ninayosema, nao wakafanya hivyo, ambapo waliweza kuhisi uzito ukijaza chumba kile ambao ulikuwa wa dhahiri kabisa. Ilikuwa ya ajabu sana, kama ilivyo daima wakati watu wanapompokea Yesu kama Mwokozi na Bwana wao (Warumi 10:9-10). Hata hivyo, ubatizo haukufanyika kwani mlinzi wa zamu alikuja na kusema kuwa siwezi kuwa katika eneo la shule kushiriki Injili na vijana. Kwa kweli walinifukuza kutoka eneo hilo, na hili lilichukuliwa kama usaliti dhidi ya vijana. Sababu iliyotolewa ilikuwa kwamba shule ilikuwa imeingia mkataba wa kutohubiri Injili kwa vijana waliokuja katika shule ya majira ya joto ili kupata ruzuku za kifedha (Mathayo 6:24). Mlinzi aliyekuwa na jukumu shuleni siku hiyo alimweka Yesu pembeni, lakini Mungu alikuwa amelitumia hili kwa wema kwani vijana walikuwa mashahidi wa kwanza wa ishara na maajabu kutoka kwa muumini anayekiri imani yake. Bahari iliyo nje ya pwani ya Norway hakika inatupa dhahabu nyeusi kwa njia ya mafuta, lakini leo ninaona watu maskini zaidi kuliko wakati utajiri wa mafuta ulipoanza miaka hamsini iliyopita (Mathayo 16:26).

Mmoja wa miujiza niliyoshuhudia mwaka huu ilitokea IKEA. Binti yangu wa pili kwa umri alikuwa ametoka tu chooni na tukakutana na wasichana wawili eneo hilo. Nilionyesha video ya mtu niliyemwombea na katika video hiyo mtu anaweza kuona wazi mguu wake ukikua. Sio kitu kikubwa, lakini unakua kweli. Hii sio siri na waumini wengi wamepata uzoefu wa kile ninachozungumza hapa. Vyovyote vile, msichana mmoja alitaka niombee miguu yake yote iwe na urefu sawa. Sio mguu wote, bali nyayo za miguu. Nikaweka mikono yangu juu ya miguu yake na kuzungumza nayo kwa jina la Yesu, ambapo baada ya maombi mara kadhaa yote yakawa na urefu sawa. Inafurahisha sana ku-

pata uzoefu huu binafsi, lakini pia kuona miitikio ya wale ninaowaombea. Ishara na maajabu yatawafuata wale wanaoamini kama ilivyoandikwa katika Biblia (Marko 16:17), kwa hivyo tunapaswa kutarajia hili pia. Alichoniomba nifanye baada ya hapo kilikuwa cha kawaida kidogo kwangu, lakini labda si cha kushangaza sana, nikizingatia kuwa alikuwa amepata kile ambacho pengine kilikuwa muujiza wake wa kwanza. Aliniomba niombee nyayo zote mbili ziwe fupi. Nilipinga kidogo, kwani kwa kawaida mtu haombi aina hii ya uponyaji, naweza kusema hivyo. Lakini baada ya mazungumzo ya ndani na Mungu, niliamua kuwa hii inategemea imani yake, hivyo nikasema ndiyo. Lakini, kabla sijaanza, nilimwomba rafiki yake aweke mikono yake juu ya nyayo hizo, kisha nikaweka mikono yangu juu ya mikono yake kabla ya kuanza kuwaombea. Na kile kinachotokea ni kwamba sote wawili tunahisi nyayo zake zikianza kusinyaa na kuwa fupi. Niliweka video hiyo kwenye [Youtube](#) wakati ule kwa wale wanaotaka kuiona. Tulipomaliza, nyayo zote mbili zilikuwa zimepungua kwa sentimita mbili, jambo ambalo yeye mwenyewe alithibitisha. Muujiza huu ulikuwa moja ya mambo yaliyotokea mwaka 2012 na ambayo nayakumbuka vizuri. Daima ni jambo la kipekee kushuhudia nguvu za Mungu kwa njia hii (Waebrania 2:4), jambo ambalo kimsingi sijaandika mengi kuhusu katika kumbumbu hizi.

Chapter 24

Jeraha la mwaka 1980 (2012)

Mnamo mwaka 2012 nilikuwa mshiriki wa kundi la Kikristo la wanaume ambapo tuliomba na kumtafuta Mungu pamoja kila juma. Katika mojawapo ya mikutano hiyo, ndugu zangu wawili, *Ndugu Thomas* na *Ndugu Trond*, walieleza kuwa kila mmoja wao alikuwa amepewa picha na Mungu kwa ajili yangu:

Mmoja ananiona nikiwa na mkoba wa shule na mwingine anaona kuwa nina kitanda cha ghorofa, yaani kitanda cha ngazi mbili. Na sasa wanasema kuwa nina «*shimo*» au kitu kama hicho ndani yangu kutoka wakati huo ambacho lazima kizibwe. Walikuwa sahihi; ilikuwa kipindi baada ya talaka ya wazazi wangu. Uharibifu mwingi wa kiakili ulitokea katika miaka hiyo. Baba yangu alikuwa akinywa pombe, na wakati mmoja aliniacha kwenye gari akaingia baa. Mambo kama hayo huacha makovu kwa mtoto, na jambo hili lilisababisha uharibifu ndani yangu ambao niliubeba kwa miaka mingi. Niliweza kuthibitisha kuwa huu pia ulikuwa kipindi pekee tulichokuwa na kitanda cha ghorofa na kwamba mimi na kaka yangu tulishiriki chumba. Mmoja pia alisema kuwa nililala chini kwenye kitanda hicho, jambo ambalo lilikuwa sahihi. Mdogo wangu alilala juu. Kisha wakasema kuwa wataliziba hilo shimo ndani yangu (Matendo ya Mitume 8:17) na waliponiwekea mikono yao nilitambua mara moja mlilo kama wa pampu ya joto. Nilijiwazia: Je, mtu fulani ameweka pampu ya joto?! Lilikuwa jambo la ajabu sana. Lakini walipoondoa mikono yao, ule mlilo ulitoweka. Na ilihisi kama nimepata amani mpya ndani yangu (Marko 16:18).

— *Watakatifu wawili wakiniombea mwaka 2012*

Nina shukrani kwa kuwa Mungu huona maumivu yetu (Zaburi 56:8). Bila ushirika na watakatifu, usomaji wa Neno la Mungu, na sifa katika uwepo Wake, hatuwezi kamwe kuhama kutoka kunywa maziwa na kuanza kula chakula kigumu (Waebrania 5:12-14). Paulo anasisitiza umuhimu wa kukua katika Kristo na kukomaa ndani ya Mungu, ili tusiweze kuyumba kwa urahisi changamoto zinapokuja. Tunakumbuka mfano wa mpanzi (Mathayo 13:18-23), ambapo wengine hulipokea Neno la Mungu kwa furaha mara moja, lakini hukosa mizizi inayoweza kuwategemeza wakati wa majaribu.

Chapter 25

Reinhard Bonnke (2012)

Mwishoni mwa mwaka 2012, nilisikia Roho Mtakatifu akiniambia kwamba nilihitaji kwenda shule ya uinjilisti huko Florida – kati ya maeneo yote duniani. Mke wangu hakutaka tulipe gharama hizi kwa fedha zetu wenyewe. Hapo ndipo nilipowauliza Eldbjørg na wifi yangu kama wana uwezo na nia ya kunisaidia na safari hiyo kwenda *Christ For All Nations* huko Florida.

CFAN ilikuwa ikiongozwa na Reinhard Bonnke wakati huo, mwinjilisti mashuhuri wa Ujerumani ambaye ameongoza mikutano mikubwa ya uinjilisti barani Afrika ambapo mamilioni ya watu walirekodiwa kumpokea Yesu (Warumi 10:9-10). Mungu aliponionyesha maono ya jirani yangu mapema mwaka huo, dhahiri alijua kuwa wangejitolea kusaidia ili niweze kwenda Florida na kwamba mke wangu angepinga jambo hili. Sikuwa nimewahi kwenda Marekani hapo awali, na sikuwa na shauku yoyote ya wazi ya kufanya hivyo, lakini kusema hapana kwa Mungu haikuwa jambo ninaloweza kulihalalisha. Gerd aliota ndoto kwamba Yesu alikuja na kumwambia kuwa zawadi hiyo ilikuwa kwa ajili Yake, jambo lililonifurahisha sana na kunipa amani kwamba niliawauliza wao. Sikutambua wakati ule kwamba Mungu alikuwa ameweka mpango kwa ajili ya kazi yangu kwake (Yeremia 29:11) na kwamba yote yalianza mwaka huu, mara tu nilipoacha upinzani wangu wa mwisho dhidi ya Baba na Kazi Yake kwangu.

Baba wa Mbinguni lazima alijua kuwa nitasema ndiyo kwa Yesu mnamo 2008 na kuacha upinzani wangu dhidi Yake mnamo 2012. Ninapotazama mambo ambayo Mungu ameniongoza na kuyazungumza kinabii kuhusu yaliyopita na yajayo, ninaelewa kuwa tuna Muumba wa ajabu na mwenye subira wakati huo huo. Nilikuwa na mashaka juu ya aina ya kazi ambayo Mungu alikuwa ananiweka, lakini leo najua kuwa mimi ni mwinjilisti. Huduma yangu ni kushiriki katika kuujenga mwili wa Kristo na kuhubiri Injili (Luka 4:18).

Yeye mwenyewe alitoa wengine kuwa mitume, na wengine kuwa manabii, na wengine kuwa wainjilisti, na wengine kuwa wachungaji na waalimu; kwa kusudi la kuwakamilisha watakatifu, hata kazi ya huduma itendeke, hata mwili wa Kristo ujengwe; hata na sisi sote tutakapoufikia umoja wa imani na kumfahamu sana Mwana wa Mungu, hata kuwa watu wazima, hata kufikia kimo cha utimilifu wa Kristo. Ili tusiwe tena watoto wachanga, tukitupwa huku na huku, na kuchukuliwa na kila upepo wa elimu, kwa hila ya watu, kwa ujanja, tukizifuata njia za udanganyifu. Bali tukisema kweli

katika upendo, tuweze kukua hata katika yote yeye aliye kichwa, yaani, Kristo. Katika yeye mwili wote ukiunganishwa na kusukwa kwa msaada wa kila kiungo, kwa kadiri ya utendaji wa kila sehemu moja, huukuza mwili ili ujijenge wenyewe katika upendo.

— *Waraka wa Paulo kwa Waefeso 4:11-16*

Kwa bahati mbaya, ukweli ulikuwa kwamba mke wangu alipinga kazi yangu kwa ajili ya Mungu na hii ilifanya iwe vigumu sana kuhudumu nyakati fulani. Nilipopata msaada wa kifedha kutoka kwa dada zetu walio na umri wa zaidi ya miaka 70, alinitukana sana kwa kuwauliza, ingawa alikataa kutumia fedha zetu wenyewe kwa jambo hili.

Kuna utamaduni mbaya nchini Norwe leo ambapo baadhi ya wanawake wanajiona kama viongozi wa familia. Kukiri imani yako kwa Yesu Kristo lakini kwa matendo unapingana nayo ni kujidhoofisha mwenyewe. Mkristo anapotumia vitabu mbalimbali vya uathisti kuhalalisha malezi ya watoto dhidi ya mapenzi ya mume, hapo mtu haukatai tu hekima ya Mungu bali pia anayemwapenda. Hii ni kuvunja agano la ndoa. Tunaona pia mtiririko huu katika jamii leo kupitia *Harakati za Wanawake*. Jambo la kushangaza ni kwamba harakati hizo zimekuwa kama mwanamume anayetawala katika ndoa. Ncha zote mbili ni mbaya. Tumeitwa kumpenda na kumheshimu mke wetu lakini kutafuta Ufalme wa Mungu kwanza:

Bali utafuteni kwanza ufalme wake, na haki yake; na hayo yote mtazidishiwa. Basi msisumbukie ya kesho; kwa maana ya kesho itajisumbukia yenyewe. Yatosha kwa kila siku maovu yake.

— *Mathayo 6:33-34*

Mwenendo mwingine katika jamii ya leo ya ustawi ni kwamba wanawake wengine husoma kila aina ya vitabu kuhusu malezi ya watoto na kadhalika na kumkandamiza mume kuhusu jinsi anavyopaswa kuwa na jinsi anavyopaswa kuishi. Mtu haridhiki kamwe na anataka kumshirikisha mume kwenye *kozi za kujiendeleza* na kadhalika wakati tatizo ni kutomtafuta Mungu kwanza. Huu ni mwelekeo wa kawaida kwa baadhi ya wanawake wa Norwe na hauambatani na kile Mungu ametupa. Ndoa ni agano la kujaribu kupendana, hata wakati mkiwa tofauti. Sio kujaribu kumfanya mwingine afanane iwezekanavyo na wewe mwenyewe.

Wakati mafundisho katika Shule ya Uinjilisti yalipomalizika alasiri, tulikuwa tukienda mitaani na kuwaombea watu, kwa njia isiyo rasmi na bila mpangilio wa wazi, lakini kwa kawaida katika vikundi vidogo vya watu wawili hadi wanne. Nakumbuka kisa kimoja ambapo tulikutana na kahaba. Alikuwa amefungwa jela na alikuwa akivaa kifaa cha

kufuatilia mguuni huku akiwa na kipande cha risasi mguuni mwake ambacho hakiku-fanyiwa upasuaji kuondolewa. Ilikuwa ni kama ndoto, lakini tulishiriki naye na akatu-ambia kuwa mume wake alikuwa ameomba sana ili akutane na Mungu. Tulipomuomba, alisema kuwa wakati nilipoweka mkono wangu kwenye mguu wake (Marko 16:18) ilihisi kama lile kipande cha risasi kimetoka mguuni. Kama ilitokea kweli sijui, lakini nimepata mambo mengi ya furaha huko Marekani na naona kwamba watu huko wako wazi zaidi kwa maombezi na wanamtafuta Mungu kuliko kawaida katika nchi nyingine za Magharibi. Kwa nini iko hivyo sijui. Isipokuwa ni vijana. Kwa kawaida ni rahisi kushiriki nao na kuwaomba hata huko Norwe na unapokutana nao katika vikundi, uponyaji na ushuhuda kwa mmoja wao utashuhudiwa na wote.

Ilikuwa ajabu kupata nafasi ya kushiriki katika shule ya uinjilisti huko Florida na Reinhard Bonnke. Ninachokumbuka ni kwamba Roho Mtakatifu alinionyesha mambo huko ambayo ninayashukuru miaka mingi baadaye. Tuliona uponyaji wa ajabu ukifanyika na kusikia ushuhuda ambao ulitujenga na kututia moyo. Kwa ufupi, juma hili lilikuwa muhimu sana kwangu katika safari yangu na Mungu.

Sikuwa nikijua, lakini Mungu alikuwa akitumia wengi waliohudhuria shule hiyo ya uinjilisti mwaka uliofuata ili kuthibitisha na kusaidia kunituma kwenda Colorado Springs mnamo 2013-2014. Mungu alikuwa na mpango na baadaye ninaelewa kwa nini alifanya hivyo kwa njia hii.

Wakati huu pia naona muhtasari wa mapambano kati ya baadhi ya Watakatifu walionizunguka na mazungumzo nyuma ya mgongo wangu. Mimi ni mwinjilisti dhahiri na nazungumza na watu kila mahali. Ukweli usemwe, ninaweza kuwa mwenye nguvu nyingi na kuhisi moto ukiwaka kwa ajili ya Mungu ndani yangu nyakati fulani (Yeremia 20:9).

Nakumbuka hasa safari ya kwenda Kituo cha Reli cha Oslo ambapo nilishiriki na kuwaomba watu na kushuhudia nguvu za Mungu zikipita kwa wengi. Lakini ajabu, nilikuwa na hatia kwa hili niliporudi Knarvik, hadi ndugu mmoja katika kikundi cha wanaume aliposema kuwa Mungu alimwonyesha picha yangu katika Kituo cha Reli cha Oslo nikiwa na malaika karibu nasi. Picha hiyo iliondoa kweli maumivu ya upinzani ambao kwa bahati mbaya nilikumbana nao kutoka kwa baadhi ya Watakatifu wakati huo.

Ikiwa ninatembea na nguvu za Mungu na kupata upinzani kwa yale ninayoona na kushuhudia ninapofanya kazi ya Mungu, inamaanisha kuwa wengine hawajawa na uwezo wa kutunza mioyo yao na hawatambui kuwa tumepewa karama tofauti na Roho Mtakatifu (1 Wakorintho 12:4-7). Lazima mimi mwenyewe niwe na uwezo wa kufurahia kuwa ndugu na dada wengine walionizunguka wana karama ambazo mimi sina. Roho Mtakatifu anatoa, si sisi. Lakini lazima tumheshimu Mungu kwa yale tunayopokea, tusiyaatendee vibaya kwa ajili ya madaraka au fedha. Wivu au hasira dhidi ya mwingine katika imani itajiweka kama safu ya mafuta kuzunguka moyo wetu na kuzidhoofisha sisi na kanisa la Mungu.

Kuhusu hilo la kulala na kutokuwa macho katika roho (1 Wathesalonike 5:6). Imekuwa ni mtihani wakati fulani kuona jinsi watu wa Mungu wanavyokula baraka zilizokusudiwa kwenda kwa Watakatifu ambao wamechaguliwa kufanya kazi ya Mungu.

Bali njia ya wenye haki ni kama nuru ya alfajiri, inayozidi kung'aa hata mchana mkamilifu. Njia ya waovu ni kama giza, hawajui ni nini kitawafanya wajikwae. Mwanangu, sikiliza maneno yangu; tega sikio lako, uzisikie kauli zangu. Zisiondoke machoni pako; uzihifadhi ndani ya moyo wako. Maana ni uhai kwa wale wazipatao, na afya ya mwili wao wote. Linda moyo wako kuliko yote unayoyalinda; maana ndiko zitokako chemchemi za uzima. Uyaondolee mbali nawe mambo ya kinywa yaliyopotoka; na midomo ya uongo uiiweke mbali nawe.

— *Mithali 4:18-24*

Na haya yametolewa kwetu na Muumba wetu, Yesu Kristo, Mwana wa Mungu na aliyetumwa na Baba kwetu wanadamu. Imeandikwa katika Injili ya Yohana:

Hapo mwanzo kulikuwako Neno, naye Neno alikuwako kwa Mungu, naye Neno alikuwa Mungu. Huyu mwanzo alikuwako kwa Mungu. Vyote vilifanyika kwa huyo; wala pasipo yeye hakikufanyika cho chote kilichofanyika. Ndani yake ndimo ulimokuwa uzima, nao ule uzima ulikuwa nuru ya watu. Nayo nuru hiyo yaangaza gizani; wala giza hilo halikuiweza. Palikuwa na mtu, aliyetumwa kutoka kwa Mungu, jina lake Yohana. Huyu alikuja kwa ushuhuda, ili aishuhudie ile nuru, wote wapate kuamini kwa yeye. Yeye hakuwa ile nuru, bali alikuja ili aishuhudie ile nuru. Ulikuwako nuru ya kweli, amtiaye kila mtu nuru yake, akija katika ulimwengu. Alikuwako ulimwengu, ulimwengu ulifanyika kwa yeye, wala ulimwengu haukumtambua. Alikuwa kwake, wala walio wake hawakumpokea. Bali wote waliompokea, aliwapa uwezo wa kufanyika watoto wa Mungu, ndio wale waliaminio jina lake; waliozaliwa, si kwa damu, wala si kwa mapenzi ya mwili, wala si kwa mapenzi ya mtu, bali kwa Mungu. Nalo Neno alifanyika mwili, akakaa kwetu; nasi tukauona utukufu wake, utukufu kama wa Mwana pekee atokaye kwa Baba; naye amejaa neema na kweli.

— *Yohana 1:1-14*

Yesu ni Muumba wetu na tunaposoma kuhusu Musa mbele ya kijiti kilichokuwa kikiwaka moto, kwa kweli ni Malaika wa Mungu na *Yahweh* ndiye aliyemtokea. Malaika inaamaanisha aliyetumwa na Mungu, kama vile Yesu alivyokuwa, aliyetumwa. Yesu alitambia kwamba tulipomwona Yeye, tulimwona Mungu. Tunaona katika Biblia ya Kiebrania

kuwa *Yahweh* ndiye anayezungumza na Musa. Pia ni *Yahweh* anayetembea na Adamu na Hawa katika Bustani ya Edeni.

Malaika wa Bwana akamtokea katika mwali wa moto uliotoka katikati ya kijiti; akatazama, kumbe! Kijiti kile kiliwaka moto, nacho kijiti hakikuteketea. Musa akasema, Nitageuka sasa, nikaone maono haya makubwa, kwa nini kijiti hiki hakiteketei. Bwana alipoona ya kuwa amegeuka ili atazame, Mungu akamwita kutoka katikati ya kijiti, akasema, Musa, Musa! Akasema, Mimi hapa.

— *Yahweh kwa Musa - Kutoka 3:2-4*

Yahweh ni nani? Huyu ni Yesu. Kama vile alivyojificha kwa wanafunzi waliokuwa wakielekea Emau, ndivyo Yesu alivyotembea duniani katika Bustani ya Edeni na katika matukio mengi baadaye, si Mungu Baba, kwa kuwa hatuwezi kumwona Baba kwa macho yetu ya kimwili tukaishi (Kutoka 33:20). Tunajua kuwa Yesu alizungumza kwa mifano na hii ilikuwa ili walio Wake wasikie na kuelewa, si wale ambao neno halikukusudiwa kwa ajili yao:

Wanafunzi wakamjia, wakamwambia, Mbona unasema nao kwa mifano? Akajibu akawaambia, Ninyi mmejaliwa kuzijua siri za ufalme wa mbinguni, bali wao hawakujaliwa. Kwa maana mwenye kitu atapewa, naye atazidi kuwa nacho; lakini asiye na kitu, hata alichu nacho atanyang'anywa. Kwa sababu hiyo ninasema nao kwa mifano; kwa kuwa wakitazama, hawaoni; wakisikia, hawasikii, wala hawaelewi. Naye Isaya akatimiza unabii huu wa kweli, yaani, Kusikia mtasikia, wala hamtaelewa; na kutazama mtaona, wala hamtaona. Maana mioyo ya watu hawa imekuwa mizito, na masikio yao yamesikia kwa uzito, na macho yao wameyafumba; wasije wakaona kwa macho, wakasikia kwa masikio, wakaelewa kwa mioyo, wakaongoka, nikawaponya. Lakini heri macho yenu kwa sababu yanaona, na masikio yenu kwa sababu yanasikia. Amin, nawaambia ya kwamba manabii wengi na wenye haki walitamani kuyaona mnayoyaona ninyi, wasiyaone; na kuyasikia mnayoyasikia ninyi, wasiyasikie.

— *Mathayo 13:10-17*

Lakini Yesu anasema nini kujihusu katika *Agano la Kale na vitabu vya manabii*? Baada ya ufufuo Wake, Anathibitisha kuwa ikiwa tuko wazi kwa maandiko, hatutakuwa wajinga na wazito wa kuamini kile manabii walichokisema katika *Agano la Kale*:

Siku hiyo hiyo wanafunzi wawili walikuwa wakienda kijiji kimoja, jina lake Emau, umbali wa maili saba na nusu kutoka Yerusalemu; nao walikuwa

wakizungumza juu ya mambo yote yaliyotukia. Ikawa walipokuwa wakizungumza na kuulizana, Yesu mwenyewe alikaribia akaambatana nao. Lakini macho yao yalizuiwa wasimtambue. Akawaambia, Ni maneno gani haya mnavyosemezana hivi mnapotembea? Wakasimama wakiwa wamekunja nyuso zao. Mmoja wao, jina lake Kleopa, akajibu akamwambia, Je! Wewe peke yako u mgeni katika Yerusalemu, hata huyajui yaliyotukia humo siku hizi? Akawauliza, Mambo gani? Wakamwambia, Mambo ya Yesu wa Nazareti, aliyekuwa nabii, mkuu wa matendo na maneno mbele za Mungu na watu wote; na jinsi wakuu wa makuhani na watawala wetu walivyomhukumu auawe, wakamsulubisha. Nasi tulikuwa tukitumaini ya kuwa yeye ndiye atakayeikomboa Israeli. Zaidi ya hayo yote, leo ni siku ya tatu tangu mambo hayo yalipotukia. Tena, wanawake fulani wa kwetu walitushangaza, waliofika kaburini asubuhi na mapema; na walipoukutia mwili wake, walirudi wakasema ya kuwa wameona maono ya malaika waliosema ya kuwa yu hai. Nao wengine wa wale waliokuwa pamoja nasi wakaenda kaburini, wakaona kama walivyosema wanawake; lakini yeye hawakumwona. Akawaambia, Enyi wajinga, nanyi mlio na mioyo mizito katika kuyaamini yote waliyoyasema manabii! Je! Haikumpasa Kristo kupata mateso haya ili auingie utukufu wake? Akaanza kutoka Musa na manabii wote, akawaeleza katika maandiko yote mambo yaliyomhusu yeye mwenyewe. Walipokaribia kijiji kile walichokuwa wakienda, alifanya kama anataka kwenda mbele zaidi.

— *Luka 24:12-32*

Lakini wakamhimiza, wakisema, Kaa pamoja nasi, kwa kuwa kumekucha, na mchana umeisha.

Akaingia ndani kukaa pamoja nao. Ikawa alipoketi kula chakula pamoja nao, alitwaa mkate, akaubariki, akaumega, akawapa.

Macho yao yakafumbuliwa, wakamtambua; akatoweka mbele yao.

Wakaambiana, Je! Mioyo yetu haikuwaka ndani yetu alipokuwa akisema nasi njiani, na kutufafanulia maandiko? Wakaondoka saa ile ile, wakarudi Yerusalemu,

wakawakuta wale kumi na mmoja wamekusanyika, na wale waliokuwa pamoja nao, wakisema, Bwana amefufuka kweli, naye amemtokea Simoni.

Nao wakawasimulia yaliyotukia njiani, na jinsi alivyojulikana na wao katika kuumega mkate.

Walipokuwa wakisema hayo, Yesu mwenyewe alisimama katikati yao, akawaambia, Amani iwe kwenu!

Wakashituka, wakaingiwa na hofu, wakidhani ya kuwa wanaona roho. Akawaambia, Kwa nini mnafadhaika? Na kwa nini mnaona shaka mioyoni mwenu? Tazama mikono yangu na miguu yangu, ya kuwa ni mimi mwenyewe; nishikeni, mwone; kwa kuwa roho haina mwili na mifupa kama mnavyoniona mimi kuwa nayo.

Alipokwisha kusema hayo, akawaonyesha mikono yake na miguu yake. Na walipokuwa hawajaamini kwa furaha, wakistaajabu, akawaambia, Mna chakula cho chote hapa? Wakampa kipande cha samaki wa kuokwa. Akakitwaa akala mbele yao.

Akawaambia, Hayo ndiyo maneno yangu niliyowaambia nilipokuwa nikali pamoja nanyi, ya kwamba ni lazima yatimizwe yote niliyowaandikia katika Torati ya Musa, na katika Manabii, na katika Zaburi.

Ndipo akaufumbua akili zao wapate kuelewa maandiko.

Chapter 26

Shule ya Biblia nchini Marekani (2013)

Katika kipindi cha 2012–2013, Roho Mtakatifu alizungumza nasi waziwazi kwamba tuli-takiwa kuanza shule ya Biblia. Nakumbuka nilimuomba Baba mwaka wa mapumziko (sabbath year), na haya ndiyo yalikuwa majibu Yake kwangu. Halikutokea ghafla tu, ingawa halikuwa jibu nililotarajia. Wakati huu, mke wangu pia alitambua kuwa ilikuwa mapenzi ya Mungu sisi kuanza shule ya Biblia nchini Marekani. Hasa zaidi, *Charis Bible College* huko Woodland Park, iliyopo kwenye milima ya *Rocky Mountains* katika Colorado Springs. Hili nilielezwa moja kwa moja na Baba nilipokuwa Marekani kwenye safari fupi ya uinjilisti kuelekea Denver. Wanandoa waliohudhuria shule ya uinjilisti kule Florida ndio walioandaa tukio hilo. Nilikuwa nimekata tiketi na nilikuwa na hofu kama kweli nilifanya uamuzi sahihi, na mke wangu hakupinga safari hii. Mimi mwenyewe nilifikiri labda nimekuwa kichaa kidogo kwa kusafiri kwenda Marekani kwa mara ya pili kwa taarifa fupi na kwa kukaa siku chache tu, lakini kwa bahati nzuri nilipata uthibitisho kabla ya kusafiri. Inafanana kidogo na Petro (Mathayo 14:29-31). Mtu anahisi kama anapiga hatua nje ya mashua na anaanza kuzama kabla Mungu hajamshika mkono na kumvuta tena juu:

Lakini mtu yeyote miongoni mwenu akipungukiwa na hekima, na aombe dua kwa Mungu, awapaye wote kwa ukarimu, wala hakemei; naye atapewa. Ila na aombe kwa imani, pasipo shaka yo yote; maana mwenye shaka ni kama wimbi la bahari lililochukuliwa na upepo na kupeperushwa huku na huku. Mtu kama huyo asidhani ya kuwa atapokea kitu kwa Bwana; mtu wa nia mbili yeye, mwenye kusitasita katika njia zake zote.

— *Yakobo 1:5-8*

Wakati mwingine, bila shaka, mimi huwa na shaka kama kweli nimesikia vizuri ni-napofuata kile Roho Mtakatifu ananipa, lakini ninapopata uthibitisho, kwa kawaida mimi huhisi amani na uamuzi huo. Uthibitisho safari hii ulitoka kwa Roho Mtakatifu aliye-niambia sehemu ya majina ya watu niliotakiwa kufikia kwao. Jina la mwanasiasa *Kaci Kullman Five* liligoma kutoka akilini mwangu, na baadaye nikaona kuwa walikuwa waki-itwa *Kaci Robbins*, hivyo nikaelewa kuwa lilitoka kwa Roho Mtakatifu. Sikuwafahamu, lakini nao walikuwa wamehudhuria shule pamoja na Reinhard Bonnke na walikuwa wakiishi Colorado Springs. Sio hivyo tu, bali walikuwa wamebarikiwa na mimi isivyo moja kwa moja wakati ndugu mwingine, *Mike Sanchez*, pia kutoka shule ya uinjilisti,

alikuwa amemwomba Daniel uponyaji katika tukio la awali wakati nilipomhimiza kufanya hivyo. Na Mungu alikuwa amepanga mambo hivi kwamba mji walioishi wanandoa hawa ulikuwa ndipo ilipo Shule ya Biblia, jambo lililotubariki sisi sote.

Daniel Robbins na mkewe kutoka Colorado Springs hawakunijua kabla sijafika huko, ingawa tulikuwa tumesoma shule moja mwaka 2012 na CFAN pamoja na Reinhard Bonnke. Lakini Mungu aliwatumia ili kunionyesha shule na kufungua ufahamu wangu kuhusu yale yaliyokuwa yakitokea mwaka uliofuata.

Nilijua lazima niende Denver kwa sababu Roho Mtakatifu alikuwa ameniambia hivyo na Alinithibitisha kupitia dada mmoja katika imani kutoka Marekani. Mungu alimwonyesha wanandoa Anh Le na Michelle, ambao walikuwa waandaaji wa mkutano huo wa uinjilisti, alipomuuliza Mungu. Hakujua kuwa Mungu alikuwa tayari amenipa jina *Denver*.

Nilishiriki katika mkutano wa uinjilisti huko Denver. Ilikuwa jukwaa la wazi na nilikuwa sehemu ya kundi lililoshiriki na kuwaomba wale waliofika kwenye tukio hilo. Mchungaji *Bryan Schwartz* ndiye alikuwa kiongozi wa mambo ya kiutendaji na ghafla alinizungumzia na kusema kitu kama: «*Wewe una kina, lakini si muhimu kama mtu ana kina au la*». Hakunijua, lakini *Marcus Wick* pia alisema kitu kinachofanana na hicho kwangu mwaka 2014, miaka michache baadaye. Inamaanisha tu kwamba Mungu alikuwa akiniona nilipozama ndani ya maandiko na kumtafuta Yeye kwa ajili ya kweli, lakini pia kwamba nisihukumu wengine wasiofanya hivyo. Watakatifu wote wana nafasi yao katika nyumba ya Mungu na wanawajibika kumfuata Yesu, mwandishi wa imani yao. Hata hivyo, vitabu na uzoefu wote niliopata mwaka 2008-2012 viliniongoza kwenye wakati mmoja ambapo niliweka kando upinzani wangu kwa Mungu, na hili lilitokea Mei 2012. Bado tulikuwa Denver, tukiendesha gari kwenda na kurudi kati ya nyumba ya Colorado Springs na mahali pa tukio, safari ya takriban saa moja na nusu.

Tulikuwa na muda kidogo wa ziada na hapo ndipo Daniel Robbins alipoamua kunionyesha Colorado Springs. Nilitambua kuwa nimefika katika ukanda wa Biblia wenye shughuli nyingi kwa ajili ya Mungu. Na tulipokuwa kwenye moja ya taa za barabarani tukisubiri taa ya kijani, Mungu alifungua ufahamu wangu na kunionyesha kuwa tungeenda katika *Charis Bible College*. Mara moja nilijihisi amani kuhusu Andrew Wommack aliyekuwa anaongoza shule hiyo na sikuweza kumkataa Baba ndani yangu, ingawa baadaye nilipata changamoto ya kuyeyusha yote hayo niliporudi nyumbani. Hata hivyo, nilikuwa *nimeshangaa sana* na nikamweleza kaka yetu aliyekuwa anaendesha gari, naye akamsifu Mungu. Ilikuwa vigumu kuamini na sikuwa na wazo lolote jinsi ya kifedha mambo yangejipa, kwa kuwa tulikuwa tayari na deni la laki moja kutokana na mauzo ya nyumba kule Frekhaug. Hapo ndipo palipokuwa na *changamoto yangu*, nilifikiri, yaani rasilimali za kusafiri kwenda shule ya Biblia.

Wakati huu, tulikuwa tukiishi chini ya Galtenesveien katika nyumba ya kupanga, kama vile Mungu alivyokuwa amemthibitisha mke wangu kabla ya kuipata. Mmiliki

alikuwa rafiki wa zamani wa mke wangu, mchungaji kutoka Kanisa la Norway (Den Norske Kirke) huko Loddefjord. Sikujua kuwa sababu ya sisi kuuza nyumba mwaka mmoja kabla ilikuwa ni kwa sababu Mungu alikuwa ametuandalia njia kwa ajili ya miaka iliyofuata na kwamba ndiyo sababu *Ndugu Thomas* alikuwa amesema waziwazi kuwa kuuza nyumba ndilo jambo sahihi la kufanya.

Tulitoa vitu vingi tulivyokuwa navyo katika nyumba ya Fosse kule Frekhaug kabla hatujaiuza, na kuhusiana na hili, mtu mmoja alikuja kwetu na kupewa mfumo wa sauti (stereo). Nilishirikiana naye waziwazi na yale aliyoniambia ni kwamba nyumba yake ilikuwa na pepo wachafu. Baadaye nilimtembelea, lakini kabla ya hapo Mungu alinike-me kweli kabla sijaenda. Mungu aliniambia niwe **mtiifu** (1 Samweli 15:22), lakini katika kutokomaa kwangu, sikuchukulia uzito wa jambo hili. Nilikwenda kumtembelea mtu huyo mwenye pepo wachafu nyumbani kwake na nikajikuta nikidharau matatizo aliyokuwa nayo mtu huyo, ingawa nilipaswa kuelewa kuwa lilikuwa kosa. Alikuwa na mafuvu ya kichwa juu ya mito yake na silaha nyingi ukutani. Alisema kuwa usiku, nguvu zilikuwa kubwa sana kiasi kwamba hata blanketi lilijaribu kuvutwa kutoka kitandani. Mungu alinikemea, lakini nilikuwa sijakomaa. Nilichopaswa kusema ni: Ondoa kila kitu cha mauti ndani ya nyumba kwani pepo wachafu hutafuta pumziko (Mathayo 12:43-45), tubu dhambi yako mbele ya Mungu (1 Yohana 1:9), sema ndiyo kwa Yesu na uzaliwe upya. Lazima nikiri kuwa kama nitafanya kazi yangu, lazima nimtii Baba na sio wanadamu, jambo ambalo nimezidi kuliboresha miaka ya hivi karibuni. Wengi hujaribu kuhalalisha dhambi zao au mioyo migumu kwa injili na kazi ya Mungu, na Baba ameninoa katika hili.

Kwa jumla, watu watano walinena kinabii kunihusu kuhusu shule ya Biblia nchini Marekani (1 Wakorintho 14:3). Zaidi ya hayo, kilichofuata ni kile Mungu alichonionyesha alipofungua ufahamu wangu, kidogo kama ilivyokuwa kwa mtume Luka:

Ndipo akawafumbua akili zao wapate kuelewa maandiko...

— *Luka 24:45*

Mmoja wa wale walioninena alikuwa dada katika imani, *Dada Amy*. Ameolewa na ana watoto wanne na anaishi Marekani. Ana wito wa uinjilisti juu yake. Wa pili alikuwa *Ikem Grigsby*, mwinjilisti wa muda wote. Kulikuwa pia na mwamini kutoka kanisa langu, *Ndugu Trond*, aliyeniambia moja kwa moja kuwa alisikia "Shule ya Biblia", pamoja na yule yule mwinjilisti aliyetutembelea aliyedhani kuwa Roho Mtakatifu alisema hayo alipokuwa nyumbani kwetu. Familia ya Robbins nchini Marekani pia ilikuwa imehudhuria shule ya uinjilisti kule Florida na Reinhard Bonnke. *Dada Amy* pia alikuwa amepata uzoefu hapo awali ambapo Mungu alimwonyesha familia yangu yote ikiwa na mizigo yote Marekani, jambo ambalo kwa wakati huo nilifikiri haliwezi kuwa kweli. Hii ilikuwa muda mfupi kabla ya safari ya uinjilisti kuelekea Colorado na Denver.

Baada ya safari ile fupi ya uinjilisti, mtu angedhani kuwa sasa nilikuwa tayari kusafiri na kwenda shule ya Biblia nchini Marekani. Mungu alikuwa amenionyesha shule, lakini ingawa nilikuwa nimemwomba Baba mwaka wa mapumziko na muda wa kujifunza Neno Lake, sikupiga hatua kikamilifu hadi uthibitisho wa mwisho ulipokuja. Mmoja wa watu waliozungumza moja kwa moja nami alikuwa *John Natele*, naye pia akitokea Marekani. Nilifikiri ilikuwa bahati mbaya tu, lakini niliulizwa kujiunga kwenye mkutano wa simu ambapo John Natale alitunenea sote kwa neno la maarifa kutoka kwa Mungu, na ilitibitishwa na mshiriki mwingine wa shule ya uinjilisti kuwa John alikuwa na karama ya kinabii kweli, jambo ambalo mimi mwenyewe sasa nilianza kulielewa:

Kazi yako hapa imekamilika. Panda ndege.

— *John Natale alisema kinabii kwangu*

John hakujua chochote kunihusu na hakika hakujua kuwa Mungu alikuwa akiniambia niende Shule ya Biblia nchini Marekani, hivyo nahisi mapigo ya moyo wangu yalikuwenda kasi. Baada ya uzoefu wangu wote, mtu angetarajia kuwa ningeweza kubaki mtulivu kwa haya yote, lakini sikufanya hivyo. Kuacha kazi zetu na kumtumaini Mungu ilikuwa hatua kubwa kuchukua, hasa ikizingatiwa kuwa tulikuwa na watoto watatu wakati huo.

Ikafika hatua ambapo mimi na mke wangu tuliamua kumwomba Mungu uthibitisho kuwa kweli tulitakiwa kwenda Marekani kwenye shule ya Biblia. Na kilichotokea ni kwamba *Ikem Grigsby*, siku chache baadaye, aliwasiliana nami kupitia Facebook kwa mara ya kwanza na kusema kuwa ameota ndoto ambayo haielewi maana yake. Alisema kuwa nilikuwa katikati ya ndoto hiyo na anaamini labda ni kwangu. Yeye mwenyewe alikuwa mwinjilisti wa muda wote, aliyeitwa na Mungu kabla ya kimbunga *Katrina* kupiga Florida mwaka 2005 na wakapoteza nyumba na kila kitu walichomiliki:

Ikem anaenda huku na huko kati ya nyumba na gari akilipakia mizigo mingi. Kisha anapokea simu kutoka kwangu, lakini anapotaribu kuipokea, ghafla hakuna mawasiliano na mpigaji, yaani mimi. Yeye na mkewe wanaendesha gari kuelekea kwenye ndege na karibu wakose safari. Wanapotua, anapata jumbe za maandishi kadhaa kwenye simu yake kutoka kwangu, lakini zote zilikuwa tupu.

— *Ndoto ya Ikem Grigsby ya 2013*

Ikem hakujua ndoto hiyo ilihusu nini na aliwasiliana nami kwa sababu alinizijua kutoka shule ya uinjilisti kule Florida 2012 na tulikuwa sehemu ya kundi moja la Facebook. Alibainisha pia kuwa kulikuwa na mizigo mingi zaidi kuliko ilivyokuwa kawaida anaposafiri peke yake. Mara moja nilielewa maana ya ndoto hiyo, na mke wangu alijiuliza nimefanya nini kuhusu jambo hilo?! Nilishangaa kidogo kwa sababu nilikuwa

tayari nimemweleza kile Mungu alichosema na tulitakiwa kukubaliana kwanza kabla ya kuomba. Kwa kweli, ilikuwa ni kutokuamini kwangu ndiko kulikonizuia kuomba, kwa kuwa hatukuwa na pesa za kufanya hivyo wakati huo. Naam, tulikubaliana kuwa tutaomba shuleni (Waebrania 11:1). Majibu kutoka shuleni yalikuwa kwamba wanahitaji uthibitisho kutoka benki kuwa tunaweza kujikimu nchini Marekani. Hatukuwa na kitu hicho, hivyo niliwaambia kuwa Mungu alikuwa ametuambia tuombe, na nikajibiwa kuwa wataishughulikia maombi hayo kwa imani kwamba neno la Mungu litatimia. Sikujua kuwa *msanifu wa eneo hilo* aliyekuja kwetu mwaka 2009, alikuwa sasa amepata vibali vya ujenzi kupitia baraza la manispaa. Muda mfupi kabla ya muda wa mwisho wa kutuma uthibitisho wa benki kuisha, alipiga simu na kusema: «sasa unaweza kuja kusaini mkataba». Labda mimi ni mtu rahisi sana, lakini baada ya muda mrefu wa kushughulikia suala hilo, ilikuwa ni mshangao kuwa pesa zingetoka hapo. Nikiwa njiani kwenda kwenye mkutano, ghafla nilianza kuhisi hofu na *kumwambia Mungu kwa sauti* kuwa hatuwezi kwenda Marekani tukiwa na watoto 3 na watu wazima 2 kwa kile kilichobaki baada ya kuuza kiwanja. Angalau hivyo ndivyo nilivyofikiri. Nakumbuka nilisema haya kabla sijavuka daraja la Hagelsund kati ya Flatøy na Knarvik (Mithali 3:5-6). Na kilichotokea ni kwamba kwenye mkutano huo, aliniuliza kama tunaweza kufikiria kuuza pia sehemu iliyobaki ya kiwanja kwake, hivyo kwa jumla tukakubaliana kuwa anaweza kununua sehemu iliyokuwa imegeuzwa kuwa ya makazi pamoja na sehemu iliyobaki ya kiwanja iliyokuwa bado ni eneo la LNF (kilimo, asili na matumizi ya asili). Pia tulikubaliana kuwa atagawanya malipo katika sehemu 3 na akakubali faini ya kila siku ya 1000,- kwa siku ikiwa malipo ya sehemu hayatafanyika kwa tarehe iliyopangwa. Na tukapata takriban milioni moja na laki moja za kroner, jambo lililokuwa la kufurahisha sana na baraka ambayo Mungu alikuwa ameijua tayari mapema. Kwa kweli tumebarikiwa na Mungu kwa miujiza katika mwili na roho, lakini pia miujiza ya kifedha (Wafilipi 4:19). Hili siwezi kukilikataa. Hili inanifanya nitafakari kwa nini sikusema tu ndiyo na kuomba mara moja, na sababu ya hilo ilikuwa ni kutokuamini kwangu mwenyewe.

Katika akili yangu nilifikiri: «*Hatuna pesa*». Lakini tatizo halikuwa la kifedha, bali ni kutokuamini kwangu Neno la Mungu (Marko 9:24). Sikuianza shule ya Biblia kwa sababu sikutembea kwa imani kwamba mambo yangejipa. Mungu anapozungumza na jambo hilo likathibitishwa, basi mtu ana tatizo na imani yake na hapaswi kujaribu kulihalalisha kwa namna nyingine.

— *Kutokuamini kwangu nilipozungumziwa kuhusu shule ya Biblia*

Maandalizi yote yanafanyika kwa ajili ya shule na tunaacha kazi zetu Bergen. Mimi kama mbunifu wa mifumo katika Noklus na yeye kama mwalimu, na mnamo Oktoba 2013 tunasafiri kwenda Marekani katika Charis Bible College kule Colorado Springs. Katika ndoto ambayo Ikem Grigsby karibu aipoteze ndege, hii ilikuwa kwa sababu tulipata VISA ya binti yetu mdogo Engeline siku 3 tu kabla ya ndege kuondoka, hivyo ilikuwa ni hatari

kidogo kama kweli tungefanikiwa. Tulitua Island na kisha kuruka kuelekea Denver nchini Marekani. Tulikuwa na kundi kubwa la mizigo pamoja nasi na watoto walisimama kando ya mikokoteni iliyokuwa imejaa tele kwenye uwanja wa ndege. Ilikuwa ni tukio la kipekee lenyewe, nadhani. Tulijipanga Colorado Springs kabla ya kuanza Shule ya Biblia. Siku ya kwanza kabisa, wanafunzi wote wa mwaka wa kwanza walipata medali. Ilisemwa kuwa kufika hapo ilikuwa ni mafanikio yenyewe, jambo lililokuwa kweli. Charis Bible College kule Colorado Springs pia ilikuwa shule pekee ya Andrew Wommack iliyopokea wanafunzi wa kimataifa, nilivyogundua baadaye, jambo ambalo Mungu bila shaka alilijua mapema (Warumi 8:28).

Ilikuwa mwishoni mwa 2013, muda mfupi kabla ya shule kufungua maeneo mapya kule Woodland Park na ilikuwa ikikaribia Krismasi. Mafundisho yanaendelea kama kawaida na kuna mapumziko hivi sasa. Bado tuko katika maeneo ya zamani kule Colorado Springs.

Hapa hutakuwepo mwaka ujao.

— *Nimekaa shuleni na Roho Mtakatifu anasema*

Nilifikiri ndani yangu kuwa huyu asingeweza kamwe kuwa Roho Mtakatifu, hivyo nilipinga vikali yale yaliyosemwa. Wakati mwingine mimi huwa kama mtoto, kwa bahati mbaya. Lakini hata hivyo, ilikuwa ni kwa wema Wake Mungu akafanya hivyo, jambo ambalo ningelielewa tu baadaye mwaka 2014. Tulikuwa na wakati mzuri shuleni. Mke wangu alihudhuria shule ya jioni na mimi ya mchana na tulibadilishana kumwangualia watoto.

Nachagua kutoshirikisha waziwazi kuhusu tukio la kutisha lililotokea Marekani wakati huu tulipokuwa tukiendesha gari kwenye barabara kuu kwa kasi ya kilomita mia moja kwa saa. Ninachoweza kusema ni kwamba mtu aliyehusika alikataa kuwajibika. Mtu huyo hakuomba msamaha wala kuelewa madhara ambayo kitendo hicho kingeweza kusababisha.

Chapter 27

Charis Bible College (2014)

Tulikuwa tumefika mwaka wa 2014 na Charis Bible College ilikuwa imefungua jengo lake jipya huko Woodland Park na mafundisho ya mwaka wa kwanza yanafanyika katika ukumbi mkuu huko. Muundo wake ni wa hewa na nguzo za mbao zenye matao mazuri yaliyotawala juu yetu. Wamarekani kwa ujumla ni wazuri katika usanifu wa ndani na huu ulikuwa muundo mzuri wa mbao ambapo upande mmoja wa chumba ulikuwa na dirisha kubwa la panoramiki kuelekea Pikes Peak katika mita 4302 juu ya usawa wa bahari. Woodland Park ilikuwa katika mita 2580 juu ya usawa wa bahari, kwa hiyo hii ilikuwa ya kipekee kidogo. Sisi wenyewe tuliishi katika mita 2300 na tulikuwa tukikosa pumzi kidogo katika miezi ya kwanza ya kukaa kwetu pale tulipopanda ngazi na kadhalika.

Shule hiyo ina Biblia kama nyenzo kuu lakini tunapewa vijitabu vyenye mgawanyo wa mada za mafundisho na baada ya kumaliza mada tunafanya jaribio rahisi ili kuona ikiwa tumeelewa nyenzo hizo. Mikutano huandaliwa mara kwa mara na mada inayojirudia mara kwa mara katika *Charis Bible College* ni uponyaji na neema ya Mungu. Si neema ya kutenda dhambi, bali ni neema ya Mungu kwa mwenye dhambi anayekuja msalabani na kuacha maisha yake mwenyewe na upinzani wake dhidi ya Mungu. Si-jataja hili sana, lakini nimeona miujiza mingi nilipowaomba watu na hili ndilo pia Andrew Wommack anashiriki kidogo, karama za neema za Mungu kwetu wanadamu na jinsi uponyaji unavyotarajiwa kwa asili kwa Watakatifu (Yakobo 5:14-15). Mungu alijua hili na nilijihisi *nyumbani kabisa* hapa katika Shule ya Biblia kwa namna hiyo. Mke wangu labda alifurahia yote ya kivitendo kuhusu kusafiri, kupanga na kwa ujumla mahali papya na marafiki wapya na shughuli. Taa ya onyo wakati huu ni kwamba hapendi kusoma Biblia pamoja nami na anakuwa na subira ndogo na kukasirika haraka ninapozungumza kuhusu yale Maandiko yanayosema au kusimulia mambo ambayo Mungu ananipa au uponyaji ninaouona.

Tunapitia mwaka wa shule na familia inaanza wakati huo huo kuhudhuria kanisa moja huko Woodland Park siku za Jumapili ambapo pia kuna mikusanyiko ya watoto. Wakati wa shule, mmoja wa walimu wa Biblia, *Greg Mohr*, anazungumza moja kwa moja na mke wangu wa zamani katikati ya mafundisho. Nilikuwa na bahati sana kwa sababu mafundisho yote hurekodiwa sauti. Wachache au hakuna aliyefahamu changamoto ambazo mimi na mke wangu wakati huo tulipokuwa tukipitia, lakini alikuwa mara kwa mara amekosoa au kunipinga katika kazi ya Mungu. Yote ilikuwa kitendawili kimsingi, kwani yeye na familia wanajitambulisha kama waumini. Hata hivyo, Greg Mohr anasema

kile ambacho mimi mwenyewe sikutaka kukieleza. Greg Mohr hakumfahamu mke wangu wa zamani kwa vyovyote vile alipozungumza naye, kwa hivyo haya yalitoka ghafla, kama tunavyosema:

Mungu atakwenda **kulipua kutoamini** ndani yako na kukuletea kibali kama hicho na baraka kama hiyo na imani kama hiyo kwa ajili ya uchumi. Na Mungu atakwenda kulilipua kabisa ndani yako, na atakwenda kukutumia kwa nguvu, si tu katika uchumi, bali pia katika uponyaji. **Na Mungu atakwenda kukutumia kwa uweza ikiwa utamruhusu. Ikiwa utampa ruhusa ya kufanya hivyo.** Na ninafuta misheni ya adui dhidi yako na kila uzoefu hasi ambao umejaribu kukutoa nje ya njia. Baba yako anakupenda na anataka kumimina baraka zake juu ya maisha yako. Utapata uzoefu huu na utawa-saidia wengine kupata uzoefu huu. Amina? Amina!

— Greg Mohr alizungumza na mke wangu

Wakati *Marcus Wick* miezi michache baadaye aliposema kwamba Mungu anatuachanisha, ikawa wazi kwamba tayari alikuwa ameamua kutengana. Tulikusudiwa kufanya kazi pamoja, kama mwili mmoja (Waefeso 5:31), lakini Mungu alikuwa ameona jinsi mambo yalivyokuwa yakienda. Mungu na aone kwa neema wale wanaojiruhusu kudanganywa na vishawishi vya ulimwengu huu:

Amin, nawaambia, Msipobadilika na kuwa kama watoto, hamtaingia kamwe katika ufalme wa mbinguni. Basi, ye yote ajinyenyekezaye kama mtoto huyu, huyo ndiye aliye mkuu katika ufalme wa mbinguni. Na ye yote ampokeaye mtoto mmoja aliye hivi kwa jina langu, anipokea mimi. Bali atakayemkosesha mmojawapo wa wadogo hawa waniaminio, ingekuwa heri kwake afungiwe jiwe kubwa la kusagia shingoni, na kutoswa katika kilindi cha bahari. Ole wake ulimwengu kwa sababu ya mambo ya kukosesha! Maana hayana budi kuja mambo ya kukosesha; lakini ole wake mtu yule ambaye mambo hayo huja kwa mkono wake! Na mkono wako au mguu wako ukikukosesha, uukate uutupe; ni afadhali kwako kuingia katika uzima ukiwa kiwete au kilema, kuliko kuwa na mikono miwili au miguu miwili, na kutupwa katika moto wa milele. Na jicho lako likikukosesha, ulitoe ulitupe; ni afadhali kwako kuingia katika uzima ukiwa na jicho moja, kuliko kuwa na macho mawili, na kutupwa katika moto wa jehanamu.

— *Mathayo 18:3-9*

Wakati mtu anapofanya ujanja wa kisaikolojia ili kumfanya mtu atilie shaka uamuzi wake, mtazamo wake au kumbukumbu yake, hili linajulikana kama *gaslighting* na ni jambo zito sana kama hivyo.

Mwishoni mwa mwaka wa shule ilibidi nichukue shule ya kiangazi kwani tulikuwa tumeanza katika muhula wa majira ya baridi na si katika vuli. Mke wangu na watoto walikwenda likizo Norway msimu wa joto wa 2014 na walifikiri kwamba wangerudi kwa ajili ya kuanza kwa shule inayofuata, lakini ndani yangu nilijua kwamba kulikuwa na kitu kibaya kuhusu hili. Sikumbuki wakati huo kwamba Roho Mtakatifu alikuwa amenizungumzia mapema mwaka wa shule na kusema sitakuwepo mwaka ujao. Wala sikuwa nimekubali hili kwa uwazi.

Tunakubaliana kutoendelea na mwaka wa pili wa shule. Kisha tunahamia Levanger kulingana na matakwa yake. Nilikuwa nimehuzunika kwamba tuliacha baada ya mwaka mmoja. Kinachotokea baada ya hapo ni kwamba wiki mbili hadi tatu tu kabla ya kusafiri kurudi kutoka Marekani, Watakatifu wanne walizungumza nami. Mmoja alikuwa katika kanisa tulilokuwa tumehudhuria mwaka huo. Lilikuwa mkutano wangu wa mwisho wa kanisa huko na walikuwa wamemaliza kuniombea. Nilikuwa karibu kutoka nyuma ya ukumbi wakati mmoja wa Watakatifu, nabii, aliposimama na ghafla akazungumza kuhusu mambo mbalimbali nitakayofanya kwa ajili ya Mungu. Kiasi cha kile kilichosemwa ni kwamba nitasafiri kwenda nchi kadhaa za Ulaya na akasema kwamba kazi yangu ingekuwa kubwa sana kuliko nilivyotarajia mimi mwenyewe. Yeye mwenyewe alikuwa amesoma Charis na vivyo hivyo mke wake kutoka Ufaransa. Yalikuwa maneno makali na nilishangazwa kabisa na hili. Maneno yake yangethibitishwa baadaye na wengine katika Mungu (2 Wakorintho 13:1).

Watu wawili waliofuata kuzungumza nami walikuwa wanandoa Marcus na Sharon Wick. Walikuwa pia wamehudhuria Charis pamoja nami na nilikuwa *kwa bahati mbaya* kwenye mkutano wa nyumbani na baadhi ya watu kutoka shule ya Biblia nyumbani kwao wakati huu, mara ya kwanza na ya pekee niliyokuwa kwenye ushirika wa nyumbani nao. Tulikuwa wageni kwa kila mmoja, isipokuwa kwamba tulitambuana. Yeye na mkewe walizungumza nami kwa maneno kutoka kwa Mungu.

Mungu alimwonyesha Marcus kwamba nilikuwa nimechimbua sana katika neno la Mungu, lakini kwamba familia ya karibu ilikuwa imenikosoa kwa maamuzi niliyokuwa nimefanya kwa ajili ya Mungu. Mungu hakufurahishwa na hili. Kile ambacho nabii anaona ni treni na mimi niko mbele. Na Mungu anasema kwamba Atakwenda kukata mabehewa nyuma yangu na kuondoa uzito wa hili na kufanya iwezekane kwangu kuanza kufanya kazi kwa ajili Yake. Majira ya kazi hii yangeanza hivi karibuni nikaambiwa. Sharon pia alinipa uthibitisho kwamba wakati ujao ungekuwa mgumu sana na kwamba ingejisikia kama itasimama kabisa, lakini kwamba mambo makubwa huchukua muda kujenga kasi. Marcus pia anasema anaona mto ukinitiririkia na baraka kutoka kwa Mungu (Zaburi 46:4), jambo ambalo limethibitishwa baadaye pia.

— Marcus na Sharon Wick katika 2014

Mtu wa mwisho alikuwa *Jeffrey Hardwick* na yeye pia alikuwa amehudhuria Charis hapo awali. Nilikuwa nimealikwa kula pizza na alikuwa mmoja wa walioalikwa. Bila kujua historia yangu, aliniuliza ikiwa anaweza kunishirikisha maneno kutoka kwa Mungu. Alisema miongoni mwa mambo mengine kwamba Mungu alikuwa amenipa karama ya «*miujiza ya ubunifu*» (Yohana 14:12). Sijaandika kuhusu hili hapo awali, lakini nimeshuhudia mifupa na kadhalika ikikua au kurefuka kwa sekunde na nilikuwa najua kikamilifu kile alichomaanisha. Alisema pia kwamba nilikuwa mbunifu na kwamba Mungu alifurahi sana kwamba nilikuwa nikitafuta uthibitisho kabla ya kufanya maamuzi muhimu.

Nilidhani nimekuwa nimemuangusha Mungu, lakini huzuni yangu iligeuka kuwa furaha nilipoelewa sasa kwamba kazi yangu haikuwa imekwisha. Niliielewa kwamba Mungu alikuwa atakwenda kuondoa matatizo yaliyokuwa yananizuia (Warumi 8:28), lakini sio kwamba Mungu kwa kweli alikuwa atakwenda kuniachanisha miaka mitatu baadaye. Hii ni mara ya kwanza hadi wakati huu Mungu kuzungumza nami kupitia waumini wanne katika kipindi kifupi. Ilikuwa pia mwaka huu nilipoanza kufahamiana na Jangili kutoka nchi ya Asia na kazi yetu na urafiki wa kidugu huanza mwaka huu.

Chapter 28

Kurudi Norwe (2015)

Tulikuwa tumefika mwaka 2015 na nilikuwa sina kazi. Kama tungejaribu kubaki mwaka mmoja zaidi, ningepoteza haki yangu ya kupata posho ya ukosefu wa ajira. NAV ilikataa ombi langu, na ombi hilo lilikubaliwa tu baada ya mimi kukata rufaa dhidi ya uamuzi huo. Wakati huu nilikuwa na elimu nzuri na uzoefu mzuri, lakini nilikuwa nikipambana kupata kazi. Waajiri hawakuonekana kuvutiwa na ukweli kwamba nimehudhuria shule ya Biblia, na wangependelea ningekuwa mtu wa kawaida asiyeamini. Ninaelewa kuwa CV yangu ina pengo machoni pao, na si pengo la kiufundi tu. Hili niliambiwa kwa njia ya moja kwa moja na isiyo ya moja kwa moja katika suala hilo.

Kwa kufadhaishwa na kutokuwa na kazi, mwaka huu nilianza kuandika maandishi ambapo nilishiriki kuhusu Baba ni nani na yale aliyotufanyia. Ilikua na kuwa kitu kikubwa zaidi kuliko nilivyowazia. Katikati ya yote hayo, tulipata watoto wengine wawili wa kiume, na sasa kuna uhai mwingi ndani ya nyumba hiyo, tuseme hivyo. Wavulana na wasichana wana tofauti kidogo hivi. Sio tu kwamba kuna uhai katika vyumba, bali pia ndani ya kuta kwa sababu mwenye nyumba ana tatizo la panya. Inafadhaisha kidogo kuhusiana na usafi, lakini pia inasisimua kwa watoto, na ilikuwa kwa hofu na furaha walipofungua mlango wa kabati chini ya sinki ambapo mtego wa panya ulikuwa. Kuna nyakati nyingi nzuri na watoto, lakini kutokuwa na *kazi* ilikuwa kitu kipya na chenye changamoto. Wakati huo, nilianza kuhisi kuwa yale yaliyosemwa mwaka 2012 na *Kvinneforum Nordhordland* pengine yalikuwa yakizungumzia kile nilichoanza hapa, lakini sikuwa na uhakika. Nilipata furaha katika kuandika, kama sasa hivi. Mwaka huu pia ni mara yangu ya kwanza kwenda kwenye safari ya kimisionari katika nchi ya Asia na kuona watu wakipona, wakiwekwa huru kutoka kwenye mateso na kumpokea Yesu (Matendo ya Mitume 1:8). Ilikuwa safari nzuri lakini pia yenye changamoto kwa sababu sikuzote sikuweza kukaa tu bila kufanya kitu. Napenda kushiriki wakati wowote, na wakati mmoja wa wasimamizi wa hoteli anaposhuhudia miujiza na mkewe kupona, basi mtu hawezi kuondoa uwezekano wa kupata matatizo na mamlaka. Sikuja kwa viza ya kidini, kwa hivyo ilikuwa ya kosisimua kidogo, tuseme hivyo. Nilikuwa na wafanyakazi wawili, wote wakiwa Wakristo, na tukaenda kwa mwanamke mmoja na binti yake walioishi kwenye karakana karibu na hoteli. Binti huyo alikuwa amewahi kuzungumza kwa lugha nyingine hapo awali, lakini alikuwa amepoteza uwezo huo. Alikuwa na uvimbe mkubwa usio wa kawaida, na mama yake alituomba tumwombee. Tunapoomba, binti huyo ghafla alianza kuzungumza kwa lugha ya nguvu iliyofanya nywele za shingoni mwangu kusi-

mama. Kulikuwa na mambo mengi yaliyotokea, kwa kifupi, lakini ilikuwa ya ajabu, ingawa ya kutisha kidogo!

Basi, wapenzi wangu, kama vile mliyotii sikuzote, si wakati nilipokuwapo tu, bali sasa zaidi sana mimi nisipokuwapo, utendeni wokovu wenu wenyewe kwa hofu na kutetemeka. Kwa maana ndiye Mungu atendaye kazi ndani yenu, kutaka kwenu na kutenda kwenu, kwa ajili ya mapenzi yake mema. Yafanyeni mambo yote pasipo manung'uniko wala mashindano; mpate kuwa wana wa Mungu wasio na lawama, wala hila, katikati ya kizazi chenye ukaidi, kilichopotoka; **ambao kati yao ninyi mwaonekana kama taa katika ulimwengu, mkishika neno la uzima**; ili nipate sababu ya kujisifu katika siku ya Kristo, ya kuwa sikupiga mbio bure, wala sikujitaabisha bure. Naam, hata nikimiminwa kama sadaka juu ya dhabihu na ibada ya imani yenu, nafurahi, na kufurahi pamoja nanyi nyote. Nanyi vivyo hivyo furahini, nanyi furahini pamoja nami.

— *Wafilipi 2:12*

Ilikuwa sasa miaka saba tangu nilipozaliwa mara ya pili. Licha ya mambo yote niliyopitia wakati huu, sikuwa na uhakika kuhusu kuzaliwa kwangu katika roho. Mungu lazima alijua hili tangu mwanzo, kwa sababu uzoefu niliopata wa kupata maono ambapo nilisimama ndani ya yai ulikuwa picha ya roho yangu mwenyewe ndani ya Mungu. Tangu uzoefu huo, nilikuwa nimeyatilia shaka yale niliyoyaona. Tuko mwaka 2015 na Mungu yuko karibu kunijibu yale niliyopitia. Tulikuwa kundi la Watakatifu waliokuwa wakishiriki injili mitaani Trondheim na nilikuwa nikitembea na kaka wengine wawili wakati nahisi kuvutwa kuelekea kundi la watu kwenye Trondheim Torg. Kaka mmoja alikataa kuja nasi kwa sababu kulikuwa na wasichana watatu wachanga waliovalia nusu uchi pamoja na kijana mmoja, na akatoweka haraka kutoka kwetu. Tulitembea na tulipowageukia, nilisikia maumivu au hisia ya ajabu kwenye mkono wangu wa kulia na bega. Niliuliza kama yeyote kati yao ana matatizo ya mkono wa kulia au bega, na mara moja kijana huyo alithibitisha hilo. Wasichana wale walishtuka kidogo, tuseme hivyo, lakini tuliwatuliza. Tulieleza kuwa tunakuja na Yesu na kushiriki injili, na huu ulikuwa karama ya neema kutoka kwa Mungu, yaani kujua na kusikia kutoka kwa Roho Mtakatifu. Kisha tulimwomba kijana huyo, na akatuambia kuwa anaitwa *Azariah* na alikuwa mchungaji wa vijana katika kanisa la kimataifa la Betel hapa Trondheim. Aliniambia pia kwamba kwa mara ya kwanza katika maisha yake alikuwa amesikia Roho Mtakatifu akiongea naye *kwa sauti*:

Chukua mayai matatu na uende katikati ya mji (wa Trondheim)!

— *Roho Mtakatifu aliongea na Azariah mnamo 2015*

Kwa sauti inamaanisha kwamba mtu anasikia kwa sikio na si katika roho. Na hili lili-tushangaza sisi sote, si Azariah tu. Hakujua nini kitatokea na kwa nini aende mjini, kwa hivyo Roho Mtakatifu ilibidi arudie ujumbe mara mbili kabla hajachukua mayai hayo matatu na kwenda mjini. Hakupata chochote kule, na akatoa maoni akisema kwamba kwenye njia ya kurudi alipita njia tofauti kidogo na ile anayopita mara nyingi. Na ndipo tulipokuja na kuzungumza naye. Nilisema kwamba «**mayai yanamaanisha maisha mapya**» na nilifurahi kwa ajili yake katika hili. Ilikuwa tu nilipopanda treni kurudi Levanger ndipo nilipogundua kile kilichotokea. Nilielewa kwamba Baba wa Mbinguni baada ya miaka saba sasa alikuwa amenijibu swali kuhusu maono ya mimi mwenyewe ndani ya yai kule mwaka 2008 yalimaanisha nini.

Atakufunika kwa manyoya yake, chini ya mbawa zake utapata kimbilio; uaminifu wake ni ngao na kigango.

— *Zaburi 91:4*

Na hili Yesu analithibitisha pia katika Mathayo:

Yerusalemu, Yerusalemu, uwauaye manabii, na kuwapiga kwa mawe wale waliotumwa kwako! Ni mara ngapi nimetaka kuwakusanya watoto wako, kama kuku avikusanyavyo vifaranga vyake chini ya mabawa yake, lakini hamkutaka!

— *Mathayo 23:37*

Kumbuka kwamba tunabatizwa katika jina la Baba, Mwana, na Roho Mtakatifu (Mathayo 28:19). Wanafanya kazi pamoja katika Utatu, na kama kuna sentensi moja inayoweza kuelezea mapenzi ya Baba kwa sisi wanadamu, basi ni hii: **UZIMA, SI KIFO!**

Kama nilivyosema, mayai yanamaanisha uhai kutoka kwa Mungu, na maono yangu mwenyewe yamethibitisha hili kabla hata sijaisoma katika Biblia au kusikia kutoka kwa wengine karibu nami. Sasa najua kuwa nimezaliwa mara ya pili kwa roho ya Mungu (Yohana 3:3), na matendo yangu pia yana ishara na maajabu, na hivyo ndivyo itakavyoendelea ikiwa nitatembea na Roho Mtakatifu. Dunia imezama katika pesa na ustawi wa mali, na ni kawaida kutarajia wengi watamdhihaki mtu unapokuja na maneno kutoka kwa Mungu. Hili halitoki kwa wageni tu, bali pia kutoka kwa familia mwenyewe na "waamini" wengine ambao wao wenyewe wangepaswa kuwa motoni kwa neno la Mungu na wasiwe vuguvugu. Ikiwa kuna kitu kimoja ninachojua baada ya miaka mingi na Baba, ni kwamba nina bahati sana kuupokea mlango wa uzima wa Mungu, maji ya uzima, mkombozi wa kifo, muumba wetu, kama Bwana na Mwalimu, Yesu Kristo. *Haleluya! YES!!*

Hatimaye nilielewa mwaka 2015 kwamba Mungu alikuwa kweli amenitazama kwa neema siku nilipookoka mwaka 2008, na ninashangaa kuhusu maneno Aliyompa Musa wakati Mungu alipoweka watu wake huru kutoka Misri:

Bwana akanena na Musa, akamwambia, «Uniwekee wakfu kila mzaliwa wa kwanza; kila kifungua mimba katika wana wa Israeli, wa wanadamu au wa wanyama, ni changu.» Musa akawaambia watu, «Ikumbukeni siku hii, mliyotoka Misri, katika nyumba ya utumwa; maana kwa mkono wenye nguvu Bwana amewatoa hapa; msile mikate iliyochachwa. Leo mnatoka, mwezi wa Abibu. Na itakuwa, Bwana atakapokuingiza katika nchi ya Mkanaani, na ya Mhiti, na ya Mwamori, na ya Mhivi, na ya Myebusi, nchi aliyowaapia baba zako ya kuwa atakupa, nchi inayotiririka maziwa na asali...»

— *Kutoka 13:1-5*

Je, nafikiri Kanisa la Norwe halina makutaniko ya kumcha Mungu? Kwa kiasi kikubwa ndiyo, kwa masikitiko. Lakini hawako peke yao katika hili. Na kile nilichopitia binafsi katika ujana wangu pia kimethibitishwa na Mchungaji Morten Gravdal katika Dayosisi ya Møre zaidi ya miaka 40 iliyopita. Morten alipata picha kutoka kwa Mungu baada ya ujumbe katika lugha wakati alipokuwa mwanafunzi katika Menighetsfakultetet mjini Oslo:

Ilikuwa picha ya treni. Treni ilikuwa ikipita kwenye mandhari kwa kasi kubwa. Ilikuwa muda mrefu tangu treni ipite kwenye reli, na miti pamoja na mawe makubwa yalikuwa yameanguka kwenye reli. Lakini mbele ya injini kulikuwa na jembe kubwa la theluji. Jembe hili lilifagia kila kitu kilichokuwa kwenye reli kando. Hata katika maeneo ambapo kulikuwa na maporomoko, - na ilionekana hatari, jembe lilifagia reli kuwa safi, na treni haikupoteza kasi yoyote. Kisha nikaona kuwa jembe hilo lilikuwa kitabu wazi. Injini ya mvuke haikutoa moshi, kwa hivyo nilielewa kuwa haikuwa nguvu kutoka kwa mashine iliyoisukuma treni mbele. Kilichoisukuma treni mbele ni kwamba watu waliokuwa na treni walisoma kitabu - na kuamini kilichokuwa kimeandikwa hapo! Watu waliegemea nje ya madirisha, walikuwa na upepo kwenye nywele na machozi machoni kwa sababu ya upepo. Walishangilia kwa sababu ilikuwa ikienda kwa kasi! Kisha ikaja picha inayofuata: Treni ilikuwa imesimama. Ilikuwa kwenye kituo. Jembe - kitabu - kilikuwa kimevunjwa na kilikuwa kimekaa juu ya mmoja wa mabehewa. Huko walikuwepo waendeshaji treni na makondakta na watu wenye kofia za reli na sare zenye nyota na mistari. Walisoma kidogo katika kitabu, na walikata na kubandika, - waliondoa kile ambacho hawakukiona kinafaa. Walirarua kurasa nzima za kitabu,

na hawakufanya chochote kuweka jembe mahali pake tena. Wengine walijiuliza kwa nini treni haitembei. Wengi waliridhika na ukweli kwamba ilikuwa imesimama, waliingia na kutoka kama ilivyowapendeza. Treni hii kimsingi ni kanisa na mkusanyiko wa Wakristo. Kitabu ni Biblia. Nguvu katika Biblia iko katika Wakristo kusoma Biblia - na kuamini yale yaliyoandikwa hapo! Wakati Wakristo wanapofanya hivyo, kanisa litasonga mbele. Kanisa lina uwezo wa kusonga mbele kwa kasi ya ajabu, hilo litatokea wakati Wakristo wanaposoma Biblia, na yale yaliyo katika Biblia yatafinyanga maisha ya Wakristo. Hii ilikuwa picha niliyopata karibu miaka 40 iliyopita, - na kama hii ilikuwa kweli wakati huo, basi kwa hakika ni kweli sasa! Wanatheolojia na maaskofu wakuu wanakata na kubandika katika Neno la Mungu kwa namna ambayo hakuna kitu kinachobaki. Theolojia ya kiliberali inafanya Biblia isichukuliwe tena kama kitabu Kitakatifu. Naamini Mungu anahuzunika! Pengine mbaya zaidi: Anajawa na ghadhabu! Na Anatupinga sisi kuweka jembe mbele ya treni tena! Neno zima la Mungu lazima liwekwe mbele ya macho ya watu wa kanisa na mkusanyiko wa Kikristo - na lazima lifinyange maisha yetu, litutakase na kutuheshimisha! Ndipo kanisa nchini Norwe litaweza kuanza kusonga tena! Pengine picha hiyo ilikuwa unabii kwa wakati wetu? Ni muda mrefu tangu treni ipite kwenye reli nchini Norwe. Ni muda mrefu tangu tumekuwa na uamsho! Mawe mengi na miti imeanguka kwenye reli, na kumekuwa na maporomoko kadhaa. Inaweza kuonekana haiwezekani kwa treni kusonga kwenye reli ambayo iko katika hali mbaya sana. Lakini - Biblia inatuambia kuwa tunaamini Mungu ambaye hakuna kisichowezekana kwake - sivyo?! Hebu tuweke jembe mahali pake tena!

— *Ufafanuzi wa lugha kwa Morten Gravdal karibu*

Kichwa cha video ya youtube ambapo anashiriki hili ni: «Alipata maono, kuhusu jinsi itakavyokuwa na Kanisa la Norwe».

Agano la Kale ni kama kivuli cha ahadi za Mungu, na Yesu mkombozi wetu alifungua neno na ndiye mwongozo njia kuelekea nchi ya ahadi ya kweli; Mbinguni. Wakati Waisraeli walipowekwa huru kutoka Misri, Mungu aliwaingiza kwa makusudi kwenye mtego ili walazimike kupita katikati ya Bahari ya Shamu ili kutoroka kifo. Huu ulikuwa kivuli cha wokovu katika Yesu Kristo. Sote lazima tupite katika Bahari ya Shamu ambayo ni ubatizo wa maisha mapya (Warumi 6:4) na utakaso kutoka kwa yale ya kale! Mungu pia alifunga uwezekano wa kurudi nyuma kwa urahisi. Misri ilikuwa picha ya kifo, hatima ya ulimwengu. Wale wanaomchagua Mungu wanaingizwa katika familia Yake na kupandikizwa kwenye mzeituni (Warumi 11:17). Hawa ndio Watakatifu Wabarikiwa ambao kwa ujasiri wanaweza kumwita **Bwana wa Majeshi** kwa jina **Abba, Baba**:

Basi, ndugu, tu wadeni, si wa mwili, hata tuishi kwa jinsi ya mwili. Kwa maana kama tukiishi kwa jinsi ya mwili, mwataka kufa; bali kama mkiyafisha matendo ya mwili kwa Roho, mtaishi. Kwa maana wote wanaoongozwa na Roho wa Mungu, hao ndio wana wa Mungu. Kwa maana hamkupokea roho ya utumwa tena mche kwa hofu; bali mlipokea roho ya kufanywa wana, ambayo kwa hiyo twalia, Abba, yaani, Baba. Roho mwenyewe hushuhudia pamoja na roho zetu, ya kuwa sisi tu watoto wa Mungu; na kama tu watoto, basi tu warithi; warithi wa Mungu, warithi pamoja na Kristo; naam, tukiteswa pamoja naye ili tutukuzwe pamoja naye.

— Warumi 8:12-17

Ushuhuda ninaotaka kushiriki kutoka mwaka huu ni wakati dada yetu *Anne-Gro Fjellingsdal* alipopona huko Laberget. Kulikuwa na mkusanyiko na Levanger Vineyard, na wakati wa mkusanyiko nilihisi kama kuna mchomo katika sehemu za shingo. Sikuweza kuelewa kwa nini na nikatazama huku na kule nikifikiri kama kawaida kuwa hii ni mimi au *kuna kitu kinaendelea*. Tulikula chakula cha jioni baadaye na *kwa bahati mbaya* nikajikuta nimekaa karibu na Anne-Gro. Baada ya muda katika mazungumzo, nilitaja kuwa nilihisi kitu cha ajabu wakati wa mkusanyiko, lakini sikuelewa kwa nini. Ndipo Anne-Gro akasema kuwa yeye mwenyewe amekuwa na matatizo mahali hapo kwa miaka kadhaa na anatumia dawa za maumivu kila mara. Kwa kifupi, tuliomba na yeye anahisi mara moja msisimko pale maumivu yalipokuwa na anapona na kuacha kutumia dawa za maumivu. Hivyo ndivyo imekuwa kwa miaka yote baada ya hapo. Anne-Gro ana karama ya kupambanua roho, na hii ni karama ambayo kanisa linahitaji kuitumia (1 Wakorintho 12:9-10).

Wakati huo huo mwaka huu, Roho Mtakatifu haongei nami tu kuhusu machapisho yatakayokuja, bali pia kwamba nitachapisha *kitabu changu*. Nakumbuka nilisimama nyuma ya nyumba, karibu kabisa na mashine ya kufulia nguo na kikaushio juu yake. Kikaushio cha Miele chenye pampu ya joto iliyojengewa ndani ya mambo yote. Hata hivyo, ilikuja kama mshangao kusikia hili:

Utaichapisha Biblia kabla hujachapisha kitabu chako!

— Roho Mtakatifu mnamo 2015 kwangu

Nakumbuka nilipinga tena. Kitu kimoja kilikuwa kujenga injini ya kuchapisha, lakini kuitumia kuchapisha Biblia nilikuwa na shaka sana. Nilikuwa nimeijenga ili kutengeneza Biblia kama kiambatisho cha kitabu ambapo mtu angeweza kurejelea aya za Biblia na kuzifanya ziingizwe kwenye kitabu na pia kuunganishwa na Biblia katika kiambatisho, si Biblia za pekee. Ilichukua muda kuzoea wazo hilo, lakini sambamba na kile cha kiufundi katika injini ya kuchapisha na taratibu zangu zikikomaa, ilikwenda sawasawa na Roho Mtakatifu alivyosema. Sio hilo tu, bali nilichapisha Biblia tofauti kama Kirusi,

Kijapani, Kivietinamu, na Kichina pamoja na Biblia za masomo, Biblia za mistari, King James Strongs, pamoja na kamusi za kibiblia za pekee. Kwa kweli ilikwenda *kidogo vichaa* kama mtu anaweza kusema hivyo, lakini kwa njia nzuri. Na kitabu ambacho Roho Mtakatifu alikuwa akifikiria ndicho unachokisoma sasa hivi. Kumbukumbu ilianza kama barua na ikakua na kuwa kitabu na sasa inafanya kazi kama zana ya kiinjlisi.

Ninaweza pia kusema kuwa nilipokuwa mwalimu mbadala mwaka 2015 katika shule ya msingi huko Levanger, nilifukuzwa kazi kwa sababu niliwaambia wanafunzi kuhusu mambo mazuri niliyopitia na Mungu. Wanafunzi waliniuliza mimi ni nani na kidogo kuhusu maisha yangu, lakini uongozi haukupenda hili hata kidogo. Kufukuzwa kazi kwa sababu ya imani yangu sio kitu kinachozungumziwa hadharani nchini Norwe, lakini ni ukweli. Waamini wanashinikizwa kutoshiriki kuhusu Mungu, na kama mwalimu mbadala, ilikuwa dhahiri rahisi kunifukuza. Wakati Watakatifu wanapojizua kuwasaidia wale walio mstari wa mbele, naamini kuwa hili ni jambo ambalo Yesu mwenyewe atamkabili mtu baadaye. Ninakumbuka maneno ya kaka yangu mzuri *Ndugu Øivind* kutoka Frekhaug kule karibu 2011-2012 ambapo aliniambia kuwa kujenga tabia binafsi ni muhimu. Hili halihusu wale walio mstari wa mbele wa kazi tu, bali Watakatifu wote.

Aidha, inatokea kwamba karibu wakati huu ninakutana na kundi la vijana katika shule ya sekondari ya Levanger. Pia hapa mmoja wa binti zangu alikuwa pamoja nami na nilishiriki kidogo kuhusu Yesu nao, ambapo nawauliza kama wana maumivu au mata-tizo mengine mwilini ambayo tunaweza kuyaombea. Mmoja alinitazama na kusema kuwa amekuwa na matatizo ya mgongo kwa muda mrefu. Niliuliza kama ninaweza kuweka mkono wangu juu yake na kuomba. Baada ya kumuomba, hawezi tena kuhisi usumbufu wowote hapo na anaonekana kushangaa kidogo. Niliwaambia waende kuruka kwenye trampoline, na baada ya kurudi anaonekana kushangaa zaidi, kwa sababu maumivu ya-likuwa yamekwisha. Nilimwambia asimruhusu mtu yeyote kusema kinyume na muu-jiza huo na aamini yale aliyopitia sasa, na kwamba Mungu aliwapenda. Kwa kawaida mimi pia hushiriki kwamba wanahitaji kuzaliwa mara ya pili na kwamba Yesu ndiye njia, ukweli, na uzima (Yohana 14:6), lakini kwamba dunia mara nyingi haimtaki Mungu. Naam, nilipofika nyumbani nilipokewa na sura ngumu kutoka kwa mke wangu ambaye kwa miaka kadhaa sasa alikuwa akikosoa kazi yangu kwa ajili ya Mungu. Aliniambia miongoni mwa mambo mengine kuwa watu huja kwa Yesu, si kinyume chake. Hiyo ni ajabu kidogo, wakati ukweli ni kwamba Yesu mwenyewe alizunguka katika Israeli na kushiriki na watu na kuwabatiza. Na pia aliwatuma wanafunzi wake kushiriki injili na watu ambapo pia aliwaombea na kuona ishara na maajabu yakifuata. Yote kwa amri na katika mamlaka ya Yesu mwenyewe kabla Hajaning'inizwa msalabani na kuchukuliwa kwenda kwa Mungu tena. Hata kabla Roho Mtakatifu hajaja kwa watu na wanafunzi kweli kuwa wamebatizwa kwa roho. Walifanya kazi na mamlaka ambayo Yesu alikuwa amewapa.

Hata baada ya Yohana kutiwa gerezani, Yesu alikuja Galilea, akihubiri Injili ya Mungu, akisema, "Wakati umetimia, na ufalme wa Mungu umekaribia; tubuni, nanyi muiamini Injili." Naye akipita kando ya Bahari ya Galilaya, alimwona Simoni, na Andrea, ndugu yake Simoni, wakitupa nyavu baharini; maana walikuwa wavuvi. Yesu akawaambia, "Nifuateni, nami nitawafanya kuwa wavuvi wa watu." Mara wakaziacha nyavu zao, wakamfuata. Akaendelea mbele kidogo, akamwona Yakobo, mwana wa Zebedayo, na Yohana ndugu yake, nao walikuwemo ndani ya chombo wakizitengeneza nyavu zao. Mara akawaita, wakimwacha baba yao Zebedayo ndani ya chombo pamoja na watu wa mshahara, wakamfuata. Wakaingia Kapernaumu; na mara, siku ya sabato, akaingia katika sinagogi, akafundisha. Wakashangaa sana kwa mafundisho yake, maana alikuwa akiwafundisha kama mtu mwenye mam-laka, wala si kama waandishi. Na mara palikuwepo ndani ya sinagogi lao mtu mwenye pepo mchafu; akapiga kelele, akisema, "Tuna nini nawe, Yesu wa Nazareti? Je, umekuja kutuagamiza? Nakujua wewe u nani, Mtakatifu wa Mungu!" Yesu akamkemea, akasema, "Fumba kinywa, utoke ndani yake!" Pepo mchafu akamtaradada, akapiga kelele kuu, akamtoka. Wote wakashangaa, hata wakapasa kuulizana, wakisema, "Nini hii? Mafundisho mapya! Maana awaamuru hata pepo wachafu, nao wamtii." Habari zake zikaenea mara hiyo kila mahali pande zote za Galilaya.

— *Marko 1:15-28*

Je, ni jambo lisilotarajiwa kupata upinzani kama huo dhidi ya injili hata katika familia ya mtu mwenyewe? Ninashuku kuwa wakati hili linatokea, wanafamilia wa mtu wanaweza kupata visingizio vya kila aina kumhukumu mtu kwa matendo yake kwa Mungu. Hii ni mara nyingi kwa sababu ya kutokuwa na uhakika kwao kuhusu jinsi watu wanavyowafikiria. Najua kuwa kupoteza heshima wakati watu wanapozungumza au kuwatazama kwa dharau wahubiri wa Yesu ni jambo la kutarajiwa. Ni sehemu ya kufanya kazi kwa ajili ya Mungu. Kuna furaha kubwa, lakini pia huzuni wakati mwingine. Na kuna vizuizi vingi vya kushiriki injili mitaani, na baadhi yake yanatokana na migogoro ya ndani ya familia.

Msidhani ya kuwa nimekuja kuleta amani duniani; sikuja kuleta amani, bali upanga. Maana nimekuja kumfitinisha mtu na baba yake, na binti na mama yake, na mkwe na mkwe wake; na adui za mtu watakuwa watu wa nyumbani mwake.

— *Mathayo 10:34-36*

Yeyote ambaye hajapitia kuhukumiwa na kukosolewa kwa kushiriki injili kimsingi hana haki ya kujieleza linapokuja suala la mambo ya faragha ya mwinjilisti bila kuwa

ameelewa vizuri hali inayozungumziwa. Wengi wamejaribu kuja na maneno mazuri, ya nia njema na wakati mwingine ya kurekebisha kwangu. Na nina shukrani kwa sababu watu wanajaribu kusaidia. Ni kweli kabisa kwamba nimefanya mambo ambayo si sahihi, bila shaka. Lakini pia nimenyamaza na kuteseka kimya kimya, ambapo Mungu pekee anajua kilichotokea. Pia wakati mwingine kutakuwa na washiriki wa kanisa wanaozungumza vibaya nyuma ya mgongo wako. Lakini nakuambia hili: Wasamehe wale wanaokukosoa (Wakolosai 3:13). Tunza moyo wako ikiwa utaweza kuendelea kushiriki injili na kuweza kufurahia baraka ulizopokea, kila siku.

Basi, wapenzi wangu, kama vile mliyotii sikuzote, utendeni wokovu wenu wenyewe kwa hofu na kutetemeka, si wakati nilipokuwapo tu, bali sasa zaidi sana mimi nisipokuwapo. Kwa maana ndiye Mungu atendaye kazi ndani yenu, kutaka kwenu na kutenda kwenu, kwa ajili ya mapenzi yake mema.

— *Wafilipi 2:12-13*

Chapter 29

Asia (2016)

Sasa ni mwaka 2016 na nilikuwa kwenye safari yangu ya pili kuelekea Mashariki. Nina furaha sana kukutana na kundi la wachungaji pamoja na Jangili. Tunazungumza katika makanisa mbalimbali. Haikuwa rahisi kuondoka Norway kwani mke wangu alikuwa mjamzito na mmoja wa watoto wetu wa kiume, na kama nisingepata uthibitisho kwamba hili lilikuwa sahihi, nisingethubutu kuondoka. Hata hivyo, kila kitu kiliisha vyema, safari na uzazi uliufuata. Jambo la pekee wakati huu ni kwamba kulikuwa na mtu aliyewahonga au kuwapa taarifa baadhi ya mamlaka za eneo hilo kwamba Jangili alikuwa amejenga nyumba kinyume cha sheria. Labda ikiwa ni mwitikio wa kazi yetu, sijui. Muda mfupi baada ya mimi kuondoka, walitembelewa na kundi la watu waliowafukuza na kubomoa makazi yao wakati familia ikitazama yote hayo barabarani. Hili lilifanywa kikatili na kwa ufanisi, na mchungaji alilazwa hospitalini akiwa katika mshtuko. Hatimaye alipata nafuu, na kilichotokea baadaye ni kwamba mamlaka za eneo hilo zilikiri kosa hilo na kuomba radhi kwa unyenyekevu.

Jangili na familia yake walipata vifaa vipya vya ujenzi kutoka kwa mamlaka, na sisi pia tuliwasaidia kujenga upya nyumba yao pamoja na chumba cha kanisa. Si hayo tu, bali walipata pia nyaraka zao zikiwa sawa ili waweze kuwa na shule ya Biblia hapo, hivyo hili likawa baraka kwao kwa ujumla licha ya matatizo waliyopitia. Lazima niongeze kuwa ilikuwa ajabu kuwatembelea katika nchi ya Asia na kwamba tulishuhudia miujiza na maajabu yaliyomwimarisha kila Mtakatifu katika imani. Mojawapo ya hayo ilikuwa ni kuzidishwa kwa chakula (Yohana 6:11-13). Nakumbuka nikisikia katika roho yangu kuhusu muujiza wa chakula katika Biblia mwanzoni mwa mlo, kabla hata mchungaji hajazungumza. Kisha mchungaji aliniambia waziwazi: «Jorn, sijawahi kununua kuku wengi kiasi hiki—unachokiona siyo kiasi nilichonunua.» Alihitaji chakula hicho kwa ajili ya wanafunzi wa Biblia pia, na kulikuwa na chakula cha kutosha kwa watu wengi zaidi kuliko ilivyopaswa kuwa. Wakati huohuo, mpendwa wangu huko Levanger alipata jambo kama hilo ambapo chakula kilizidishwa. Lilikuwa ni jambo la kushangaza kweli.

Inapaswa pia kuongezwa kuwa niliporudi Norway, mwanamume mmoja wa Asia Mkristo aliniwasiliana nami. Alinizungumzia kuhusu mke wangu na wazazi wake. Na kile alichokuwa akiniambia kimsingi ni kwamba mke wangu anadhani yeye ni mwerevu kuliko mimi, na kwamba mama na baba yake wamekuwa wamishonari kwa ajili ya Mungu, lakini kuna kitu kinachowatatiza ambacho tena kinafanya iwe vigumu kwao kufanya kazi ipasavyo kwa ajili ya Mungu. Mwanzoni nilifikiri alikuwa na adabu mbaya kusema kitu kama hicho, lakini nilipofikiria kuhusu hilo, nilielewa kuwa lilikuwa la kweli na

sikuweza kukataa kile nilichokuwa nimekiona karibu nao katika miaka ya hivi karibuni. Mtu anapaswa kumpenda mke wake (Waefeso 5:25), lakini wakati anapokuwa adui yako mbaya zaidi na kutenda hivyo, anakuwa kama mtu asiyeamini. Siwezi kuona kuwa hili limebadilika katika miaka mitano iliyopita pia, jambo ambalo linaleta changamoto mbalimbali na watoto. Haimaanishi kwamba ninapaswa kuwa mbaya kwake, lakini lazima nitambue kuwa maisha ni magumu kidogo hata sasa baada ya talaka kuhusu familia. Na Mungu amekuwa wazi nami kwamba siwezi kufanya ngono na mke wangu mtarajiwa bila sisi kuwa tumeoana. Kusema wewe ni mwamini na kumpenda Mungu na wakati huo huo kutokuwa umeoana ni jambo linalopingana na haliendani na moyo wa Mungu kwa ajili ya kile upendo ulivyo kweli (Yakobo 2:17). Hili pia ni jambo ambalo nimemwambia mke wangu wa zamani. Matendo na imani lazima yaende sambamba, angalau mtu lazima apambane kwa ajili ya hili. Tunarudi mwaka 2016 na bado ninatafuta kazi na tuko Norway baada ya safari ya kwenda Shule ya Biblia nchini Marekani.

Mwaka 2016 niliomba nafasi ya Msanidi wa Mifumo (Systemutvikler) katika Kituo cha Utafiti cha Helseundersøkelsen Nord-Trøndelag (HUNT) huko Levanger. Sikuiyata nafasi hiyo ingawa katika akili yangu nilikuwa mgombea anayefaa zaidi kulingana na kile nilichoweza kusoma kwenye orodha ya waombaji. Nilishangazwa sana na hili, lakini inaonekana kila kitu kilikuwa na maana. Kitu ndani yangu kiliniambia «*hii ndiyo kazi yangu*» bila hata mimi kuelewa hilo kwa akili yangu. Sijui wakati huo kuwa wangeajiri katika nafasi ya mradi mwaka mmoja na nusu baadaye. Hata hivyo, mwaka huu Roho Mtakatifu ananiambia kuwa nitachapisha Biblia kabla sijachapisha kitabu changu. Nilipinga kwani kwa hakika sikujihisi salama kuhusu hili, lakini hivyo ndivyo ilivyokwenda hata hivyo na nikazoea wazo hilo.

Niliacha kupokea posho ya ukosefu wa ajira ingawa hatukuwa na mengi ya kutegemea kwani mke wangu pia alikuwa kwenye likizo ya uzazi. Nilifanya kazi mchana na usiku ili kuendeleza injini ya uchapishaji ambayo ingeweka katika mfumo wa kidijitali Biblia za zamani, kamusi za Biblia zikiwemo kamusi ya Kiebrania na Kigiriki. Hii ilikuwa *imesukwa pamoja* kama vile unabii wa Mei 2012 ulivyosema nilipokuwa katika ushirika wa nyumbani na Kvinneforum Nordhordland. Injini ya uchapishaji inaweza pia kutengeneza vitabu vya kawaida vya kidijitali, lakini bado sijaitumia kwa ajili hiyo isipokuwa kwa madhumuni ya kufundishia. Nyenzo za Biblia na kamusi nazichukua bure kwenye mtandao kwani muda wa hakimiliki zake umekwisha. Jumla ya wakalimani wapatao 40 walijiriwa katika mchakato wa kutafsiri *utangulizi* ulioandikwa na mimi kwa Kinorwe na Kiingereza. Kufikia Juni 2016, kwa mshangao wangu mwenyewe, nilikuwa nimefanikiwa kuchapisha zaidi ya machapisho 30 kwenye Amazon. Hata hivyo, yaliuzwa kidogo sana, lakini risasi ya kuanzia ilikuwa imepigwa. Kisha nikaamka asubuhi moja na kusikia ya-fuatayo katika roho yangu:

Usiwe mbali nami; maana dhiki i karibu; maana hakuna msaidizi.

— Zaburi 22:11

Katika wakati huu, nilikuwa nimeuchosha mwili wangu sana nilipokuwa nikifanya kazi na injini ya uchapishaji. Zaidi ya hayo, nilikuwa nimetazama video nyingi sana za mtandao kuhusu hali ya ulimwengu na nilikuwa na wasiwasi zaidi kuhusu kile ambacho hii ilimaanisha. Sasa ni mwisho wa dunia, nilifikiri, jinsi inavyosikika ajabu, lakini nilikuwa nimechoka sana kimwili ili kufikiri vizuri wakati huo. Sikuwa nimetumia muda na Mungu pia, bali nilikuwa nimejikita kwenye kila kitu kingine isipokuwa Yeye (Mathayo 6:33). Zaburi 22:11 ilikuwa iwe mstari muhimu kwangu katika kupata msaada wa kukabiliana na kile kilichokuja katika miaka miwili iliyofuata, nami nina shukrani za kina kwamba Mungu alionya mimi. Mwanzo wa wakati mpya kabisa uko mlangoni na Mungu anafahamu kikamilifu kuwa itakuwa wakati mgumu kabla mambo hayajabadilika.

Kilichotokea baadaye mwaka huu ni kwamba Mungu alizungumza nami saa tisa usiku (Zaburi 63:6). Nilikuwa nimefanya kazi bila kukoma na haikuwa kawaida kwangu kulala saa tano au sita asubuhi na kulala saa chache kabla ya kuamka na kuwatunza watoto. Wakati huo yeye pia hakuwa na kazi bali alikuwa kwenye likizo ya uzazi na watoto wetu wawili wa mwisho, kwa hivyo ulikuwa wakati mzuri lakini wenye pilikapilika. Ninaapenda kuwa na tabia ya *kikoto* na kuwa na watoto watano ni baraka katika hali hiyo.

Usiku huu nililala karibu saa tisa na nilikuwa nimepondeka kabisa kimwili kutokana na kazi yote na msongo wa mawazo. Nilikuwa ndio kwanza nimejilaza kitandani nilipozungumziwa moja kwa moja na Mungu, na wakati huu haukuwa Roho Mtakatifu bali Baba aliyezungumza. Kulikuwa na mtikisiko ndani yangu maneno yaliposemwa, na Mungu Baba alizungumza nami kwa Kiingereza:

As if I do not love to hear your voice.

— Mungu azungumza saa 9 usiku mwaka 2016

Wakati huo huo nilihisi utimilifu na nguvu ikipita ndani yangu wakati Baba alipotamka maneno hayo, nami *nilivunjika* na machozi yakaanza kutiririka. Kujua kwamba **El Shaddai** anasema moja kwa moja kuwa ananipenda ilikuwa mshtuko, nami nikaelewa kuwa Anakosa wakati watoto Wake hawatumii muda pamoja Naye na kumtafuta. Hili haikuwa sehemu ya mpango Wake kwangu, na ilinibidi niache kuhangaikia muda. Kazi hiyo ilikuwa ya kuisimua sana, lakini ilinibidi niache wasiwasi, na wala nisifanye kazi usiku kwa kukosa usingizi kwani hii ilikuwa inauharibu mwili wangu.

Labda umeona kuwa hii ni mara ya kwanza ninatumia El Shaddai kuhusu Mungu? Nilitafuta katika roho yangu nilipoandika haya na hapo ndipo nilipopata wazo kuwa nitumie El Shaddai. Kisha nikatafuta na kugundua kuwa huyu ndiye *Mungu Yehova* aliyeji-

tambulisha kama *mara ya kwanza* kwa Abramam na mara ya kwanza Shaddai kuandikwa katika Biblia. Hii ilitokea wakati Mungu alipojitambulisha kwa Abramam:

Abramam alipokuwa mtu wa miaka tisini na tisa, BWANA akamtokea Abramam, akamwambia, Mimi ni Mungu Mwenyezi (**El Shaddai**). Uende mbele yangu, uwe mkamilifu. Nami nitafanya agano langu kati ya mimi na wewe, nami nitakuzidisha sana. Abramam akaanguka kifudufudi; Mungu akamwambia, akisema, Mimi, tazama, agano langu ni pamoja nawe, nawe utakuwa baba wa mataifa mengi. Wala jina lako hutaitwa Abramam tena, bali jina lako litakuwa Abrahamu; kwa maana nimekuweka uwe baba wa mataifa mengi

— *Mwanzo 17:1-5*

Ukiangalia Kiebrania katika El Shaddai, «El» inatumiwa kwa «Mungu» na «Shaddai» imeundwa na herufi tatu za Kiebrania: *Shin, Dalet na Yod*. **Shin** ni ile inayoteketeza, inayomeza. **Dalet** ni mlango, unaotumiwa mara nyingi kama mgawanyo au njia kati ya ya kimwili na ya kiroho. Mwisho tuna **Yod**, ndogo zaidi ya herufi zote za Kiebrania na kwa mtazamo wa Kiyahudi ni ishara ya atomiki, ndogo zaidi, nguvu ya mlipuko na nguvu ya uumbaji ndani ya Mungu. Herufi zote za Kiebrania zina *yod* ndani yake. Shaddai inaonekana kumaanisha kulingana na herufi hizo maelezo ya Mungu kama: «Nguvu ya uumbaji kutoka roho hadi ulimwengu, uumbaji na uharibifu, *Mwenyezi* tukiiweka pamoja kuwa neno moja». Picha katika alfabeti ya Kiebrania zina ulimwengu wao wa uelewa ndani yake. Yesu anaposema mimi ni mwanzo na mwisho, Alfa na Omega (Ufunuo 22:13), hiyo ni herufi ya kwanza na ya mwisho ya alfabeti ya Kigiriki. Lakini tukiangalia alfabeti ya Kiebrania, ni Alef na Taf. Alef ni picha ya umoja, nguvu, kiongozi, wa kwanza. **Taf ni kama msalaba ulio mlalo** na ina maana ya alama, ishara, au muhuri. Yesu alipokuwa msalabani alisema: «Imekwisha». Kwa hiyo Yeye ni mwanzo na mwisho, na hili ni ncha tu ya barafu ya kile kilichofichwa katika lugha ya Kiebrania katika Biblia.

Kusikia sauti ya Mungu usiku huo na kuhisi upendo Wake kwangu kwa namna hii ni vigumu kuelezea, lakini inaniathiri hata leo hii. Hata hivyo, hili si kwa ajili yangu tu na hiyo ndiyo sababu ninashiriki hili na wewe. Mimi ni mmoja wa mashahidi wasiohesabika wa upendo wa Mungu kwetu (1 Yohana 4:19). Ingawa sisi ni kama nukta isiyoonekana na hatuna thamani yoyote wakati kila kitu kimekwisha, Mungu anatuangalia na kujifunua kwetu (Zaburi 8:4-5). Si hayo tu, bali Anatupa roho Wake. Kimsingi, ni jambo la ajabu sana mambo mema ambayo sisi Watakatifu tunapata, licha ya majaribu na kukataliwa tunakopitia.

Ilikuwa pia katika kipindi hiki ambapo niliona macho ya mwanamke kijana aliyeishi karibu na nyumba yetu huko Levanger. Mwanawe mdogo alionekana kuteswa wakati wa usiku, na wakati mmoja alinitazama na ilikuwa kana kwamba roho au pepo alionyesha sura yake kutoka ndani ya macho yake. Jambo hilo lilinigusa sana, na nilielewa

papo hapo kwamba pepo wanaweza wakati mwingine kujifunua kupitia macho ya mtu wanayemtesa (Mark 5:9). Baadaye, nilipokutana naye barabarani, hakuwahi kunikiri wala kunisalimia. Ninashuku hii ilikuwa sehemu ya sababu, ingawa sikuwahi kumwambia nilichokuwa nimeona. Ni ukumbusho wa kutia moyo kwamba vita vya kiroho ni vya kweli na viko karibu kuliko tunavyofikiri (Ephesians 6:12).

Chapter 30

Bønnesenteret huko Levanger (2017)

Ni mwaka wa 2017 nami nakutana na wanandoa wamisionari kutoka Marekani ambao wamefanya kazi kwa miaka kadhaa huko Asia. Sasa wao ni wazungumzaji wageni katika Bønnesenteret huko Levanger, ambalo *Håkon Fagervik* alianzisha. Hawanijui lakini wanan-iombea na yale wanayosema ni kwamba nitakuwa nikiandika mengi kwa ajili ya Mungu (Waefeso 2:10) na kwamba lazima niache kuangalia saa (Mathayo 6:34). Wala nisim-wombe Mungu mambo ya kimwili nisiyohitaji, angalau nilielewa hivyo. Na pia niliambiwa kwamba kulikuwa na jambo lisilotarajiwa ambalo lingetokea maishani mwangu ambalo nisingelipenda na ambalo lilikuwa kinyume kabisa na utu wangu, lakini kwamba alihisi ninapaswa kukubali hata hivyo (Yakobo 1:2-4). Na hili lilikuwa muda mfupi tu kabla ya mke wangu kutengana nami, Agosti 2017.

Chapter 31

Utengano (2017)

Mke wangu alikuwa amewachukua watoto kwa safari, akikusudia kuwa mbali nami alipofanya mawasiliano. Ananipigia simu na, kupitia simu hiyo, anasema kwamba hatutakuwa pamoja tena na kwamba anajitenga nami. Wakati huu, maneno ya *Marcus Wick* kutoka kwa Mungu yalikuwa yamesahaulika karibu kabisa; nahisi kusalitiwa, na mwili wangu unaingia katika mshtuko. Usiku uliofuata ni mmoja wa usiku mbaya zaidi niliowahi kupata, ambapo nilitoka jasho jingi usiku kucha (Zaburi 34:19). Mwili wangu unapambana kupita usiku ukiwa mzima; nahisi kana kwamba niko karibu kuzimia. Asubuhi, Mungu ananipa ndoto ili kunisaidia kuvuka:

Naona wanawake wawili wa kikazi wakiwa na neno L'Oréal nyuma yao. Wanaonekana kuuza vipodozi na bidhaa zinazofanana na hizo na wamejipamba kitaalamu. Kisha, picha nzima inageuka kana kwamba jukwaa la maigizo linageuka. Mbele yangu, mwanamume mtanashati sana wa asili ya Magharibi anatokea, mweupe na mwenye nywele za rangi ya dhahabu. Kila undani ni mkamilifu kabisa, na ana mtindo wa kipekee, wa kuvutia wa mavazi na mtindo wa nywele ambao sijawahi kuuona hapo awali. Nywele zake zimefupishwa upande mmoja na zina urefu wa wastani upande mwingine. Anatabasamu sana na kusema, **"Mimi ni mtu wa nne kwa utajiri nchini!"**

— Ndoto asubuhi baada ya utengano

Ninatekwa kabisa na jinsi alivyovaa vizuri, lakini muda mfupi kabla ya ndoto kuisha, naelewa kuwa mwonekano wake wa nje hauakisi utu wake wa ndani—bali ni kinyume chake. Natambua kuwa Mungu ananionyesha wazi kwamba nisidanganywe na kile kinachoendelea. Ilichukua miezi kadhaa, hata hivyo, kwangu kutambua kweli uhitaji wa kile kilichokuwa kimetokea.

Utengano ulikuwa mgumu kubeba, lakini ulikuwa umekusudiwa tangu zamani (Warumi 8:28). Kwa somo kamili la kile Neno la Mungu linasema kuhusu ndoa, talaka, na kuoa tena — likichunguzwa kupitia Kigiriki na Kiebrania asilia — tazama kitabu chetu mwanadamani *The Case for Marriage* (junifye.publifye.pro/the-case-for-marriage). Kadiri nilivyozidi kupata umbali kutoka kwa tukio hilo, ndivyo nilivyozidi kukumbuka wazi maonyo ambayo Roho Mtakatifu alinipa hapo awali. Roho Mtakatifu alinena kupitia maneno ya kinabii, akisema kwamba kile kilichokuwa karibu kutokea kilikuwa kinyume na asili yangu, lakini nipaswa kukikubali. Kuwa na mashahidi wa kinabii wanaonena ukweli

kabla ya matukio yanayoweza kuharibu ni sababu muhimu kwa nini tunahitaji kanisa hai lenye nguvu (2 Wakorintho 13:1). Kama kanisa, lazima tutafute kutumia karama za kiroho ambazo Mungu ametupa (1 Wakorintho 12:7) na tusizuie. Nasema hivi kama onyo kwa Watakatifu: kuweni sehemu ya kanisa, msiikatae. Lazima pia tuwe wazi kwa Roho Mtakatifu akituongoza kuelekea na mbali na makanisa maalum. Sio rahisi kila wakati kutambua wakati mabadiliko yanakuja, lakini hiyo ndiyo maana ya kuongozwa na Roho. Zaidi ya yote, lazima tuwajibike kwa Mungu kwa maisha yetu, si kwa watu binafsi wanaojaribu kututawala. Uwezo wa kupambanua ni muhimu katika suala hili (Waebrania 5:14). Tukimtafuta Mungu katika maombi tunapohisi msukumo ndani yetu, tutaongozwa. Mara nyingi nimeona kwamba kichwa changu, kwa uchambuzi na mantiki yake, kinaniambia jambo moja, wakati Roho anaongoza upande wa kinyume kabisa (Methali 3:5-6). Mtoto wa Mungu lazima athubutu kuachia udhibiti na kutembea kwa imani ili kufuata uongozi wa Roho Mtakatifu (Warumi 8:14). Wakati mwingine uthibitisho utakuja baadaye, lakini hata hiyo inaweza kuchukua muda.

Tunarejea kwenye ndoto, na cha ajabu ni kwamba, mshtuko mwilini mwangu ume-toweka kufikia wakati ninapoamka (Zaburi 30:5). Natambua kuwa nilikuwa karibu kudanganywa na mwonekano wa nje wa kile kilichokuwa kikitokea karibu nami. Kwa miaka kadhaa, mke wangu alikuwa amekataa kazi yangu kwa ajili ya Mungu huku akinidhalilisha kama mume kwa njia mbalimbali mbele ya watoto wetu. Nilikuwa nimejitahidi kubaki mtulivu, na haikusaidia hali hiyo kwamba nilikasirika na kuanza kubishana. Alipenda watoto, nyumba, gari, chakula, na shughuli mbalimbali. Alikuwa amezaliwa mara ya pili, hakika, lakini bado. Ni kweli kwamba nina udhaifu wangu, lakini miaka yake ya kutathmini makosa na upungufu wangu haikunihisi, kwangu mimi, kama iliyoongozwa na upendo. Kuna mtindo niliokuja kuutambua: mwenzi anapokabiliwa kwa njia isiyo ya moja kwa moja na upungufu wake mwenyewe anaweza kugeuka digrii 180 na kuelekeza shutuma nje — kile ambacho sasa kinaitwa *gaslighting* — ili kuepuka kuwajibika. Niliishi katika hali hiyo ya hewa kwa miaka mingi. Kama yote hayo yalikuwa ya kukusudiwa kwa upande wake, sitajifanya kujua. Jukumu langu lilikuwa kumuomba na kuzungumza naye. Nilishindwa katika maombi, na mawasiliano kimsingi yalikuwa ya upande mmoja—ukweli ambao alikiri mara kwa mara. Mjomba wa karibu aliwahi kuniuliza wakati wa ziara, mbele ya watoto kabisa, ikiwa nakumbuka siku zao za kuzaliwa. Huu ni mmoja wa udhaifu wangu: kumbukumbu ya kuchagua, tuseme hivyo kwa uzuri. Wengine wanaiita ADHD, ingawa hiyo inaweza pia kusababishwa na msongo mkubwa wa mawazo. Sote tuna udhaifu wetu, lakini naamini udhaifu mkubwa zaidi kwa wengi wetu ni ukosefu wa upendo. Ustadi wa kiufundi na uwezo mara nyingi ni vipimo vya nje vya mafanikio, lakini uwezo wangu una uwezekano mkubwa wa kuwa *ubunifu*, *azimio*, na *uvumilivu*. Pia nina asili ya kitoto, ambayo ni tabia ya aina ya utu wangu.

Mwaka 2017 ulikuwa mwaka maalum kwa kuwa ni baada tu ya utengano ndipo nilielewa unabii niliopewa mwaka 2012 na Women's Forum Nordhordland ulihusiana na kazi

yangu ya *kuunganisha pamoja* Biblia na kamusi za Biblia. Mwaka huo, uchapishaji uliongezeka sana, na kusababisha majina 2,000 kwenye Amazon, Google Play, na Apple iTunes chini ya jina *TruthBeTold Ministry*. Jisikie huru kutafuta kwenye Amazon.com na ujionee mwenyewe. Google Play iliondoa karibu machapisho hayo yote mwaka 2019, ikidai kuwa hayakundana na miongozo yao, ingawa hawakuweza kuthibitisha kuwa nyenzo zangu hazikuwa za kipekee. Ndivyo ilivyo kwa makampuni makubwa; makampuni madogo yako hatarini ikiwa hayana misingi mingi ya kusimamia.

Nipaswa kutaja kwamba mmoja wa Watakatifu, *ndugu katika Kristo*, alikuwa amewasiliana nami miezi kadhaa kabla ya utengano, akisema Mungu alikuwa amemwambia anipigie simu ili tuweze kuomba pamoja kupitia simu kila siku. Mungu ni wazi alijua kwamba sote tungeishia katika hali ngumu za maisha. Katika siku hii maalum, nilimpigia simu na kumwambia kuhusu ndoto niliyokuwa nimeipata hivi karibuni. Alikuwa mkimya kabisa; baada ya muda, alisema kwamba baba wa mpangishaji wake alikuwa mtu wa nne kwa utajiri huko Bergen. Kwa kuwa mpangishaji alikuwa hajatoa nyaraka yoyote alipotaifisha amana (deposit) ya nyumba ambayo ndugu huyu alikuwa amemaliza kupanga, nilielewa hili kama uthibitisho wa lile tabasamu *pana*. Nilitambua kuwa hata kama kila kitu kinaonekana kuwa sawa kwa nje, haimaanishi hata kidogo kwamba mtu amesimama wima mbele za Mungu. Mwanamume katika ndoto anawakilisha Mpinga Kristo—yule anayefanya kazi dhidi ya Watakatifu huku akidumisha mwonekano kamili wa nje bila dosari (2 Wakorintho 11:14).

Binti yangu mdogo, Engeline, alikuwa na umri wa miaka minne na nusu wakati huo. Miezi kabla ya utengano, alikuwa amepata uzoefu wa Yesu kumjia usiku. Yesu alimwambia kwamba Anaipenda familia yetu, na alishiriki nami jambo hili siku iliyofuata. Mungu alikuwa ameniambia kupitia maneno ya kinabii kuhusu kile kilichokuwa kinaenda kutokea, lakini kwa dhahiri alitaka kumpa binti yangu mdogo amani yake mwenyewe kabla ya utengano kutokea. **Nilimuuliza** baada ya utengano ni nani aliyekuwa amemfukuza baba nyumbani, na akasema, «Mungu», kisha akatikisa kichwa chake, akionekana kushangazwa na jibu lake mwenyewe. Kisha akajirekebisha na kusema, «Hapana, alikuwa ni mama!» kwa sura ya kuchanganyikiwa. Nilielewa kuwa Mungu alikuwa akinena kupitia yeye—kitu ambacho kimenifurahisha mara nyingi tangu wakati huo.

Miezi mitano kati ya Agosti na Desemba ilikuwa migumu. Ilikuwa wakati huu ambapo pia niliwaona wale niliowadhani ni marafiki wazuri wakijitenga nami. Pia nilipata ndoto ambayo nilimwona rafiki wa karibu wa familia upande wa mke wangu wa zamani ambaye alikuwa na ulimi uliogawanyika mara mbili, kama wa nyoka. Sikuelewa ndoto hiyo ilipotokea, lakini kwa kutazama nyuma, naelewa kuwa ilikuwa ya kinabii. Naamini hakuna mtu yeyote aliyenishika wakati huo alijua kwamba nabii alikuwa amenena kuhusu utengano huo mwaka 2014. Ni katika miezi iliyofuata tu ndipo ilinipambazukia kile Mungu alikuwa akizungumzia. Cha ajabu, *kwa bahati nzuri* nina rekodi za kile kilichosemwa na Watakatifu watatu mwaka 2014.

Mambo kadhaa yalitokea mwaka huo, na nikaishia katika makazi ya pamoja huko Forbregdsmyra 90A huko Verdal, ambapo nilikodisha chumba hadi Machi 2018. Nililazimika kuuza gari kwa sababu ya msaada wa watoto na hatimaye nikawa na kidogo sana cha kuishi. Nilikuwa na kichwa kigumu kutoenda kuomba msaada wa serikali (welfare), lakini kama mwezi mmoja baada ya utengano, nilifanya safari ya kwenda Marekani. Huko, nilitumia muda fulani na rafiki kutoka chuo cha Biblia. Ulikuwa wakati wa kipekee, lakini alifanikiwa kukaa mbali kila wakati niliposhuhudia baraka za Mungu juu ya watu wakati wa safari hii. Kwa kweli nilisafiri kwenda Marekani kwa himizo la mke wangu wa zamani kutembelea Vineyard huko Myrtle Beach, South Carolina. Huko, *Shiloh Place Ministries* waliandaa mkutano wanaouita «The Power of a Father's Love». Nilipoingia siku ya kwanza, nilipokea busu shavuni kutoka kwa *Knobby Nobles* na nilishangazwa kwa furaha. Mama yangu alikuwa akizoea kunibusu shavuni kabla ya kwenda kulala usiku, lakini sijawahi kupokelewa na busu kama hilo; ilihisi kama kurudi nyumbani. Nakumbuka nyakati zote nilizofanya hivyo hivyo na baba yangu wa kambo wakati wa kulala. Ilikuwa wazi kwamba hii haikuwa mila katika familia yake, lakini niliendelea kufanya hivyo hata hivyo.

Hatimaye, ndugu, furahini! Mjitahidi kuwa wakamilifu, farijianeni, mwe na nia moja, kaeni katika amani. Na Mungu wa upendo na amani atakuwa pamoja nanyi. **Salimianeni kwa busu takatifu!** Watakatifu wote wawasalimu. Neema ya Bwana Yesu Kristo, na pendo la Mungu, na ushirika wa Roho Mtakatifu ukae nanyi nyote.

— 2 *Wakorintho 13:11-13*

Lazima pia nitaje kwamba nilikutana na familia mbili huko Myrtle Beach wakati wa mkutano. Mkutano mmoja ulitokea nikiwa nimesimama ufukweni, nikifurahia mawimbi yanayoingia na ndege wanaokimbia huku na kule wakati maji yakiosha ufukwe. Ghafla, mwanamume mrefu Mmarekani mwenye asili ya Afrika akasimama kando yangu; sikumuona mwanzoni, lakini mke wake alikuwa amesimama nyuma yake. Wote wawili walikuwa wamejaa furaha kwa ajili ya Bwana na waliponywa katika maeneo kadhaa ya miili yao wakati wa mazungumzo yetu nilipohisi ndani yangu mahali walipokuwa wakiteseka. Sijazungumza sana kuhusu hili hadi sasa, lakini moja ya karama ambazo Roho Mtakatifu anatupa ni mamlaka ya kuponya. Hii haimaanishi kwamba kila kitu ni rahisi au kwamba tunaona uponyaji ukifanyika kila wakati, lakini ni ukweli kwamba Watakatifu wanabeba karama kama hiyo katika Roho. Hii haimaanishi, hata hivyo, kwamba kila mtu anatumia karama hii au anatembea kwa imani kuihusu. Mmoja wa Watakatifu ambaye hupata furaha kubwa katika Bwana ni *Dada Elise* huko Frekhaug. Anawatia moyo wengi katika matembezi yao na Mungu mitaani na ni dada aliyebanikiwa katika Bwana. Familia nyingine niliyokutana nayo ilikuwa na uzoefu wa ajabu na Yesu. Walikuja siku moja na kunichukua ili niweze kutembelea nyumbani kwao. Pia walimkaribisha

mwanandoa mzee ambao waliniomba niwaombe. Niliuliza kama ni sawa nikiomba kwa *sauti*. Nilipokuwa nikiomba, yule mwanamume alihisi kitu kikipasuka kwenye taya lake. Kawaida, ninapoomba, nanena baraka juu ya mwili mzima wa mtu badala ya eneo maalum la uhitaji. Alikuwa na mguu uliokufa, na baada ya maombi, aliweza kuusogeza tena. Miezi michache baadaye, niliambiwa alikuwa amesimama na kuwasalimu Watakatifu walipokuwa wakiingia kanisani; kile kilichotokea kilikuwa baraka kwetu sote. Watakatifu nchini Marekani pia ni wakarimu na wanaelewa kuwa mwinjilisti haishi kwa *hewa na upendo* pekee anapofanya kazi kwa ajili ya Mungu. Sikusema lolote kuhusu hili, lakini walichagua kunibariki kama malipo. Daima ni vizuri kupata uzoefu wa baraka zinazokwenda pande zote mbili.

Pia nilimwona mwanamume mmoja kwenye mkutano huo, na mara moja nilihisi roho ya mauti juu yangu. Ilikuwa kana kwamba alikuwa karibu kufa, na nilihisi kuogopa na hilo, lakini sikusema lolote. Muda mfupi baadaye, niliambiwa kwamba alikuwa amekufa. Hayo ni mambo ambayo nimeyapata katika Roho katika miaka ya hivi karibuni.

Mambo kadhaa yalitokea wakati wa safari hii ya Marekani, lakini si yote yalikuwa rahisi. Rafiki yangu alikuwa akipambana katika matembezi yake na Mungu wakati huo. Niliomba kwamba Mungu amfunulie hali yake halisi, na hii ndiyo ndoto aliyoipata baadaye:

Katika ndoto hiyo, alikuwa katika jengo katika nchi inayoendelea akiwa na watu ndani. Kulikuwa na kitu kiovu ndani ya jengo hili. Mwanamume mmoja mwovu alikuwepo mwenye mwili wa kawaida lakini mwenye pembe kubwa zinazochomoza kutoka kichwani mwake (Ufunuo 13:1). Alikuwa akizunguka akiua watu. Wengine waliweza kutoroka, lakini si kila mtu alimchukulia kwa uzito au kumjali. Hivyo ndivyo alivyokumbuka kutoka kwa ndoto hiyo. Nina rekodi ya hili, ndiyo maana niliweza kuliandika kwa undani kama huu.

— *Ndoto yake mwaka 2017*

Hatimaye alifukuzwa kutoka chuo cha Biblia kwa sababu alikuwa amebeba silaha, ambayo ilikuwa kinyume cha sheria katika eneo la shule. Nilitumia muda mwingi nikijaribu kumsaidia, lakini hakuupokea; badala yake, alirudi gizani na kukataa kile nilichotoa.

Ilikuwa mwaka 2017, na nilikuwa nimepata chumba huko Verdal katika Forbregdsmyra katika makazi ya pamoja na vijana wengine wawili. Mtu anaweza kunifikiria kuwa sikuwa na akili kwa kutopata kazi, lakini huo ndio ulikuwa ukweli wa hali yangu. Nilikuwa na elimu, lakini ilikuwa ni mapambano kupata kazi wakati wengi waliona chuo cha Biblia kama pengo katika wasifu wangu (CV). Nilibaki mwaminifu, hata hivyo, nikitumia

muda na Mungu (Isaya 41:10) na kujiweka wakfu kwa ajili ya kujenga injini ya uchapishaji wakati wa nusu mwaka huo, kwani kazi nyingi ilihitaji kufanyika. Hii pia ilikuwa hatua ambapo ndugu huyu aliniangusha na kutumia vibaya urafiki wetu, kitu ambacho Roho Mtakatifu alikuwa ameniaonya hapo awali:

Anakushindwa; nakupenda.

— *Roho Mtakatifu 2017*

Nilikuwa tayari nimemuonya ndugu huyu kuhusu kile kinachoweza kutokea ikiwa angeendelea kupuuza kutumia muda na Baba. Aliendelea na hili na kuanza uhusiano na mwanamke mwingine. Alikuwa ndugu wa karibu ambaye nilimchukulia kama rafiki mzuri, na nilikuwa nimemsaidia katika hatua muhimu—kitu ambacho Mungu alijua lazima kifanyike ili apone. Hakurudisha heshima hii, ingawa nilikuwa nimemsaidia kutoka katika hali mbaya.

Kama usingenisaidia, huenda nisingekuwa hai leo.

— *Ni mwaka 2017, na ndugu mmoja anasema*

Mwaka huo, Mungu alinionesha mti wenye shina imara lakini fupi. Juu yake palikuwa na taji la mviringo, lenye majani mengi ya kijani kibichi. Katikati ya majani kulikuwa na matunda nyekundu safi, kama mchanganyiko wa raspberries na strawberry. Hayakuwa mengi, na yalikuwa yamesambazwa sawasawa juu ya mti, lakini nilijua matunda hayo yalikuwa mazuri. Naamini mti huo uliwakilisha dhana niliyokuwa nikiifanyia kazi. Shina nene lilidokeza mizizi mirefu, ambayo ilinitia moyo, kwani ilionyesha uwezo mkubwa wa kukua. Ni sasa tu ninapofikiria jinsi shina linavyoashiria umri wa mti; hii inaweza kuwa iliashiria kiwango cha ukomavu wa wazo la msingi. Naamini picha hiyo ilikusudiwa kama himizo na utambuzi wa kazi yangu kutoka kwa Roho Mtakatifu. Pia wakati wa mwaka huo, nilipata neno kutoka kwa Mungu kupitia mwanandoa mmoja mzee nchini Marekani. Watakatifu huko, ambao nilikuwa nimefanya nao kazi wakati wangu nchini Marekani, walikuwa na furaha kwa ajili yangu. Mungu alikuwa amewafunulia kwamba wanipaswa kunionya na kuniomba niendeleo na kazi Yake.

Sasa ni Desemba 2017, na kuwapokea watoto kwa ziara ni vigumu. Kutoka kwenye ndoa, niliachwa hasa na kitanda cha watu wawili, meza ya kuandikia, kompyuta, baadhi ya vifaa vya kazi, na, bila shaka, nguo. Sikutaka kuchukua zaidi ya mali ya familia, nikichagua badala yake kumwachia mke wangu wa zamani na watoto wazibaki nazo. Nilikuwa nimepokea moja ya magari, lakini nililazimika kuliiza ili kukidhi madai ya msaada wa watoto ingawa sikuwa na mapato. Mke wangu wa zamani alikuwa amedai kuwa nilikuwa nikipata chini ya uwezo wangu—ambalo lilikuwa kweli na makosa kabisa kwa wakati mmoja—hali iliyopelekea nchi ya Norway kukadiria mapato ya kubuniwa. Kwa

bahati nzuri, hatimaye walikubali rufaa yangu, lakini kufikia wakati huo, gari lilikuwa tayari limeuzwa. Mke wangu wa zamani alisingizia matendo yake kama kukosa uzoefu (naivety), lakini mtu anapoona tabia hiyo ikijirudia katika miaka iliyofuata, inakuwa wazi kuwa ilikuwa ya makusudi.

Kile ambacho sijakisema sana ni kwamba miezi hiyo pia ilijawa na neema. Nilikuwa nikiishi katika makazi ya pamoja huko Verdal, kilomita kumi kutoka kwa watoto wangu, nikiwa na kidogo sana kwa jina langu. Lakini asubuhi, nilikuwa nikiketi kando ya moto na kikombe cha chai na kutumia muda na Baba (Zaburi 46:10). Niliona miujiza midogo ya uandaji wakati huu.

Bado tuko katika mwaka wa 2017, na ninamtafuta Mungu kwa uaminifu kila siku. Nahudhuria ushirika wa nyumbani wa Vineyard mara moja kwa wiki, pamoja na ibada ya kanisa inayofanyika kila baada ya wiki mbili. Kufikia wakati huu, injini ya uchapishaji imekomaa, na kufikia 2018, nilikuwa nimechapisha zaidi ya majina elfu mbili kwenye Amazon, Google Play, na Apple. Lazima nikiri kwa unyenyekevu kwamba nimeona neema ya Mungu mara kwa mara, na siwezi kufanya lolote isipokuwa kumsifu kwa wema Wake, mara kwa mara.

2017 pia ulikuwa mwaka niliokutana na *Kari Jartveit* kutoka Levanger. Alikuwa katika miaka yake ya sabini na alikuwa mwanamke wa ajabu wa maombi. Alikuwa amelazwa katika Kituo cha Afya cha Staup huko Levanger, ambapo binti yake, *Dada Hilde*, na mimi tulimtembelea. Kari alikuwa mkarimu sana lakini mnyoofu katika usemi wake, na bila shaka alipendwa na Mungu. Kuwa mgonjwa haimanishi kwamba hatujazaliwa mara ya pili au hatupendwi na Mungu; la hasha. Hii ilikuwa mara ya pili nimeona Mungu akimwaga mafuta ya furaha juu ya mtu. Ilitokea wakati Kari, bila onyo na bila hiari, alianza kunyanyua mikono yake huku akicheka kwa furaha. Katikati ya huzuni na mau-mivu, Mungu alimpa mafuta ya furaha (Zaburi 45:7)—ajabu kabisa! Yeye mwenyewe aliona haya kidogo kuhusu hilo, lakini nilikuwa shahidi, na ilikuwa ni upendo wa Mungu tu uliokuwa ukitendeka. Tulikuwa bado hata hatujaomba pamoja kabla halijatokea, lakini Bwana alikuwa mwema sana. Mara moja nilielewa kuwa yalikuwa mafuta ya furaha yakimwagwa juu yake, kama nilivyopata uzoefu mimi mwenyewe miaka kadhaa huko nyuma. Nilikuwa nikifanya kazi NOKLUS wakati huo na nilikuwa nimesimama bafuni wakati ilipotokea. Hili lilipotokea kwa Kari, alijaribu kujifunika na mtandio aliokuwa nao shingoni, lakini haikusaidia. Upendo wa Mungu ulikuwa unashikika ulipotokea. *Dada Hilde*, binti yake, pia ana karama ya kinabii kutoka kwa Mungu, ambayo haogopi kuitumia. Mama na binti walikuwa wametumia muda mwingi katika maombi pamoja, jambo ambalo lilikuwa wazi kabisa tulipokuwa sote pamoja. Walikuwa kama pea mbili kwenye ganda, karibu kiroho, ambapo mmoja alimkamilisha mwingine. Kari kwa upande mwingine alikuwa na huzuni kwa sababu alijua kuwa hivi karibuni atatuacha.

Kari baadaye aliniambia kuhusu kisa chenye nguvu ambapo alishuhudia matokeo kwa mtu aliyekuwa amemsaliti mwenzi wake kwa kutazama picha za ngono. Nilikuwa nimefanya hili mimi mwenyewe hadi mwaka 2012, nilipoungama kwa mke wangu wa zamani na kuacha (1 Yohana 1:9). Kari aliniambia jinsi mwathirika—mke katika ndoa hiyo—kwa kushangaza alivyopagawa na roho. Kile kilichotokea kilikuwa kama ifuatavyo: Mume na mke walikuwa wameshikana mikono, na mume akaapa kwamba hakuwa ametazama *picha za ngono*. Kisha mke akaenda kwa Kari na kuanguka chini mbele yake. Kari alielewa kile kilichokuwa kikitokea na mara moja akaikemea roho ile itoke. Mwathirika hakukumbuka lolote la hili baadaye. Bila kujali, Kari alikuwa shahidi wa tukio zima na aliniambia siri hiyo. Kari aliaga dunia muda mfupi baadaye, lakini nakumbuka mng'ao wake; alikuwa mmoja wa wachache walioelewa kuwa nafanya kazi kwa ajili ya Mungu. Sikuwa na mengi ya kuishi kwayo wakati huo. Alinipa chakula ingawa sikuwa nimesema mengi kuhusu hali yangu. Pia nakumbuka Kari akiniambia kwamba siku moja mume wake, kinyozi kwa taaluma, ghafla alisimama katikati ya sebule huku machozi yakimtiririka mashavuni.

Kari: Una nini?! Mume: Namuona Yesu amesimama katikati ya sebule pamoja nasi.

— *Kari Jartveit na mume wake*

Mume wa Kari, kwa bahati mbaya, alikuwa amekufa miaka mingi kabla yake. Nahisi kifo chake kingeweza kuepukwa kama kanisa lao lingekuwa hai na macho wakati huo. Kari pia alithibitisha hili kwa njia isiyo ya moja kwa moja alipotaja kwamba yule mwana-mume aliyemsaliti mkewe alikuwa ameonywa kinabii mapema, lakini onyo hilo lilikuwa limekataliwa kwa njia ya *kudharau lakini ya ucheshi* katika kanisa hilo hilo.

Nakumbuka siku moja vuli hiyo, nikiwa nimesimama nje. Kulikuwa na joto la ajabu karibu na mwili wangu, na nilipenda kuhisi upepo ukipita karibu nami. Sikuhitaji zaidi ya shati rahisi au sweta, ambalo lilikuwa tofauti kabisa na asili yangu ya kawaida. Nikiwa nimesimama pale, nilitazama chini na kuona clovers tano za majani manne. Namba tano ilichongwa akilini mwangu kwa siku nzima iliyobaki. Sikuelewa kwa nini.

Sasa ni Desemba 2017, na nimelala kitandani jioni moja katika chumba changu huko Verdal, takriban kilomita kumi kutoka Levanger. Nahisi huzuni na hamu ya mambo kufanikiwa. Pale pale, nilimwambia Baba wa Mbinguni kwamba nilikuwa nimejaribu kufungua na kufunga milango, lakini hakuna kilichokuwa kinafanya kazi. Mungu kisha akanionyesha kwamba kila kitu kilikuwa kinaenda kugeuka na kwamba kungekuwa na wakati wa kukomaa wa miaka miwili mbele (Yeremia 29:11). Ilikuwa imepita miezi mitano tangu utengano—idadi sawa na zile clovers. Nilichochea sana na hili; ingawa sikujua kwa uthabiti nini kingetokea, nilihisi furaha ikibubujika ndani yangu kabla ya kulala. Kile Mungu alichokuwa nacho akilini ni kwamba hivi karibuni ningepata kazi mpya

na kukutana na mke wangu wa baadaye baada ya miezi mitatu hivi. Mungu alipozungumzia wakati wa kukomaa wa miaka miwili, alikuwa akirejelea hasa kuanza kwa kampuni ya Publifye, kitu ambacho nitashiriki zaidi baadaye.

Chapter 32

Nafasi Mpya ya Mradi (2018)

Ni Januari 2018 na ninapigiwa simu na *Oddgeir Holmen* katika Kituo cha Utafiti cha HUNT huko Levanger. Oddgeir ni kiongozi wa ngazi ya kati wa TEHAMA na ndiye bosi bora zaidi niliyewahi kufanya kazi naye. Msanidi programu *Anders Smedegaard Pedersen*, aliyekuwa ameajiriwa badala yangu mwaka 2016, sasa anatarajia kuacha kazi. Kwa hivyo, Oddgeir anatafuta mfanyakazi mpya wa kuchukua nafasi yake. Mradi unatarajiwa kukamilika Mei 2019 kwa hivyo wanahitaji mtu wa kuchukua nafasi ya Anders. Mkutano unaandaliwa na Oddgeir, Anders, na *Per Bjarne Løvsletten*, na ninapewa ofa ya kuanza tarehe 15 Januari mwaka huu. Labda kazi yangu kwenye injini ya uchapishaji ilishawishi? Ni-naamini kwa hakika kuwa ilitoa taswira nzuri nilipoweza kueleza kuwa nilikuwa nimekwisha maliza kutengeneza injini ya uchapishaji inayoweza kujenga machapisho yenye marejeleo zaidi ya mamilioni ndani ya chapisho moja la kidijitali na yenye urefu wa maelfu ya kurasa. Mojawapo ya machapisho makubwa zaidi yana marejeleo milioni 10 na takriban kurasa 150,000 za kidijitali, na kufikia wakati huu nimechapisha Biblia katika lugha zaidi ya 20. Ni jambo zito ninapotoa takwimu hizi, lakini si uongo hata kidogo na kwa kweli ni furaha kubwa kuona mambo yameenda vizuri sana. Kwa hakika, baraka kuu ambayo Mungu alikuwa amezungumza kiprofeti kuihusu mnamo Mei 2012 nilipokutana na kundi dogo la wanawake kutoka Kvinneforum Nordhordland.

Sisemi haya ili kujivunia, lakini Mungu amenipa kweli kifaa ambacho nina furaha kubwa kukitumia (1 Petro 4:10). Majira mapya yameanza na ninafurahia sana maisha katika Kituo cha Utafiti cha HUNT huko Levanger. Sambamba na hili, ninaajiri mtu wa kutengeneza picha 2000 za kurasa za mbele ili kuwezesha kuchapisha Biblia 2000 za Injili kwa kutumia Mathayo, Marko, Luka, na Yohana katika lugha mbili au tatu kwa kila kitabu, huku mistari ikiwa sambamba. Kichina, Kijapani, na Kirusi zilikuwa miongoni mwa lugha hizi. Kazi kwa upande wangu ilikuwa ndogo sana kwani injini ya uchapishaji ilifanya kazi nyingi. Ni ajabu kuwaambia watu kwamba nimechapisha machapisho zaidi ya 2000, lakini ndivyo ilivyo. Inafurahisha, lakini ya kushangaza kidogo.

Nilikuwa nimetumaini kwamba machapisho hayo yangenipa msingi wa kiuchumi ambapo ningekuwa huru kutoka kwa mwajiri na ningeweza kushiriki injili kwa bidii zaidi, lakini inaonekana wakati huo bado haujafika.

2018 pia ndio mwaka ninaomfahamu yule atakayekuwa mke wangu wa baadaye. Ninamwita mke wangu wa baadaye, lakini ni kwa sababu rahisi tu kwamba nilianza kuandika maandishi haya mwaka 2022 na ninatazama nyuma. Nilimfahamu kwa uchache

kutoka kanisani miaka 3-4 iliyopita, lakini hatukuzungumza karibu kabisa kwa sababu alikuwa hajui Kinorwe vizuri sana. Sasa ananiita kwa chakula cha mchana katika kambi ya wakimbizi huko Levanger na Kinorwe chake pia kimeboreshika sana. Hakujua wakati huo kwamba nilikuwa nimejitenga na mke wangu, lakini alikuwa amepata uzoefu wa kuponywa nilipomwombea, kwa hivyo alijawa na furaha kunialika. Anatoka katika nchi ya Asia, anampenda Mungu na amekuwa na uzoefu mkuu wa kukombolewa ambapo Yesu alimwongoza kupitia maeneo hatari, hata kwa mashua. Sasa tunaanza kujadiliana kuhusu yote tuliyopitia na njia yetu pamoja na Mungu, pamoja na yale Biblia inayoandika na kushiriki nasi. Ninaanza kumsaidia na lugha ya Kinorwe na pia kumfundisha kutoka katika Biblia. Tunakuwa marafiki wazuri haraka na ninashtuka Mungu anaponionyesha kuwa yeye ndiye mke wangu wa baadaye. Katika matukio kadhaa, ninapata uzoefu wa Roho Mtakatifu akizungumza nami kumhusu. Mungu pia ananionyesha kipande cha maisha yake ya nyuma katika ndoto na pia yale yaliyo mbele yetu labda miaka 20 ijayo (Matendo ya Mitume 2:17). Sikuwa na mipango ya kutafuta mke mwingine bali kufanya kazi kwa ajili ya Mungu pekee kwani ndoa yangu ya awali ilikuwa sura ya huzuni. Mungu alikuwa hajapanga nitaishi peke yangu (Yeremia 29:11). Kwa kawaida sielewi picha Mungu anazonionyesha usiku papo hapo, na ndivyo ilivyokuwa pia aliponionyesha tukio fupi kutoka hatua muhimu katika maisha ya mke wangu wa baadaye.

Ninaota au naona usiku gari linakuja na kuegesha kando ya barabara. Kisha watu kadhaa wanatoka kutoka ukingo wa msitu na kuelekea kwenye gari. Najua wao si wezi, bali wanakuja kuchukua kitu kutoka kwenye gari. Hiyo ndiyo ilikuwa ndoto na kama kawaida sielewi ninachokiona, lakini ni shahidi hata hivyo.

— *Maono ya gari lenye nguo*

Sisimulii mtu yeyote kuhusu ndoto hii na mimi mwenyewe naamini labda ni bahati mbaya au kipande cha kitu nilichokiona mchana na kisha nikaota. Muda mfupi baadaye, ninapokaa kwenye jiko la pamoja katika *Kambi ya Wakimbizi ya Leira* na mke wangu wa baadaye anapika, anaanza bila kutarajia kuelezea jinsi alivyombewa alipokuwa na umri wa miaka 12 na jinsi hiyo ilivyobadili maisha yake. Aliyoyasimulia ni kwamba alikuwa «mkali» sana akiwa na umri wa miaka 9 hadi 12. Kilichosababisha hayo kimsingi ni vurugu zote zilizotokea wakati Khomeini alipoingia madarakani. Baba yake hatimaye alikuwa amechoshwa naye kiasi kwamba mwishowe alipakia gari kamili na nguo na viatu. Kisha akampeleka kwa Wakristo maskini waliomwombea. Walipokea viatu na nguo kama shukrani kwa hili. Na hapo ndipo ninaelewa kuwa Mungu alikuwa ameshanionyesha hili katika maono usiku. Hii ni mara ya kwanza ninaweza kusema kuwa Mungu amenionyesha tukio la zamani ambalo lilikuwa muhimu kwa maisha ya mtu. Siku moja nilipokuwa nimesimama kwenye jiko la pamoja katika kambi ya wakimbizi ya mke wangu wa baadaye.

Inakuwaje anampenda Mungu kiasi hicho?

— *Swali linaloshinikiza ndani*

Mke wangu wa baadaye amepitia mengi na ninaelewa kuwa atakuwa mke wangu, lakini wakati huo huo Mungu ananionya. Roho Mtakatifu ananionyesha kuwa atanitoka mara kadhaa, jambo ambalo limethibitika kuwa kweli kabisa. Siyo kimwili, bali kisaikolojia. Na ninafurahia onyo hili kwani lilinijia mapema. Hii ni kwa sababu ya hofu iliyokua kutokana na vitisho vikali kutoka kwa familia ya karibu mahali alipotoka. Ilikuwa ni wakati mgumu sana kwake kama mwamini katika nchi ya Asia inayowahukumu Wakristo kwa kifo kwa ajili ya imani yao. Kupokea vitisho vya kifo si jambo geni kwa mke wangu wa baadaye. Inasemekana muda huponya vidonda vyote, lakini ni swali ikiwa hilo hutokea moja kwa moja ikiwa mtu hafanyi kazi kikamilifu na msamaha. Hata tukijaribu kuzuia jeraha lisienee, linaweza kuwa na matokeo zaidi katika maeneo ya mwili ambayo hatukuyatarajia. Ninaamini kuwa Mungu anaposema lazima tusamehe ili tusamehewe, mara nyingi inamaanisha pia uponyaji kwa mwili. Msamaha ni kama aina ya utakaso wa jeraha la kimwili ambalo kwa upande wake hupa mwili uwezo wa kujiponya wenyewe.

Kwa maana mkiwasamehe watu makosa yao, na Baba yenu wa mbinguni atawasamehe ninyi. Bali msipowasamehe watu, wala Baba yenu hatawasamehe ninyi makosa yenu.

— *Mathayo 6:14*

Mke wangu wa baadaye aliolewa kwa kulazimishwa akiwa na umri wa miaka 15 na kabla ya ndoa kutokea alikuwa amechoka. Mama yake alimchukua yeye na dada yake kumpeleka kwa mwanamke Mkristo, kinyozi, mwenye karama ya unabii.

Utapata wavulana wawili... na utapitia wakati mgumu kabla ya kusafiri baada ya miaka mingi kwenda nchi ya mbali. Huko utakutana na mtu atakayekusaidia kurudi kwenye maisha, kama meli inayozama lakini inashikiliwa. Maisha yako yatakuwa magumu kwa miaka 50 ya kwanza, kisha yatabadilika.

— *Ujumbe wa kinabii kwa mke wangu wa baadaye*

Baada ya muda, ninaanza kugundua kuwa miaka michache iliyopita nilikuwa nimesikia Roho Mtakatifu akinizungumzia wakati wa moja ya mikusanyiko katika kanisa la Vineyard huko Levanger mwaka 2015.

Yule atakayempata yeye ana bahati.

— *Roho Mtakatifu alisema hivi kumhusu mke wangu wa baadaye*

Nilitatizwa na hili, kwa nini nilihitaji kujua hilo?! Sikuielewa hadi vizuri mwaka 2018 nilipoanza kugundua kuwa Roho Mtakatifu alikuwa akinizungumzia mimi kama yule mwenye bahati. Hii inanisaia kukubali na kuelewa kuwa furaha ninayohisi kwa mke wangu wa baadaye si yangu tu, bali ni sahihi mbele ya Mungu. Ni muhimu kuheshimu ndoa si tu kati ya wanadamu bali pia kwa Mungu, kwa kweli zaidi. Lazima tujaribu kumheshimu Baba katika mambo yote na kutomtendea yeyote dhuluma. Kuna mengi yanayotokea mwaka huu na ninaona kuwa kanisa na marafiki wa karibu katika imani wana mashaka na wanafikiri mimi ni mwindaji wa wanawake. Vyovyote vile, nina uhakika na msimamo wangu na yeye pia. Wakati huo huo, Mungu anatuambia kuwa hatuwezi kushiriki furaha za ndoa kwa kuwa hatujafunga ndoa. Kwa maana tunawezaje kufanya kazi kwa ajili Yake ikiwa tunavunja ndoa na kutenda dhambi dhidi ya mwili Wake?

Vitu vyote ni halali kwangu, lakini si vitu vyote vilivyo na faida. Vitu vyote ni halali kwangu, lakini sitaruhusu kitu chochote kinimiliki. Vyakula ni kwa ajili ya tumbo, na tumbo ni kwa ajili ya vyakula; lakini Mungu ataharibu vyote viwili. Mwili si kwa ajili ya uasherati; ni kwa ajili ya Bwana, na Bwana ni kwa ajili ya mwili. Mungu alimfufua Bwana, na kwa nguvu zake atatufufua sisi pia. Je, hamjui ya kuwa miili yenu ni viungo vya Kristo? Je, nitaichukua viungo vya Kristo na kuvifanya viungo vya kahaba? Hiyo isitokee! Au hamjui ya kuwa yeye aliyejiunga na kahaba ni mwili mmoja naye? Kwa maana imeandikwa: Wawili hao watakuwa mwili mmoja. Lakini yeye aliyejiunga na Kristo ni roho moja naye. Jitengeeni mbali na uasherati! **Kila dhambi atendayo mwanadamu ni nje ya mwili. Lakini yeye afanyaye uasherati anatenda dhambi dhidi ya mwili wake mwenyewe.** Je, hamjui ya kuwa mwili wenu ni hekalu la Roho Mtakatifu aliye ndani yenu, ambaye mmepelewa na Mungu? Ninyi si mali yenu wenyewe tena. Mmenunuliwa kwa thamani, na bei imelipwa. Basi utukuzeni Mungu kwa miili yenu!

— 1 Wakorintho 6:12-20

Kwa ujumla, tunachagua kumsikiliza Mungu na kumheshimu na miili yetu na tunafanya hivyo hadi leo hii pia. Kuna mengi ningeweza kusema na kushiriki kutoka yale yaliyotokea. Vyovyote vile, najua kuwa mimi na mke wangu wa baadaye tutapokea zawadi kuu baada ya miaka kadhaa. Roho Mtakatifu amesema na kunionyesha zawadi hii ni nini. Ninaweza kusema hivi kwa sababu yule aliyenena kiprofeti na mke wangu wa baadaye pia alizungumza kuhusu dada yake, na yote aliyosema yametokea na ni sahihi. Roho Mtakatifu alipozungumzia hili kwa mara ya kwanza, kwa kweli nilifikiri nimepoteza akili. Na kuna mashahidi wanne kwa yale Mungu aliyoyasema kwa kipindi cha karibu miaka 40. Nilipokuwa na shinikizo na kutokuelewana muda mfupi uliopita, nilimwomba Mungu athibitishe hili, na dada mmoja katika imani alipata ndoto iliyokuwa wazi kuwa hii ilikuwa na bado ni kutoka kwa Mungu. Kwa nini ninashiriki ingawa si wazi kabisa kile

ninachosema? Kwa sababu ninatamani yule asiyeamini aanze kuona kwamba Mungu aliye Mbinguni ni mwema ajabu na kwamba kuna matumaini kwa kila mtu. Baadhi yetu tunapita katika mabonde ya giza na ninataka kushuhudia yale niliyoyaona na kuyasikia badala ya kuyahifadhi ndani yangu tu. Hiyo haimaanishi kuwa ninaweza kusema kila kitu, kwani kuna mambo ambayo ni ya faragha na hayapaswi kushirikiwa. Ni uwiano, bila shaka. Mungu hata hivyo ameumba ulimwengu wa ajabu na anaonyesha upendo Wake kwetu kupitia Neno Lake na Roho Mtakatifu. Anaruhifadhi kupitia milima na mabonde ikiwa tutamruhusu afanye hivyo (Zaburi 23:4). Anatumza mioyo yetu kupitia dhoruba na anastahili sifa zetu kwa kujitoa.

Nabii aliyezungumza na mke wangu wa baadaye ndiye shahidi wa tatu na alinena kuhusu jambo hilohilo miaka 35 iliyopita. Shahidi wa pili ni mke wangu wa baadaye na yeye mwenyewe ameiona zawadi tunayopata na ameshtushwa na hili, lakini Mungu kwa hakika amekuwa na neema kwetu. Mimi ni mkimya kidogo ninapoandika hili, lakini si kila kitu ni sahihi kushiriki hadharani.

Nina watoto watano na ninafahamu tayari, na Mungu amenionyesha yaliyo mbele yangu pia kuhusiana na hili. Si kila mtu atakayekubali ushuhuda huu hadi baada ya kutokea, lakini ninasema sehemu yake ili hakuna awezaye kunipinga baadaye. Kwa kweli nilipingana na Roho Mtakatifu katika hili kwani ilikuwa na nguvu sana kwangu na nilianza kuwa na mashaka na wokovu wangu mwenyewe kwa sababu ya kile Roho Mtakatifu alichoonyesha. Wakati mwingine ni mshtuko Mungu anapoonyesha matukio ya baadaye, hasa yanapokuwa ya kibinafsi na ya karibu. Na niliweka mashaka juu ya wokovu wangu wakati huo. Vyovyote vile, Mungu ni mwema. Ilikuwa huzuni kupoteza ukaribu wa watoto wangu mwenyewe katika maisha ya kila siku, kwa hivyo nina shukrani nyingi kwa Mungu na ninafurahia yale yatakayotokea. Hili ni jambo ambalo mke wangu wa baadaye mwenyewe hataki kuzungumzia sana kwa sababu ya hali aliyonayo, kwa hivyo ndivyo ilivyo. Natumai na kuomba kwamba hata hivyo tutaweza kufanya yale Mungu anayotuomba tuendeleo nayo.

Unapongojea miaka 11 kwa hifadhi nchini Norwe, unapitia majaribu kadhaa. Mungu amekuwa mwema sana kwake na aliponywa mguu wake kwa kuwekewa mikono katika Kituo cha Maombi huko Levanger miaka michache iliyopita. Maumivu aliyokuwa nayo tumboni kila alipokuwa na hedhi tangu akiwa na umri wa miaka 10 pia yalitoweka baada ya maombezi takriban miaka 3 iliyopita (Yakobo 5:16). Na anafanya kazi vizuri zaidi na zaidi pia kiakili. Yeye ni mwanamke hai na mwenye kijamii anayechangia mengi katika mazingira yake na mwanawe, mnamo tarehe 13 Juni 2022, alihitimu kama daktari baada ya miaka 6 ya masomo.

Hapo awali, mwana mmoja wa mke wangu wa baadaye hakuwa na furaha nami. Kuhusu hilo. Nakumbuka mke wangu wa baadaye siku moja aliniambia jinsi alivyopata kitia-moyo kutoka kwa Mungu zaidi ya miaka 10 iliyopita. Katika hili alimuona mmoja

wa wanawe amesimama kwenye ukanda akiwa na ndevu na koti nyeupe, kama daktari. Hii ilionyeshwa kwake walipokuwa Uturuki ambapo mwana mmoja hakuwa na nafasi ya kwenda shule na kupata elimu. Nasimulia kwa urahisi sasa, lakini hakika haikuwa rahisi kwao wakati huo katika maisha yao, kwa hivyo Mungu alikuwa na sababu nzuri ya kumtia moyo. Ni jambo la kipekee kuona mambo kama haya yakitokea, lakini baa-daye ninaelewa kwa nini Roho Mtakatifu alisema nilikuwa na bahati kupata yeye. Mara nyingi ninaelewa maneno ya Roho Mtakatifu tu ninapooona yakitokea na hii inaweza kuwa miezi au miaka baadaye. Inashangaza kidogo, lakini mke wangu wa zamani alikuwa akijishughulisha na kutafuta makosa yangu na si kuwa kile nilichokuwa nikifanya kili-ifurahisha Mungu. Nimekosolewa na wanadamu zaidi kuhusu mwenendo wangu ku-liko nilivyorekebisha na Roho Mtakatifu. Lakini nimekosolewa na Roho Mtakatifu hata hivyo, ili ieleweke wazi. Na hili limetokea katika matukio kadhaa.

Baada ya muda niliotumia na mke wangu wa baadaye ninaona kuwa yeye ni mwin-jilisti na ana moto na upendo kutoka kwa Mungu wa kushiriki injili. Yeye ni mwenye kijamii sana na mtu mwenye rasilimali na Mungu alizungumza naye mara ya mwisho tulipokuwa katika *Tremorkirken* katika *Sartor Senter* huko *Sotra* wiki moja nzuri kabla ya kuondoka Øygarden. Huko Mungu alimwonyesha kuwa tungeanza kufanya kazi pamoja baada ya miezi 5 na hii ilikuwa tarehe 19 Juni 2022. Hii ni mara ya kwanza Baba anazungumza naye na kumpa tarehe, kama tulivyoomba pamoja siku chache tu kabla ya hili kutokea. Baba ametusikia, ajabu kweli! Hiyo haimaanishi kuwa mambo ni rahisi kila wakati, lakini nina amani kubwa na furaha kwa yale yanayokuja. Vyovyote vile, sasa ninatanguliza matukio kidogo. Lakini nilitaka kushiriki kidogo kuhusu mke wangu wa baadaye ili mweze kujua kidogo kumhusu.

Katika hatua ya awali ya urafiki wetu mimi na mke wangu wa baadaye karibu mwaka 2018, Roho Mtakatifu ananionyesha kuwa *lazima aende sakafuni*. Sielewi hii inamaan-isha nini, lakini muda mfupi baadaye ninapomwombea, anaanguka na kulala mikononi mwangu sakafuni. Niliendelea kuomba hadi nilipomaliza na alipoamka baadaye, ilikuwa kama kutazama ndani ya macho ya mtoto mchanga. Sisahau tukio hilo, lakini kimsingi sijui kabisa nini kilitokea zaidi ya kuamini kuwa ilikuwa aina ya utakaso aliyopitia. Na-jua kuwa ilikuwa imetabiriwa na kwamba hii ilikuwa ya lazima na niliomba kwa lugha juu yake alipokuwa amelala kwani najua kuwa hapo ni roho inayoomba na si akili zetu (Warumi 8:26).

Nataka kuongeza kuwa mwanawe na *Ndugu Ole Martin*, wawili kati ya Watakatifu, walinijia na kunilinganisha na *mwindaji wa wanawake* mwaka huu. Watu pia walikuwa wamesema uongo nyuma ya mgongo wangu kuhusu mimi na mke wangu wa baadaye na walikuwa na wasiwasi ikiwa yale yaliyokuwa yakitokea yalikuwa sahihi. Wala yeye hakuwa amefanya yaliyokuwa sahihi mbele ya Mungu kwa yote aliyokuwa amefanya kabla hatujafahamiana na mkutano huu pia ulikuwa matokeo ya hilo. Mwanawe alikuwa na wasiwasi juu yake. Sisi sote ni matokeo ya maisha yetu ya nyuma na tunapofikia uk-

weli lazima tuondoe hofu na tetemeko. Hili linanihusu mimi kama vile linavyowahusu kaka na dada zangu. Tunapotoa shutuma dhidi ya watu wetu, lazima hizi ziwe na msingi na lazima mtu asogee kwa upendo. Hili halikutokea hapa, lakini namjua kama kaka mwema na sasa ni sawa kabisa kwamba alivuka mipaka kidogo, lakini ilikuwa ya lazima kabisa. Mke wangu wa baadaye alilazimishwa kivitendo kukaa mbali nami kwa wiki 6 zilizofuata. Ilikuwa mshtuko kushutumiwa kwa njia hii na katika kipindi hiki nilikuwa nimeishiwa kabisa na nguvu. Hapo ndipo Roho Mtakatifu alizungumza nami na kwa hakika kabisa akanipa jina ambalo ninafurahia hadi leo. Si hivyo tu, bali Roho Mtakatifu pia alinionya na kusema kuwa mimi na mke wangu wa baadaye *tungeharibu mambo* baadaye. Kitu ambacho pia tulikifanya na kisha tukageuka mbali tena. Ilikuwa faraja na maonyo kupata kutoka kwa Roho Mtakatifu, niseme hivyo. Kilichokuwa cha kufurahisha kidogo kuhusu wakati huu ni kwamba pia nililala saa 9-10 kila usiku na athari hii iliyokuwa nayo kazini katika Kituo cha Utafiti cha HUNT, kinyume na inavyotarajjiwa. Ubongo ulipata kupumzika vizuri usiku na kimsingi nilifanya kazi vizuri sana. Sasa mtu anaweza kujiuliza kama nilikuwa nikifanya kazi chini ya uwezo wangu hadi sasa, lakini siwezi kusema hivyo kwani kila nilichofanya kilifanya kazi na Oddgeir alikuwa ameridhika sana na kazi yangu. Niliweza kujifunza kila kitu walichohitaji, nikagundua na kurekebisha makosa makubwa yaliyokuwa yameingizwa kabla ya wakati wangu na nikaendeleza vifaa na kufanya yale yaliyotakiwa kwangu na mengineyo. Pia niliwasilisha mradi tuliofanya kwa Taasisi ya Afya ya Umma na nikafanya vivyo hivyo pia wakati mwingine. Kiufundi kila kitu kilifanya kazi vizuri sana na nilifurahia kazi hiyo kwani pia nilijifunza *Golang* nilipofanya kazi HUNT.

Chapter 33

Kituo cha Utafiti (2019)

Ni katikati ya mwaka 2019 na nimemaliza mkataba wangu wa kazi kama Msanidi Mifumo katika Kituo cha Utafiti cha HUNT huko Levanger. Sasa ninasafiri kuelekea Asia na ninaenda na mchungaji mmoja kule milimani kwa kikundi cha wachungaji ili kushirikiana na kufanya kazi pamoja nao (Mathayo 28:19).

Wakati wa kukaa kwangu katika moja ya nchi za Asia, Roho Mtakatifu alinena nami katika nyakati fulani ambapo ilinibidi kuvumilia kuwa kinywa Chake kwa watu kwa ajili ya maonyo. Mara ya kwanza ilikuwa wakati mmoja wa wazee wa kanisa alipotenda dhambi dhidi yake. Sikujua hilo, lakini nilihisi kwa nguvu ndani ya roho yangu kabla si-jaona kwa macho yangu mwenyewe. Mara ya pili ilikuwa wakati daktari mmoja Mkristo alipokuwa mgonjwa na kulala akiwa amepooza kabisa kwenye machela karibu na usawa wa ardhi. Alinuka mkojo. Roho Mtakatifu aliniambia kuwa hali hiyo ilikuwa ya kujitakia na ilinibidi kutii na kumwambia hivyo. Machozi yalitiririka kutoka machoni pake na akakiri kwamba yale niliyosema yalikuwa kweli na akakubali aliyokuwa ameyatenda (Yakobo 5:16). Tulimwomba na kuanzia hapo uponyaji ukaanza na alikuwa amesimama kwa miguu yake tena miezi michache baadaye. Alikuwa mzee na kwa bahati mbaya alifariki muda mfupi baadaye, ingawa alikuwa amepona kupooza kwake.

Baada ya safari ya kimisheni, nilirudi na kuanza kutafuta kazi. Niliitwa kwenye usaili mbalimbali lakini haikusaidia sana. Baada ya miezi minane, nilikata tamaa kidogo na kuanza mchakato wa kujaribu wazo nililokuwa nalo kwa ajili ya bidhaa mpya. Nililifanyia tathmini kupitia kampuni ya tatu iliyoajiriwa na manispaa kwa ajili ya kazi hiyo, *Proneo AS* huko Verdal. Nilifika mbele yao nikiwa na ripoti kamili ya kile nilichokuwa nimekiendeleza tayari pamoja na wazo la bidhaa hiyo mpya. Kiongozi alionekana kushangaa na maswali aliyokuwa ameandaa yalikuwa tayari yamejibiwa katika ripoti yangu.

Proneo walikubali wazo hilo na nikaomba msaada kutoka kwa NAV (Mithali 16:3). Inahusu nini? Inahusu bidhaa mpya itakayosaidia watu kutengeneza vitabu vya kidijitali na kuvichanganya na kamusi walizoandika wenyewe au walizonunua, yote kwa ajili ya mauzo ya mtandaoni au usambazaji wa kidijitali. Hakuna zana kama hiyo sokoni kwa sasa ninayojua. Tunarudi nyuma hadi mwaka 2012 wakati Kvinneforum Nordhordland waliposema kinabii kwamba labda ningefanya *kitu kipya ambacho hakuna mtu mwingine aliyekuwa amefanya hapo awali*; kusuka mambo pamoja. Hili linaendana vyema na injini ya zamani ya uchapishaji pia.

Nilikubaliwa maombi yangu baada ya wiki chache za ushughulikiaji na nikaanza mwaka mmoja wa maendeleo nikiwa na ofisi ya nyumbani. **Niliandika hapo awali kwamba mnamo Desemba 2017 Mungu aliniambia kuwa kulikuwa na wakati wa kukomaa wa miaka miwili** (Mhubiri 3:1). Hapo ndipo nilipogundua kuwa nilipoanza mchakato wa maombi, miaka miwili ilikuwa imepita. Na msaada kutoka kwa NAV ulikuja karibu siku ile ile ambayo Norway ilifunga kila kitu. Ilinijia kuwa wakati wa kuanza kazi ya zana hiyo mpya ulikuwa wakati ule ule ambapo kipindi cha posho ya ukosefu wa ajira kiliongezwa na mtu pia akapata posho ya likizo kwenye posho hizo za ukosefu wa ajira.

Sasa nimekaa nikifanya kazi kutoka nyumbani kwa mwaka mmoja wakati serikali ikianzisha msaada wa ziada kwa watu wasio na ajira. Na kabla sijapata kibali kutoka kwa NAV cha msaada wa miezi kumi na miwili ya kazi ya nyumbani, niliota kwamba nilikuwa ninasafisha moja ya vyumba vyangu. Karibu wakati huo huo, mchumba wangu niliyepangiwa naye aliota kwamba anaona maboksi mengi sebuleni kwangu. Sikuwaelewi maana yake na nikaona yote ni ya ajabu kidogo. Mchumba wangu alipendekeza tutumie chumba kimoja cha kulala kama ofisi ya nyumbani na tulikuwa tukiisafisha. Tulihamisha kitanda changu kwenda sebuleni na tukawa tunasafisha sebule na dari wakati huo huo. Nilipoona masanduku yote ya kadibodi kwenye sakafu ya sebule na chumba cha kulala kikiwa kimesafishwa, niligundua kile Mungu alichokuwa amekifanya. Baba alizungumza kuhusu mradi huu miaka miwili mapema na wakati huo huo akatuonyesha mwanzo wake. Nilikuwa na hofu ya kuchukua mradi kama huo bila Mungu kuwa nami, na baada ya hayo nilihisi afueni kwamba Baba alikuwa amenionyesha hili (Wafilipi 1:6).

Mwaka huu pia nilihisi fadhaa kubwa kwa ajili ya baba yangu. Alikuwa amenitembelea, na hapo nilihisi kuwa kuna jambo baya sana. Nilimwambia kuwa nilitaka kumbatiza kwenye mto karibu na mahali nilipokuwa nikiishi. Kwa bahati mbaya alikataa katakata na kisha akaenda Ufilipino. Sikuwa na amani kwa ajili ya baba yangu wakati huo (Warumi 9:1-2).

Chapter 34

Kituo cha Utafiti (2020)

Ni mwaka mpya wa 2020 na ninajitahidi kukamilisha toleo la majaribio la bidhaa yangu. Mambo yanaanza kufanya kazi, lakini wakati huo huo nina wasiwasi kidogo kuhusu kitakachotokea wakati msaada kutoka kwa NAV utakapokoma na nitakapobaki bila kazi wala pesa. Na ndipo dada mmoja katika imani, mwanamke anayefanya kazi pamoja na mumewe nchini Marekani na ambaye ni mke wa mchungaji, anapowasiliana nami kupitia Facebook. Ananiambia kuwa nimechapisha kitu ambacho si sahihi kwenye Facebook. Ninamshukuru kwa hilo na kisha ninafuta chapisho hilo. Alishangazwa na unyenyekevu wangu na ghafla Roho Mtakatifu akazungumza naye na kumwonyesha mafanikio ya kifedha kwa ajili yangu. Pia ananiambia kuwa Mungu amesikia maombi yangu kuhusiana na kazi yangu kwa ajili yake hapo baadaye. Ninashangaa nini hii inaweza kumaanisha, lakini ninajitahidi kwa makusudi kubaki mtulivu kuhusu yatakayotokea baadaye, jambo ambalo si rahisi kila wakati. Ni lazima kusema kwamba nilizingatia matukio kadhaa yanayowezekana kuhusu jinsi nitakavyojikimu katika wakati ujao, lakini Mungu aliniweka sawa kupitia ndoto mbili nilizoota. Katika ndoto moja, ninaliona meli ya Vasa ikiondoka bandarini na kuzama muda mfupi baadaye. Katika ndoto ya pili, ninaruka katika chumba kirefu na kufanya kama mtu mkuu mwenye kiburi (superman) ninapokuwa nikiruka ndani yake. Ninaelewa kuwa Mungu ananionyesha kuwa ni ubatili kujaribu kupanga wakati ujao na kwamba nimewekwa hapa kwa ajili ya wakati huu na sipaswi kulalamika kuhusu mahali ambapo Yeye ameniweka (Isaya 55:8-9). Hii inanituliza pia.

Ni katika kipindi cha muda mfupi kabla ya msaada kutoka kwa NAV kukamilika ndipo ninapowasiliana na Oddgeir. Inatokea kwamba mwaka huu ninapata kazi nzuri ya ushauri kutoka kwa HUNT pamoja na mrabaha kutokana na mauzo ya machapisho niliyochapisha. Kwa maneno mengine, kila kitu kinakwenda sawa kifedha (Wafilipi 4:19). Inaweza kuongezwa kuwa bidhaa niliyojenga kwa ajili ya Kituo cha Utafiti mwaka huu sasa inatumika katika mradi wao wa *Aldring i Trøndelag* (AiT) na COVID ambao utaendelea kwa miaka miwili na pia inafanya kazi kama ilivyotarajiwa:

Inafanya kazi bila dosari.

— Maoni ya Oddgeir Holmen

Mambo yanaenda vizuri na watoto, lakini sote tutasimama mbele ya Mungu siku moja na maisha yetu na maamuzi tuliyochukua dhidi ya wenzi wetu na vinginevyo mbele

ya Watakatifu (Warumi 14:12). Kuna mambo ambayo ningeyatazama tofauti kuhusu mke wangu wa zamani na watoto, lakini talaka si sehemu ya hayo.

Mwaka huu, kituo cha wakimbizi kinafunga shughuli zake huko Levanger. Mke wangu mtarajiwa anahamishiwa kwenye kituo kipya cha wakimbizi, jambo ambalo alihisi hofu kidogo kwalo kwani Mungu alimuonya kuwa mambo yatakuwa magumu kwa muda fulani. Wakati huo huo, Mungu anasema kuwa muda wa kusubiri umekwisha, ingawa hatupati wakati maalum kwa ajili ya hili. Lazima tuwe na subira (Waebrania 10:36). Mapema mwaka huu nimekusanya nyaraka za kesi na kuandika kazi yake ya kiinjili hapa Norwe. Hii inatumwa kwa *Norsk Organisasjon for Asylsøkere* (NOAS). Kuna barua kutoka kwa wanandoa watano tofauti na mwana wa Sharon ambapo wanathibitisha kazi yake katika hili. Muda unaotarajiwa wa ushughulikiaji wa kesi ni miezi kumi na mbili upeo na matarajio ya miezi tisa, lakini hadi sasa tuko ndani ya mwezi wa kumi na nane bila maoni yoyote kutoka kwa UNE.

Wasiwasi kwa ajili ya Bjørn tangu 2019 unathibitishwa mwaka huu. Anapigwa risasi, kwa bahati mbaya, alipokuwa Ufilipino. Madaktari wanasema kwamba kama risasi isingegonga ubavu na kubadili mwelekeo ndani ya mwili wake, basi angekufa. Waliamini lazima alipata msaada kutoka kwa malaika (Zaburi 91:11) na kwamba ni dhahiri ulikuwa muujiza kwamba alinusuika. Nilitaka kumbatiza mtoni kabla hajaondoka, lakini alikataa hili. Ninaelewa sasa kwamba wasiwasi niliokuwa nao kwa ajili yake ulikuwa wa kweli na kwamba sikujihisi salama ikiwa kweli alikuwa mikononi mwa Mungu hadi wakati huo. Natumai ana unyenyekevu wa kutosha kukiri hili ikiwa mtu atamuuliza, kuhusu ubatizo na kile kilichotokea kabla. Kwa vyovyote vile, haikuwa kosa lake na alikuwa mwathiriwa katika jaribio la mauaji dhidi ya mtu aliyekuwa ameketi kando yake. Nia ilikuwa kujaribu kuondoa deni la kifedha.

Chapter 35

Publifye AS (2021)

Tumeingia mwaka wa 2021 na niko mwishoni mwa mwaka ambao NAV wameniunga mkono katika kazi yangu. Sasa ninaanzisha Publifye AS. Katika siku zijazo, ninaamini watu wengi watafurahia bidhaa hii na rasilimali zitakazokuwa nyuma yake. Hii ni zana inayowapa shule, mashirika, na watu binafsi fursa ya kuleta msisimko zaidi kuhusu kujifunza na kusoma (Warumi 11:29). Walimu, wanafunzi, na wanafunzi wataweza kuitumia kuandika maandishi yao wenyewe wakiwa wameingiza kamusi ndani yake, jambo ambalo ni geni kabisa sokoni. Sehemu ya ujuzi unaojenga haya ni uzoefu nilio nao wa kutengeneza maelfu ya vitabu vya kidijitali vyenye kamusi zenye mamilioni ya viungo na wasambazaji pamoja na suluhisho mbalimbali za kiteknolojia.

Nilipohutubiwa kinabii mwaka wa 2014 kabla ya kuondoka Marekani, nabii mmoja aliniambia kuwa mimi ni mbunifu, na hilo ni kweli. Ilisemwa pia kwamba nilikuwa na wakati mgumu mbele yangu. Lakini, ninapenda kuunda vitu, tukisema hivyo, na nina uwezo wa kuona jinsi ya kufanya hivyo, na hii itasaidia kutuondoa katika kipindi kigumu (Mithali 16:3).

Kuhusu baba yangu mwenyewe. Alipokuja kunitembelea mwaka huu, nilikuwa mkweli kwake na nikamwomba abatizwe kwa ajili ya Yesu Kristo. Ana mashaka lakini hatimaye anakubali na kubatizwa katika mto huko Levanger na mimi pamoja na mchumba wangu. Mimi mwenyewe sikuwa na uhakika kama hili lilikuwa sawa, hivyo nikamuomba Mungu ishara. Kilichotokea baadaye ni kwamba dada mmoja katika imani aliyeitwa *Maryam*, aliona maono ya baba yangu kwanza akiwa gerezani na baadaye akamwona nje ya gereza. Alikuwa amevalia kofia ya baharia, ndevu nyeupe, na Yesu pamoja na mimi tulikuwa tumesimama nyuma yake. Maryam hakuwa amekutana na baba yangu na hakujua kwamba alikuwa baharia, wala kwamba alikuwa na ndevu nyeupe, jambo lililonituliza. Maryam pia alinitumia ujumbe punde kabla hajabatizwa akisema kwamba baba yangu *kuna uwezekano mkubwa atabatizwa mwishoni mwa wiki hii*. Yote yalitokea sawa-sawa. Picha kutoka kwa Maryam ilikuwa wazi kwamba Mungu alimweka baba yangu huru kupitia ubatizo (Warumi 6:4) na huo ulikuwa uthibitisho wa kutosha kwangu.

Aliyekuwa mke wa baba yangu, ambaye sasa ni marehemu, Ragnhild, pia alikuwa amepokea *zawadi* ya Yesu miezi michache tu kabla ya kufariki dunia. Wakati huo, Mungu alikuwa ameweka moyoni mwangu kwenda Bergen punde tu kabla ya kuondoka kwake. Nakumbuka nilipoingia ndani ya chumba kile katika nyumba ya kulelea wazee, aling'aa kama jua mbele yangu. Alikuwa amehangaika sehemu kubwa ya maisha yake, hivyo

ilikuwa ajabu kuona hayo, na nina uhakika kabisa kwamba kulikuwa na malaika ndani ya chumba pamoja nasi siku hiyo. Nilishiriki naye na akampokea Yesu. Inawezekana kwa mwanadamu kusema ndiyo kwa Yesu na kuzaliwa mara ya pili (Yohana 3:3), hata kama akili haielewi kinachotokea, kwa sababu mimi mwenyewe nimekipitia. Na ninatumaini kwamba Mungu katika neema na nguvu zake anatimiza ahadi yake na kuwashika Ragnhild na baba yangu katika mikono yake salama (Wafilipi 1:6).

Ahimidiwe Mungu, Baba wa Bwana wetu Yesu Kristo, aliyetubariki katika Kristo kwa kila baraka ya roho katika ulimwengu wa roho. Kama vile alivyotuchagua katika yeye kabla ya kuwekwa misingi ya ulimwengu, ili tuwe watakatifu, watu wasio na hatia mbele zake katika pendo. Kwa kulichagua mapema kusudi lake, alituchagua kuwa wanawe kwa njia ya Yesu Kristo, sawasawa na uradhi wa mapenzi yake, kwa sifa ya utukufu wa neema yake, aliyotubariki nayo katika huyo Mpendwa. Katika yeye tunao ukombozi kwa damu yake, msamaha wa dhambi. Neema yake iliyo kuu, aliyotuzidishia kwa hekima yote na ufahamu, alipotujulisha siri ya mapenzi yake, sawasawa na alivyokusudia katika yeye, ili kuleta utimilifu wa nyakati, aunganishe vitu vyote katika Kristo, vitu vya mbinguni na vitu vya duniani, katika yeye. Katika yeye tulifanyika urithi, tuliochaguliwa tangu awali sawasawa na kusudi lake yeye, atendaye mambo yote kwa shauri la mapenzi yake. Ili sisi tuliomtumaini Kristo tangu awali, tuwe sifa ya utukufu wake. Katika yeye ninyi nanyi, mlipolisikia neno la kweli, habari njema ya wokovu wenu, na kuamini, **mlitiwa muhuri kwa Roho Mtakatifu wa ahadi, aliye arabuni ya urithi wetu, hata ukombozi wa milki yake, kwa sifa ya utukufu wake.**

— *Waefeso 1:3-14*

Huu pia ulikuwa mwaka ambao mchumba wangu alipokea picha kutoka kwa Mungu kwamba mambo sasa yataimarika na kwamba kuna *nuru upeoni*, jambo ambalo pia lilithibitishwa wazi katika kanisa la Tremorkirken huko Sotra mwezi Juni 2022 na Mungu.

Kuna makanisa yanayotafuta mapenzi ya Mungu na karama zake za neema, lakini ninahisi upungufu mkubwa wa kuona watakatifu wenye kumcha Mungu wanaoongozwa na Roho wa Mungu kanisani, na kwa bahati mbaya kuna makanisa mengi yanayokataa nguvu za Mungu na Roho Mtakatifu:

Wakiwa na mfano wa utauwa, lakini wakiyakana maovu yake. Jiepushe na watu hao!

— *2 Timotheo 3:5*

Kanisa linawezaje kutarajia injili kusonga mbele bila nguvu za Mungu (1 Wakorintho 4:20)? Watu hawajui wanachokikosa, kwa sababu tunatafuta mambo yetu wenyewe na si ya Mungu, hata kama kwa nje inaonekana vizuri, hakuna uzima baada ya kifo (Warumi 8:6). Baada ya wokovu, nilipata ladha chungu kinywani mwangu nikifikiria kuwa nilikuwa katika Kanisa la Norway hapo awali lakini sikujua ukweli kwamba nilihitaji kukiri kwa kinywa changu, kubatizwa nikiwa mtu mzima, na kupokea baraka kwa kuwekewa mikono na watakatifu (Warumi 10:9-10).

Chapter 36

Njia ya mbele (2022)

Tuko katikati ya mwaka 2022 na nilikuwa nikitazamia kwa hamu mke wangu mtarajiwa kupata kibali cha kuishi ili tuweze kuanza kazi pamoja. Lakini hili halikutokea na Mahakama ya Wilaya haikusikiliza hata kidogo kesi yake. Hivyo, naweza kusema kwamba sisi sote tuliota ndoto kama mwaka mmoja uliopita kwamba ushughulikiaji wa kesi hiyo haungekuwa «*wa haki*», ikiwa naweza kusema hivyo. Lakini licha ya haya, nina amani (Wafilipi 4:7), ingawa kwa kusema kweli, ilihisi kama usaliti kutoka kwa Serikali ya Norwe. Na hiyo ndiyo pia ndoto ilituonyesha, kwamba mfumo wa ushughulikiaji wa kesi ulikuwa kama bomba la maji taka.

Hapo awali, mwombaji hifadhi alipokea takriban kroner elfu mbili kila mwezi, lakini kiasi hiki kilipanda hadi elfu tatu. Hiyo inapaswa kutosheleza chakula, nguo, na usafiri. Ninajua watafuta hifadhi ambao hukatiwa umeme wakitumia buli ya maji kwa sababu wanaishi watu wengi sana katika nyumba moja. Na wakati wa baridi, wamepata uzoefu wa kukatiwa joto kuu kwa siku kadhaa na wamelazimika kuvaa nguo nyingi za ziada na kujikimu kwa kutumia hita ndogo chumbani. Kwa kawaida hulazimika kushiriki chumba cha kulala na bafuni na watu wengi. Licha ya haya, ni vigumu kusema kwamba hatujabarikiwa, kwa maana kwa kweli tumebarikiwa. Tumegawana vitu na watu, tumejadiliana, tumemtafuta Mungu, tumefurahi, tumehudhuria kanisa na yeye amekuwa mfanyakazi wa kujitolea kwa miaka kadhaa nje na ndani ya kanisa. Amefanya kazi katika Kanisa la Norwe, Vineyard huko Levanger, amesaidia wazee katika nyumba ya kulelea wazee, amekuwa mwanachama wa Chama cha Sanitetsforeningen huko na Trondheim. Yeye ni mwenye bidii katika kuhubiri injili kwa watu popote alipo na kazi yetu ya uinjilishaji itaongezeka siku zijazo ikiwa tutatii kile tulichonacho cha muda, rasilimali, na maisha ya faragha. Tumebatiza watu pamoja na yeye pia anashiriki katika mikutano na anashiriki katika kozi za ndoa kupitia mikutano ya video na wachungaji kutoka kote ulimwenguni, ikiwemo USA.

Kuhusiana na safari ya nyumba ya mapumziko huko Øygarden mnamo Juni 2022, nilikutana na mvulana mdogo huko Øygarden ambaye aliniambia kuwa binamu yake alikuwa amesikia Roho Mtakatifu akimnenea na kwamba alibaki mkimya kabisa kwa dakika kadhaa baada ya hapo. Daima ni vizuri kusikia ushuhuda wa wengine kuhusu Roho Mtakatifu katika maisha yao. Nilishiriki injili na vijana kadhaa wakati wa kukaa kwangu, ikiwemo kwa mvulana huyu na rafiki yake wa kike.

Muda mfupi baadaye nilikutana na kundi lingine la vijana katika Kituo cha Øygarden ambapo msichana mdogo aliponywa goti lake kwa kuwekewa mikono. Usiku uliopita nilikuwa nimeota kwamba mtu alikufa katika maji madogo. Kilichotokea ni kwamba katika kundi hili, mvulana mdogo aliniambia kuwa alikufa katika bwawa la kuogelea mwanzoni mwa mwaka huu, lakini alifufuliwa baada ya dakika chache. Hili liliandikwa pia gazetini, jambo ambalo walinionyesha kwenye simu zao. Hapo ndipo nilipowaambia kile ambacho Mungu alikuwa amenionyesha usiku uliopita. Ukweli kwamba Mungu hunionyesha mambo kama haya hunifanya kuwa shahidi hai kwa Mungu, katika nguvu na si kwa maneno tu. Mara nyingi ninaposhiriki na vijana mimi hupata maswali mengi na ni muhimu nimtafute Mungu kabla, nisali, nijifunze na kutafakari Neno Lake na kile Alichonipa, ili niweze kujibu na nisiwe na wasiwasi wakati wanapouliza kila kitu wana-chotaka kujua.

Kama mtu, mimi huwa mwenye bidii sana ninaposhiriki na vijana, kwa sababu inahisi kama moto ndani yangu. Mtu anapaswa kutarajia kuwa Mungu yuko pamoja naye na mara nyingi ishara na maajabu hufuata wakati mtu mmoja mmoja anaombewa (Marko 16:17-18). Lazima tumtumaini Mungu na kuamini kwamba uponyaji hufanyika na watu hufunguliwa kutoka kwa maumivu na matatizo hata kama mtu haoni hivyo kila wakati. Ni muhimu vilevile kuamini kwamba ubatizo huwapa uhuru kutoka kwa mauti (Warumi 6:4)! Lakini mimi hujaribu kila wakati kukutana na watu mahali walipo, kama Paulo anavyozungumza. Ninaona kwamba Mungu ananiongoza kwa watu na kuwamulika kwa ajili yangu na nimepata furaha ya ajabu wakati mwingine na najua kuwa kuendelezwa kwa kazi hii kuko karibu hivi karibuni.

Yafuatayo yalitokea tarehe 13 Julai 2022:

Nilikuwa nimemaliza tu kuzungumza na kushiriki na mwanamke Mwislamu kwamba Mungu pekee ndiye mwema, kama Yesu anavyotuambia (Marko 10:18). Na sasa ninashiriki kuhusu jinsi Mungu alivyo moto uteketezao (Waebrania 12:29) na kwamba wanadamu hawawezi kumwona Baba bila kufa (Kutoka 33:20). Ghafla, anageuza kichwa chake na kusema hawezi kunitazama machoni kwa sababu «*yanabadilika rangi*». Hili hutokea labda mara tatu katika dakika kumi na tano zijazo na kila mara mimi huona hofu ya wazi ikimjia inayomfanya ashindwe kabisa. Ninafahamu kikamilifu miujiza inayotokea tunapofanya kazi kwa ajili ya Mungu, lakini hili halijawahi kunitokea hapo awali na nashangaa na kumtafuta Mungu kwa ajili ya majibu. Naamini mwanamke niliyokuwa naye alikuwa hataki kutakaswa dhambi zake na kwamba hakuweza kustahimili wakati Mungu alipoonyesha sehemu ya utukufu Wake kupitia macho yangu. Kabla ya hili kutokea, alikuwa amesema kuwa hatakuja kamwe kuacha kuwa Mwislamu. Inabaki kuonekana

nini kitatokea baadaye ikiwa ataelewa uzito wa kile kilichotokea, isipokuwa shetani asifaulu kuiba hili pia kutoka kwake.

— *Kukutana na Mungu*

Ishara na maajabu hufuata yule anayemkiri Yesu kama Bwana na Mwalimu kwa maneno na kwa matendo. Na kile alichokiona kwa macho yake hawezi kukikanusha baadaye. Wala sitatia giza juu ya ukweli na kusema kuwa wote wataenda Mbinguni. Yesu Kristo, Mwana pekee wa Mungu, ndiye njia, kweli na uzima (Yohana 14:6). Lazima tumpokee ili tuoshwe safi kutoka kwa dhambi zetu:

Akawaambia, «*Enendeni ulimwenguni mwote, mkaihubiri Injili kwa kila ki-umbe. Aaminiye na kubatizwa ataokoka; asiyeamini atahukumwa*»

— *Marko 16:15-16*

Wakati Mungu alipomuonyesha mke wangu mtarajiwa kwamba kulikuwa na idadi kamili ya miezi iliyobaki kabla hatujaanza kufanya kazi pamoja, ilikuwa kama maandishi mengine kwenye skrini mbele yake. Alikuwa *mshangao* kidogo, lakini niliweza kurekodi sauti yake na simu yangu alipokuwa akinieleza hayo baadaye. Kile ambacho Baba amenitendea mimi na mke wangu mtarajiwa katika miaka ya hivi karibuni ni baraka kubwa (Zaburi 103:2).

Niko katika mchakato wa kuanza kazi na wafanyakazi barani Asia ambao wanafanya kazi ya kueneza injili.

Ninapoandika hili mwaka wa 2026, mimi na watoto wangu watano tuna uhusiano mzuri, nao hujiunga nami kila wawezapo, ikiwemo Pasaka ijayo. Natamani sana siku ambayo nitajenga nyumba ambapo watakuwa huru kuja na kwenda wanavyotaka. Kesi ya hifadhi ya mke wangu mtarajiwa bado haijatatuliwa baada ya miaka minane, jambo linalomaanisha kuwa bado hatujaruhusiwa kufunga ndoa chini ya sheria za Norway. Tunangojea, na tuna tegemea wakati wa Mungu (Habakuki 2:3). Mengi yametokea tangu 2022, lakini kazi inaendelea—iwe ni huduma na machapisho—nami naamini sura bora zaidi bado zinatungoja mbele.

Bado kuna mengi ambayo sijayasema na kushiriki, lakini natumai kumbukumbu hii inatoa mwongozo wa kile ninachokisimamia na mahali ambapo Mungu ameniweka (Yeremia 29:11).

Chapter 37

Yesu Kristo ni nani?

Natumai siku moja nitaandika kuhusu nani *Yesu Kristo* alivyo hasa katika Agano la Kale na Jipya. Wengi hawaelewi kuwa Yesu Kristo ndiye aliyetuumba (Wakolosai 1:16), si mwana wa Mungu pekee. Yesu alisema kuwa tunapomwona Yeye, tunamwona Mungu (Yohana 14:9). Wakati ”Mungu” anamaanisha Baba, Mwana, na Roho Mtakatifu, Injili ya Yohana inathibitisha kile ambacho watu wengi hupata katika ndoto: kwamba hakuna kitu kilichoumbwa isipokuwa kupitia kwa Yesu, na hiyo inajumuisha wewe na mimi. Yesu anajidhihirisha nafsi yake ya kweli kwa watu wengi katika ndoto zao, akiwaambia kuwa Yeye ni Mungu (Yohana 10:30, Isaya 9:6). Hii inaendana na Biblia; si sadfa. Sio kitendawili, na ndiyo sababu Yesu aliwaambia wanafunzi kwamba walipomwona Yeye, walimwona Mungu. Kwa sababu hiyo hiyo, watu wengi—mara nyingi wale ambao wamewatesa au kuwaua Wakristo katika huduma ya dini ya uwongo—ghafila huota Yesu akiwafuata, akitangaza kuwa Yeye ni Mungu na kuwauliza kwa nini wanawatesa watu Wake.

Hapo mwanzo kulikuwako Neno, naye Neno alikuwako kwa Mungu, naye Neno alikuwa Mungu. Huyu mwanzo alikuwako kwa Mungu. Vyote vilifanyika kwa huyo; wala pasipo yeye hakikufanyika cho chote kilichofanyika.

— *Yohana 1:1-3*

Mandhari yanayojirudia katika *vitabu mbadala* ni maelezo ya Yesu kama ”mwalimu aliyepanda daraja” (ascended master) au nabii tu. Vyanzo hivi vinakataa kwamba damu Yake inatuosha dhambi zetu (Waebrania 9:22, Warumi 5:9) au kwamba Aliumba wanadamu. Kwamba Yeye ni Mwana wa Mungu pia hupuuza; ikiwa mada hiyo itaguswa kabisa, waandishi hujaribu kupotosha dhabihu Yake kuwa kitu cha juu juu na cha mfano tu, badala ya kitu ambacho ni lazima tushiriki binafsi. Wakati Yesu anasema kwamba lazima tule mwili Wake na kunywa damu Yake ili tuwe na uzima wa milele, ni muhimu sana tusikilize:

Basi Yesu akawaambia: «Amin, amin, nawaambia: Msipoula mwili wa Mwana wa Adamu na kuinywa damu yake, hamna uzima ndani yenu. Aulaye mwili wangu na kuinywa damu yangu anao uzima wa milele; nami nitamfufua siku ya mwisho. Kwa maana mwili wangu ni chakula cha kweli, na damu yangu ni kinywaji cha kweli. Aulaye mwili wangu na kuinywa damu yangu

hukaa ndani yangu, nami hukaa ndani yake. Kama vile Baba aliye hai alivy-onituma mimi, nami ni hai kwa Baba; kadhalika naye aulaye mimi atakuwa hai kwa mimi. Hiki ndicho chakula kishukacho kutoka mbinguni; si kama mababa walivyokula, wakafa; aulaye chakula hiki ataishi milele.»

— *Yohana 6:53-58*

Hadithi na maelezo mbalimbali kuhusu viumbe wa angani na UFOs ni sehemu ya uigizaji ulioundwa ili kugeuza mwelekeo wetu kutoka kwa ukweli. Ninayajua vyema mambo haya, nikiwa nimeyasoma kwa miaka mingi—zaidi ya mtu wa kawaida. Sisemi hivi kwa kiburi. Naelewa (ingawa wengine wanaweza kuona ni kejeli) kwamba mambo mengi ya *yasiyo ya asili* ni halisi kama miujiza kutoka kwa Mungu niliyoshuhudia. Hata hivyo, ukweli kwamba tukio kama hilo limetokea haimaanishi lazima liwakilishe ukweli. Ni kama kutembelea sarakasi: kuna kelele nyingi na vurugu, lakini kusudi lake si kukuleta *karibu na uzima*, bali kukuburudisha. Watu mara nyingi huburudika hadi siku wanapokufa, bila kuwahi kupokea uzima (Mithali 14:12). Inaonekana kama jambo dogo kwa namna fulani, lakini hutokea. Inakuwa kama uraibu wa dawa za kulevya, ambapo mtu anatawaliwa na mawazo ya dozi inayofuata; inayonyonywa uzima kutoka kwa mtu. Kwa sababu tu mtu anaonekana vizuri kwa nje haimaanishi kuwa kuna uzima ndani.

Naamini wengi wetu tunajua watu ambao wamepitia miujiza kupitia pepo wachafu, lakini wachache wana zawadi ya kupambanua vitu hivi ni nini hasa. Uzoefu wangu ni kwamba roho zilizo nyuma ya matukio haya hazimkiri Yesu kuwa Bwana, na matunda yake ya mwisho ni kifo, si uzima (2 Wakorintho 11:14). Labda baadhi yake huonekana kuwa ya kushangaza kwa juu, lakini hufanywa ili kudanganya. Ni kama vile watu wanapotiwa katika hali ya njozi kwenye televisheni, au tunapoona *wachawi wanaojiita wema* au *wafukuza pepo* wakitoa roho ndani ya nyumba. Mungu anasema lazima tuzijaribu roho kuona kama zinatoka Kwake:

Wapenzi, msiiamini kila roho, bali ziharibuni hizo roho, kwamba zinatokana na Mungu; kwa sababu manabii wa uongo wengi wametokea duniani. Katika hili mwamjua Roho wa Mungu; kila roho ikiriyo kwamba Yesu Kristo amekuja katika mwili yatokana na Mungu. Na kila roho isiyomkiri Yesu haitokani na Mungu. Na hii ndiyo roho ya mpinga Kristo ambayo mmesikia kwamba yaja; na sasa imekwisha kuwako duniani.

— *1 Yohana 4:1-3*

Watu wanajiruhusu kudanganywa na kushawishiwa, kama vile kaa au wadudu wanaovu-tiwa na mwanga usiku. "Mtawatambua kwa matunda yao" (Mathayo 7:16). Naona sasa kwamba ingawa sikuwahi kuzaliwa mara ya pili kabla ya 2008, sehemu yangu ilielewa

kwamba kuna kitu kilikuwa kibaya, hata kama sikuweza kukitambua vizuri. Hivyo ndivyo ilivyo kwa wengi wanaotuzunguka. Ndiyo maana tunashiriki ukweli wa Mungu na kuwaambia wengine kile Anachonong'oneza masikioni mwetu.

Najua kutokana na uzoefu kwamba nguvu za ulimwengu huu hujaribu kuficha ukweli kutoka kwa watu, kwani nilikuwa sehemu ya hii katika miaka yangu ya ujana. Shetani anajaribu kadiri awezavyo kuwafanya wanadamu wazingatie kitu kingine chochote isipokuwa Mungu, mara nyingi kwa kupotosha ukweli kwamba shughuli za ngono nje ya ndoa ni dhambi. Sinema na vyombo vingine vya habari vyenye matukio ya faragha si makosa tu machoni pa Mungu, bali pia husababisha watu kuwa watumwa wa dhambi na kutamani zaidi:

”Wakasema, Wewe u nani? Yesu akawaambia, Huyo huyo niliyewaambia tangu mwanzo. Ninayo mengi ya kusema na kuhukumu juu yenu; lakini yeye aliyenituma ni amini, nami niliyoyasikia kwake, hayo ndiyo ninenayo katika ulimwengu.” Hawakufahamu ya kuwa anasema nao habari za Baba. Basi Yesu akawaambia, ”Mtakapokuwa mmekwisha kumwinua Mwana wa Adamu, hapo ndipo mtakapofahamu ya kuwa mimi ndiye, na ya kuwa sifanyi neno kwa nafsi yangu; bali kama Baba alivyonifundisha ndivyo ninenavyo. Naye aliyenituma yu pamoja nami; hakuniacha peke yangu; kwa sababu nafanya sikuzote yale yampendezayo.” Alipokuwa akisema hayo, wengi walimwamini. Basi Yesu akawaambia wale Wayahudi waliomwamini: ”Ninyi mkikaa katika neno langu, mmekuwa wanafunzi wangu kweli; tena mtaifahamu kweli, nayo hiyo kweli itawaweka huru.” Wakamjibu: ”Sisi tu uzao wake Ibrahimu, wala hatujapata kuwa watumwa wa mtu wakati wo wote; nawe unasemaje, Mtawekwa huru?” Yesu akawaambia: ”Amin, amin, nawaambia: Kila atendaye dhambi ni mtumwa wa dhambi. Wala mtumwa hakai nyumbani sikuzote; mwana hukaa sikuzote. Basi Mwana akiwaweka huru, mtakuwa huru kweli kweli. Najua ya kuwa ninyi ni uzao wa Ibrahimu. Lakini mnatafuta kuniua kwa sababu neno langu halipati nafasi kwenu. Niliyoyaona kwa Baba ndiyo ninenayo; nanyi kadhalika mliyoyasikia kwa baba yenu ndiyo myatendayo.” ”Baba yetu ndiye Ibrahimu,” wakajibu. Yesu akawaambia: ”Kama mngekuwa watoto wa Ibrahimu, mngezitenda kazi zake Ibrahimu. Lakini sasa mnatafuta kuniua mimi, mtu niliyewaambia iliyo kweli, niliyoisikia kwa Mungu. Ibrahimu hakufanya hivyo. Ninyi mnazitenda kazi za baba yenu.” ”Sisi hatukuzaliwa kwa uzina,” wakasema. ”Sisi tunaye Baba mmoja: Mungu.” Yesu akawaambia: ”Kama Mungu angekuwa baba yenu, mngenipenda mimi. Kwa maana nalitoka kwa Mungu, nami nimekuja. Wala sikuja kwa nafsi yangu, bali yeye ndiye aliyenituma. Mbona hamyafahamu ninenayo? Ni kwa sababu hamwezi kulisikia neno langu! Ninyi ni wa baba yenu, Ibilisi, na tamaa za baba yenu ndizo mpendazo kuzitenda. Yeye alikuwa

mwuaji tangu mwanzo wala hakusimama katika kweli, kwa kuwa hamna hiyo kweli ndani yake. Asemapo uongo, husema yaliyo yake mwenewe, kwa sababu yeye ni mwongo, na baba wa uongo. Na mimi, kwa sababu nasema iliyo kweli, hamniamini. Ni nani miongoni mwenu anishuhudiaye kuwa nina dhambi? Nami nikisema iliyo kweli, mbona ninyi hamniamini? Yeye aliye wa Mungu huyasikia maneno ya Mungu. Ninyi hamyasikii kwa sababu ninyi si wa Mungu.” Wayahudi wakajibu, wakamwambia: ”Je! Hatusemi vema ya kwamba wewe u Msamaria, nawe una pepo?” ”Mimi sina pepo,” akajibu Yesu, ”lakini namheshimu Baba yangu, nanyi mwanivunja heshima yangu. Wala mimi siutafuti utukufu wangu. Yuko mwenye kutafuta na kuhukumu. Amin, amin, nawaambia: Mtu akilishika neno langu, hataona mauti milele.”

— Yohana 8:25-51

Kuna pande mbili za *pepo wachafu*. Upande mmoja ni kwamba wanataka watu waamini kuwa kila kitu ni cha kimwili na kishahidi na kwamba hakuna roho iliyopo. Upande wa pili unaonekana wakati wanadamu wanapoelewa kuwa ukweli wa kiroho upo. Hili linapotokea, pepo wachafu hujaribu kuwanasa watafutaji katika ulimwengu wa kichawi ambao unaelekea kuwa na giza kadiri mtu anavyozidi kuingia ndani yake (1 Timotheo 4:1). Mwanzoni, mambo huonekana yenye kuvutia na yasiyo na madhara.

Mtu mmoja aliyesoma chuo kimoja cha Biblia na mimi, mpiga kinanda stadi, alimwacha Mungu kabisa (2 Petro 2:20-22). Alijijhusisha na mwanamke ambaye pia alikuwa na zawadi ya unabii, lakini walifukuzwa katika chuo cha Biblia kwa sababu nisizozijua. Baadaye, walianza kupoteza mwelekeo kabisa. Kila kitu kiligeuzwa juu chini kwa muda, na *walitumbukia* ndani yake kwa mikono miwili. Iliishia kwake kufa mlimani wakati wa baridi kutokana na baridi kali, inaonekana akiwa katika hali ya kuchanganyikiwa kiakili na akitafuta hali ya kiroho ya nirvana. Njia ya kuelekea upotevuni ni pana, na ni wengi waingiao kwa hiyo (Mathayo 7:13). Kamwe sijawahi kuona mtu akimwacha Mungu kwa kiasi hicho na kupoteza maisha yake muda mfupi baadaye, licha ya ukweli kwamba waamini kadhaa walikuwa wamemuonya hapo awali na kuona wazi kile kilichokuwa kikitokea. Naamini wote wawili pia waliacha kula nyama na kuanza chakula cha msimamo mkali. Alikuwa mwembamba na mwembamba zaidi, akielezea kama angeweza kuvumilia chochote na kana kwamba yote yalikuwa kama ndoto. Hili lilikuwa tukio la kupindukia, lakini tunaona watu katika viwango mbalimbali karibu nasi. Wengi wanatafuta ukweli.

Watu wengi wanaruhusu maisha yao yatawaliwe na hali ya kiroho isiyo safi. Wengi wa *wachawi wanaojiita wema* wanaamini kwamba wanachofanya ni kizuri, lakini kwa vitendo, wanafanya kazi kinyume na Mungu na pamoja na pepo wachafu (Wagalatia 5:19-21). Wengine wanakutana na matatizo ya kibinafsi kwa sababu ya hili na hawawezi

kuelewa sababu. Baba yetu wa Mbinguni ametuonya dhidi ya uchawi (Kumbukumbu la Torati 18:10-12), bado unazidi kuwa maarufu katika filamu za leo, kama vile mfululizo wa Harry Potter. Ni nini kinajirudia katika nyingi zao? Mafumbo na matukio yasiyo ya asili—giza lenye kuvutia linaloteka kupitia mambo ya siri, kama vile nondo anayevutiwa na mwanga usiku. Bila kujua, mtu anavutiwa katika mtego na kukwama. Baadhi ya vijana wanatazama filamu za kutisha lakini lazima walale na taa imewashwa, wakishindwa kupata amani baadaye. Tunaathiriwa na kile tunachochukua kupitia macho letu, ikiwa ni pamoja na ponografia. Mimi mwenyewe nilipambana na uraibu wa ponografia hadi karibu 2012, na najua leo kwamba uchi na ujinsia ni wa ndani ya ndoa (Mathayo 5:28). Hili pia lilikuwa jambo ambalo Mungu aliweka sana moyoni mwangu: kwamba nilikuwa nikizini na wanawake wengine kupitia kioo.

Kwa ajili ya uchunguzi wa kina wa jinsi Yesu anavyojidhihirisha kupitia Agano la Kale na Jipya — kupitia majina, mifano, unabii, na maneno ya Kiebrania na Kigiriki yanayomuelezea katika kila ukurasa — tazama kitabu chetu rafiki *Jesus in Scripture* (junifye.publifye.pro/jesus-in-scripture).

Maana neno hili munalijua hakika, ya kwamba hakuna mwasherati wala mchafu wala mwenye tamaa—ndiye mwabudu sanamu—aliye na urithi katika ufalme wa Kristo na Mungu. Mtu asiwadanganye kwa maneno yasiyo na maana; kwa kuwa kwa sababu ya hayo hasira ya Mungu huwajia wana wa uasi. Basi msishirikiane nao! Kwa maana zamani ninyi mlikuwa giza, bali sasa mmekuwa nuru katika Bwana. Enendeni, basi, kama watoto wa nuru! (Kwa kuwa tunda la nuru ni katika wema wote na haki na kweli.) Mkijaribu ni nini impendezayo Bwana! Wala msishirikiane na kazi zisizo na mafa za giza, bali mzilaumu! Kwa kuwa yanayotendeka kwao kwa siri ni aibu hata kuyasema. Lakini yote yaliyokemewa hudhihirishwa na nuru, maana kila kilichodhihirishwa ni nuru. Hivyo husema: "Amka, wewe usiziye, ufufuke katika wafu, na Kristo atakuangaza." Basi angalieni sana jinsi mnavyotenda—si kama watu wasio na hekima, bali kama watu wenye hekima; mkiukomboa wakati, kwa maana zamani hizi ni za uovu. Kwa sababu hiyo msiwe wajinga, bali mfahamu ni nini yaliyo mapenzi ya Bwana. Tena msilewe kwa divai, ambamo mna ufisadi; bali mjazwe Roho, mkisemezana kwa zaburi na tenzi na nyimbo za rohoni, mkiimba na kumshangilia Bwana mioyoni mwenu.

— Waefeso 5:5-19

Chapter 38

Hakuna kifo hakuna roho?

Leo hii nafahamu kwamba mwanadamu lazima ageuke kutoka katika dhambi zake na kurudi kwa Mungu (Matendo ya Mitume 3:19). Kitu pekee kinachoweza kufidia hukumu ya kifo tuliyojiwekea wenyewe ni damu ya Yesu (Waebrania 9:22). Ikiwa tutaishi maisha yetu bila kumpokea Yesu, baada ya kifo tutavuna tulichopanda katika mwili wetu tulipokuwa hai. Tunakufa kwanza kifo cha kimwili na kisha kifo cha kiroho, kwa maneno mengine, mara mbili (Ufunuo 20:14-15). Yesu mwenyewe alionya juu ya hili kwa maneno mazito: moto wa milele umetayarishiwa ibilisi na malaika zake, na wale wanaomkataa Yeye wataenda kwenye adhabu ya milele (Mathayo 25:41, 46). Hii si ushirikina, bali ni jambo ambalo baadhi ya Watakatifu wana uzoefu halisi nalo. Ikiwa unatafuta kweli, unajua kwamba ingawa si kila mtu amepata uzoefu huu, haimaanishi kuwa si ya kweli. Ndiyo maana tunazungumzia mambo haya. Hii si hadithi ya kubuni tunayoiwasilisha ili kujaribu kuwatisha watu waishi na Mungu; mambo hayafanyi kazi hivyo. Uzoefu unaweza kutafutwa na kufuatiliwa kwa bidii. Ikiwa unachukulia maisha kwa uzito, basi usiyaache yapotee bure.

Hakuna kinachoweza kugeuza au kuondoa dhambi yetu. Isipokuwa ni damu ya Yesu (1 Yohana 1:7). Yeye amwaminiye Mwana yuna uzima wa milele, asiyemwamini Mwana hataona uzima, bali ghadhabu ya Mungu inamkalia (Yohana 3:36). Kwa nini? Kwa sababu Yesu ni Mungu (Wakolosai 2:9) na uzima Wake una thamani kubwa isiyo na mwisho (1 Petro 1:18-19). Njia nyingine ni kulipia dhambi zetu kwa maisha yetu wenyewe. Mungu ni mwadilifu (Kumbukumbu la Torati 32:4) naye ametupa njia ya kutokea katika dhambi zetu, nayo ni Yesu. Mwanawe, akiwa na mamlaka kutoka kwa Baba aliye Mbinguni, alitoa uhai wake kwa ajili yetu ili tuweze kuishi. Damu yake, yenye thamani isiyoeelezeka, inafidia dhambi zetu na kutusafisha. Tunaposafishwa, tunaweza kuwa Hekalu la Mungu na Roho Mtakatifu anaweza kukaa ndani yetu (1 Wakorintho 6:19). Tunazaliwa upya kwa roho (Yohana 3:5, Tito 3:5, 1 Petro 1:23) na hili haliwezi kulazimishwa kwa mtu yeyote, bali hutokea kwa hiari, bila kujali kama mtu anaelewa hili au la. Nilitembea kwa imani wakati mwinjilisti aliponipa changamoto, na roho yangu mpya ilikuwa mshtuko kwangu, lakini mshtuko wa baraka kwa namna fulani.

Kwa njia ya ubatizo, tunazika maisha ya kale (Warumi 6:4). Kisha tunatoka majini kuingia katika maisha mapya na Yesu, kama vile Yeye alivyotoka katika kifo kwenda kwenye uzima alipofufuliwa na Mungu. Tunapata sehemu katika roho ile ile ambayo Yesu anayo. Roho Mtakatifu anaitwa Msaidizi mwingine (Yohana 14:16) na Yesu ndiye wa kwanza. Nilikuwa nimemtafuta Mungu na Yeye akanijibu nilipokuwa na umri wa

miaka kumi na mitano, lakini ilichukua miaka kumi na minane kabla ya «kumkuta» na kumpokea Yesu kama Mwokozi wangu. Natumaini unachukua uzito wa kile ninachowasilisha hapa na huruhusu kupepesuka ninapotoa ushuhuda unaosikika kuwa wa ajabu na wa kijinga kwa wakati mmoja. Ninalifahamu hili vyema, lakini ni vigumu kusema kweli bila kuikiri kweli yenyewe. Sote tulijitenga na Mungu wakati fulani kama matokeo ya dhambi za wengine, na kila mmoja wetu anamhitaji Mungu ili roho ya uzima ipuliziwe ndani yetu tena (Ezekieli 37:5-6). Mungu alimpuizia Adamu uhai (Mwanzo 2:7) na Adamu alipokufa, haikuwa katika mwili, bali katika roho. Vivyo hivyo kwa Hawa. Ndio maana walibadilika sana roho zao zilipokufa. Kwa sababu hiyo hiyo, tunabadilika kabisa tunapozaliwa upya kwa roho ya Mungu (2 Wakorintho 5:17).

Tazama, naja upesi, na ujira wangu ninao pamoja nami, ili kumlipa kila mtu kama kazi yake ilivyo. Mimi ni Alfa na Omega, mwanzo na mwisho, wa kwanza na wa mwisho. Heri wao wafuao mavazi yao. Watapewa haki ya kula mti wa uzima na kuingia katika mji kwa malango yake. Nje wako mbwa, na wachawi, na wazinzi, na wauaji, na waabudu sanamu, na kila mtu apendaye uongo na kuufanya. Mimi, Yesu, nimemtuma malaika wangu ili kuwashuhudia ninyi mambo haya katika makanisa. Mimi ni shina na uzao wa Daudi, ile nyota ya asubuhi yenye kung'aa. Roho na bibi-arusi wasema, "Njoo!" Naye asikiaye na aseme, "Njoo!" Naye mwenye kiu na aje; na anayetaka, na atwae maji ya uzima bure.

— *Ufunuo 22:12-17*

Ninakuambia kile Anania alimwambia Paulo baada ya Paulo kupata kuona kwake tena:

Sasa, kwa nini unakawia? Ondoka ubatizwe, ukaoshe dhambi zako, ukiliitia jina lake (Yesu).

— *Matendo ya Mitume 22:16*

Chapter 39

Aliche sema Yesu Mwenyewe

Watu wanabishana juu ya ubatizo mpaka mwisho—wakiupotosha, wakiulegeza, na ku-utafutia visingizio. Wanarejea mabaraza, kanuni za imani, na akili zao wenyewe, lakini ni nadra sana kutulia na kumsikiliza Bwana mwenyewe. Si Paulo. Si Petro. Wala si baraza lolote. Hapa kuna maneno yake, wala si kitu kingine. Mwache Bwana ajisemee Mwenyewe.

39.1 Mlango wa Kuingia Katika Ufalme Wake

Yesu hatoi ubatizo kama nyongeza ya hiari katika imani. Anauamuru—ukiwa kizingiti cha ufalme, na mlango wa kuingia katika uzima mpya.

Mark 16:16 · Aaminiye na kubatizwa ataokoka; asiyeamini atahukumiwa.

Mathayo 28:19 · Basi, enendeni, mkawafanye mataifa yote kuwa wanafunzi, mkiwabatiza kwa jina la Baba, na la Mwana, na la Roho Mtakatifu;

Yohana 3:5 · Mtu asipozaliwa kwa maji na kwa Roho, hawezi kuingia ufalme wa Mungu.

Wapo watakaosema kuwa maneno haya ya kwanza si thabiti—kwamba mistari ya hitimisho la Marko haipatikani katika nakala mbili za kale. Walakini, Irenayo aliinukuu mistari hiyo kama maneno ya Marko mwenyewe tangu mwaka 180 BK, zamani sana kabla ya kodeksi hizo kunakiliwa, na ushahidi mzito wa hati nyingi sana unaiidhinisha. Nawe zingatia lile ambalo mstari huo unalihukumu: ni kutokuamini pekee—«asiyeamini»—wala si kukosa maji. Haudai jambo lolote ambalo Maandiko mengine yote hayajaliagiza pia: Matendo 2:38, Warumi 6:4, 1 Petro 3:21. Basi, na upewe uzito wake wote.

39.2 Kuitimiza Haki Yote

Hakuwa na dhambi ya kuoshwa. Hata hivyo, alishuka mtoni Yordani—bila kulazimishwa na sheria yoyote—ili kuitimiza haki yote na kutuchongea njia.

Mathayo 3:15 · Kubali hivi sasa; kwa kuwa ndivyo itupasavyo kuitimiza haki yote.

39.3 Ubatizo wa Ndani Zaidi

Yesu alikiita kifo chake mwenyewe kuwa ni ubatizo. Nyuma ya maji hayo upo msalaba— naye anasema kuwa wafuasi wake wanashuka katika kifo hicho hicho, ili wafufuke katika uzima wake.

Luke 12:50 · Lakini nina ubatizo unanipasa nibatizwe; nami nina dhiki kiasi gani hata utimizwe!

Mark 10:38-39 · Je! Mwaweza kunywea kikombe ninyweacho mimi? Au kubatizwa ubatizo nibatizwao mimi? Kikombe ninyweacho mimi mtakinywea; na ubatizo nibatizwao mimi mtabatizwa.

Matendo 1:5 · Kwa maana Yohana alibatiza kwa maji, bali ninyi mtabatizwa katika Roho Mtakatifu baada ya siku chache hizi.

Alisema. Aliamuru, akaipita njia hiyo Yeye mwenyewe, na kuyafanya maji kuwa kaburi na tumbo la uzazi—taswira ya kifo chake na kufufuka kwake. Mabishano yamekwisha. Swali pekee lililosalia ni hili: je, utafanya lile alilosema?

Chapter 40

Ubatizo wa Watu Wazima

40.1 Ubatizo ni Harusi

Huoani na mgeni kwa siri. Unasimama mbele ya mashahidi, unatoa nadhiri yako, unavikwa na kutambulishwa. Maandiko yanatuambia kuwa hili ndilo fumbo la Kristo na Kanisa lake: tumeposwa kwa Mume mmoja (2 Wakorintho 11:2), naye ndiye Bwana Arusi — Yohana Mbatizaji alimwita hivyo (Yohana 3:29), na Yeye mwenyewe alijiita hivyo (Mathayo 9:15). Maji ya ubatizo ndiyo madhabahu ambapo mwamini anasema «Ninakubali.»

Imani ni ridhaa ya moyo; ubatizo ni nadhiri ya mwili. Yesu aliviunganisha kwa pumzi moja: «*Aminiye na kubatizwa ataokoka*» (Marko 16:16) — amini kwanza, kisha maji yanatia muhuri kile ambacho imani tayari inamiliki. Na msikie Paulo: «*wote mliobatizwa katika Kristo mmemvaa Kristo*» (Wagalatia 3:27). Ubatizo ni vazi la arusi. Kuruka maji si kurahisisha injili; ni kukataa sherehe — ni kumpenda Bwana Arusi na kutofika kamwe arusini.

Fahamuni angalizo hili: maji yenyewe hayamwoshi mtu yeyote — ni damu ya Mwana-Kondoo pekee ifanyayo hivyo. Ubatizo ni «*jibu la dhamiri njema mbele za Mungu*» (1 Petro 3:21), ni ahadi, wala si bei. Yule mwizi msalabani alipokelewa bila huo, kwa kuwa Bwana Arusi alikuwa kando yake uso kwa uso — lakini hiyo ni hali ya pekee inayothibitisha kanuni. Kwa kila mtu mwingine utaratibu unabaki uleule: amini, kisha uzikwe na kufufuliwa pamoja Naye (Warumi 6:4), na kuinuka kwa ajili ya arusi ya Mwana-Kondoo (Ufunuo 19:7). Kabla hatujapima mapokeo ya wanadamu, ni lazima tuweke sawa kiwango cha Bwana Arusi.

Yafuatayo si maoni. Ni ushahidi — kutokana na sarufi ya Kigiriki ya Agano Jipya, kutokana na aina za Kiebrania za Agano la Kale, na kutokana na mfuatano wa herufi zilizofichwa katika Torati kwa miaka 3,400 ambazo jicho la mwanadamu lisingeweza kuzisoma hadi kompyuta zilipojengwa ili kuzitafuta. Mashahidi watatu huru, katika milenia tatu, wote wakisema kitu kimoja: ubatizo ni kwa ajili ya wenye fahamu. Ni hitaji. Na ni kwa ajili ya mtu mzima. Ikiwa unajaribiwa kupuuza hili — soma uendele. Ushahidi unaweza kuthibitishwa. Marejeo ya maandiko yametolewa. Na maneno yaliyofichwa katika herufi za Torati yamekuwa yakisubiri kizazi hiki hasa.

Ubatizo wa watoto wachanga umekuwa utamaduni maarufu nchini Norwe kwa mamia ya miaka. Kwa familia nyingi, ni jambo la kawaida kuwabatiza watoto wao kanisani muda mfupi baada ya kuzaliwa. Kanisa la Norwe, ambalo zamani lilikuwa kanisa la

serikali, limekuwa mtendaji mkuu wa desturi hii, ingawa Makanisa ya Kikatoliki na Kimethodisti pia hufanya ubatizo wa watoto wachanga. Wakati wa sherehe hiyo, mtoto hupelekwa mbele kwenye ubatizo, mara nyingi akiwa amevaa kanzu nyeupe ya ubatizo ambayo inaweza kuwa imepitishwa kupitia vizazi. Kasisi humwagia maji juu ya kichwa cha mtoto mara tatu huku akisema: "Nawabatiza kwa jina la Baba na la Mwana na la Roho Mtakatifu" (Mathayo 28:19). Familia pia huchagua wazazi wa ubatizo ili kumsaidia mtoto katika malezi yake ya Kikristo. Ingawa ubatizo wa watoto wachanga bado umeenea, idadi ya ubatizo imepungua katika miaka ya hivi karibuni. Kwa Wanorwe wengi, ubatizo wa watoto wachanga si tendo la kidini tu bali pia ni utamaduni wa familia na tukio la kuku-sanya jamaa na marafiki ili kusherehekea mwanafamilia mpya. Hata hivyo, utamaduni si hakikisho hata kidogo kwamba desturi inapatana na yale ambayo Mungu ametuamuru tufanye. Kwa hiyo, kuna madhehebu ya Kikristo, kama vile makanisa ya Kibaptisti na Kipentekoste, ambapo ubatizo wa watu wazima hufanywa badala yake.

Jambo la kushangaza ni la kusisimua, kwa maana katika mstari uleule ambao kasisi ananukuu, amri pekee ni *mathēteusate* (G3100) — "fanyeni mataifa kuwa wanafunzi" (KJV inatafsiri "fundisheni"). Ubatizo, *baptizontes* (G907), ni kishirikishi cha wakati uliopo tu kinachoeleza *jinsi* kufanya wanafunzi huko kunavyofanywa. Kwa hiyo, Maandiko yanadhani kwamba yule anayebatizwa tayari ni mwanafunzi.

Tunakumbuka jinsi Wayahudi walivyojiruhusu kwa hiari kubatizwa na Yohana Mbatizaji (Mathayo 3:5-6). Sababu ya hili inaelekea ni kwamba walikuwa wamezoea kwa muda mrefu «mikvah מִקְוֶה^{H4723}», ibada ya utakaso wa kiroho kupitia kuzamishwa kikamilifu ndani ya maji. Na neno la Kiebrania *mikveh* lenyewe lina maana mbili ambayo kamusi ya Brown-Driver-Briggs inafunua: inamaanisha "mkusanyiko wa maji" na "tumaini." Katika Yeremia 17:13, nabii anaandika: «Ee BWANA, Tumaini (*mikveh*) la Israeli.» Neno lililotafsiriwa "tumaini" ni neno lilelile kama lile la bafu ya ibada. Maji ya utakaso na tumaini la Israeli ni neno moja la Kiebrania. Kwa mikvah sahihi, baadhi ya maji ilibidi yatoke "mbinguni," ikimaanisha yalipitishwa moja kwa moja kwenye bwawa kutoka kwa mvua. Hii ilikuwa picha ya kinabii ya Yesu Mwenyewe—Yeye aliyekuja kutoka mbinguni, aliyetumwa na Mungu. Yesu pia alisema, «Mimi ndimi maji yaliyo hai» (Yohana 4:14). Kwa Wayahudi, «mikvah» inawakilisha utakaso wa kiroho kuliko kitu kingine chochote (Tito 3:5; Matendo 22:16). Israeli imefanya mikvah kwa maelfu ya miaka kama njia ya utakaso. Hii ilitokea baada ya hedhi, baada ya kugusa maiti, au kabla ya matukio makuu ya maisha kama vile ndoa.

Tendo lenyewe linakanusha njia hiyo. Wagiriki walikuwa na vitenzi vitatu vya kuchagua: rhantizō ῥαντίζω^{G4472} kunyunyiza, *cheō* kumwaga, na baptizō βαπτίζω^{G907} kuzamisha au kufunika kabisa. Roho alichagua kuzamisha mfululizo — na tofauti na *baptō*, kuzamisha kwa muda mfupi, *baptizō* inaashiria mabadiliko ya kudumu.

Wayahudi wa Kimasihi wanajua kwamba mikvah ilikuwa picha ya kinabii ya utakaso ambao kila mtu lazima apitie ili kupita kutoka mauti kwenda uzima katika Yesu Kristo. Tunaona hili pia katika kuvuka kwa Israeli *Bahari ya Shamu* au wakati Nuhu alipoitwa *kusafiri baharini* ndani ya safina. Zote zilikuwa picha za *ubatizo wa wokovu* uliokuwa unakuja (1 Petro 3:21). Ubatizo ni kufa kwa *utu wa kale* na kufufuka kwa utu mpya (Wakolosa 2:12). Ikiwa Yesu ndiye njia, kweli, na uzima (Yohana 14:6) na Yeye Mwenyewe alibatizwa (Mathayo 3:13–17), kwa nini tusimfuate mfano Wake, hasa kwa kuwa Yeye alikuwa akibatiza pamoja na wanafunzi Wake (Yohana 3:22)?

Mfano wa Mwana mwenyewe unajieleza. Alipokea ishara za watoto wachanga za agano la kale — alitahiriwa siku ya nane (Luka 2:21) na kuwasilishwa hekaluni (Luka 2:22) — lakini hakuwahi kubatizwa kama mtoto mchanga. Badala yake alingoja miaka thelathini na akashuka hadi Yordani kwa hiari Yake (Mathayo 3:13–17), ili kutuonyesha kwamba ubatizo ni tendo la utii wa fahamu na hiari.

Yesu alipomwambia Nikodemo «*lazima uzaliwe mara ya pili*» (Yohana 3:7), hakuwa akibuni mafundisho mapya katika mazungumzo ya usiku wa manane — alikuwa akifupisha matarajio yote ya kinabii na ya agano katika sentensi moja, na kuielekeza kwa mtu aliyedhani yuko ndani tayari. Hakuna hata moja lililokuwa jipya kwa mwalimu wa Israeli. **Maandiko yalikuwa yameiahidi.** Ezekieli alimsikia Mungu akiapa «*kunyunyiza maji safi*» juu ya watu Wake, kuwapa «*moyo mpya*» na kutia «*roho yangu ndani yenu*» (Ezekieli 36:25-27); sura inayofuata, mifupa mikavu inapumua na kusimama hai (Ezekieli 37). Musa aliweka tumaini lilelile kama moyo ambao Mungu Mwenyewe angeutahiri «*ili upate kuishi*» (Kumbukumbu la Torati 30:6); Yeremia kama Sheria iliyoandikwa ndani katika agano jipya (31:33); Daudi kama kilio «*uniumbie moyo safi... uifanye upya roho iliyotulia ndani yangu*» (Zaburi 51:10). Maji, Roho, moyo mpya, uzima — samani kamili za Yohana 3:5 — zilikuwa zimesimama katika Maandiko ya Kiebrania kwa karne nyingi.

Na haikuwa kwenye ukurasa tu. **Watu wa wakati Wake waliomba kwa ajili yake:** mwendo wa siku moja kutoka Yerusalemu watu wa Qumran walimwomba Mungu awatakase kwa roho Wake mtakatifu *kama maji ya utakaso* na kuwainua *kutoka Sheoli hadi kimo cha milele* (Kanuni ya Jumuiya na Nyimbo za Shukrani). **Sheria Yake yenyewe ilitekeleza nusu yake:** mtu wa mataifa aliyeingia katika agano alishikiliwa kuacha maisha yake ya zamani nyuma — ukoo wa zamani ubatilike, utambulisho mpya utolewe — na kuza-mishwa kwa mgeuzwa tayari kulikuwa kukibishaniwa na nyumba za Hillel na Shammai ndani au karibu na kizazi chake mwenyewe (Mishnah Pesachim 8:8). **Na Yohana Mbatizaji alikuwa ameilazimisha kuingia mchana kweupe,** akiwaita Waisraeli wenyewe kushuka ndani ya maji na kuonya, «*msiseme... Tuna Ibrahimu kuwa baba yetu*» — kwa maana Mungu angeweza kuwainulia Ibrahimu watoto kutoka kwenye mawe (Mathayo 3:9). Kuzaliwa kwa kwanza hakuhesabiki kwa lolote.

Kwa hiyo kuzaliwa upya hakuwahi kuwa kitu kilichofanywa *kwa* mwanadamu kutoka nje; ilikuwa kizingiti alichovuka yeye mwenyewe. «*Ni lazima,*» Yesu alisema — na *ninyi* ni wingi, ikifikia zaidi ya mtu mmoja aliyekuwemo chumbani — «*mzaliwe mara ya pili*»; na kwa pumzi ileile alitaja jinsi: kama Musa alivyomwinua nyoka, vivyo hivyo Mwana wa Adamu lazima ainuliwe, ili kila amwaminiye apate uzima (Yohana 3:14-15). Si mtu wa mataifa tu, si Israeli tu mwishoni mwa siku, bali *wewe* — sasa, kwa Roho, kupitia Mwana, na ndani ya maji kwa macho wazi. Hii ndiyo sababu ishara haikuwa ya mtoto mchanga kamwe kwa uwakilishi: mgeuzwa alichagua mikvah, wasikilizaji wa Yohana walitembea wenyewe kuteremka ukingoni, na Nikodemo — ambaye hakukosa habari, bali utayari tu — mwishowe alipita mlangoni pake mwenyewe (Yohana 7:50; 19:39). Ubatizo ni kuvuka kwa fahamu kwa mtu ambaye tayari amezaliwa mara ya pili.

Mtu pia anakumbuka Wamisri, wanaowakilisha ulimwengu kama watu walivyofanya wakati wa Nuhu. Kwa ishara, hawakupita mti hani wa utakaso wa Bahari ya Shamu, ingawa waliamini wangepanya hivyo. Hii pia inaakisi gharika ya Nuhu, ambapo uovu haukuruhusiwa tena kuendelea. Kwa hiyo mikvah ni ishara ya uzima mpya na, wakati huo huo, hukumu juu ya ule wa kale. Ni kama ushirika, ambapo mtu anashiriki damu na mwili wa Yesu ama kwa wokovu au kwa hukumu (1 Wakorintho 11:27–29). Ubatizo huu—utakaso huu—si wa hiari kwa wale wanaotaka kuingia katika Nchi ya Ahadi; ni hitaji la lazima (Yohana 3:5). Hata hivyo maji hayachukui nafasi ya imani; yanaielezea. Ubatizo ni jibu lililoteuliwa la moyo ambao tayari unaamini na umetubu (1 Petro 3:21) — si kazi inayochuma kile ambacho damu ya Kristo pekee inaweza kutoa (Waefeso 2:8-9). Ukweli kwamba hili limepuuzwa katika makanisa mengi leo haubatilii ukweli; historia inajirudia hata sasa. Wengi wanasimama mbele za Mungu, wakijiamini na wenye kiburi, bila kuelewa njia hii inaelekea wapi.

Warumi 6:1-11 · Tuseme nini basi? Tudumu katika dhambi ili neema izidi kuwa nyingi? Hasha! Sisi tulioifia dhambi tutaishije tena katika hiyo? Hamjui ya kuwa sisi sote tuliobatizwa katika Kristo Yesu tulibatizwa katika mauti yake? Tulizikwa pamoja naye kwa njia ya ubatizo katika mauti. Na kama Kristo alivyofufuka katika wafu kwa utukufu wa Baba, vivyo hivyo na sisi tuenende katika upya wa uzima. Kwa maana kama tumekuwa wamoja naye katika mfano wa mauti yake, tutakuwa wamoja naye katika mfano wa ufu-fuo wake. Tunajua ya kuwa utu wetu wa kale ulisulubiwa pamoja naye, ili mwili wa dhambi ubatilike, tusiwe tena watumwa wa dhambi. Kwa maana yeye aliyekufa ameachwa huru na dhambi. Ikiwa tumekufa pamoja na Kristo, tunaamini ya kuwa tutaishi pamoja naye pia. Tunajua ya kuwa Kristo aki-isha kufufuka katika wafu, hafi tena; mauti haina mamlaka juu yake. Kwa maana mauti aliyokufa, alikufa katika dhambi mara moja tu, bali uzima aishio, anaishi katika Mungu. Vivyo hivyo ninyi nanyi jiamuni kuwa wafu katika dhambi, bali hai katika Mungu katika Kristo Yesu.

Wale ambao hawakuwa tayari kuvuka bahari wangekufa katika *ulimwengu wa kale*, na Yohana alijua hili alipozungumza juu ya Yesu:

Mathayo 3:11-12 · Mimi nawabatiza kwa «*maji kwa ajili ya toba*». Lakini yeye ajaye nyuma yangu ana nguvu kuliko mimi, wala sistahili kuchukua viatu vyake. **Yeye (Yesu Kristo) atawabatiza kwa Roho Mtakatifu na kwa moto.** Upepeo wake mkononi mwake, naye atausafisha uwanja wake wa kupuria. Ngano yake ataikusanya ghalani, bali makapi atayateketeza kwa moto usiozimika.

Nimepokea upinzani kwa kushiriki maneno kutoka katika Neno la Mungu, Biblia. Uzoefu wangu na Mungu unathibitisha, hata hivyo, kwamba Neno Lake ni kweli; ikiwa tunataka matunda mema, lazima tushike Neno la Mungu na kutenda ipasavyo. Wau-mini wengi hufikiri kwamba mtu anaingizwa katika Ufalme wa Mungu kupitia ubatizo wa watoto wachanga, lakini hakuna kitu katika Biblia kinachopendekeza hili. Mimi mwenyewe nimesikia kutoka kwa Roho Mtakatifu kwamba hatupaswi kuwa na wasiwasi kuhusu watoto, kwani wao hutakaswa na Mungu iwapo watakufa kabla ya wokovu. Hii ilitokea karibu na mwaka 2016, na Roho Mtakatifu alinipa neno *ablution* (utakaso), neno ambalo sikujua maana yake. Wakati huo, nilikuwa nikitafakari nini kitatokea kwa watoto ambao hawajazaliwa mara ya pili wakati Yesu Kristo atakaporudi. Kisha Roho Mtakatifu alinipa neno hili moja:

Hii ilitokea wakati Haruni, ndugu yake Musa, alipowekwa kuwa kuhani mkuu, jambo lililohusisha ibada nyingi za utakaso. Kulingana na Mambo ya Walawi 8, Haruni na wanawe walioshwa kwa maji, wakavishwa mavazi maalum ya kikuhani, wakapakwa mafuta matakatifu, na kutoa dhabihu maalum ili kutakaswa na kutayarishwa kufanya huduma takatifu. Haruni alipotakaswa na kutayarishwa, aliweza kuingia Patakatifu pa Patakatifu (Kodesh HaKodashim) mara moja kwa mwaka katika Siku ya Upatanisho, Yom Kippur, ili kufanya matendo ya ibada mbele ya Sanduku la Agano. Hii ilikuwa sehemu takatifu zaidi ya Hema, ambapo uwepo wa Mungu ulikuwa wazi kwa namna ya kipekee. Ni wazi kwamba Roho Mtakatifu alitaka kunionyesha kwamba watoto wako mikononi mwa Mungu na kwamba hatupaswi kuwa na wasiwasi kuhusu wao. Hii inasimama kinyume na wakati mtoto anapokuwa mtu mzima na kuwajibishwa kwa uhusiano wake mwenyewe na Mungu na kwa kumpokea Yesu.

— *Ablution inamaanisha utakaso*

Pia tunaona katika Biblia kwamba Yesu hakuwahi kubatiza watoto bali aliwabariki (Marko 10:14). Na Kigiriki kinafanya tofauti ambayo Kiingereza inaficha: neno Math-

ayo analotumia kwa "watoto" katika Mathayo 19:13–14 ni paidion παιδίον^{G3813} — watoto walio na umri wa kutosha kutembea na kuja. Luka 18:15 anatumia neno tofauti — brephos βρέφος^{G1025}, likimaanisha mtoto ambaye hajazaliwa au mchanga. Yesu aliwabariki watoto wachanga. Hakuwabatiza. Na tunapochunguza kila mstari katika Agano Jipya kwa kutumia zana za konkodansi, baptizō βαπτίζω^{G907} inaonekana pamoja na maneno ya kuamini, kutubu, na kukiri — mara tisa. Inaonekana pamoja na neno lolote la mtoto mchanga au mtoto — mara sifuri. Hata mara moja. Utafiti kamili wa ushahidi huu, ikijumuisha mizizi ya Kiebrania, uhusiano wa Pasaka, na mofolojia ya Kigiriki, unapatikana katika kitabu chetu cha mwongozo *Through the Waters* (junifye.publifye.pro/through-the-waters). Katika Maandiko, watu wazima walibatizwa, badala ya watoto wachanga (Matendo 2:38; 8:36–38; 16:33). Mke wangu wa baadaye ni baraka kwangu, kwani yeye pia anasikia kutoka kwa Mungu na anabeba moto Wake katika kushiriki injili na wale wanaomzunguka. Nilikuwa na hakika kwamba ubatizo wa watu wazima umeamriwa na Mungu, lakini nilijua kwamba alihitaji kusikia hili kutoka kwa Baba Mwenyewe. Najua kwamba Yesu hazungumzii ubatizo wa watoto wachanga katika Yohana sura ya 3, kama Marko anavyohibitisha pia:

Mark 16:16 · Aaminiye na kubatizwa ataokoka; asiyeamini atahukumiwa.

Yesu mara nyingi alizungumza kuhusu jehanamu na kutuonya kwa maneno makali. Alisema ni afadhali kupoteza kiungo cha mwili kuliko kutupwa katika jehanamu, ambapo funza hafi na moto hauzimiki (Marko 9:43–48). Alisimulia kuhusu tajiri aliyekuwa katika mateso ndani ya moto na kulilia rehema (Luka 16:23–24). Hizi si sitiari, bali ni ukweli.

Zilizofichwa katika Herufi

Lakini ushahidi hauishii kwa yale ambayo Biblia inasema juu ya uso. Torati — vitabu vitano vya kwanza vya Musa — vina herufi 304,805 za Kiebrania, zilizokopiwa bila makosa kwa miaka 3,400. Kompyuta za kisasa zilipozitaifuta herufi hizi kwa ajili ya maneno yaliyosimbwa katika vipindi sawa (Mfuatano wa Herufi Sawa, au ELS), zilipata kitu ambacho jicho la mwanadamu lisingeweza kukiona kamwe.

Katika kuruka 49 — hesabu kuelekea Pentekoste, siku ya hamsini — maneno kumi na moja ya Kiebrania yanayohusiana na teolojia ya ubatizo kila moja yanaonekana mara moja au mara chache sana katika Torati nzima. Na kila moja yao inatua kwenye kifungu chake cha ufafanuzi. **Tevilah** (טבילה, *kuzamishwa*) inatua kwenye mstari unaoamuru «*ajioshe kwa maji*» (Mambo ya Walawi 15:7). **Teshuvah** (תשובה, *toba*) inatua kwenye sheria ya mtumishi anayechagua kubaki na bwana wake (Kutoka 21:5–6). **Mashiach** (משיח, *Masihi*) inatua kwenye «*jina langu limo ndani yake*» (Kutoka 23:21). **Yeshuah** (ישועה, *wokovu*) inatua kwenye wakfu wa madhabahu kwa damu (Mambo ya Walawi 8:15). Jikoni katika kuruka 49 haitui kwenye mstari kuhusu kupika. Ngamia hawatui

kwenye ngamia. Vidhibiti hivi vinatua kwenye maandishi ya nasibu, yasiyohusiana. Lakini kila neno la ubatizo linatua kwenye kifungu chake.

Wakati maandishi ya Torati yanapofungwa kwenye silinda — gombo la asili — maneno kumi na moja yanajikusanya katika jozi zinazohubiri: toba kando ya wokovu kando ya Mwana-Kondoo wa Pasaka; imani kando ya kuzamishwa; na Masihi, ambaye safu yake inazunguka gombo, ikigusa kuzamishwa. Gematria ya *Mashiach* (358) pamoja na *Tevilah* (56) ni sawa na 414 — gematria kamili ya **Nachshoni** (נחשון), mtu ambaye, kulingana na mapokeo ya Kiyahudi, alitembea kwanza ndani ya Bahari ya Shamu kwa imani kabla haijagawanyika.

Pia tulitafuta katika Torati jina **Nikodemo** — mtu ambaye Yesu alimwambia azaliwe «*kwa maji na kwa Roho*» (Yohana 3:5). Jina lake linaonekana mara moja katika Torati nzima, katika kuruka 1,092. Linaanza katika Hesabu 7:17 — toleo la **Nachshoni mwana wa Aminadabu**. Mtu aliyeambiwa aingie majini amesimbwa akipita kupitia jina la mtu aliyeingia majini kwanza. Na maneno ya juu ambayo Nikodemo anayavuka yanasomeka kama injili: Nachshoni (imani), bakuli la kunyunyizia (damu iliyopakwa), Musa (sheria), upatanisho, na kufunika — «*wote mliobatizwa katika Kristo mmemvaa Kristo*» (Wagalatia 3:27).

La kushangaza zaidi kuliko yote: tulipopima umbali kati ya **Emunah** (אמונה, *imani*) na **Tevilah** (טבילה, *kuzamishwa*) katika herufi zilizofichwa za Torati, jozi iliyo karibu zaidi inakaa **herufi mbili mbali** katika **Kumbukumbu la Torati 21:23** — «*alaaniwe yeye aliyetundikwa juu ya mti.*» Mstari ambao Paulo ananukuu katika Wagalatia 3:13 kuhusu msalaba. Imani na kuzamishwa, zikigusa kwenye mstari wa kusulubiwa. Torati ilisimbua mahitaji mawili ya wokovu kando kando mahali palepale ambapo wokovu ulinunuliwa — miaka 1,400 kabla ya msalaba kusimamishwa.

Na tulipotafuta neno lolote la Kiebrania linalomaanisha mtoto mchanga katika kuruka kwa ubatizo, matokeo yalikuwa ya kuharibu: **Tinok** (mtoto mchanga) katika kuruka 49 inatua kwenye *hukumu ya kifo* (Kutoka 21:15). **Tinok** katika kuruka 34 **haipo kabisa**. Torati inasimbua imani, toba, kuzamishwa, Masihi, na wokovu katika kuruka kwa ubatizo. Mtoto mchanga haonekani popote. Hata mara moja. Sio katika kuruka yoyote inayojali.

Musa asingeweza kupanga herufi 304,805 ili maneno haya yatue kwenye vifungu hivi. Vikwazo ni maalum sana. Mpangilio ni sahihi sana. Lakini Mtu fulani angeweza. Na uchambuzi kamili — pamoja na majaribio ya kitakwimu, maneno ya udhibiti, na kila ugunduzi uliothibitishwa — unapatikana katika kitabu cha mwongozo *Through the Waters* (junifye.publifye.pro/through-the-waters).

Nilimpa changamoto mke wangu wa baadaye kuhusu ubatizo na nikasema, «Mwombe Mungu kama anaweza kuthibitisha kwamba ubatizo ni kwa ajili ya watu wazima.»

Mungu alipomwamsha muda mfupi baadaye, alimwonyesha Biblia ya zamani— pengine Biblia ya Kiebrania, ingawa hakuwa na uhakika. Mungu alithibitisha ujumbe huu kuhusu ubatizo kwake. Alisema: «**Natumai watu wananisikiliza! Ubatizo wa watoto wachanga ni baraka, lakini ubatizo wa watu wazima ni hitaji!**»

— *Mungu anamwamsha mke wangu wa baadaye katikati ya usiku*

Nani anaweza kuwalazimisha watoto kumfuata Yesu? Hakuna. Lakini utamaduni wa ubatizo wa watoto wachanga unabatilisha Neno la Mungu. Hili linaweza kuwa gumu kukubalika, lakini Biblia inaonyesha hili, na Roho Mtakatifu Mwenyewe amelithibitisha. Uzoefu wangu mwenyewe umeonyesha hili—si kwangu mimi binafsi tu, bali pia kwa wale waliokuwepo wakati mmoja wa watakatifu alipobatizwa na muda mfupi baadaye akaanza kunena kwa lugha, bila hata kuelewa kile kilichokuwa kinaendelea (Matendo 2:4; 10:44-46). Nimezungumza na waumini ambao hawalikubali, lakini nilipompa changamoto mke wangu wa baadaye kumwomba Mungu jibu, Mungu alizungumza naye katikati ya usiku na kuthibitisha Neno Lake Mwenyewe. Ubatizo wa watoto wachanga si utamaduni kutoka kwa Mungu, bali kutoka kwa wanadamu (Marko 7:8). Lazima tuchague njia yetu: wanadamu au Mungu. Ishara na maajabu yatawafuata wale wanaoamini (Marko 16:17); wengine huzungumza kwa maneno ya kibinadamu, na watajaribu ama kuelezea kutokuwepo kwa nguvu za Mungu au *kuepuka kuzungumzia* hilo.

Biblia inasema wazi kwamba watakatifu watafanya maajabu na miujiza kama vile *Yesu Kristo Mwokozi wetu* alivyofanya (Yohana 14:12). Hatusomi kwamba tunapaswa kuzungumza kwa maneno ya juu yasiyo na nguvu. Hili si lile ambalo Paulo anasema kuhusu huduma yake mwenyewe. Wala Petro—aliyeutoa uhai wake kwa Yesu Kristo—hakuwa mtu wa maneno matupu, bali wa nguvu za Mungu. Leo, wanafunzi wanaomtumikia Mungu kwa nafsi zao zote na kumtafuta Yeye kwanza wana karama zilezile za neema kama zile za wakati wa Yesu (Wagalatia 3:27; 1 Wakorintho 12:4-11). Hakuna nafasi kwetu kuwa vuguvugu kuelekea Neno la Mungu, sasa au wakati wowote.

Kipingamizi kimoja mahususi kinawaweka wenye uwezo wa mwili kwenye benchi. Acha nijibu kabla hatujasikia maneno ya Bwana kwa Laodikia.

Nyoka wa Shaba na Mwizi

Kipingamizi ni ngao inayotabirika: *mwizi msalabani aliokolewa bila ubatizo, kwa hiyo mimi nimesamehewa*. Hili ni kosa la kategoria linalojifanya kuwa teolojia. Mwizi alikuwa akifa msalabani; hakuwa na ufikiaji wa maji. Wokovu wake ulikuwa muujiza wa ubaguzi, si kanuni ya Ufalme. Alifanya tendo la msingi: alimtazama Mwokozi.

Yohana 3:14-15 · Na kama Musa alivyomwinua yule nyoka jangwani, vivyo hivyo Mwana wa Adamu hana budi kuinuliwa; ili kila amwaminiye awe na uzima wa milele katika yeye.

Mfano umewekwa: *ra'ah* (ראַח — tazama), *chai* (צַי — ishi). Katika Hesabu 21, *śārāp* שָׂרָפִי^{H8314} (nyoka wa moto) ilileta mauti, lakini *nēs* נֶסֶם^{H5251} (kiwango, bendera) ilileta uzima. Mwizi alimtazama Mwana wa Adamu aliyeinuliwa huku mwili wake ukiwa umepigiliwa kwenye mti wake mwenyewe. Hakuweza kushuka majini, lakini aligeuza moyo wake kwa Mfalme. Alifanya hasa kile ambacho Baba alihitaji chini ya hali alizopewa.

Wewe si mwizi. Hujapigiliwa msalabani. Umesimama ukingoni mwa mto, na maji yanapanda. Kudai ubaguzi wa mwizi huku ukikataa amri ya Bwana si imani; ni kiburi cha Naamani kabla hajajizamisha katika Yordani (2 Wafalme 5). Naamani alitaka ishara kuu zaidi, njia ya heshima zaidi, lakini alipata uponyaji tu katika utii wa matope alioupuza hapo awali.

Kukiri mbele ya wanadamu si kwa hiari. Kristo yuko wazi: «*Kila atakayenikiri mbele ya watu, nami nitamkiri mbele ya Baba yangu aliye mbinguni*» (Mathayo 10:32). Ubatizo ni kukiri hadharani, kwa mwili kwamba utu wa kale umekufa na utu mpya umefufuka. Kuzuia hili ni kuzuia ushuhuda wa hadharani ambao Kristo anadai kutoka kwa watu Wake.

Kila mwamini lazima angalau ageuke. Lakini kwa wenye uwezo wa mwili, kugeuka kunakoishia kabla ya maji ni kugeuka kulikoficha kichwa chake kutoka kambini. Usijifiche nyuma ya mwizi ili kuhalalisha ukavu wako mwenyewe. Huwezi kudai uzima wa nguzo ya nyoka huku ukikataa maji ya agano jipya. Maji yanasubiri, na amri iko wazi.

Ubatizo wa mtoto na Roho

Lakini basi, vipi kuhusu mtoto anayepolekwa kwenye ubatizo kabla hawezi kuzungumza? Hapa desturi ya upole, iliyokusudiwa mema imewachukua wengi kimya kimya kutoka kwenye sakafu moja inayoshikilia. Kwa maana Roho hapewi kwa ibada inayofanywa juu ya asiyejua; Yeye hupewa kwa imani: «*Je, mlipokea Roho kwa matendo ya sheria, au kwa kusikia kwa imani?*» (Wagalatia 3:2). Na kila ubatizo wanafunzi wanaorekodi unafuata moyo unaoamini: «*Tubuni, mkabatizwe kila mmoja wenu... nanyi mtapokea kipawa cha Roho Mtakatifu*» (Matendo 2:38) — tubu kwanza, kisha maji, kisha kipawa. Maandiko hata yanaonyesha mpangilio uliowekwa sawa kwa kubatizwa upya: watu waliokuwa na ubatizo wa Yohana tu, ambao «*hawajapata kusikia kama Roho Mtakatifu yupo*», waliulizwa «*Mlibatizwa kwa ubatizo upi?*» na kisha «*kubatizwa kwa jina la Bwana Yesu*» (Matendo 19:2-5). Kuoshwa kulikopokelewa kabla ya imani hakuwa kizuizi; kulihitaji ubatizo wa mwamini.

Sauti ya kati — sarufi ya hiari — inaonyesha mhusika akijitendea mwenyewe. «*Wote walibatizwa kwa Musa*» (1 Wakorintho 10:2), lakini Kigiriki *ebaptisanto* (G907) ni kati:

walijibatiza wenyewe. Paulo aliambiwa «*Ondoka, ubatizwe, ukaoshe dhambi zako*» (Matendo 22:16 — *baptisai*, G907, na *apolousai*, G628, zote zikiwa amri za kati); na ingawa ”kubatizwa” katika Wagalatia 3:27 ni tulivu, «*mmemvaa Kristo*» ni kati — *enedusasthe* (G1746), tendo unalolifanya wewe mwenyewe. Mtoto mchanga hawezi kufanya tendo lolote katika sauti ya kati.

Hata Petro anaashiria hili katika Matendo 2:38–39: wito kwa umati — «*Tubuni*» (*metanoēsate*, G3340) — unasimama katika wingi, wakati ubatizo unamtenga mmoja mmoja katika umoja: «*kila mmoja wenu abatizwe*» (*baptisthētō*, G907). Na ahadi kwa «*watoto*» wao inatumia teknon τέκνον^{G5043} (uzao), si *brephos* (mtoto mchanga); inafikia «*wote watakaoitwa na Bwana Mungu wetu*» — *proskaleō* (G4341) — na kuitwa kunadhani uwezo wa kusikia.

Maandiko matatu yanasukumwa katika huduma ya ubatizo wa watoto wachanga, na kila moja, likisomwa zima, linageuka upande mwingine. **Nyumba** — «*yeye... na nyumba yake*» (Matendo 16:15), «*yeye na watu wake wote*» (Matendo 16:33), «*nyumba ya Stefana*» (1 Wakorintho 1:16) — zinahimizwa kama uthibitisho kwamba watoto wachanga walibatizwa pamoja na nyumba. Lakini sikia nyumba ya mlinzi wa jela hadi mwisho: neno lilisemwa «*kwa wote waliokuwa ndani ya nyumba yake*», naye «*alishangilia, akimwamini Mungu pamoja na nyumba yake yote*» (Matendo 16:32–34). Nyumba ilisikia na kuamini, na kisha ikabatizwa. Ulinganifu wa **kutahiriwa** unatolewa baadaye — lakini Paulo hauunganishi na utoto bali na imani: kuzikwa pamoja naye katika ubatizo, «*ambamo ndani yake mliinuliwa pamoja naye kwa njia ya imani katika kutenda kazi kwa Mungu*» (Wakolosai 2:12). Na «*Waacheni watoto wadogo... waje kwangu*» (Mathayo 19:14) ni Bwana akiwachukua ili kubariki — si kubatiza; Aliweka mikono na kuomba, Hakumwaga maji.

Wakati, basi, sherehe inayofanywa kwa mtoto mchanga asiye na fahamu inafundishwa kuleta Roho na kupokelewa mahali pa ubatizo ambao Bwana aliamuru, inafanya jambo lilelile Alilokemea: «*Mkilibatilisha neno la Mungu kwa mapokeo yenu*» (Marko 7:13). Historia inasimulia hadithi ileile ambayo maandishi yanasimulia: kutajwa waziwazi kwa kwanza kwa ubatizo wa watoto wachanga popote — katika Tertullian, karibu mwaka 200, katika mkataba wake *De Baptismo* — ni hoja kwamba ucheleweshwe. Origen alipolinda desturi hiyo katikati ya miaka ya 200, aliweza kufanya hivyo tu kama ”mapokeo ya mitume” bila Maandiko ya kuonyesha; na Baraza la Kartago (256) lilijadili tu wakati — kama kusubiri siku ya nane — kamwe si ruhusa. Hata desturi ilipoota mizizi, hakuna aliyeweza kuonyesha kutoka katika Maandiko kwamba ilikuwa ya kitume. Ni, kimsingi, mapokeo ya wanadamu yaliyowekwa juu ya amri ya Mungu.

Hata hivyo sikia kizuizi, ili hili lisijeruhi dhamiri laini: maji si uchawi. Yanaokoa «*si kuondoa uchafu wa mwili, bali jibu la dhamiri njema mbele za Mungu*» (1 Petro 3:21) — na mwizi asiye na ubatizo hata kidogo aliambiwa, «*Leo utakuwa pamoja nami peponi*» (Luka 23:43). Kwa hiyo mwamini wa kweli ambaye bado hajafukiwa ndani ya maji hayatengwa;

imani inaokoa. Lakini mambo mawili yanafuata. Usiweke uhakika wako kwenye ibada iliyofanywa kabla hujaweza kuamini — iweke kwenye ushuhuda wa Roho Mwenyewe ndani. Na ikiwa unaamini, tii: shuka ndani ya maji wewe mwenyewe, na utoe, kwa dhamiri yako mwenyewe, jibu ambalo mtoto mchanga hangeweza kutoa.

Bwana Arusi wa Damu

Ushahidi mkali zaidi katika Torati yote kwamba ishara ya agano haikuwa ya hiari kamwe upo mahali pa kulala usiku, katika Kutoka 4:24–26. Njiani kuelekea Misri BWANA anakutana na Musa na *anatafuta kumwua* — si mtoto, bali mtu mzima, mkombozi mteule wa Israeli. Sababu ni kwamba ishara ya agano ilikuwa imepuuzwa. Kisha Sipora anachukua kisu cha jiwe gumu na kukata govi la *mwanawe* — kitenzi ni וַתִּכְרֹת *vatikrot*, kutoka karat כָּרַת^{H3772}, neno lililelile linalotumiwa katika "kufanya agano" (Mwanzo 15:18) — anagusa damu kwenye miguu yake, na kusema: "*Hakika wewe ni bwana arusi wa damu kwangu*" (חַתָּן דָּמַיִם *chatan damim*). Mauti yanarudi nyuma. Damu ya agano iliondoa hukumu.

Hata maneno yanabeba agano. Kitenzi ambacho Sipora anakifikia — וַתִּכְרֹת *vatikrot*, kutoka mzizi kārāt כָּרַת^{H3772} — kinashikilia pande zote mbili za agano katika neno moja: inamaanisha "*kufanya agano*" (Mwanzo 15:18) na "*kukatiliwa mbali*." Kuingia ni kukatwa *ndani*; kugeuka ni kukatwa *nje* — neno moja na lililelile. Na jina analolia — חַתָּן^{H2860}, "*bwana arusi*" — ni neno la agano lenyewe: kamusi inatoa kama maana tofauti "*mtoto aliyetahiriwa, aina ya uchumba wa kidini*," kutoka mzizi "*kufanya mkataba kwa ndoa*" (H2859). Kutahiriwa kulikuwa ishara ya ndoa katika damu. Hii ndiyo sababu Maandiko yanaita Kristo Bwana Arusi (Yohana 3:29; Waefeso 5:25–32; Ufunuo 19:7), na tunaingia katika uchumba na Yeye kupitia maji.

Angalia nani aliyesimama katika hatari ya mauti, na nani aliyepokea kisu. Hukumu iliangukia *mtu mzima* — juu ya Musa, yule aliyeweza kujibu kwa ajili ya agano. Ishara iliwekwa juu ya *mtoto*, kwa mkono wa mwingine. Hiyo ilikuwa njia ya agano la kale: ishara katika mwili, iliyowekwa juu ya yule ambaye hakuweza bado kujibu. Lakini hii ndiyo sababu hasa ishara mpya ilibidi ije. Agano jipya haliwezi kuwekwa juu ya mtoto mchanga aliyelala kwa mkono wa mzazi. Upande wake wa ndani ni kutahiriwa kwa moyo "*kufanywa bila mikono*" (Wakolosai 2:11; Warumi 2:29), kazi ya Mungu Mwenyewe ndani ya mtu binafsi; upande wake wa nje ni ubatizo, *ahadi ya dhamiri njema mbele za Mungu* (1 Petro 3:21), katika Kigiriki *eperōtēma* — ndiyo yako uliyoiapa. Zote ni za kibi-nafsi: hakuna mzazi, hakuna kasisi, na hakuna serikali inayoweza kuzitoa kwa ajili yako. Ni agano lililelile — *diathēkē* katika Kigiriki — ambalo kutahiriwa kulikuwa *ishara yake* (Mwanzo 17:11) na ambalo ubatizo ni *ahadi* ndani yake: muhuri mmoja, katika damu ileile, kama Paulo anavyosema ishara hizo mbili ni moja katika Kristo (Wakolosai 2:11–12) — lakini moja katika Kristo, si katika ukoo wa mwili, kwa hiyo muhuri unafuata imani na si kuzaliwa. Kutoka 4 ni mwenge wa mwisho wa agano la kale uliobebwa kwa uwak-

ilishi, na bwana arusi wa damu linaolitaja linaelekeza zaidi ya lenyewe kwa Bwana Arusi wa kweli, ambaye damu Yake Mwenyewe inatia muhuri agano: *"hii ndiyo damu yangu ya agano"* (Mathayo 26:28). Kwa maana *diathēkē* katika Kigiriki pia inamaanisha *"agano"* — agano linalopata nguvu tu kwa kifo (Waebrania 9:16–18). Agano linaishi kwa damu, na katika ubatizo tunashuka ndani ya mauti hiyo (Warumi 6:3–4).

Mtu yeyote asikosee. Hili halihalalishi ubatizo wa watoto wachanga — linaufuta, na halisemi kwa muda wowote kwamba moyo unaweza kutahiriwa kwa chaguo la mzazi. Kutahiriwa kwa moyo ni hasa *"kufanywa bila mikono"* (Wakolosai 2:11; Warumi 2:29) — ni kazi ya Mungu Mwenyewe ndani ya mtu binafsi wakati wa kuzaliwa mara ya pili, na hakuna mkono unaofanya hivyo kwa niaba ya mwingine, hasa mzazi. Ulinganifu kati ya ishara hizo mbili ni agano na damu; tofauti ni mlango: agano la kale lilikimbia kupitia ukoo wa mwili, kwa hiyo ishara ya mwili ilifuata juu ya mtoto mchanga aliyekuwa amezaliwa ndani yake; jipya linakimbia kupitia kuzaliwa mara ya pili, si mwili — *"wote watanijua, tangu mdogo wao hata mkubwa wao"* (Yeremia 31:34) — na halina washiriki ambao hawamjui Yeye wenyewe. Moyo mpya Mungu anampa mtu binafsi, na ndiyo ya kibinafsi ambayo mtu binafsi anajibu; hakuna inayoweza kuwekwa juu ya mtu yeyote kutoka nje. Kubatiza mtoto mchanga ni kubeba mlango wa agano la kale ndani ya jipya.

Na kupuuza ishara si jambo dogo. Yule aliyeliacha bila kufanywa alipaswa *"kukatiliwa mbali ... amevunja agano langu"* (Mwanzo 17:14 — נִכְרְתָה *nikretah*, "kukatiliwa mbali," tena karat). Yesu anasema kitu kilekile juu ya maji, kwa Petro: *"Nikiwa nisikuoshe, huna shirika nami"* (Yohana 13:8). Na Petro — yuleyule anayeita ubatizo *eperōtēma*, ndiyo iliyoapwa (1 Petro 3:21) — anahubiri *karet* ya agano jipya kwa maneno wazi: *"kila nafsi isiyomsikiliza Nabii huyo itaangamizwa kabisa kutoka miongoni mwa watu"* (Matendo 3:23; Kigiriki *exolothreuō*). Kuingia ni uzima; kubaki nje ni kubaki chini ya hukumu ileile ambayo mtu angeweza kupita nje yake. Hili ndilo hitaji ambalo vuguvugu bado wanalisinyaa — wale wanaosimama ukingoni mwa maji na hawashuki.

Kuna aina nyingine ya mwanadamu ambayo Maandiko inaelezea — anayetembea **sambamba** na Mungu. Anasonga katika mwelekeo uleule — karibu kutosha kuandika kuhusu Kristo, yupo kutosha kuhudhuria mkutano — lakini hajawahi *kuunganishwa* na Yeye. Paulo anataja mbadala katika 1 Wakorintho 6:17: *«yeye aliyeunganishwa na Bwana ni roho moja na Yeye.»* Kitenzi ni kollaō *κολλάω*^{G2853} — *kugandisha au kuunganisha pamoja*; matokeo ni *hen pneuma* — *roho moja*. Mistari sambamba haigusi kamwe; wawili hawawezi kuwa mmoja bila kuunganishwa. Yesu aliomba kwa ajili ya watu Wake kuwa hasa hivi: *«ili wote wawe mmoja»* — *hina pantes hen ōsin* (Yohana 17:21). **Kinyume cha mmoja si adui; kinyume cha mmoja ni sambamba.** Mwanadamu anayetembea sambamba anaweza kunukuu mistari mingi lakini maneno yanahisi kutengwa; anaweza kutumikia nje kwa bidii lakini wale walio karibu naye wanahisi utupu ndani; anaweza kudai ubatizo wa watoto wachanga na cheti cha serikali kama ushahidi lakini hajawahi kutoa mwanafunzi mmoja mtu mzima aliyezaliwa kupitia mkono wake ndani ya maji. Mwombee;

usimhukumu. Muhuri unasimama: «*Bwana anawajua walio wake*» (2 Timotheo 2:19) — *egnō kurios tous ontas autou*, pamoja na kitenzi cha agano ginōskō *γινώσκω*^{G1097} tuli-chozingatia hapo awali.

Ufunuo 3:14-22 · Na kwa malaika wa kanisa lililoko Laodikia andika: Haya ndiyo anenayo yeye aliye Amina, shahidi mwaminifu na wa kweli, mwanzo wa kumba kwa Mungu: Nayajua matendo yako, ya kuwa hu baridi wala hu moto. Ingalikuwa heri kama ungekuwa baridi au moto! Basi, kwa sababu u vuguvugu, wala hu baridi wala hu moto, nitakutapika utoke katika kinywa changu. Kwa kuwa wasema, "Mimi ni tajiri, nimejitajirisha, wala sina haja ya kitu"; nawe hujui ya kuwa wewe u mnyonge, na mwenye mashaka, na maskini, na kipofu, na uchi. Nakushauri ununue kwangu dhahabu iliyosafishwa kwa moto, upate kuwa tajiri; na mavazi meupe, upate kuvaa, aibu ya utupu wako isionekane; na dawa ya macho ya kujipaka, upate kuona. Wote niwapendao mimi nawakemea, nawarudi; basi uwe na bidii, ukatubu. Tazama, nasimama mlangoni, nabisha; mtu akisikia sauti yangu, na kuufungua mlango, nitaingia kwake, nami nitakula pamoja naye, na yeye pamoja nami. Yeye ashindaye, nitampa kuketi pamoja nami katika kiti changu cha enzi, kama mimi nilivyoshinda nikaketi pamoja na Baba yangu katika kiti chake cha enzi. Yeye aliye na sikio, na asikie yale ambayo Roho ayaambia makanisa.

Ninapotazama ujumbe ambao Yesu alitoa kwa kanisa la Laodikia, nakumbushwa *Yohana 3:16*, ambapo Yesu anasema Alitoa uhai Wake kwa ajili yetu, lakini mara nyingi tunajibu kwa vuguvugu. Nafikiria jinsi Alivyokwenda hekaluni siku moja na kuchunguza, na siku iliyofuata akatamka mauti juu ya mtini (*Marko 11:12-14, 20-21*) na kusafisha hekalu (*Marko 11:15-17*). Tunakumbuka maneno Yake kwamba hakuna jiwe litakalobaki limesimama; mwaka 70 BK, patakatifu paliharibiwa kabisa na Warumi.

Nikitazama nyuma miaka yangu ya ujana, nilihitaji kujua watakatifu waliokuwa na moto kwa ajili ya Mungu—watu wa kukiri, kuwekewa mikono (*Matendo 8:17; Waebrania 6:2*), na shauku inayowaka kwa Mwokozi iliyokuwa dhahiri na ya kweli—lakini hawakuwepo. Ni kwa huzuni kwamba nasema hili kuhusu kanisa! Sababu maisha mengi yanapotea na hayapati wokovu ni *uvuguvugu* wetu kuelekea Kweli, Yesu Kristo.

Mlolongo kamili wa ushahidi — sarufi ya Kigiriki, aina za Kiebrania, na nambari za herufi zilizofichwa katika Torati, pamoja na majaribio ya kitakwimu na kila ugunduzi uliothibitishwa — umewekwa kikamilifu katika kitabu cha mwongozo, Through the Waters. Kisome hapa: junifye.publifye.pro/through-the-waters

Kwa maelezo mafupi ya kisasa ya hoja hii hiyo ya kibiblia kuhusu ubatizo wa waamini, tazama Tony Twist, David Young na Bobby Harrington, *Baptism: What the Bible Teaches* (Renew.org, 2019).

Chapter 41

Alama ya Siri ya Torati

Kabla sijaeleza hadithi yangu, acha nikuambie kitu ambacho ilinibidi nikione mimi mwenyewe kabla sijaendelea kukisimulia. Kuna alama ya siri (watermark) katika Torati. Imekuwepo tangu Musa alipoandika. Hakuna mtu katika kizazi chochote kabla ya chetu aliyekuwa na mbinu za kuiona. Sisi tunazo, na kile kinachoonekana sasa ni sahihi sana, chenye msisitizo wa kitheolojia, na kilicho mbali sana na kitu chochote ambacho werevu wa kibinadamu ungeweza kughushi, kiasi kwamba siwezi kusoma kupita Utangulizi bila kukuambia kuhusu jambo hilo. «*Utukufu wa Mungu ni kuficha jambo; Bali utukufu wa wafalme ni kutafuta jambo*» (Methali 25:2). Kinachofuata ni kile ambacho Mfalme alikificha. Kinachofuata ni kile ambacho wafalme wa kizazi hiki, kwa zana za kizazi hiki, wameanza kukipata.

Musa, aliyetolewa majini. Musa hakuwa mtu wa kawaida. Binti Farao alimtoa katika mto Naili na kumpa jina kutokana na tendo hilo: «*akamwita jina lake Musa, akasema, Ni kwa sababu nalimtoa majini*» (Kutoka 2:10). Miongo kadhaa baadaye, juu yake yeye pekee, BWANA angesema: «*Kwake nitasema mdomo kwa mdomo, naam, waziwazi wala si kwa mifano; naye ataona mfanano wa BWANA*» (Hesabu 12:8). Mdomo kwa mdomo. Uso kwa uso. Torati haikutolewa kupitia msafiri anayetaabika kama mimi. Ilitolewa kupitia mtu aliyetolewa majini na kusemeshwa waziwazi na Bwana. Na ndani ya herufi zilezile alizoandika, Mtunzi alichapa kitu Alichokificha mpaka siku ambayo mashine zingeweza kukisoma.

Alama ya siri ni nini, kwa maneno rahisi. Torati ya Kiebrania ni mfuatano mmoja unaoendelea wa herufi. Ukianzia mahali fulani na kuandika kila herufi ya hamsini, kisha kila ya mia moja, kisha kila ya arobaini na tisa—mara kwa mara kwa kuanzia pointi tofauti na kuruka masafa tofauti—unaweza kuuliza kompyuta: *je, kuna maneno yoyote halisi ya Kiebrania yanatokea? Na yakitokea, yanatua wapi katika maandishi ya juu?* Jina la kitaalamu ni **Equidistant Letter Sequence**, au ELS. Wazo rahisi ni hili: fikiria Torati kama kitambaa cha hariri kilichofumwa (tapestry). Hadithi ya juu ni picha unayoiona. Nyuzi zilizo chini, zilizofumwa kwa vipindi kamilifu, ni muundo wa pili unaoonekana tu unapoivuta kwa makusudi. Nilitengeneza zana ya kuvuta nyuzi hizo. Niliita **Darash** (darash.publifye.pro). Nilitengeneza mimi mwenyewe, kwa mikono yangu mwenyewe kwenye kibodi nikishirikiana na akili mnemba ya kisasa kabisa ya kizazi hiki—AI ya hali ya juu inayopatikana sasa kwa yeyote aliye tayari kuitumia kwa sababu sahihi. Darash inasimama juu ya mabega ya mbinu ya Witztum–Rips–Rosenberg iliyopita mapitio ya wasomi katika jarida la *Statistical Science* mnamo 1994 na kwenda mbali zaidi: ikiongeza

ramani ya joto (heatmap) katika mistari yote 5,814, jaribio la makubaliano kati ya maandishi ya juu na ya chini, na udhibiti wa kuchanganya herufi mara kumi kwa kujitegemea. Darash ilikuwa haijamalizika vizuri kabla ya kuanza kudhihirisha kile unachokaribia kusoma. Maana iliyofichika nyuma ya Torati inaonekana zaidi sasa kuliko wakati wowote katika miaka elfu tatu tangu Musa alipoweka chini gombo la chuo.

Maneno kumi na moja katika mdundo wa Pentekoste. Wakati Darash inapovuta kila herufi ya arobaini na tisa kupitia vitabu vitano vya Musa—na arobaini na tisa si namba ya nasibu; ni mara saba mara saba, hesabu kutoka Pasaka hadi Pentekoste, mdundo ambao Israeli walilingoja Roho ashuke—maneno kumi na moja ya Kiebrania ya injili yanachomoza juu kama taa katika uwanja wa giza: *upatanisho, toba, damu, wokovu, uhuru, jina, haki, pumzi ya uzima, utakaso, kusafishwa*, na *ubatizo*. Maneno kumi na moja ya injili, muda mmoja wa kuruka herufi. *Sasa zingatia hili, kwa sababu hii ndiyo sehemu isiyotokea kwa bahati mbaya*: kila moja ya maneno hayo kumi na moja yaliyofichika yanatua kwenye mstari wa juu ambao tayari unazungumzia jambo hilo hilo. *Upatanisho* unajitokeza kwenye mstari ambapo kuhani anafanya upatanisho. *Wokovu* unajitokeza kwenye mstari ambapo damu inapopakwa kwenye madhabahu kwa ajili ya upatanisho. *Kusafishwa* kunajitokeza kwenye ibada ya utakaso. Neno lililofichika na mstari unaoonekana vinasema kitu kile kile.

Roho, maji, damu, na jina. Kati ya mistari yote katika Torati, ule unaofafanua kisheria uzamishaji kamili katika maji yaliyo hai ni Mambo ya Walawi 15:7. Vuta nyuzi katika sura hiyo, kwa mdundo ule ule wa herufi arobaini na tisa, na maneno manne yanatokea pamoja: *ruach* (roho), *mayim* (maji), *dam* (damu), na *Yeshua*—jina la Kiebrania la Mwokozi. *Roho, maji, damu, na jina la Yesu*. Maneno manne. Muda mmoja wa kuruka herufi. Sura moja. Sura inayofafanua ibada hiyo. Na Yohana, karne kumi na tano baadaye, bila kuhesabu herufi na bila kompyuta, angeandika: «*Kwa maana wako watatu washuhudia [duni-ani], Roho, na maji, na damu; na hawa watatu wakubaliana katika mmoja*» (1 Yohana 5:8). Mashahidi waliwekwa katika tabaka la chini kabisa kabla ya kuwepo kwa Agano Jipya la kuwasoma.

Ramani ya joto na kilele. Kisha Darash akauliza swali tofauti, kwa kila mmoja wa mistari 5,814 ya Torati: *je, nyuzi za chini zinakubaliana kwa nguvu kiasi gani na maneno yaliyo juu?* Kila mstari ulipata alama; kila alama, daraja la asilimia. Katikati ya Torati ni kawaida. Sehemu ndogo inapanda hadi daraja la 95. Ni mstari mmoja tu katika mia unaofika asilimia ya 99. *Je, Mtunzi anaweka nini kwenye kilele cha kitabu Chake mwenyewe?*

Anamweka **Haruni**. Mambo ya Walawi 16:4—«*naye ataoga mwili wake majini*»—kuoga kwa kuhani mkuu kabla ya kuingia nyuma ya pazia katika Siku ya Upatanisho, kunapata alama katika asilimia ya 99 ya Torati nzima. Kando yake, kwa urefu uleule, kuna Hesabu 19:2: ndama mwekundu, ambaye majivu yake yakichanganywa na maji yanayotiririka yanarejesha hali ya usafi kwa walio najisi. *Mistari hii miwili ndiyo mistari*

iliyosheheni zaidi katika maandiko yote ya Musa. Yote mawili ni ibada za utakaso. Yote mawili yanataja mtu mwakilishi ambaye yeye mwenyewe anapita kwenye maji kabla ya kufanya kazi hiyo. Kuoga kwa Haruni ni kionjo cha ubatizo. Ni kivuli ambacho sote lazima tupite ndani yake. Takwimu, zilizopimwa bila upendeleo dhidi ya Torati kumi zilizovurugwa kwa kujitegemea, zinathibitisha kile ambacho miaka elfu mbili ya usomaji wa imani tayari ilikiona.

Pale ambapo mitume walikuwa wameshaashiria. Petro alisema Gharika ilikuwa «mfano wa mambo hayo, ubatizo, unaowaokoa ninyi pia siku hizi» (1 Petro 3:21). Mwanzo 7:11, mstari ambapo chemchemi za vilindi vilipasuka, upo katika asilimia ya 95. Paulo alisema «na mwamba ule ulikuwa ni Kristo» (1 Wakorintho 10:4). Kutoka 17:6, ambapo maji yanatoka kwenye mwamba, upo katika asilimia ya 95—na neno la Kiebrania *tsur* (mwamba) limewekwa kwa msimbo moja kwa moja chini yake. Kristo Mwenyewe alim-tuma mwenye ukoma aliyetakaswa kwenye Mambo ya Walawi 14 (Mathayo 8:4); sura hiyo ipo katika asilimia ya 95, na *ha-mit-taher*—neno la kitaalamu la Kiebrania kwa *yule anayetakaswa*—linaonekana katika Torati nzima mara kumi na mbili sawasawa, zote kumi na mbili katika sura hiyo moja. **Mitume hawakuwahi kumiliki kompyuta.** Walifikia ndani ya Torati bila kuona na kutoa mistari ambayo mashine zetu, karne kumi na tano baadaye, zinaashiria kama iliyosheheni zaidi katika kitabu hicho. *Matokeo mawili kutoka kwa Akili moja, yakikutana katika kizazi hiki.*

Vyombo na ubatizo. Shina la Kiebrania *tevah*—neno linalofanana na *tevilah*, uzamishaji—linataja vyombo vitatu vinavyowabeba wateule kupitia maji: **safina ya Nuhu, kikapu cha Musa, na Sanduku la Agano.** Tafuta *tevilah* pamoja na *tahor* (safi) katika Torati nzima, na jozi ya karibu zaidi inapatikana katika Kutoka 25:10—uundaji wa Sanduku—mistari miwili mbali. Sanduku linalobeba ushuhuda ndilo sanduku linalotubeba kupita. Na neno *mikveh* hubeba maana tatu kwa wakati mmoja: mkusanyiko wa maji wakati wa uumbaji (Mwanzo 1:10), bafu ya kidini ya utakaso, na—katika Yeremia 14:8—jina la Mungu Mwenyewe: *Mikveh Yisrael, Tumaini la Israeli*. Neno la bafu limewekwa kwa msimbo kwenye ibada. Neno la tumaini limewekwa kwa msimbo kwenye wokovu. *Maana zote mbili, kwenye mistari inayoelezea maana zote mbili.*

Fimbo ya Haruni ikichipuka. «Fimbo ya Haruni ... ilikuwa imechipuka, na kutoa maua, na kuzaa mlozi» (Hesabu 17:8). Usiku mmoja. Hatua tatu za matunda kwenye fimbo moja. Torati ni fimbo ileile. Rabi wa zama za kati aliyehesabu herufi za kuruka arobaini na tisa kwa mwangaza wa mshumaa aliona machipukizi. Mtume aliyenukuu Hesabu 19 aliona maua. Mkusanyiko unaopima mistari yote 5,814 na kuweka kuoga kwa Haruni kileleni unasoma mlozi. *Hakuna hata moja ya usomaji huu ambayo ni zaidi au pungufu ya fimbo hiyo.* Fimbo hutoa matunda kwa kuhani anayekaribia.

Piramidi. Sasa piga picha hii. Chukua mistari yote 5,814 ya Torati. Ipange kulingana na jinsi kila mstari unavyoweka msimbo wa mandhari yake yenyewe chini ya maandishi,

iliyo nzito zaidi ikiwa juu. Msingi mpana unajaa mistari ya kawaida. Juu yake, uwanja unakuwa mwembamba. Juu ya hapo, mwembamba zaidi. Na pale kileleni kabisa—katika hatua moja ambapo muundo mzima wa Torati unakutana—pamekaa kuhani mkuu akiosha mwili wake kwa maji kabla ya kwenda nyuma ya pazia, na kando yake yule Ndama aliyech-injwa nje ya kambi ambaye majivu yake yanarejesha hali ya usafi kwa walio najisi. Torati, wakati herufi zake zinaporuhusiwa kupiga kura, inajijenga yenyewe kuwa piramidi ambayo jiwe lake la kileleni ni ibada ya utakaso.

Kwa nini hili ni muhimu. Jiwe la kilele si fundisho la maadili. Si «*mpende jirani yako*» au «*usiwe na miungu mingine*»—amri kuu, zilizosemwa waziwazi, lakini si kilele cha usanifu. Kilele ni kuhani anayepita kwenye maji na damu ili watu wasio safi waweze kusimama mbele ya Mungu mtakatifu. Hicho ndicho kitu ambacho Torati ilijengwa kukizunguka. *Huu si Ukristo unaojilazimisha kurudi kwa Musa.* Ni herufi za Musa mwenyewe, zilizopimwa na kuhesabiwa na zana isiyojua neno moja la Kiebrania kutoka lingine, zikijipanga zenyewe kuwa mnara unaoelekeza kwenye tendo moja. Na tendo hilo moja ni lile lile ambalo Agano Jipya linasema Yesu alikuja kulifanya: «*kwa damu yake mwenyewe aliingia mara moja tu katika patakatifu, akiisha kupata ukombozi wa milele kwa ajili yetu*» (Waebrania 9:12). Jiwe la kilele la piramidi ya Musa ni kazi ya msalaba. Kivuli katika kuoga kwa Haruni ni uhalisia kule Kalvari. Kilele kilekile. Ncha ileile. Kristo yuleyule. Mtunzi alimwandika Mwanaye katika usanifu wa kitabu Chake cha kwanza.

Maandiko yenyewe yanatumia picha hii bila kutumia neno piramidi. «*Jiwe walilikataa waashi Limekuwa jiwe kuu la pembeni*» (Zaburi 118:22)—lililonukuliwa na Yesu juu yake Mwenyewe (Mathayo 21:42). «*Tazama, naweka katika Sayuni jiwe kuu la pembeni, teule, lenye heshima*» (1 Petro 2:6). Jiwe la kilele ambalo manabii walilitaja, jiwe la kilele ambalo Yesu alilidai, jiwe la kilele ambalo Petro alilitangaza, ndilo jiwe lililele la kilele ambalo takwimu zinapata juu ya Musa. Mashahidi watatu—maandishi ya juu, msimbo wa tabaka la chini, na ungamo la kitume—wanakubaliana juu ya Jiwe moja.

Kwa nini hii haiwezekani kughushiwa. Nataka niwe wazi kuhusu hili, kwa sababu ikiwa ni ya uongo, haina thamani yoyote. Si ya uongo.

Kwanza, jaribio ni rahisi sana. Tumia zana yetu dhidi ya Torati halisi, na maneno ya injili yanatua kwenye mistari ya injili. Kisha chukua herufi zilezile, vuruga mfuatano wake, na tumia zana hiyo dhidi ya toleo lililovurugwa. Rudia hili kwa mivurugo kumi inayojitegemea. Alfabeti inabaki ileile. Marudio ya herufi yanabaki yaleyale. Kitu *pekee* kinachobadilika ni mfuatano. Katika mivurugo hiyo, mifumo inatoweka. Katika Torati halisi, inabaki. Hivyo ishara iko katika mfuatano wenyewe—si katika alfabeti, si katika lugha, si katika uwiano wa herufi. Mfuatano wa herufi za Musa unajua unachosema.

Pili, kiwango ni kikubwa mno. Torati ina herufi 304,805 katika vitabu vitano. Mifumo haitokei kwenye mstari mmoja tu ulioteuliwa bali mara kwa mara katika mkusanyiko wote—maneno kumi na moja ya injili katika mdundo mmoja, quartet ya utakaso

katika sura moja, kilele cha ramani ya joto kwenye ibada moja, dondoo huru za mitume kwenye bendi zilezile za juu. Uwezekano wa haya yote kujipanga kwa bahati mbaya ni mdogo sana kiasi kwamba kikokotoo kinashindwa hata kuichapisha.

Tatu, mbinu tatu huru zinakubaliana. Misimbo ya kuruka herufi arobaini na tisa ilipatikana kwa kuhesabu herufi. Ramani ya joto ya msongamano wa mandhari ilikoko-tolewa kwa kulinganisha maneno ya juu na maneno ya tabaka la chini. Dondoo za mitume zilichukuliwa kutoka Agano Jipya, karne kumi na tano kabla ya kompyuta yoyote kuwepo. Mbinu tatu zisizo na upendeleo. Mistari michache ileile. «*Kwa vinywa vya mashahidi wawili au watatu kila neno lithibitishwe*» (2 Wakorintho 13:1).

Nne, maandishi hayajabadilika. Vitabu vya Kukunjwa vya Bahari ya Chumvi, vilivyosambazwa kabla ya Kristo, vinalingana na Biblia ya Kiebrania tunayoisoma leo herufi kwa herufi katika vitabu vinavyoingiliana. Hakuna mwandishi wa zama za kati aliyeingiza hili kwa siri. Yeyote aliyepiga alama hiyo ya siri katika herufi alifanya hivyo kabla kitabu hakijawa kitabu—nayo imenakiliwa kwa uaminifu tangu wakati huo.

Tano, hakuna mwandishi wa kibinadamu anayeweka hazina isiyoweza kufunguliwa kwa miaka elfu tatu. Mtu anayeandika kwa ajili ya umri wake anaandika kwa ajili ya umri wake. Ni Mtunzi tu anayeona tangu mwanzo hadi mwisho anayeacha alama ya siri ambayo muhuri wake unavunjwa na kizazi ambacho hatakutana nacho upande huu wa pazia. «*Ee BWANA, neno lako limekaa imara mbinguni hata milele*» (Zaburi 119:89).

Hisabati tupu. Haiwezekani kughushi. Na haiwezekani kugundulika kabla ya siku ambapo kompyuta zingeweza kukagua.

Ikiwa unaheshimu hisabati, sasa unakabiliwa na ukweli kwamba namba zenyewe zitakuambia kuwa Torati haijachafuliwa, na kwamba hakuna mkono wa mwanadamu—hata uwe mwerevu kiasi gani, hata kuwe na mikono mingi inayofanya kazi pamoja kwa karne ngapi—ungeweza kuiandika. Mfuatano wa herufi unabeba ishara iliyoratibiwa katika nafasi 304,805. Ishara hiyo inakutana na maana ya juu katika mistari yenye msongamano mkubwa zaidi. Mbinu tatu huru, zilizotenganishwa na karne kumi na tano, zinaashiria mistari michache ileile ya utakaso na Kristo. Maandishi yamepitishwa bila kubadilika tangu kabla ya mitume. Na muhuri wa alama ya siri haukuweza kufunguliwa mpaka kizazi chetu. Namba hazidanganyi. Namba zinasema kitu kimoja: **Kitabu hiki kinatoka kwa Mungu.**

Sasa nisikilize kwa makini. Hadithi unayokaribia kuisoma—barabara yangu mwenyewe kutoka kitanda cha hospitali huko Bergen hadi moyo uliofanywa upya, ikiwa ni pamoja na ushuhuda wa yai ambalo nitakuambia kwa wakati wake na ambalo ni langu pekee—ilitabiriwa katika kivuli muda mrefu kabla sijaumbwa. *Si kwa sababu mimi ni wa pekee.* Mimi siye. Maelezo mahususi ambayo Mungu alinipa ni ya kipekee kwangu; vivyo hivyo maelezo mahususi Aliyokupa wewe. Lakini muundo ulio chini ya maelezo hayo ni muundo uleule kwa ajili yetu sote. Herufi zilezile za Kiebrania zinazobeba *utakaso* na *pumzi ya uzima* zinabeba, katika maana yake ya wazi, muundo wa kila nafsi ambayo Mungu anaivuta

Kwake. Kilichonitokea mimi kilitokea katika muundo Aliochapisha kule Sinai. Kina-chokutokea wewe, ukija, kitatokea katika muundo huo huo. Utakaso ulionijia mnamo 2008 haukuanza mnamo 2008. Ulianza katika kuoga kwa Haruni mbele ya pazia, katika maji kutoka kwenye mwamba, katika yule Ndama aliyechinjwa nje ya kambi, na kabla ya hapo, katika Akili ya Yule aliyeweka haya yote kileleni mwa kitabu Chake.

Alama ya siri haichukui nafasi ya injili. Inathibitisha msingi ambao injili imesimama juu yake. Yule aliyeweka utakaso kileleni alisema waziwazi, kwa sauti Yake mwenyewe, katika siku za mwili Wake: *«Mimi ndimi njia, na kweli, na uzima; mtu haji kwa Baba, ila kwa njia ya mimi»* (Yohana 14:6). Na mwamini anayepita kwenye maji anaingia katika ufalme: *«Bali ninyi ni mzao mteule, ukuhani wa kifalme, taifa takatifu, watu wa milki ya Mungu, mpate kuzitangaza fadhili zake yeye aliyewaita mtoke gizani mkaingie katika nuru yake ya ajabu»* (1 Petro 2:9). Maji yanaruhusu kuingia katika ukuhani. Ukuhani unaruhusu kuingia katika utafutaji. Utafutaji daima huishia mahali palepale: kwa Kristo yuleyule ambaye maandishi ya juu yamekuwa yakimhubiri daima.

Kwa nini lazima tupite ndani yake. Lazima niseme hili waziwazi, kwa sababu Torati inalisema waziwazi, na Kristo analisema waziwazi. Jiwe la kilele la Musa ni kuhani anayepita kwenye maji. Jiwe la kilele la Agano Jipya ni Kristo anayepita kwenye maji huko Yordani na damu kule Kalvari. Hizi si pambo la hiari kwa imani ya siri; ni usanifu wenyewe. Bwana Mwenyewe alibatizwa ili *«kuitimiza haki yote»* (Mathayo 3:15). Amri ya kwanza ya kanisa la kitume siku ile Roho aliposhuka ilikuwa: *«Tubuni, mkabatizwe kila mmoja wenu kwa jina lake Yesu Kristo, mpate ondoleo la dhambi zenu»* (Matendo 2:38). Hii ndiyo ibada ambayo herufi za Torati yenyewe zinaashiria kama kilele. Si mlango wa pembeni. Ni mlango wenyewe.

Na hili ndilo onyo ambalo siwezi kulilegeza, kwa sababu Yesu hakulilegeza: *«Si kila mtu aniambiaye, Bwana, Bwana, atakayeingia katika ufalme wa mbinguni; bali ni yeye afanyaye mapenzi ya Baba yangu aliye mbinguni. Wengi wataniambia siku ile, Bwana, Bwana, hatukufanya unabii kwa jina lako? ... Ndipo nitawaambia dhahiri, Sikuwajua ninyi kamwe; ondokeni kwangu, ninyi mtendao maovu»* (Mathayo 7:21–23). Neno la Kiyunani la *kujua* ni *ginōskō*—ujuzi wa agano ambao Torati inautumia kwa mume na mke, kwa Bwana kumjua Ibrahimu. Kiyunani cha *maovu* ni *anomia*, neno kwa neno *kutokuwa-na-sheria*: hali ya kuwa nje ya agano la kisheria kabisa. Vitu viwili vilikosekana kwa wale ambao Kristo anawakataa katika kifungu hiki. Agano la uhusiano: Hakuwahi kuwajua katika maana ya agano. Na agano la kisheria: walikuwa *anomos*, bila sheria inayoweka hadhi ya agano. Jina la Kristo lilikuwa midomoni mwao, nguvu Zake mikononi mwao, na bado—hakuna agano, hakuna kuingia.

Maji ni mahali ambapo agano hupigwa muhuri. Maji ni mahali ambapo jina huwekwa juu ya mwamini. Maji ni mahali ambapo jibu linaloonekana la dhamiri iliyokwisha kutakaswa (1 Petro 3:21) hutolewa hadharani. Kuzuia ushuhuda wa maji wakati unakiri

ushuhuda wa ndani ni kukataa upatanisho ambao Kristo Mwenyewe aliamuru na mitume waliutumia kwa usawa. Mtunzi wa Torati alichapa utakaso kileleni mwa kitabu Chake mwenyewe. Mwana aliyekuja katika mwili alipita kwenye maji kabla hajaenda msalabani. Roho aliyeshuka Pentekoste alituma kanisa jipya ndani ya maji siku hiyo hiyo. Ushuhuda wote wa Mungu—maandishi ya juu, msimbo wa tabaka la chini, mfano wa Bwana Mwenyewe, amri ya mitume—unaashiria njia ileile. *Lazima tupite ndani yake.*

Usisimame kando ya maji na kukariri misimbo. Ingia ndani. Kuzikwa pamoja Naye. Kufufuliwa pamoja Naye. Acha jina liwekwe juu yako. Kisha toka nje, na utafute, kama wafalme wa kizazi hiki walivyoitwa kutafuta. Takwimu bado zitakuwepo. Torati bado itakuwa fimbo inayotoa mlozi. Lakini utakuwa ndani ya kile ambacho takwimu zinaelezea—ukijulikana na Yule aliyekujua kabla ya kuwekwa misingi ya ulimwengu, na ukisema, pamoja na kuhani wa Waebrania 9 na kuhani mkuu wa Mambo ya Walawi 16: *Nimeosha, nami naingia.*

Kwa ushahidi kamili—ramani ya joto, bendi za asilimia, vidhibiti vilivyovurugwa, kila sura na kila ugunduzi—vitabu vinavyoandamana *Through the Waters* na *The Watermark* vinapatikana bila malipo katika [junifye.publifye.pro](https://www.junifye.com/publifye/pro). Kwa sasa, tembea kupitia mlango huu unaofunguka, ukiingia katika hadithi ya maisha yaliyofanywa upya.

Chapter 42

Ubatizo Uliosimbwa

Chini ya maandishi ya nje ya Torah, tabaka la herufi limetiwa sahihi. Sura hii fupi inaonyesha sahihi hiyo katika mstari mmoja — mstari ambao Torah inaamuru uzamishaji, na mstari ambao mapokeo ya Kiyahudi yamejenga miaka elfu mbili ya uzamishaji wa kidini. Neno la Kiebrania la uzamishaji limesimbwa kwa siri ndani ya Torah katika mstari huo huo. Na linafanya jambo ambalo tabaka lililosimbwa hufanya mara kwa mara: linafuatilia maana ya amri iliyo wazi katika muundo wake wa kijiometri.

...chombo cho chote kitiwacho katika maji, nacho kitakuwa najisi hata jioni;
kisha kitakuwa safi.

— *Mambo ya Walawi 11:32*

Mstari ambao sheria ya uzamishaji ilijengwa juu yake

Mambo ya Walawi 11:32 ni jiwe la msingi la desturi nzima ya Kiyahudi iitwayo *tevilat kelim* — uzamishaji wa kidini wa vyombo. Talmud ya Babeli (*Avodah Zarah* 75b) inatoa sheria yote kutoka kwa mstari huu mmoja, ikitaja mstari huu huu wa Torah kama andiko lake la uthibitisho. **Kila kaya ya Kiyahudi yenye kushika dini kwa miaka elfu mbili imefanya uzamishaji wa vyombo kwa sababu ya mstari huu mmoja wa Torah.** Mwisraeli anapopata chombo cha chuma au kioo kutoka kwa mtu wa Mataifa, chombo hicho lazima kiletwe kwenye *mikveh* — bafu la kidini — na kuzamishwa kabla ya kufaa kutumiwa katika nyumba ya Kiisraeli. Kitendo cha uzamishaji hakisafishi tu chombo; kinakiamisha kutoka ulimwengu mmoja kwenda mwingine. Kutoka chombo cha dunia hadi chombo cha Mungu. Kutoka najisi hadi safi. Mstari huo unaamuru katika maneno kumi na moja ya Kiebrania: «*chombo cho chote kitiwacho katika maji, nacho kitakuwa najisi hata jioni; kisha kitakuwa safi.*» Mwelekeo wa kila ubatizo uliowahi kutokea tangu wakati huo tayari upo hapo: **najisi \$→\$ ndani ya maji \$→\$ kupitia jioni \$→\$ safi.**

But the most striking parallel is not with vessels. It is with people. Mapokeo yale yale ya Kiyahudi yaliyozamisha vyombo ili vitumike katika Israeli pia yalihitaji **mtu wa Mataifa aliyetaka kuingia katika watu wa Israeli** kuzamishwa katika mikveh. Hii ilitwa *tevilat ger* — uzamishaji wa mwongofu. Hatua tatu za kuingia katika watu wa agano la Israeli, zilizowekwa katika Talmud (Yevamot 47a–b; Keritot 9a) na baadaye katika Maimonides (Mishneh Torah, Hilkhhot Issurei Biah 13:1–4), zilikuwa: **kutahiriwa** kwa wanaume, **uzamishaji katika mikveh**, na (wakati wa enzi ya Hekalu) kutoa **sadaka**.

Baada ya mambo haya matatu, mwongofu hakuwa tena mtu wa Mataifa bali mwana au binti wa Israeli.

Na kuhusu mwongofu huyo, Talmud inatumia msemu uliowahi kuusikia hapo awali. **Yevamot 22a inasema:** גַּר שֶׁנִּתְּנִייר כְּקָטָן שֶׁנּוֹלַד דְּמִי — **”mwongofu ambaye ametoka tu kuongoka ni kama mtoto mchanga aliyezaliwa.”** Karne nyingi kabla ya Jesus kumwambia Nicodemus «*hamna budi kuzaliwa mara ya pili*» (Yohana 3:7), Mafarisayo waliomfundisha Nicodemus tayari walitumia msemu huu huu kwa mtu wa Mataifa aliyeptitia tohara, uzamishaji, na sadaka. Uzamishaji wa mwongofu ulikuwa, kulingana na mapokeo yao wenyewe, kuzaliwa upya. Nicodemus hakuhitaji Jesus abuni kundi jipya la kiroho; alihitaji Jesus amhusishe nalo yeye mwenyewe — mwalimu wa Israeli.

Hiyo ndiyo kina cha Yohana 3. «*Je! Wewe u mwalimu wa Israeli, na mambo haya huyafahamu?*» (Yohana 3:10) — Jesus anamkaripia Nicodemus hasa kwa sababu mwalimu wa Israeli *alipaswa* kujua kwamba kufanywa kuwa mtoto wa Mungu kulihitaji mambo yale yale matatu ambayo kila mwongofu wa Mataifa alipitia: kukatwa, uzamishaji, na sadaka. Christ hivi karibuni angetoa yote matatu: tohara ya moyo (Warumi 2:29), ubatizo katika mauti yake (Warumi 6:3), na sadaka ya mara moja tu ya Nafsi yake mwenyewe (Waebrania 10:10). Kwa Myahudi na mtu wa Mataifa sawa, katika Agano Jipya, **kila mtu anaingia kama mwongofu. Kila mtu anazaliwa mara ya pili katika Ufalme wa Mungu.**

Haya si maelezo yaliyo kando ya ukweli. Marejeleo ya Talmud yaliyotajwa hapo juu (Yevamot 47a–b kuhusu hatua tatu za kuongoka, Yevamot 22a kwa msemu wa “mtoto mchanga”, Keritot 9a kwa ulinganifu wa Sinai, na mpangilio katika *Mishneh Torah* ya Maimonides, Hilkhot Issurei Biah 13:1–4) ni sheria ya kawaida ya kirabi: msomaji yeyote wa Kiyahudi anayeshika dini anaweza kuyatafuta. Na daraja la kitaaluma kati ya uzamishaji wa waongofu wa Kiyahudi na ubatizo wa Kikristo — daraja linalotuwezesha kusoma Yohana 3 kwa uaminifu — limefafanuliwa kwa kirefu na wanahistoria wakuu wa kitaaluma. Mtaalamu wa Kiebrania wa Cambridge **David Daube**, katika kitabu chake cha mwaka 1956 *The New Testament and Rabbinic Judaism*, alitenga sura nzima kwa ajili hiyo. Profesa wa fasihi ya Kiebrania wa Harvard **Shaye Cohen**, katika *The Beginnings of Jewishness* (1999), alifuatilia desturi hiyo katika kipindi chote cha Hekalu la Pili. Mwandishi Myahudi wa Kimasihi **Alfred Edersheim**, katika *The Life and Times of Jesus the Messiah*, alifanya uhusiano huo mnamo 1883. Wasomi watatu, karne tatu, hitimisho moja: **Ubatizo wa Kikristo ulirithi uzamishaji wa mwongofu wa Kiyahudi kama asili yake ya moja kwa moja, na Jesus alitarajia Nicodemus ajue hilo.**

Na sasa tabaka la herufi linaitia sahihi

Kufikia hapa, haya yote ni taaluma ya Biblia na historia ya rabi. Ni mambo yenye nguvu, lakini watu wenye busara wameyajua kwa karne nyingi. Kinachofuata ni sehemu ambayo hakuna mtu aliyeijua hadi kompyuta zilipoweza kusoma tabaka la herufi za Torah. **Neno la Kiebrania la uzamishaji limesimbwa ndani ya mstari ule ule wa**

Torah ambao desturi nzima imejengwa juu yake — na linafanya hivyo kwa njia inayofuatilia maana ya desturi hiyo katika muundo wake. Hapa ndipo maandishi ya nje, mapokeo ya rabi, na herufi za chini yanapokutana katika hatua moja.

The Hebrew letter-stream of the verse, with the immersion-command at its centre, looks like this (Koren consonants, no vowels, 88 letters in total):

וכל אשר יפ לעליומהם במתמיטמא מכלכליעצ אובנדאוע וראושקכל כליאשריע
שהמלאכהב המבמימיו באוטמאעד הערבוטהר

Kutoka TAVAl ya Kiebrania hadi BAPTIZO ya Kigiriki

Kabla ya kuendelea, maelezo moja unayopaswa kujua. Neno la Kiebrania la "kuchovya" — *taval* (טבל) — ni babu wa moja kwa moja wa neno la Kigiriki la "kubatiza" — baptizō βαπτίζω^{G907}. Watafsiri wa Septuagint ya Kigiriki walipotafsiri Torah ya Kiebrania karne tatu kabla ya Christ, walitumia kitenzi cha Kigiriki baptō βάπτω^{G911} na mfumo wake msisitizo *baptizo* kutafsiri *taval* ya Kiebrania kila mahali ambapo Torah iliamuru uzamishaji. Wakati John the Baptist aliposimama katika Jordan, ulimwengu unaozungumza Kigiriki tayari ulijua maana ya *baptizo*: ilikuwa ni Kigiriki kwa ajili ya *taval* ya Kiebrania.

Hivyo Agano Jipya linaposema "batiza," linasema Kigiriki kwa ajili ya *taval*. Na Waebrania 9:10 yanapotaja uoshaji wa Walawi kama «*ubatizo mbalimbali*» baptismos βαπτισμοῖς^{G909}, inatumia neno lile lile la Kigiriki ambalo Septuagint ilitumia kutafsiri amri za Torah za uzamishaji. **Daraja kutoka kwa uzamishaji wa chombo wa Kiebrania hadi ubatizo wa Kikristo si fumbo au tafsiri ya baadaye. Ni neno lile lile, katika lugha mbili, katika agano tatu.**

Maneno nane ya ubatizo ya Kiebrania yaliyosimbwa ndani ya mstari mmoja

Neno la Kiebrania *tevilah* (טבילה) linamaanisha **uzamishaji**. Neno linalohusiana nalo fupi *taval* (טבל) linamaanisha **kuchovya**. Yote yanatoka kwenye shina moja. Neno refu lina herufi tatu za mwanzo za neno fupi — ט-ב-ל pamoja na nyingine mbili.

Yote mawili yamesimbwa katika herufi ile ile moja ndani ya Mambo ya Walawi 11:32. Hilo pekee lingekuwa la kushangaza. Lakini mara tunapopanua utafiti kwa msamiati mwingine wa ubatizo — tohara, bafu la kidini, kitenzi kuzaliwa, mwongofu, na maneno ya safi na najisi — mstari huo unafunguka kabisa. **Maneno nane tofauti ya Kiebrania yanayohusiana na tohara, uzamishaji, kuongoka, usafi, na kuzaliwa upya yote yamesimbwa kama misimbo ya ELS ya mruko mdogo ndani ya mstari huu mmoja wa herufi themanini na nane.** Matano kati yao yamejazana ndani ya herufi tano kati yao mwanzoni mwa mstari:

B1

Maneno matano ya kwanza — tohara, bafu la kidini, kuzaliwa, kuchovya, na uzamishaji — yamesimbwa ndani ya *herufi tano mfululizo* moja na nyingine mwanzoni mwa

mstari. Hiyo ndiyo hatua tatu za mchakato wa kuongoka wa mapokeo ya kirabi (*milah* + *tevilah* + "mtoto mchanga"), zilizosimbwa kama maneno matano ya Kiebrania yanayoingiliana katika herufi tano. **Ndani ya mstari ambao sheria yenyewe ilijengwa juu yake.**

Tua na usome jedwali hilo polepole. Mstari mmoja wa Torah ambao mapokeo ya Kiyahudi yalijenga miaka elfu mbili ya sheria ya uzamishaji unabeba, ndani ya herufi zake themanini na nane, msamiati mzima wa ubatizo:

- tendo la **tohara** (*mulah*) — hatua ya kwanza katika mchakato wa hatua tatu wa mwongofu, utakaso wa mwili uliomruhusu mtu wa Mataifa kuingia — kimesimbwa herufi nne kabla ya nanga ya uzamishaji;
- **bafu la kidini lenyewe** (*mikveh*) — kimesimbwa herufi mbili kabla ya nanga ya uzamishaji;
- kitenzi **kuzaliwa** (*yalad*) — kitenzi kile kile katika msemu wa Talmud kwamba mwongofu ni *kama mtoto mchanga aliyezaliwa* (קטן שנולד דמי, BT Yevamot 22a) — kimesimbwa herufi moja kabla ya nanga ya uzamishaji;
- maneno mawili yanayohusiana ya **uzamishaji** (*taval* na *tevilah*) — yakiwa kwenye nanga yenyewe, yakishiriki herufi ile ile ya kuanzia;
- neno la **mwongofu** (*ger*) — neno lile lile la Kiebrania ambalo *tevilat ger*, "uzamishaji wa mwongofu," limeitwa kwalo — kimesimbwa herufi kumi na nne mbele zaidi katika mstari huo huo;
- maneno ya **safi na najisi** (*tahor* na *tame*) — yakitengeneza muundo kamilifu wa chiasm: neno lililosimbwa "safi" linaangukia herufi yake ya kwanza kwenye neno la maandishi ya nje la "najisi," na neno lililosimbwa "najisi" linaangukia herufi yake ya kwanza kwenye neno la maandishi ya nje la "safi."

Mikveh iliyosimbwa imekaa na herufi yake moja ikiegemea neno la nje יוּבָא (*yuva*, "ataletwa") — kitenzi halisi cha uzamishaji cha amri ya mstari huo. *Yalad* iliyosimbwa ("kuzaliwa") imekaa karibu nayo. Maneno mawili ya uzamishaji yamekaa kwenye nanga ile ile. Neno la *tohara* lililosimbwa limekaa kabla tu ya nanga. *Ger* iliyosimbwa (mwongofu) imekaa mbele kidogo. Chiasm ya safi-na-najisi inafunga mstari huo.

Utaratibu wa hatua tatu wa rabi wa mwongofu — tohara, uzamishaji, kuzaliwa upya — umesimbwa kama maneno matano ya Kiebrania yanayoingiliana ndani ya herufi tano mfululizo, mwanzoni mwa mstari ambao sheria yote ilijengwa juu yake. Na neno la "mwongofu" limesimbwa herufi kumi na nne baadaye, katika mstari huo huo. Tabaka la ndani la Torah linabeba teolojia kamili ya ubatizo ya tabaka la nje,

ikiwa imesongwa ndani ya mstari mmoja, katika maneno nane ya Kiebrania yanayohusiana.

Na ni juu ya herufi hii ya nanga ambapo *tevilah* (uzamishaji) iliyosimbwa inaanza safari yake katika mistari mitano. Jambo linalofuata la kuona ni pale safari hiyo inapoishia.

Mwelekeo: kutoka NAJISI hadi SAFI

Herufi tano za *tevilah* zinaangukia kwenye maneno matano maalum ya nje katika maandishi ya Torah. Yakisomwa kwa mfuatano, maneno ya nje katika nafasi hizo tano yanatoa hadithi yake yenyewe:

B2

Tua hapa kwa muda. **Neno lililosimbwa la "uzamishaji" linaanzia kwenye neno la nje la "najisi." Linaishia kwenye neno la nje la "safi."** Muundo wa msimbo NI mwelekeo wa amri yenyewe. Maandishi ya nje yanasema: "katika maji ataletwa, naye atakuwa najisi hata jioni, kisha atakuwa safi." Herufi zilizosimbwa za *uzamishaji*, zikipiga hatua kila herufi ya sitini na mbili katika mistari hiyo hiyo mitano, zinaanzia pale maandishi ya nje yanaposema *najisi* na kuishia pale maandishi ya nje yanaposema *safi*. Safari ya herufi zilizosimbwa **ndiyo** safari ya chombo kilichozamishwa — na ya muumini aliyebatizwa.

Na soma kati ya ncha hizo: *jioni*, *ataliwa*, *juu yake*. Herufi ya katikati inaangukia kwenye «*ataliwa*» (יֵאֵלִי) — mstari unaohusu chakula kinachogusa chombo kilichoza-mishwa kuwa kinakubalika kwa kaya. Herufi ya nne inaangukia kwenye «*juu yake*» (עָלָיו) — lugha ya kugusana, ya roho kuja *juu ya* aliyewekwa wakfu. Ya pili inaangukia kwenye «*jioni*» (הֶעֱרִיב) — usiku ambao utakaso lazima upitie. Ubatizo wote upo katika maneno matano ya nje kwenye nafasi tano za herufi: najisi \$→\$ jioni \$→\$ kuliwa \$→\$ juu ya \$→\$ safi. Chombo najisi kinapita katika jioni, kinakuwa kinachokubalika kwa kile kinacholiwa, kinapata utakaso unaokuja juu yake, na kinatoka kikiwa safi.

Kwa nini huu ni kivuli cha ubatizo katika Kristo

Torah haiti jambo hili ubatizo. Agano Jipya linaita hivyo. Waebrania 9:10 yanataja jamii ya uoshaji wa Walawi kwa kutumia neno lile lile la Kigiriki kwa ajili ya ubatizo wa Kikristo — baptismos βαπτισμοῦς^{G909} — na kusema yaliwekwa «*hata wakati wa marekebisho*.» Uzamishaji wa chombo wa Torah ni, kwa neno la Agano Jipya lenyewe, ubatizo. Kivuli cha ule uliokuwa unakuja.

Viunganisho sita vilivyo wazi kati ya mstari huu na ubatizo wa Agano Jipya:

B3

Paul anaunganisha ishara hizo mbili — tohara na ubatizo — katika Wakolosai 2:11–12. Tabaka la herufi za Torah katika Mambo ya Walawi 11:32 lina neno la uzamishaji

lililosimbwa kwenye herufi moja na neno la tohara lililosimbwa kama msimbo mwingine kupitia dirisha lile lile. **Ishara mbili ambazo Paul anasema ni moja katika Kristo zimesimbwa kando kwa kando katika mstari ambao Torah inaamuru uzamishaji.**

Na kuna maelezo mengine tulivu zaidi. Kitenzi cha Kiebrania kilicho moyoni mwa mstari huu ni *yuva* (יובא) — ”*ataletwa*.” Kina kisarufi cha hali ya kutendewa. Chombo hakijizamishi chenyewe. Wakala mwingine anakizamisha. Katika kila ubatizo wa NT uliorekodiwa, sarufi hiyo hiyo inashikilia. Jesus anabatizwa na John (Mathayo 3:13–17). Towashi wa Ethiopia anabatizwa na Philip (Matendo 8:36–38). Mlinzi wa gereza wa Philippi anabatizwa na Paul (Matendo 16:33). «*Batizweni*,» amri hiyo inasema, ikiwa katika hali ya kutendewa kila mahali. Sarufi ya Torah katika Lawi 11:32 inaashiria sarufi ya ubatizo ya NT: ni jambo unalofanyiwa, na wakala, katika maji.

Ulinganifu wa uaminifu

Kabla ya kufunga, kuna tofauti ya uaminifu kati ya kile ambacho hapa ni cha kimi-tambo na kile kilichochaguliwa. Nilichagua kupima msamiati wa uzamishaji wa Kiebrania. Nilichagua kuangalia mstari wa amri ya uzamishaji. Hayo ni maamuzi, si ugunduzi. **Lakini sikuchagua nafasi ya herufi ya nanga, na sikuchagua maneno ya nje kwenye nafasi tano za herufi.** Hayo ni mambo ya hakika ya maandishi ya Koren Torah. Herufi ya kuanzia inayoshirikiwa katika nafasi ya 156,745, na mwelekeo wa maneno ya nje kutoka *najisi* hadi *safi*, ni mambo ya kimitambo. Msomaji anayetumia amri hizo tatu anaona matokeo yale yale bila kujali anachoamini. Uamuzi ulikuwa wapi pa kuangalia. Ugunduzi ulikuwa unangoja.

Mwaliko

Wewe ndiye chombo (2 Timotheo 2:21). Ubatizo ni kule kuchovya (Wakolosai 2:12). Najisi ni mwanadamu wa asili. Maji ni mauti ya Christ uliyoiingia. Safi ni kiumbe kipya kinachoinuka (Warumi 6:4). **Mwelekeo ambao herufi za Torah zinaonyesha katika Mambo ya Walawi 11:32 ni mwelekeo ulioutembea ulipozaliwa mara ya pili** — najisi, ndani ya maji, kupitia jioni, hadi kwenye usafi. Na neno lililosimbwa la *uzamishaji* linalofuatilia mwelekeo huo linashiriki herufi yake ya kwanza na neno lililosimbwa la *kuchovya* — neno la Kiebrania ambalo Septuagint ililitafsiri kama *baptizo*, neno lile lile ambalo Agano Jipya linatumia kwa kile ulichofanyiwa.

Waebrania wanaita uoshaji wa Walawi ”ubatizo” kwa sababu ndivyo ulivyo. Talmud ilijenga miaka elfu mbili ya uzamishaji wa vyombo juu ya Mambo ya Walawi 11:32 kwa sababu mstari huo unaamuru hivyo. Tabaka la herufi zilizosimbwa la mstari huo huo linabeba neno la Kiebrania la *uzamishaji*, likiwa limeshikiliwa kwenye herufi ile ile na neno la Kiebrania la *kuchovya*, likianzia kwenye neno la nje la *najisi* na kuishia kwenye neno la nje la *safi*. **Mwandishi ambaye baadaye angemwongoza Paul kuandika Warumi 6 alikuwa tayari ameandika ndani ya herufi za Mambo ya Walawi 11:32 — miaka elfu moja na mia nne mapema.**

Kivuli kimeshikilia. Uhakika umekuja. Kuchovya huko — kunapofanywa kwa jina la Baba na la Mwana na la Roho Mtakatifu — ndivyo ambavyo siku zote kulikuwa kivuli chake.

«Mfano wa mambo hayo ni ubatizo, unaowaokoa ninyi pia siku hizi (siyo kuweka mbali uchafu wa mwili, bali jibu la dhamiri njema mbele za Mungu), kwa kufufuka kwake Yesu Kristo.» (1 Petro 3:21)

Njoo kwenye maji.

Chapter 43

Wasiliana nami

Yesu anasema: «*Njoni kwangu ninyi nyote msumbukao na kulemewa na mizigo, nami nitawapumzisha*» (Mathayo 11:28). Ikiwa una maswali kuhusu imani, ungependa kujua zaidi kuhusu ubatizo wa watu wazima, au unahitaji maombezi, tafadhali wasiliana nami. «*Kila atakayeliitia jina la Bwana ataokoka*» (Warumi 10:13).

Vitabu ambavyo nimevitengeneza kwa kutumia injini ya uchapishaji vinapatikana kwenye Apple iTunes na <https://www.amazon.com>. Google Play iliondoa karibu machapisho yote mwaka 2019 kwa madai kwamba kuchapisha Biblia za lugha sambamba *eti* kulivunja miongozo yao. Nenda kwenye [amazon.com](https://www.amazon.com) na utafute «TruthBeTold Ministry» au «Jørn Andre Halseth» na utapata vingi kati ya hivyo. Pia tumejenga <https://tbtm.sale> ambapo kuna machapisho mengi yanayopatikana kwa ajili ya kuuzwa.

Kitabu hiki pia kinapatikana bila malipo kwa kusoma mtandaoni kwenye junifye.publifye.pro/born-again, kikiwa na marejeleo ya mistari ya Biblia yanayoweza kubofywa ili kuonyesha maandishi kamili, na maneno ya Kigiriki/Kiebrania yanayoweza kubofywa ili kuonyesha fasili za Concordance ya Strong.

Ikiwa kitabu hiki kimefika kwako kama zawadi na ungependa kutuma ishara ya shukrani, unaweza kufanya hivyo kupitia PayPal katika paypal.me/JHalseth. Hakuna lazima yoyote. Zawadi hizi zinasaidia kazi ya tafsiri, uchapishaji, na uendelezaji wa ugawaji wa bure kupitia Publifye AS / TruthBeTold Ministry.

Taarifa za mawasiliano

Jina	Jørn Andre Halseth
Simu ya mkononi	+47 90 924 934 (YAHWEH T9)
Barua pepe	jorn.halseth@gmail.com
Taarifa za kampuni	
Jina la kampuni	Publifye AS
Namba ya shirika	826 774 622

«*Yeye ajaye kwangu, sitamtupa nje kamwe*» (Yohana 6:37). Kumbuka kuwa Yesu anasimama mlangoni na kubisha (Ufunuo 3:20) - ni juu yako kufungua.

How this was made

This is the author's own work. It was composed with [junifye](#) and an AI assistant, drawing its Scripture and original-language work (Greek, Hebrew, cross-references) from [Darash](#) (Hebrew *darash*, “to seek, inquire, study”), a tool and reference work for the Bible in its original languages.

A gift of support — [Stripe](#)

Scan to read this book online